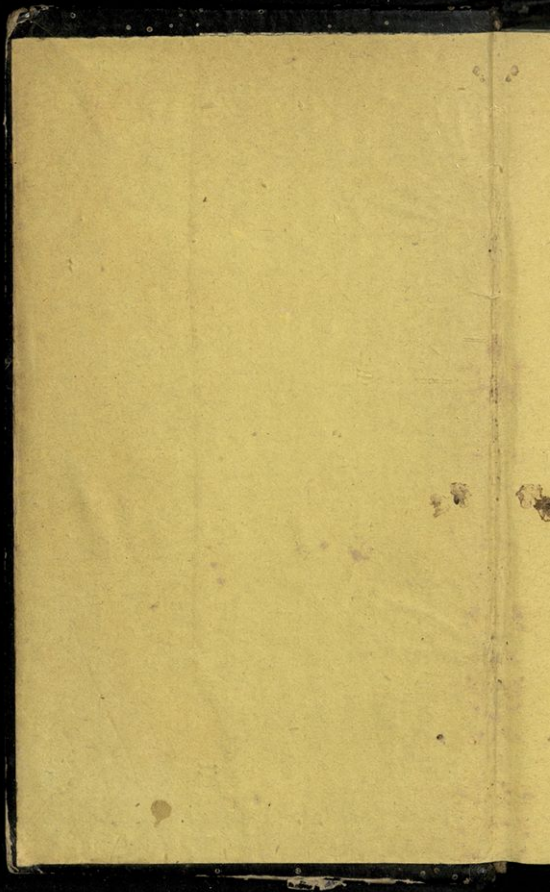

II
e. 26179
f

VI. Štacion.

*Veronika poda Jezusu potin
pert.*

Premišljevanje

štirih

POSLEDNJIH REZHÍ.

V' vsih svojih delih premišljuj svoje poslednje
rezhí, in vekomej ne bošh grešil. Sir. 7, 40.

V' LJUBLJANI,
natisnil Joshef Blasnik, 1837.

Na prodaj per Janesu Klemensu, bukvovesu.

II, c. 26179, f

N. 26 II 1947/1382

V^o nãtiŕ tãh bukev ſo miſtoſtivi Firſht, Goſpod Goſpod

ANTON ALOJS,

Ljubljãnfki ſhkof, dovolili, 17. Svezhana 1837.

Preljubi moji Krajnzi!

Sheft let je she preteklo, kar sim sapustil našho ljubo krajnško deshelo, kar sim nehal bošho besedo svojim preljubim Krajnzam osnanovati. Sdaj me je Dobri Pastir drugih ovzhiz iskat pošlal, ovzhiz, ki so dalezh v' divje kraje safhle, kjer se jih grosno veliko vezhno pogubi! — Zhašt in hvala mu bodi, de me je v' lete kraje pošlal; veliko vezh bi se jih she po-

gubilo, ko bi nobeniga duhovniga pastirja tukaj ne bilo.

Ali, desiravno sim tako dalezh od vas odlozhen, preljudi moji Krajnzi! vezh ko dva tavshent ur, je vender moje serze vedno per vas. Kakor sim vas perserzhno ljubil, dokler sim she med vami bil, ravno tako vas tudi she sdaj ljubim, in is zeliga serza vashiga svelizhanja shelim. Ker pa ne morem vezh svetih resniz nashe vere, ktere nam k' svelizhanju pomagajo, s' besedo med vami osnanovati, sim vam spisal lete bukve, polne svelizhanskiga premishljevanja, ktero je gro-

sno perpravno, gresnika pretresniti in sbuditi, in na pot pokore perpeljati; spokorniga in pravizhniga kristjana pa na pravi poti ohraniti, ktera v' nebesa pelje.

Prejmite lete bukve, ktere sim vam v' tako daljni desheli spisal, v' snamnje moje velike ljubesni do vas, in mojih serzhnih shelja vashiga svelizhanja, moji preljubi, nikdar posabljeni Krajnzi!

Bog daj, de bi premishljevanje poslednjih rezhí tako sovrashtvo greha v' nashih serzih obudilo, de bi vekomej vezh ne greshili.

Perporozhim se vam, profite sa-me Dobriga Pastirja, de mi gnado da, veliko sgubljenih ovzhiz najditi in jih k' njemu perpeljati.

Pisano v' Misijoni Š. Joshefa, na otoku Gorenjiga Jesera v' Ameriki, v' letu 1836.

FRIDERIK BARAGA,
Misijonar.

PREMISHLJEVANJE

štirih

POSLEDNJIH REZHÍ.

Vpeljevanje.

Kako dobro in potrebno je, vezh-
ne reznize, slaſti poslednje
rezhí premishljevati.

Ljubi moj kristjan! Ali ſi kdej prav
premiſlil, ſakaj je tolikanj ljudi na
ſvetu, kteri ſi nizh prav reznizhno ne
persadevajo, vezhno svelizhanje sado-

biti, kateri imajo sa vse druge rezhi vezhi skerb, kakor sa svelizhanje svoje dushe, in toraj svojo dusho pogubé? — Ali fi kdej prav premislil, od kod to pride? — Ni teshko, isvirka lete shalofne sanikernosti, lete majhine skerbí sa vezhno svelizhanje rasodeti. Leta pogubljivi isvirk je pomanjkanje premishljevanja vezhnih resniz nashe vere, posebno shtirih poslednjih rezhi.

V' shivljenji svetnikov se dostokrat najde, de so leti prijatli boshji v' sazhetku svojiga shivljenja grehno in rasujsdano shiveli, ker vezhnih resniz nikdar premishljevali niso. Kakor hiterno so pa sazheli, vezhne resnize, in posebno shtiri poslednje rezhi premishljevati, so se tako sazheli svojiga pretezheniga shivljenja kasati, in so tako lepo in spokorno shiveti sazheli, de so po smerti vezhno svelizhanje od pravizhniga in milostljiviga Boga sadobili. — „*Ko bi ne bil tvoje postave premishljeval, (o Bog!) bi se bil pazh pogubil*“ ... „*Kako ljubim tvojo*

*postavo, o Gospod! zeli dan jo premishlujem.“ *) — V' vsih svojih delih premishluj svoje poslednje rezhi, in vekomej ne bosh gresnil.“ **)*

Sa ref! pomanjkanje premishljevanja veznih resniz nashe vere pogubi neisrezheno veliko dush. — Ko bi zhlovek prav premislil, sakaj ga je Bog ustvaril, in sakaj mu je um in pamet in neumerjazho dusho dal; ko bi prav premislil, de bo gotovo mogel umreti, in de zhlovek nikdar ne more vediti, zhe bo le sbe eno samo uro shivel, „de dneva in ure svoje smerti nobeden ne ve,“ ***) de bo prišla kakor tat; ko bi zhlovek dalej prav premislil, de bo ob zhasu njegove smerti njegov zhas dokonzhan, de po tem nizh vezh sa svoje svelizhanje storiti ne bo mogel, in de konz njegoviga zhasa bo sazhetik njegove vezhnosti, ali srezhne ali nesrezhne; ko bi zhlovek tudi prav premislil, de

*) Pf. 118, 92. 97. **) Sir. 7, 40. ***) Mat. 25, 13.

bo njegova dušha, kakor hiterno bo truplo sapuštala, prezej pred sodnji stol svojiga vfigavedeozhiga, vfigamogozhniga in ojstriga sodnika stopiti mogla, pred katerim ne bo nizeh utajiti mogozhe, in kateri ob zhasu sodbe ne bo nizeh vezh usmiljenja s' nami imel: — ko bi zhlovek vse lete strashne resnize prav premislil, gotovo bi se bolj skerbnno greha varoval; in zhe je v' grehah in gresnih navadah, bi se gotovo svojih grehov skafal, bi svoje gresne navade sapuštal, in se na pot resnizhne pokore podal.

Ali ni to gotova resniza, moj kristjan? — Sa res je pomanjkanje premisljevanja vezhnih resniz nashe vere shalosten isvirk tolikanj grehov na svetu, in tolikanj pogubljenja neumerjozhjih dušh! —

Bodimo vender bolj skerbnni sa svoje svelizhanje. Škerb sa svelizhanje naj se nam nar potrebnishi rezh na svetu sdi. — Vse mine, vse bomo mogli sapuštiti — morde she danš. — Nizeh ne bo nasha dušha s' sabo vsela

tje na uni svet, kakor svoje dela, dobre ali hudobne. — Premislimo to vezhkrat, dokler imamo zhas; kadar bo nash zhas pretekkel, nam ne bo nobeno premishljevanje in nobeno djanje vezh pomagalo.

Švetiga Antona pufhavnika je le premishljevanje vezhnih resniz v' pufhavo, in na tako visoko stopnjo svetosti perpeljalo. Kadar je she mladenzh bil, je v' zerkvi lete besede svetiga Pisma brati slishal: „*Zhe hozhesh popolnoma biti, pojdi in prodaj vse kar imash, in daj ubogim, in bosh imel saklad v' nebesih, in potem pridi in hodi sa mano.*“ *) — Lete besede so mu tako k' serzu shle, kakor ko bi jih bil Jesus ravno njemu rekel. Resnizhno jih premisli, in sklene, svet popolnoma sapustiti in sa Jesusam hoditi. Toraj vse svoje premoshenje med uboge rasdeli, in se v' pufhavo poda. In kakor ga je blo premishljevanje vezhnih boshjih resniz v'

*) Mat. 19, 21.

pušhavo perpeljalo, tako je blo tudi ravno leto premišhljevanje njegovo peglavitno opravilo vsih devetdeset let, ki jih je v' pušhavi preshivel.

§. Avgushtin pišhe od dvéh imenitnih posvetnih gospodov, visokih zesarfskih flushabnikov, ktere je tudi le premišhljevanje vezhnih resniz na pravo pot perpeljalo.

Leta dva gospoda sta smiram skupaj na sprehod hodila. Pergodilo se je, de sta na sprehodu pušhavnizo najdla, in sta tudi va-njo shla jo gledat. Pušhavnika szer nista nešhla; druga ni blo v' pušhavnizi, kakor bukve, v' kterih je bilo popisano shivljeenje s. Antona pušhavnika. Eden tih gospodov vsame bukve v' roke in sazhe brati. Komaj je bil nektere strani v' tih bukvah prebral, in si resnize, ki jih je v' njih najdel, k' serzu vsel, je prezej v' serzu sklenil, po sgledu tega veliziga svetnika storiti, in svet popolnoma sapustiti. Ali ravno tako hitro mu je pa tudi hudobni skušhnjavz sto sadershkov in teshav nasproti po-

stavil, de bi ga bil od lete svete misli odvernil. Šhe bolj globoko sazhne misliti in to premišljevati, kar je bil v' letih svetih buhvah najdel. In bolj ko premišljuje, vezhi mozh v' sebi zhuti to storiti, kar je bil sklenil. Zhuti svoje serze vneto od boshje ljubestni; in nesadovoljin sam s' sabo, ker je do sdaj she tako malo sa Boga in sa svoje svelizhanje storil, se oberne proti svojimu prijatlu in pravi: „Povej mi vender, ljubi moj prijatel! sakaj si tolikanj na svetu persadevava, in se nózh in dan trudiva? Kaj vender isheva, in kaj bo na sadnje najino plazhilo sa tolikanj truda in persadevanja? Najino plazhilo bo k' vezhim to, de bo zesar najin prijatel, in de bo naji bolj ljubil, kakor druge svoje flushabnike. Ali kaj nama bo to pomagalo! Kako nevarno bo to sa naji, kadar bodo drugi njegovi flushabniki vidili, de naji bolj ljubi kakor njih. Kolikanj persadevanja, kolikanj teshav in nevarnost mora zhlovek prestati, zhe hozhe leto frezho dosezhi, zesarjev

ljubljenz biti; in kadar jo je dosegel, se sbe v' vezhih teshavah in nevarnostih snajde. In po vřim tem je sbe le to nar vezhi vprařhanje, zhe bova *kdej* mogla do lete srezhe priti. — Ali vse drugazhi je pa, zhe se proti Bogu obernem. Zhe resnizhno hozhem, řim lahko sbe danř boshji prijatel. — Ljubi moj! řtori *ti'* kar hozheřh, *jeřt* pa řim sdaj terdno řklenil, řvet in vse njegovo veselje sapuřtiti, vse njegovo sapeljivo obetanje popolnoma v' nemar puřtiti, in v' prihodno le Bogu řflushiti. Zhe nozheřh tudi ti ravno tako řtoriti, se pa vsaj dopolnovanju mojiga řklepa ne vřstavljaj.“ — Na to mu njegov prijatel odgovori, de bi se nikdar ne hotel dopolnovanju tako řvetiga řklepa vřstavljati, in de řerzhno řsheli, tovarřh njegoviga řpreobernjnja biti. — In od tiřtiga zhařa řta obdvá resnizhno sazhela řvet sapuřhati in le Bogu řflushiti.

Lep řgled nam leta dva imenitna gořpoda dařta, kako mozh ima premišljevanje vezhnih řesniz nařhe ve-

re sa spreobernjenje grešnikov. Veliko je število svetnikov, kateri so grešno shiviljenje sveta sapustili in se k' Bogu podali po premišljevanji svetih resniz. Med drugim premislimo spreobernjenje s. Avgushtina, in bomo vidili, de ga je dobrotljivi Bog po premišljevanji vezhnih resniz k' sebi perpeljal.

Shiviljenje s. Avgushtina je blo od sazhetka rasujsdano in grešno. Tako dalezh je bil v' svojih grešnih navadah safhel, in tako vkoreninjena je bla she pregrešnost v' njegovim serzu, de ga je blo fram, kadar je kteriga tovarsha najdel, ki je bil bolj rasujsdan in grešen, kakor on. Njegova mati, s. Monika, je grosno shalovala, ker je vidila svojiga fina v' taki nevarnosti vezhniga pogubljenja. Nozh in dan si je persadevala, ga na prayo pot perpeljati; perferzhno in s' obilnimi solsamimi je Boga sa-nj profila, in per vsaki perloshnosti ga je opomincvala, de naj svoje grešne navade in drushine sapusti. Ali vse profh-

nje in folsé lete shalofne matere so ble saftonj; njeni fin, v' hodobii vko-
reninjen, se je framoval, shensko svar-
jenje poslušhati in se po njem ravnati.
Veliko let je she v' grehah shivel, in
Boga in svojo mater shalil, dokler ga
ni usmiljeni Bog po premishljevanji
veznih rezniz na pravo pot perpeljal.
Bil je v' tistih zhasih s. Ambrosia shkof
v' Majlandu, kjer je s. Avgushtin shi-
vel. Vezhkrat je shel pridigo tega
svetiga shkofa poslušhat, ne de bi
se bil v' kerstanskih reznizah podu-
zhil, ampak de bi lepo govorjenje s.
Ambrosia poslušhal. Ali Bog je bil
drugazhi namenil: poslušhanje svetih
rezniz je v' njegovim serzu premish-
ljevanje obudilo, in premishljevanje
ga je na pot pokore in vezhniga sve-
lizhanja perpeljalo.

Pergodilo se je, kadar je bil rav-
no v' drushini svojiga prijatla Alipa,
de je bil ves v' vezhne reznize svete
vere samishljen; kar se oberne proti
svojimu prijatlu in pravi: „Kaj dela-
mo! — Nevedniki sadobé nebeshko

kraljestvo, mi pa, s' vso svojo uzhenostjo, smo tako neumni, de vedno v' grehah shivimo in po poti pogubljenja hodimo. — Kaj naš bo sram sa njimi hoditi, ker so se oni prvi na pot proti Bogu podali? Šram naj naš bo, zhe nimamo sadoſti ſerzhnoſti, po njih ſgledih ravnati!“ — Komaj je lete beſede iſrekel, ſhe ſapuſtí ſvojiga prijatla Alipa, in gre na vert, in ſazhne reſnizhno ſvoje pretezheno greſhno ſhivljenje in veliko miloſt dobrotljiviga Boga premišljevati, kateri je tako dolgo njegoviga ſpreobernjenja zhakal, in ga ni v' njegovih grehah iſ tega ſveta poklizal. Sdaj terdno ſklene, ſvojiga ſpreobernjenja ne vezh odlafhati, ampak ſe prezej k' Bogu oberniti.

Kadar je ſ. Avguſhtin to premišljeval, je ſaſliſhal glaſ, kateri mu je rekel: „*Vsami in beri, vsami in beri.*“ Sazhudi ſe in gre gledat, od kod ta glaſ pride, ali nikogar ne vidi, in tedaj ſklene, de je ta glaſ od Boga priſhel, kateri ga opominja, v' bukvah

Listov s. Pavla brati, ki so tam lesnale. Vsame tedaj bukve v' roke, jih odpre in najde lete besede: „*Nozh je pretekla, dan pa se je perblishal. Toraj saversimo dela teme, in oblezimo oroshje ljuzhi. Kakor po dnevi spodobno hodimo, ne v' rasujsdanosti in pijanosti, ne v' nezhistosti in nesframnosti, ne v' kregu in nevoshljivosti, ampak oblezite Gospoda Jesusa Kristusa, in ne ishite, mesenih shelja dopolnovati.*“ *)

Lete besede svetiga Pisma, na ktere je bil po boshji previdnosti svoje ozhi vergel, kadar je bukve odperl, so ga tako sadele, de je njih premishljevanje popolnoma njegovo spreobernjenje dokonzhalo.

Ker tedaj sglede pred ozhmi imamo, de je premishljevanje svetih refniz nashe vere veliko perpomoglo k' spreobernjenju velikih gresnikov, bi nas moglo to k' enakimu premishljevanju ravno tih refniz obuditi, de vezhno svelizhanje sadobimo.

*) Rim. 13, 12 - 14,

Nar vezhi mozh pa sa spreobertjenje gresnikov ima premishljevanje poslednjih rezhí, sakaj v' tem premishljevanji gresnik prav ozhitno vidi, kakoshino bo plazhilo njegoviga djanja, kaj si bo na sadnje s' svojim gresnim shivljenjem perdobil.

Premislimo vezhkrat, de smo le savolj Boga na svetu, in savolj svojiga vezhniga svelizhanja. Bog nas je ustvaril, de bi ga sposnali, ljubili, nje-mu slushili, in po tem vezhno svelizhanje sadobili. Nasha perva in nar vezhi skerb naj bo tedaj, Bogu slushiti in se svelizhati. V' to naj bodo obernjene vse nashe misli, nashe shelje in nashe djanje. Svelizhanje je edino potrebna rezh; vse drugo nam ne bo nizz pomagalo, zhe svelizhanja ne sadobimo. Premisli, moj kristjan! de vse posvetno veselje, vsa posvetna zhaft in frezha je prasen nizz. Zhe si tudi nar imenitnishti in nar bogatejshti zhlovek na svetu, si vender neisrezhenno reven in nefrezhen, zhe si ne persadevash, svelizhanje sadobiti. „Kaj

*pomaga zhloveku, zhe zéli svet sado-
bi, na svoji dushi pa shkodo terpi?
Ali kaj bo zhlovek samenjál sa svo-
jo dusho“? *)* Kaj sdaj pomaga mo-
gozhnim vojshakam starih zhasov, kte-
ri so Boga sanizhevali in le svoje last-
ne zhasi ískali, kaj jim sdaj pomaga
vsa njih velika zhasť, ktero so si na
svetu sadobili, ker so terdne mesta in
zele deshele v' svojo oblast perpravili,
in si zhasťitljivo ime perdobili? Ref
je, de se njih djanju in njih imenu
she sdaj v' bukvah posvetnih sgodb
velika zhasť íkasuje; ali kaj jim to
pomaga? Vse to njih neisrezheniga
terpljenja na unim svetu nizh ne po-
manjsha; grosno dolgo she goré v'
peklenfskim ognji, in bodo goreli vso
neskonzhno vezhnost! —

Kadar naf bo vezhni Bog pred-
se poklizal, naf ne bo vprashal, zhe
smo bli bogati, imenitni ali mogozh-
ni na tem svetu; ampak zhe smo si
persadevali, smiram le to storiti, kar

*) Mat. 16, 26.

je blo njemu k' zhaſti in naſhim duſham k' svelizhanju, ſakaj le ſavolj ſebe naſ je Bog uſtvaril, in ſavolj naſhiga svelizhanja. Œrezhen je, kdor je perpravljjen, raji vſe ſgubiti, zhaſt, premoſhenje in ſhivljenje, kakor kaj ſtoriti, kar Boga raſſhali in duſho pogubi. Vſi ſvetniki boſhji, poſebno pa marterniki, ſo leto miſel imeli in ſo jo tudi v' djanji ſkaſali.

Premiſlimo in vsamimo ſi v' ſgled djanje nar pervih marternikov, ki ſo nam ſnani. Hudobni kralj Antioh je Iſraelze, ki ſo ediniga praviga Boga molili, in po njegovi poſtavi ſhiveli, groſovitno preganjal. Pergodilo ſe je tedaj, de je leta kralj ſedem bratov s' njih materjo pred-ſe poklizal, in jih perfiliti hotel, boſhjo poſtavo prelomiti; in ker ſo perpravljjeni bli, raji vſe preterpeti in umreti, kakor boſhjo poſtavo prelomiti, jih je vſih ſedem po groſovitnim terpljenji umoriti ſapovedal. Sapovedal je, vſim jeſike odreſati, jim koſho iſ glave odreti, jim roke in noge odſekati, in

jih shgati, tako de so umerli. Kadar pride versta na nar mlajshiga, je hudobni kralj upal, de ga bo morde samogel s' obljubami in s' dobroto od postave boshje odverniti; in mu tedaj veliko srezho obljubi, zhe postavo boshjo sapustiti, in po kraljevi postavi ravnati hozhe; in tudi materi perporozhi, de naj se svojiga fina usmili, in naj ga k' dopolnjenju kraljeve postave opominja. Leta sveta mati pa, namesti de bi bla svojiga fina opominovala, boshjo postavo sapustiti, mu je terdno perporozhila, raji vse prestati in tudi umreti, kakor kaj soper boshjo postavo storiti. Po tem rezhe mladenzh kralju s' veliko serzhnostjo, de ne bo nikdar njegove postave dopolnil, ampak boshjo postavo; in ozhita kralju njegovo pregressnost in hudobijo. To je kralja tako rasferdilo, de je tega mladenzha she po hujshim terpljenji umoriti sapovedal, kakor njegove brate. In na sadnje je sapovedal, tudi mater umoriti. *)

*) II. Mak. 7, 1 - 41.

Ali smo tudi mi perpravljani, kakor leti sveti marterniki, raji vse drugo sgubiti, kakor svoje svelizhanje, in raji vse preterpeti, kakor Boga s' kakim greham radovoljno rasshaliti? — Premislujmo vezhkrat svoje poslednje rezhí, de mozh sadobimò, radovoljno vse storiti in vse preterpeti, kar nam je sa vezhno svelizhanje potrebno. Premislimo, de edini isvirk vezhniga pogubljenja je greh. Greh je nar vezhi nesrezha na svetu, in greh je nar vezhi nehvaleshnost do Boga. Greshnik je svoj nar vezhi sov-rashnik, in neisrezhenò slep: sa kratko greshno veselje da vezhno veselje nebeshko, in se vezhniga terpljenja v' peklenkim ognji vredniga storí; odpové se nebeshkimu kraljestvu, kteriga mu je Jesus Kristus s' svojo presveto kervijo perdobil, in se v' sushnost hudobniga duha poda. — Nesa-popadljiva slepota! —

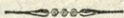
Kaj bi tí rekel, o greshnik! ko bi kaki imeniten kralj kakiga revniga zhloveka v' svoje poslopje vsel, mu

velike dobrote delil, in mu obljubil, de bo njegov namestnik postal, de bo sa njim kraljeval; kaj bi tí rekel, ko bi leta zhlovek dobroto svojiga kralja v' nemar pustil, ko bi ne hotel vezh v' njegovim poslopji prebivati, ko bi se zlo darov svojiga dobrotnika v' njegovo rasshaljenje poslushil, in se na sadnje k' sovrashniku kralja podal in njemu flushil; kaj bi tí rekel, o gresnik! od tega zhloveka? — Glej, kar bi od njega rekel, rezi sam od sebe, sakaj *ti* si leta zhlovek. Kolikokrat smerten greh storish, ravno tako do Boga ravnash, kakor leta nehvaleshnik do svojiga kralja. — Premisli to, o gresnik! —

De bosh she bolj sposnal, kako hudoben je greh, in de se ga bosh she bolj bal, premisli, kaj nam sveto Pismo pravi, kako je Bog s' angelji storil, kateri so s' prevsetnim napuham soper njega greslili. Bog jih je v' svoji pravizhni jesi v' vezhni pekleniski ogenj vergel, in jim ni toliko zbasa se spokoriti dal, kolikor bi s' ozhmi trenil.

Ker je tedaj pravizhni Bog angelje v' vezhno terpljenje savergel savolj greha, ki so ga le en sami krat in le v' mislih storili; kaj se bo na sadnje s' tabo, o gresnik! sgodilo, ker toliko strasnhnih grehov, ne le v' mislih, ampak tudi v' djanji storish, in se po sadobljenim odpuhanji spet v' ravno tiste smertne grehe povernesh? — Premisli vender to, o gresnik! imej usmiljenje sam s' sabo, in nehaj si vezhno nesrezho perpravljati. —

Zhe te premishljevanje pravize boshje, in svojiga dushniga stanu sadosti ne ostrashi, premisli resnizhno shtiri poslednje rezhi, premisli *smert*, *sodbo*, *pekel* in *nebesa*, in zhe te shte to premishljevanje ne ostrashi in ne permora, svoje gresne navade in nevarne drushine sapustiti, vse nesramne savese pretergati in lepo kershanfko shivljenje sazheti; o potem si perferzhniga usmiljenja vreden, in si v' ozhitni nevarnosti, v' vezhni peklenfki ogenj pasti! — —

The first part of the book is devoted to a general
 history of the world, from the beginning of
 time to the present day. The author has
 endeavored to give a full and accurate
 account of the various nations and
 empires that have existed on the
 globe, and to show the progress of
 civilization and the human mind.
 The second part of the book is
 devoted to a detailed description of
 the various nations and empires
 mentioned in the first part. The
 author has given a full and
 accurate account of the customs,
 manners, and institutions of each
 nation, and has shown the
 progress of each from its
 original state to the present
 day. The third part of the book
 is devoted to a description of the
 various nations and empires
 mentioned in the second part. The
 author has given a full and
 accurate account of the customs,
 manners, and institutions of each
 nation, and has shown the
 progress of each from its
 original state to the present
 day.

PERVI DEL.

Premišljevanje smerti.

O strahna smert! — Ali ravno tako gotova, kakor strahna! — Kakor je gotovo, de fim bil rojen, ravno tako gotovo je, de bom umerl. Ali kdaj, kako in kjé, tega ne vem. — Kadar bom mogel umreti, bo sa-me vse minilo: zhaft, imenitnost, bogastvo, posvetno veselje, shlahta, prijatli in ves svet. Vse to me bo le do groba spremilo; po tem bom vse to sa sabo pustil, in pojdem sgol sam pred vezhniga sodnika; le svoje dela, dobre ali hudobne, s' sabo ponesem. — O strahna smert! —

Vsak dan imamo sglede lete refnize pred ozhmí. Šmert mogožhnih, imenitnih poglavarjev je posebno ozhiten sgled, kako smert zhloveku vse vsame, kar mu svet dati samore. Djanje Šaladina, Šarazenskiga poglavarja, ob zhasu njegove smerti, naj nam leto refnizo sprizhuje. Šaladin, leta mogožhni vojshak in imenitni poglavar, ker se vidi na konzsu svojiga shivljenja, poklizhe svojiga flushabnika, kteri je smiram njegov bander v' vojski pred njim nofil, in mu rezhe: „Vsami mertvalshki pert, v' kteriga bo skorej moje truplo savito, in ga namesti banderja po mestu nosi in mojim ljudstvu osnanuj: Glejte, kaj ostane velikimu Šaladinu, mogožhnimu vojshaku, od vsiga njegoviga bogastva in od vse njegove zhasi, ktero si je pred svetam sadobil, ker je tolikanj deshel v' svojõ oblast perpravil.“ — Ozhiten sgled, kako kratka in nizhémerna je frezha in zhas tega sveta.

Premisli, moj kristjan! zhe si bogatejšhi in imenitnišhi, kakor drugi,

de te bo skorej smert ob vse perpravila, kar imash, in te bo nar revnichimu enakiga storila, in ti ne bo nizeh drusiga pustila, kakor tvoje dela, ktere s' sabo ponefesh pred sodnji stol boshji, in po kterih se bosh od drugih raslozhil, k' tvoji srezhi ali nesrezhi.

Ker ti bo tedaj smert vso zhasht, vse veselje, vse dobrote tega sveta odvsela, sakaj jih le s' takim posheljenjem ishesh in svoje serze na-nje navesujesh? Ali bi ne blo veliko boljshi sa-te ko bi jih prezej sdaj Bogu daroval, in svoje nagnjenje do njih pomanjshal? Sdaj to lahko bres velike teshave in s' velikim saflushenjem storish; zhe pa zeli zhasht svojiga shivljenja svoje serze na posvetne rezhi navesujesh, jih bosh ob zhashtu svoje smerti grosno teshko in nerad sapustil, in ne bosh per vsm tem vender nobeniga saflushenja imel, ker bosh mogel soper svojo voljo vse sapustiti, tako de se bo lahko reklo, de so posvetne rezhi tebe sapustile, de nisi ti njih sapustil.

Š. Franzisk Borgia bi ne bil nikdar na tako visoko stopnjo svetosti prišel, ko bi bil tako ravnal, kakor posvetni ljudje ravnajo, katerim mora smert serze od posvetnih rezhi odtergati, ko jih popred nozhejo sapustiti. Premislimo njegovo spreobrnjenje. Kader je Zesariza Isabella umerla, je Zesar Karl V. povelje dal Franziskku, njeno truplo v' Granado na Šhpanjskim spremiti, in ga tamkaj s' veliko zhaftjo pokopati. Franzisk je bil takrat v' visoki imenitnosti in v' veliki posvetni zhafti, ker je bil Vajvoda Kandijske in Katalonije na Šhpanjskim. Preden so truplo Zesarize vsdignili, je Franzisk sapovedal, kakor je postava bla, trugo odpreti, de je s' lastnimi ozhmi vidil, de je saref truplo Zesarize v' trugi. Kader je mertvo Zesarizo vidil, kako je smert njeno lepo oblizhje spremenila, in ji vse odvsel, kar je na svetu tako obilno vshivala: zhaft, imenitnost, bogastvo, posvetno veselje; mu je leta pogled tako sanizhevanje vsih posvetnih re-

zhí v' serzu obudil, de je prezej ta-
krat terdno sklenil, svet popolnoma
sapustiti; in to je tudi svesto dopol-
nil, ker se je malo zhasa po tem v'
klofhter podal. Špomin smerti in pras-
ne nizhémernosti vsih posvetnih rezhí
mu je po njegovim spreobrnjenji ta-
ko globoko v' serzu vtisnjen ostal, de
so ga njegovi klofhterski bratje dosti-
krat rêzhi slifhali, de bi se imel zhlo-
vek shtir in dvajsetkrat vsak dan, s'
sanizhevanjem posvetnih rezhí, perpra-
viti, dobro umreti; in de zhlovek ni
nikdar bolj srezhen, kakor kader s'
Š. Pavlam rêzhi samore: „*Vsak dan
umerjem.*“ *)

Ali samorešh ti po pravizi tako
rezhi, moj kristjan? — Persadevaj fi,
sam sebi in svetu vsak dan umreti,
de srezhno umerješh, kadar bošh mo-
gel sareš umreti. Premisli, de kdor
svoje serze od vsih posvetnih rezhí od-
terga, lahko in mirno umerje in smert
ga le bolj imenitniga in srezhniga sto-

*) I. Kor. 15, 31.

ri, kakor je v' shivljenji bil; kdor pa svoje serze na posvetne rezhi in na posvetno veselje navesuje, umerje s' teshkim in nepokojnim serzam, in smert takih posvetnjakov je shaloftna in nesrezhna.

Refnizhne so te besede svetiga Pisma, "*de je veliko vredna pred Bogam smert njegovih svetnikov.*" *) — O kako mirno umerje, kdor nima nobeniga sadershika na tem svetu! S' veseljem sapusti spokoren in pravizhen kristjan vse posvetne rezhi ob zhasu smerti, ker jih je she v' svojim shivljenji sanizheval; s' veseljem povsdigne k' Bogu svoje serze, kteriga nobena posvetna rezh ne obteshi. Sadnja ura, ki je posvetnjaku tako strashna, je troshtljiva spokornimu kristjanu. S' saupanjem v' Jesusa, kteri je „vezhno shivljenje tistim obljubil, ki bodo is ljubesni do njega vse posvetne rezhi sapustili,“ **) se poda is tega sveta v' boljsi svet.

*) Pf. 115, 15. **) Mat. 19, 29.

Lepo se skashe leta refniza v' smerti imenitniga mladenzha, kateri se je bil po pridigah s. Bernarda k' Bogu spreobernal. Kadar je s. Bernard v' Flandrii s' veliko gorezhnostjo boshjo besedo osnanel, so njegove besede mladenzha imenitniga stanu tako v' serze ushgale, de je terdno sklenil, svojo imenitnost, zhasht, in vse svoje posvetno bogastvo popolnoma sapustiti, in v' prihodno is zeliga serza Bogu flushiti. Kakor je bil per pridigi sklenil, tako je tudi storil. Nizh ni maral sa vse posmehovanje svojih poprejshnih tovarshhev, nizh sa vabljenje sveta, kateri mu je v' prihodno she vezhi srezho in zhasht obetal, kakor jo je do sedaj vshival. Vse je leta stanovitni mladenzh v' nemar pustil in se je v' kloster podal, de bi bolj mirno Bogu flushil. Nekaj let po tem mu je Bog veliko bolesen poslal, v' kateri je tudi umerl. Kadar je bil she na konzu svojiga shivljenja, je vezhkrat lete besede isrekel: „O moj Jesus! vse, kar si govoril, je refnizhno.“

— Na to ga njegovi klofhterfki bratje vprafhajo, sakaj tolikokrat lete befede isrezhe. Ali ni jim odgovora dal, ampak je le fhe vezhkrat ravno te befede isrekel. Njegovi bratje fo tedaj me! fabo rekli, de mu je mende bolesen um smefhala, de se ne savé. Ali na to jim odgovorí in pravi: „Ljubi moji bratje! ne mi flite, de se ne savém, ker smiram eno govorim. Ne morem drugazhi, moram fpri zhevati refnizo Jefusovih befed, ker fam v' febi sdaj obzhutim, de se njegove befede fpolnujejo. Jefus je v' fvetim Evangelii obljudil, de tifti, ki bodo pofvetne rezhi is ljubefni do njega fapuftili, bodo ftokrat vezh sadobili in vezhno fhivljenje pofedili. — In to sdaj v' febi obzhutim; sakaj leta fladkoft in leto fвето vefelje, s' kterim je dobrotljivi Bog sdaj moje ferze napolnil, je tako veliko, in moje upanje vezhniga fhivljenja tako terdno, de bolezhin fvoje bolesni nizh vezh ne zhutim, in nebeshko vefelje fhe na femlji vshivam. Vefelim se

smerti, ker terdno saupam, de me bo smert is fushnosti reshila in me v' vezhno boshje kraljestvo perpeljala.“ — To so bile sadnje besede tega frezhniga spokornika.

Premisli, moj kristjan, de je s' boshjo pomozhjo v' tvoji mozhi, ravno tako frezhno umreti. Kar je Jesus govoril, ostane smiram resnizhno, in tudi ti bosh resnizo njegovih obljub v' svoji sadnji uri obzhutil, kakor leta spokornik, zhe bosh le po njegovim sgledu svoje serze od posvetnih rezhí odtergal, in ga proti Bogu obernil. To de skoraj to stóri, ker ne vesh, zhe ni tvoja sadnja ura she bliso.

Šrezhen je, kdor svojo smert smiram pred ozhmi ima; ne bo ga mogla neperpravljéniga najditi, in gotovo bo frezhno umerl. Lep sgled nam je sapustil Zesar Karl V. Leta zhaftitljivi poglavar je sposnal nizhémernost posvetne zhafti in vfiga tega, kar nam svet dati samore; toraj je svoj svitli tron sapustil, in se je v' samoto podal. Veliko let pred svojo smertjo,

šhe preden je bil svet sapuſtil, je v' veliki ſkrinji ſvojo mertvaſhko trugo smiram per ſebi imel, kadar ſe je kam na pot podal, bres de bi bili njegovi dvorniki in ſluſhabniki vedili, de je mertvaſhka truga v' ſkrinji. Vſak vezher je ſvojim ſluſhabnikom ſapovedal mu ſkrinjo perneſti; ſluſhabniki ſo toraj miſlili, de je kaj veliko vredniga v' ſkrinji. — Tako ſi je leta Zesar perſadeval, ſmert smiram pred ozhmi imeti, ker ſe je bal, de bi ga ſvetloba poſvetne zhaſti in viſokosti, v' kateri ſe je ſnajdel, ne preſlepila, in de bi ſvojiga ſerza na minljive in nizhémerne rezhí tega ſveta ne naveſal. S' tem perpomozhkam je Zesar Karl vſe poſvetne rezhí vedno ſanizheval, in je doſtikrat rekel, ker je ſvojo mertvaſhko trugo pogledal: „Kaj mi to pomaga, de ſim poglavar imenitnih kraljeſtev? Škoraj bo leta truga moje prebivaliſhe, moje poſlopje.“

Premiſli, moj kriſtjan! leta lep ſgled in modro djanje tega mogozhniga in zhaſtitljiviga Zesarja; in imej

smiram, kakor on, svojo smert pred ozhmi. Vsi smo k' smerti obsojeni brez vsiga raslozhka, in nobeden ji ne bo odšel. Morde bošh mogel skoraj sam od sebe rezhi: „Prifhla je moja sadnja ura!“ — Šrezhna bo tvoja smert, zhe jo vsak dan pred ozhmi imash in refnizhno premishljujesh.

Premishljevanje smerti je kraljevi-ga fina Josafata k' spokornimu in sve-timu shivljenju perpeljalo. Abenner, kralj v' Indii, njegov ozhe, je ker-shansko vero grosno sovrashil, in se je mozhno bal, de bi se njegov fin h' ker-shanski veri ne spreobernil. De bi mu popolnoma vso perloshnost od-vsel, s' kakim kristjanam govoriti, in ker-shanstvo sposnati, je sapovedal, le-po poslopje losidati; in v' tem poslop-ji je Josafat prebival. Nikdar mu ni bilo perpusheno, is poslopja iti, in vsm flushabnikom, kateri so mu streg-li, je bil kralj prepovedal, mu od ker-shanske vere, ali pa od nadlog in te-shav shivljenja kdej kaj prepovedova-ti. Kadar je bil Josafat nekoliko k'

pameti prishel, mu je sazhelo leto vedno prebivanje v' poslopji tako dolgozhasno biti, de je svojiga ozheta profil, de naj mu perpušti, vzhafi vun iti in se sprehajati. Kralj mu to dovoli, sraven pa flushabnikom perporozhi, de naj varujejo, de njegov fin kakih nadlog tega sveta ne sagleda. Ali boshja previdnost je drugazhi namenila. Komaj je Josafat is svojiga poslopja stopil, je sagledal stariga moshha, kateri je bil s' nadlogami starosti in bolesni obdan, de skoraj vezh hoditi ni mogel. Ker Josafat nikdar ni revesha in nadloshniga vidil, se mu je leta zhlovek grosno zhuden sdel, in je tedaj vprashal, kaj to pomeni. Na to mu eden njegovih flushabnikov pravi: „To so nadloge tega sveta, kterim smo vsi podversheni, zhe starost dozhamo. Tudi kralji so nadlogam starosti podversheni, zhe v' mladosti ne umerjejo.“ — „Kaj pravish, rezhe Josafat s' sazhudenjem, ali kralji tudi umerjejo? Ali nobeden smerti ne odide? Kako samoremo tedaj pokojno

shiveti, zhe je gotovo, de bomo mogli umreti? — In kaj bo pa po smerti? — Tako je boshja previdnost Josafatu pot k' sposnanju resnize in k' spreobernjenju perpravila. Premisshljevanje smerti ni nikdar vezh is njegoviga spomina preshlo, in vse posvetne rezhi je sazhel is serza sovrashiti. Neisrezheno je shelel resnizo she bolj sposnati, in njegovo serze je blo smiram nepokojno. Vezhkrat je profil svoje flushabnike, de naj koga perpeljejo, de mu bo resnizo rasodel, in mu povedal, kaj bo po smerti. Ali flushabniki si niso upali, mu drugiga uzhenika perpeljati, kakor kteriga mu je kralj dal. Ker je njegov ozhe tako neusmiljeno s' njim ravnal, de mu ni dal resnize rasodeti, mu je usmiljeni Bog na pomozh prishel, ker je sveti-mu pushavniku Barlaamu v' misel dal, do Josafata iti in ga v' kershanstvu poduzhiti. Barlaam se je oblekel, kakor kupèz, in je perpushenje sadobil, s' svojo majhino kramo pred Josafata priti; in kadar sta sama bla, se mu

je rasodel, in ga je v' poglavitnih reznizah kerfhanstva poduzhil. Po tem so se v' njegovim serzu take svete shelje vnele, de je po smerti svojiga ozheta vso posvetno zhasht in vse zhasno veselje sapustil, in se v' pushavo podal, kjer je sveto shivel in srezhno umerl.

Ker je premishljevanje smerti toliko premoglo v' serzu tega kraljeviga fina, kadar je she v' temoti nevere bil, kolikanj vezhi mozh bi moglo v' tvoji mu serzu imeti, moj kristjan! ker si v' reznizah kerfhanške vere poduzhen, in ker po téh reznizah sposnash, de bosh gotovo mogel umreti morebiti skoraj, in de bosh ob zhasu svoje smerti mogel svet in vse, kar je posvetniga, sapustiti in v' vezhnost iti. — Premisli stan svoje dushe. Zhe ti vest sprizhuje, de si v' kakim smertnim grehu, ali zlo v' navadi smertniga greha, o kako nesrezhen si, in bosh na vse vezhne zhasne nesrezhen, zhe se skoraj reznizhno in stanovitno ne spreobersesh in ne spokorish.

Kadar bofh na smertni postelji leshal in smert she bliso vidil, takrat bofh vse druge obzhutke v' svojim ferzu imel, kakor sdaj. Takrat bofh gresfno posvetno veselje sovrashil, bofh nizémernost posvetnih rezhi sposnal, in bofh tudi sposnal, kako potrebna je pokora, in koko neisrezheno veliko vredno je lepo kerfhansko shivljenje; in strashno ti bo takrat shal, de si tolikanj lepiga zhasa sgubil, kteriga ti je usmiljeni Bog dal, de bi si svelizhanje saflushil. Takrat bofh vse to sposnal, ali morebiti bo preposno, zhe vezhkrat v' svojim shivljenji smerti ne premisfhluješh, in se dobro umreti ne perpravljafh.

Poloshi se vezhkrat v' duhu na smertno postljo, kakor je nekdej storil imeniten mladenzh po svetovanji svojiga spovednika; to ti bo veliko k' spokornimu shivljenju pomagalo. Bil je namrezh imeniten posveten mladenzh, kteri je tako rasujsdano shivel, de ni blo skoraj vezh upanja njegoviga svelizhanja. Kadar so mu njegovi starisfi

ali pa duhovni od spreobrnjenja in pokore govorili, se jim je le posmehoval in jih je sanizheval. Vender je pa s he po navadi vzhafi k' spovedi shel; ali ker je vedno v' smertnih grehah shivel, mu nobeni spovednik ni hotel odvese dati, ampak vsak mu je perporozhil, de se mora popred spreobrniti in veliko pokoro storiti, preden odveso saflushi; in vsak mu je tudi kako veliko pokoro naloshil. To mu je na sadnje spoved tako soperno storilo, de ni hotel vezh k' spovedi iti. Dolgo zhasa je bil v' tem shaloftnim stanu, sadnizh pa je po boshji previdnosti do svetiga duhovniga prishel, kteri ga je pregovoril, de se mu je spovedal. Kadar je duhoven vidil, de leta mladenzh nozhe nobene teshke pokore opraviti, mu ni druge pokore dal, kakor to, de naj domu gre, naj se na postljo vleshe in s' pertam pogerne, kakor ko bi mertev bil, in naj tako nekaj zhasa smert premishluje. Mlardenzh, sadovoljin s' to majhino pokoro, gre domu in stori po besedah spo-

vednika. Ali komaj je malo zhasa smert premishljeval, ga je she sazhela taka grosa prehajati, de se hitro k' svojimu svetimu spovedniku verne, ves objokan pred-nj na kolena pade, in s' serzhnim obshalovanjem svojih grehov dolgo spoved od zeliga svojiga shivljenja storí. Po tem je opravil veliko pokoro, ki mu jo je spovednik naloshil, in she vezh pokore je storil, kakor mu je spovednik rekel, in zeli zhas svojiga shivljenja je potlej v' pokori shivel in v' pokori srezhno umerl.

O gresnik! kateri tega posvetniga mladenzha tako svesto posnemash, dokler je v' gresnimu posvetnimu veselju shivel, in pokoro sanizheval, sakaj ga nozhesh posnemati v' njegovim spreobernjenji? Njega je premishljevanje smerti na pot pokore in vezhniga svelizhanja perpeljalo, sakaj pa ti nikdar smerti ne premishish, in smiram tako shivish, kakor ko bi ti nikdar ne blo treba umreti? Morde mishish: „Šej sim she mlad, se j ne bom she kmalo umerl. Šej bom v' starosti zhas imel, smert

premishljevati in se k' smerti perpravljati.“ — Ali kdo ti je starost obljudil? Ali ne vidish, koliko mladih ljudi vsako leto pokoplejo? Morde bodo tudi tebe skoraj pokopali. In zhe popred ne sazhnesh smerti premishljevati, kakor v' svoji sadnji uri, je skoraj gotovo, de bosh nesrezhno smert storil.

Bodi bolj moder in previdin, moj kristjan! in premisli vezhkrat svojo sadnjo uro. Rezi sam per sebi: „Kadar bo sadnja ura prishla, ali mi ne bo shal, de fim navado imel, to in to storiti? de fim tolikokrat v' to in to drushino shel, in to in to govoril? de fim tolikokrat molitev opustil, boshjo flushbo samudil, in veliko vezh posvetniga veselja, kakor vezhniga svelizhanja iskal?“ — Kadar bosh na smertni postlji leshal, moj kristjan! takrat ne bosh vezh sam sebe golu-fal, ampak bosh vso svojo hudobijo in pregreshnost, in revni stan svoje dushe dobro sposnal, ali morebiti preposno. Sdaj morebiti marsiktero uro

in marfikteri dan svojiga zhasa, kteriga ti je ufmiljeni Bog dal, de bi si vezhno svelizhanje perdobil, v' lenobi ali v' posvetni kratkozhasnosti sgubish; ali na smertni postlji bosh neisrezhenno shelel, pa morebiti preposno, le she majhino zhasa shiveti, de bi se samogel spokoriti. Sdaj si morde veliko ne persadevash, dobre spovedi delati in sveto obhajilo vredno prejemati, de bi odpushtenje svojih grehov sadobil in se s' Bogam spravil; ali v' tvoji sadnji uri ti bo neisrezhenno shal, pa morde preposno, de si si tako malo persadeval, odpushtenje svojih grehov v' sveti pokori sadobiti.

Premisli to, moj kristjan! in preishi vse skrite kota svojiga serza; in zhe najdesh in sposnash, de si do sdaj she malo sa svoje svelizhanje storil, in de she v' greslnih navadah shivish: vedi, de si grosno nefrezhen, zhe si rayno s' obilnostjo vsih posvetnih rezhi obdan; in de bosh po smerti she neskonzhno bolj nefrezhen, zhe

se skoraj na pot stanovitne pokore ne podash.

Vprashaj se sam sebe vzhafi: „Kaj bi blo s' mano, ko bi mogel she danf umreti“? — In po tem poslusnaj odgovor, ki ti ga bo vest dala, in premisli ga.

Posebno ti pa perporozhim, moj kristjan! de nikar vezh ne odlashaj svojiga spreobrnjenja; morde na sadnje ne bosh vezh gnade imel, se resnizhno spreobrniti. Dobrotljivi Bog ti je odpusljanje tvojih grehov obljubil, zhe se jih resnizhno skafash in se spokorish; ali tega ti pa ni obljubil, de ti bo gnado, se grehov skafati, vedno dajal, zhe jo tudi she tolikokrat savershesh, ampak te veliko vezh po besedah preroka Davida svari, „*de ne bodi terdovraten, zhe danf boshji glas (v' svoji vesti) saslishish.*“ *) Malokdaj je spreobrnjenje v' sadnji uri resnizhno in Bogu prijetno. Kakorshino shivljanje, taka smert. Zhe je

*) Pf. 94, 8.

blo shivljenje posvetno in grešno, je skoraj vselej tudi smert grešna in nefrezhna. Ravno to nam tudi sprizhuje s. Pavel, ker pravi: „*Kar bo zhlovek sejal, to bo tudi shel. Kdor tedaj v' svojim mesu seje, bo od mesa trohljivost shel: kdor pa v' duhu seje bo od duha shel vezhno shivljenje.*“ *) — Poboshne besede in sunanje keršhansko djanje grešnika v' sadnji uri, niso vselej gotovo snamnje frezhne smerti. Šveto Pismo nam strashen sgled lete refnize pred ozhi postavi, v' katerim vidimo, kako prasno je upanje grešnika, de se bo na sadnjo uro spreobernal in k' Bogu podal; in vidimo, de je smert grešnika, defiravno je vzhafi lepa in poboshna po sunanjim, vezhidel nefrezhna in Bogu neprijetna.

Kralj Antioh je grosno hudobno shivel. Kadar je zhutil, de se njegova sadnja ura perblishuje, je sazhel k' Bogu sdihovati in odpuhanje svo-

*) Gal. 6, 8.

jih hudobij sheleti. Zhe po sunanjim sodimo, ni blo nikdar lepshiga spreobernjenja viditi, kakor je blo spreobernjenje kralja Antioha. Šposna v svoji veliki bolesni, de ga je pravizhna boshja roka sadela, in de vse to sa svoje hudobije saflushi. „*Pravizhno je, pravi, de je zhlovek Bogu podvershen, in de se umerjzhi zhlovek Bogu enakiga ne dela*“. Po tem stori take obljuje Bogu, de je viditi, kakor de bi bil nar vezhi spokornik. Obljubi namrezh isvoljeno ljudstvo prosto pustiti, in mu veliko posebnih dobrot storiti, desiravno je bil sklenil, leto zelo ljudstvo, tudi nedolshne otroke, pokonzhati; in ker je bil veliko is Jerusalemskiga templa odnefil, obljubi vse poverniti, in she vezh dati, kakor je bil odnefil. Obljubi, is svojiga lastniga premoshenja vse dati, kar je blo sa boshjo flushbo Israelskiga ljudstva potrebno; she zlo obljubi, se k' veri Israelzov spreoberniti, zeli svet obhoditi in vsigamogozhnost praviga shiviga Boga osnanovati. — Zhe po

sunanjim sodimo, moremo rêzhi, de se nikdar niso lepfhi besede in svetejsi obljuje is ust kakiga spokornika flifhale, kakor besede kralja Antioha na njegovi smertni postlji. Kdo bi ne mislil, de je bla smert tega kralja frezhna? — Ali kaj pravi sveto Pismo? „*Leta hudobnik je profil Boga, ali Bog mu ni hotel usmiljenja skasati*“.*)

O strashni sgled! — Greshnik! kako samoresh po takim sgledu she tako terdno saupati, de bosh na sadnjo uro gnado spreobernjenja sadobil, ktere se s' svojim greshnim shivljenjem popolnoma nevreden storish? —

Premisli she drugi sgled. Bil je velik greshnik, kateri je vedno v' grosno greshnih navadah shivel. Kadar je na smertno postljo prishel, ga je prishel duhoven obiskat, in ga je sazhel prijasno opominjati, de je v' veliki nevarnosti, de naj sazhne resnizhno svoje pretezheno shivljenje premishljeva ti, in de naj se svojih grehov spové.

*) II. Mak. 9, 13.

— „Ref je, moj duhovni ozhe, spovedati se moram,“ mu odgovori bolnik; ali smiram odlasha. Duhoven ga sbe dalej svari, de naj se spové; ali bolnik mu odgovori: „Jutri, jutri se bom spovedal.“ — Drugi dan duhoven spet pride, in ker se vidi sam s' gresnikam, storí krish zhes-nj in je perpravljen, ga spovedati. Bolnik dolgo zhasa molzhi, po tem isrezhe s' strashnim glasam lete besede svetiga Pisma: „*Gresnik bo vidil in se bo rasjesil*“; *) si pokrije obras, in nobene besede vezh ne isrezhe. Duhoven mu odgerne obras in mu pravi, de sdaj ni vezh zhasa, spoved odlashati, de je smert bliso, de se je treba s' Bogam spraviti. Na to pravi gresnik: „Ref je, ref, moj duhovni ozhe; sej se bom spovedal.“ Po tem pravi: „*S' sobmi bo shkripal in se bo strashno rasjesil*“; *) in si spet obras pokrije. Duhoven se sjoka od shalosti, mu spet obras odgerne, in ga profi

*) Pf. 111, 10.

sa boshjo voljo, de naj se usmili svoje dushe in naj se s' Bogam spravi. Grefhnik mu odgovori: „Ref, ref, moj duhovni ozhe; spovemo se, spovemo se“; in isrezhe she te besede: „*Posheljenje grefhnika bo pokonzhano*“;*) in si spet pokrije obras. — Duhoven, ves prestrashen, ga spet odgerne — in ga mertviga najde.

Uzhi se is tega strashniga sgleda, o grefhnik! kako nevarno je, svoje spreobernjenje do sadnje ure odlashti. Vezhidel gnada boshja grefhnika v' sadnji uri sapusti, zhe jo je v' svojim shivljenji smiram sametoval in sanizheval.

Bil je imeniten gospod na Franzoskim, kateri je le smiram v' posvetnim veselji shivel, in vse, kar je svetiga, sanizheval. V' fredi njegoviga veselja ga obide teshka bolesen. Kadar zhuti, de je konz njegoviga shivljenja bliso, pravi okolistojezhim: „Nemogozhe mi je isrezhi, v' kako strashnih

*) Pf. 111, 10.

teshavah fim; vse upanje svelizhanja fim sgubil.“ — Odgovoré mu okoli-
stojezhi: „Nikar ne obupaj; skasaj se
svojih grohov, in profi Boga odpušha-
nja, in gotovo ti bo odpuštil.“ — Na
to jim odgovorí: „Nikdar mi ne bo
odpuštil. Trideset let je preteklo, kar
ga sanizhujem; nikdar mi ne bo od-
puštil.“ — Komaj je te besede isre-
kel, je she svoje grešno shivljenje
dokonzhal.

Premisli, moj kristjan! she strash-
nejšhi sgled. Bil je nevéni zhlovek,
kteri je szer ime kristjana imel, ali
nikdar po keršhanski veri ni shiveti
hotel. Kadar je leta zhlovek na smert-
no postljo prišel, so si njegovi odra-
sheni otrozi in njegova bogabojezha
shena možno persadevali, ga k' Bo-
gu spreoberniti, in so ga serzhno pro-
fili, de naj duhovniga k' sebi priti pu-
sti. Ali leta grešnik od vfiga tega
nizh ni flishati hotel, in ni se smel
duhoven perkasati. Kadar vidi vso svo-
jo drushino s' objokanimi ozhmi okoli
njegove postlje stati, vprašha na glas,

koliko je ura. Odgovoré mu, de je deset. Zhes dve uri spet vprasha, koliko je ura, in mu odgovoré, de je polnozhi. Na to pravi s' takim glasam, de jih vsih grosa obide: „*Sdaj je tedaj prishla tista strashna ura, ko se bo sazhela moja nesfrezhna vezhnost!*“ — — Po tem isdihne, in njegova dusha gre v' kraj vezhniga terpljenja.

Greshnik! ali shelish tudi ti tako smert storiti? — Vem, de tega ne shelish, ali v' veliki nevarnosti si, ravno tako umreti, zhe te boshja gnada v' sadnji uri sapusti; in sapustila te bo, zhe jo le smiram sametjesh in sanizhujesh. — Sakaj vender smiram odlashah svoje spreobernjenje? Ne misli, zhe si mlad, de ne bosh she umerl; sej vidish, de jih vezh v' mladosti umerje, kakor v' starosti. Nikar vender dalej svojiga svelizhanja v' tako nevarnost ne postavlja. V' vsih svojih opravih bolj modro, previdno in varno ravnash, kakor v' nar imenitnishim in nar potrebnishim opravi-

lu, ktero te samore vezhno frezhniga storiti. Kadar kákosfno kupzhijo ali kako drugo posvetno opravilo s' svojim blishnim imash, si grosno previdin, in se skerbnno varujesh, de v' shkodo in sgubo ne prideesh; kadar si pa v' nevarnosti, na svoji dushi shkodo terpeti, in vezhno svelizhanje sgubiti, si malo ali pa zlo nizh ne persadevash, leto neisrezheno veliko shkodo in sgubo odverniti. — Kako je to grosno shalofstno! — Ne bodi vezh tako nespameten, moj kristjan! Zhe si do sdaj navado imel, v' velikih grehah shiveti, nehaj, sa boshjo voljo! nehaj, in se spokori, de frezhno smert storish, in vezhno svelizhanje sadobish.

De bi naf bolj previdne in skerbnne storil, nam Jesus Kristus ozhitno pravi: „*Zhujte, ker ne veste dneva ne ure*“ (svoje smerti). *) Vlakdanja skufhnja naf uzhi, de skoraj vsaziga zhloveka smert prehiti. Škoraj vlak bolnik, zhe je she tako slab, upa, de

*) Mat. 25. 13.

bo s'he nekteere dni shivel, desiravno mu komaj vezh ena ura shivljenja ostane. Koliko vezh si s'he le mladi ljudje, ki so polni sdravja, obetajo, de bodo s'he dolgo shiveli; in vender jih tolikanj nagla smert pobere. Ni ti treba, delezhi iti, moj kristjan! tudi ne veliko poprashevati, de sgledete te refnize najdesih, sej jih imasih velikokrat pred ozhmi; in morde bosh tudi ti skoraj drugim sgled nagle smerti.

Ker je nagla smert tako strashna, de se je nar pravizhnishki boje, kolikanj bolj bi se je mogli greshniki bati. Ali si samoremo kaj strashnejshiga misliti, kakor je stan greshnika, kteri nagle smerti umerje, in kteri pred svojo smertjo ravno s'he toliko zhasa ima, de vso grosovitnost stanu, v' kterim se snajde, obzhutiti samore? „*Smert greshnika je nar hujshi.*“ *) — Konz njegoviga shivljenja, kteriga sdaj pred sabo vidi, mu obudi grosoviten strah; strashne misli ga tako obsujejo, de se

*) Pč. 33, 22.

skoraj vezh ne savé; spomin vezhno-
 sti, v' ktero bo sdaj sdaj stopil, in
 grosovitna ojštrost sodbe boshje, ktero
 bo sdaj sdaj obzhutil, mu vse upanje
 odvsame, in njegovo serze grosovitno
 obteshí. Kamor svoje ozhi oberne,
 mu vse kar vidi, strah in goso obudi.
 Zhe jih oberne proti nebesam, tam-
 kej vidi v' duhu Boga, kteriga je to-
 likokrat rasshalil, in kteri mu sdaj ni
 vezh usmiljen ozhe, ampak ojšter in
 serdit sodnik; zhe jih oberne proti
 semlji, vidi svoj grob, v' kteriga bo-
 do skoraj njegovo gresfno truplo po-
 loshili, in vidi tudi pekel odpert, v'
 kteriga bo pravizhni Bog skoraj nje-
 govo gresfno dusfho na vekomaj sa-
 vergel; zhe se osre v' svoje pretezhe-
 no shivljenje, ga gosa obide, ker
 vidi tolikanj svojih hudobnih grehov,
 kterih se ni nikdar prav spovedal, nik-
 dar spokoril; ker vidi tolikanj ne-
 vrednih spoved, tolikanj po nevrednim
 prejetih obhajil; zhe pogleda v' pri-
 hodno, ga she vezhi gosa obide, ker
 dobro ve, kaj je pravizhna jesa bosh-

ja terdovratnim gresnikam perpravila. — Vse te strashne misli ga tako obsujejo, de nima vezh zhasa ne misli se spreoberniti, in umerje v' svojih hudobijah. — Sares je strashen stan gresnika, kteriga nagla smert sadene. —

Premislimo sgled, ki ga najdemo od tega v' svetim Pismu. Pregresni kralj Baltasar, de bi svojo zhas in mogozhnost skasal, je napravil veliko vezherjo, in je povabil vse imenitne gospe svoje kraljestva. Kadar so bili v' nar vezhim veselji, in ko je bil kralj sapovedal, svete posode pernesti, ki jih je bil njegov hudobni ozhe Nabuhonosor is Jerusalemskiga templa odnefil, de bi is njih vino pili, mu je pravizhni Bog na snanje dal, de se je konz njegoviga shivljenja perblisal, in de ima le she majhino zhasa shiveti; sagledal je namrezh roko, ktera je na steno nektere besede pisala. Vef prestashen posblje hitro iskat modrih mosh, de bi mu lete besede isloshili. Njegovi flushabniki si persadevajo, ga potolashiti in umiriti, ali vse je sa-

stonj; tako se prestrašhi, de skoraj omedli; vse njegovo veselje se na naglama v' grenko shalošt spreoberne. Perpeljejo mu veliko modrih mosh, ali nobeden ne samore letih besed isloshiti. To s'he pogmira njegovo groso, in v'fi se s' njim vred prestrašhijo. Po tem mu kraljiza svetuje modriga mosh Daniela, kateri ve vse skrivnosti islagati. Poshljejo tedaj iskat Daniela, ga perpeljejo pred kralja, in kralj mu obljubi velike darove, zhe mu isloshi lete besede. Daniel ga opomni grosovitnih hudobij, ki jih je bil njegov ozhe storil, in njegovih lastnih hudobij, in mu osnani, de lete besede pomenijo njegovo obsojenje in njegovo smert. — In ref je s'he tisto nozh leta hudobni kralj v' svojih grehah umerl.

Štrašhen sgled gres'nikam, kateri svoje spreobornjenje smiram odlas'hajo, in posebno tudi tistim, kateri s' svojim nespodobnim djanjem v' zerkvi boshjimu templu nezhas't delajo, ali pa s' preklinovanjem soper boshjo zhas't govore.

V' bukvah zerkvenih sгодb starih zhasov se veliko sgledov najde, kako strashno in nefrezhno smert so storili veliki gresniki. Hudobniga kralja Heroda so shiviga zhervi ujedli, in je v' grosovitnih bolezhinah umerl, de ni zhasa imel, v' svoje spreobernjenje mifliti. Zesarja Valerjana, kateri je neusmiljeno kristjane preganjal, so na sadnje Persi vjeli in shiviga oderli. Zesar Maksimilian, leta grosovitni preganjavz kristjanov, na sadnje obupa, in sam sebe s' trupam umori. Štrashna je bila njegova smert; take neisrezhene bolezhine je shtiri zeledni v' svojim truplu obzhutil, kakor ko bi bil polno truplo sharjavze imel. Sdelo se mu je, de Kristusa na njegovim sodnjim stolu vidi, in de mu leta pravizhni sodnik ravno tako terpljenje obzhutiti da, kakorshino so mogli kristjani po njegovim povelji prestati. V' letih neisrezhenih bolezhinah je ta hudobnik sazhel Kristusa profiti, de naj ima usmiljenje s' njim; ali ker je zeli zhas svojiga shivljenja gnado bosh-

jo sametoval, ga je v' njegovi sadnji uri Bog savergel.

Od veliko drugih hudobnikov nam zerkvene sgodbe govore, kateri so strahno smert storili; kateri so na sadnje svojo hudobnost sposnali, in so vender v' nepokori in v' grehah umerli, ker jih je bila gnada boshja popolnoma sapustila.

Posebno grosovitna je smert zefarja Juliana. Julian je bil od sazhetka kristjan, pa je kerfhansko vero savergel, in je sazhel strahno kristjane preganjati in sovrashiti, in je shelel, leto vero popolnoma satreti. Kadar je ravno v' tem hudobnim persadevanji bil, kerfhansko vero satreti, se mu je vojska s' Persi sazhela. Julian se tedaj podá na vojsko s' svojimi vojslaki. V' boji ga sovrashnik v' perfi rani, in tako globoka je bila rana, de je zhutil, de bo mogel prezej na mestu umreti. Leta hudobnik, kateri je tolikanj Kristusa in njegovo sveto vero v' svojim shivljenji sanizheval, sposna sdaj v' smertni uri vfigamogozhnost

Kristusovo, in de ga je njegova roka vdarila; ali ni vezh gnade imel se spreobniti, ampak je v' strasnim preklinovanji umerl. Kadar je nam-rezh vidil, de je na konzu svojiga shivljenja, je napolnil svojo roko s' kervijo, ki je is njegove rane tekla, jo je na kvishko vergel in je Kristusu rekel: „Nafiti se, Galilejz! s' mojo kervijo, in hvali se, de si Juliana premagal. Desiravno me je tvoja roka pobila, imam vender she sadoosti mozhi, te sanizhevati in se ti she enkrat odpovedati, preden umerjem.“ — Kako strasna je smert gresnika, kteriga pravizhni Bog s' svojo gnado sapusti! —

Morde bo tudi tebe sapustil, o gresnik! ker tolikokrat v' svojim shivljenji njegovo gnado savershesh. V' grosovitno nevarnost se postavish s' svojo terdovratnostjo, ker svoje spreobnjenje od dne do dne odlashash. Varuj se, de te tista strasna beseda ne sadene, ktero Kristus terdovratnim gresnikam pravi: „*Iskali me bote, pa me ne bote neshli... in v' svojih grehih*

bote umerli.“ *) — In dalej pravi, de bodo prifhli in na njegove duri terkali, rekozh: „*Gospod, Gospod! odpri nam*“! Ali jim ne bo hotel odpreti in jim porozhe: „*Resnizhno vam povem, de vas ne posnam.*“ **) — Gotovo bi bilo bolj varno sa-te, se v' sdravji spreoberniti in k' smerti perpravljati, kakor pa spreobernjenje do sadnje ure odlafhati, ker sraven tega, de ne vesh, zhe ne bosh nagle smerti umerl, tudi toliko shaloftnih sgledov pred ozhmi imash, de vezhidel gnada boshja terdovratniga gresnika v' sadnji uri sapufti.

Bil je na Franzoskim hudoben terdovratnik, kateri je tako Kristusa sovra-shil, de je vezhkrat svojim prijatlam rekel, de grosno sheli, ko bi mogo-zhe bilo, vso kerfhansko vero satreti; in je vedno soper kerfhansko vero govoril in pisal. Kadar je na smertno postljo prifhel, ga je sazhela grosa obhajati, in je tedaj shelel, spovednika

*) Joan. 7, 34. 8, 21. **) Mat. 25, 11. 12.

imeti, de bi se s' Bogam spravil. Ali njegovi prijatli, ravno tako grešni, kakor on, so ga premotili, de she ni v' nevarnosti umreti, in de mu she ni spovednika treba. Pusti se pregovoriti; ali kmalo po tem zhuti, do bo mogel skoraj umreti, in spet spovednika sheli, pa nobeden njegovih prijatlov mu nozhe po-nj iti. Kadar se vidi na konzuh svojiga shivljenja, sposna svojo nesrezho in svoj strashni stan, to de preposno. „Poberite se od mene, pravi svojim prijatlam, vi ste krivi, de se v' takim stanu snajdem.“ — Namesti se svojih grehov skasati, sazhne strashne besede govoriti in Kristusa preklinjati, in v' tem umerje. — To je sprizheval po njegovi smerti njegov sdravnik, kateri je tudi rekel, de kadar je to vidil, je shelel, de bi bili vsi terdovratni grešniki leto grosovitno smert vidili.

Bil je v' ravno tisti desheli drugi hudobnik, kateri je v' svojim shivljenji kerfhanfko vero mozhno sanizheval, in veliko soper leto sveto vero govoril in pi-

sal. Na smertni postlji je sazhel, strashni stan svoje dushe premishljevati, in je duhovnimu dovolil, ga v' njegovi bolesni obiskati. Duhoven ga opominja, de naj vse ozhitno preklizhe, kar je soper kerfhansko vero govoril in pisal, in de naj se po tem s' serzhnim obshalovanjem svojih grehov spové in se s' Bogam spravi. Bolnik vse to dovoli, in duhovnimu obljubi, de hozhe jutri vse to storiti. Duhoven pride drugi dan, in sheli bolnika viditi, kar najde vrata od snotraj saklenjene, in nozhejo mu odpreti. Greshni tovarshi in prijatli bolnika so ga premotili, de njegovo shivljenje she ni v' nevarnosti, de mu ni treba tega storiti, kar je duhovnimu obljubil; kaj bodo ljudje rekli, zhe to stori, se mu bodo posmehovali, i. t. d. Bolnik jim rad verjame, in ostane v' svoji terdovratnosti; in umerje, kakor je shivel, v' smertnih grehah.

Premisli vender, moj kristjan! lete grosovitno strashne sglede! — Dokler si v' sdravji, ti je boshja gnada na

ponudbo, in se lahko s' njo sveli-
zhašh, zhe le resnizhno hozhešh; ali
v' smertni uri je pa bolj nevarno, in
velikokrat vidimo, de boshja gnada
terdovratniga grešhnika v' sadnji uri
sapuští. Shaloštni sgledi, ki jih pred
ozhmi imamo, bi nas imeli previdne
storiti. Moder je in frezhen, kdor po
nesrezhi drugih previdin postane, in
se bresna ogne, v' kteriga vidi de so
drugi padili.

Premišli vezhkrat, moj kristjan!
de je na smerti vse leshezhe. Kakor-
šhin bo stan tvoje duše ob zhasu smer-
ti, takoshina bo tvoja zela vezhnošt.
Zhe si tako frezhen, de si ob zhasu
smerti v' boshji gnadi, je tvoje sveli-
zhanje gotovo, in bosh frezhen vso
vezhnošt; zhe si pa ob zhasu smerti
le v' enim samim nespokorjenim smert-
nim grehu, si pogubljen, in bosh neis-
rezheno nesrezhen zelo neskonzhno
vezhnošt bres upanja in prenehanja. —

Ravno sato, ker je na smerti vse
leshezhe, so se zlo svetniki, kteri so
zeli zhaš svojiga shivljenja Bogu svešto

flushili, smerti bali. Š. Hilarijon je vel
 zhal svojiga dolgiga shivljenja ojstro po-
 koro delal. Kadar je bil komaj petnajst
 let star se je she v' pushavo podal, in
 defiravno je bil imenitniga stanu in
 slabe postave, ni nikdar drusiga obla-
 zhila nosil, kakor spokorno oblazhilo
 pushavnikov. Njegova jed so bile ko-
 renine in selisha, in vzhafi kosez sta-
 riga kruha. Njegova zeliza je bila ve-
 likovezh grobu podobna, kakor prebi-
 valishu; shteri zhevle je bila dolga in
 pet zhevlov visoka, in mu je bila tedaj
 na vse strani premajhina. — Táko je
 bilo shivljenje tega velikiga svetnika;
 in to ne le eno leto ali dve, ampak
 skoraj sedemdeset let! — Ali verujesh,
 moj kristjan! de se je per vsm tem
 leta svetnik smerti bal, kadar se je
 perblishevala? — To de je bil leta
 strah prezej premagan od velikiga sa-
 upanja v' Jesusa Kristusa, kteriga je
 leta svetnik v' svojim serzu obudil,
 kakor se to vselej per tistih sgodí,
 kteri v' boshji gnadi umerjejo. Nje-
 gove sadnje besede so bile lete: „Poj-

di, moja dušha, kaj se bojish! pojdi, kaj se pomishljujesh! Škoraj sedemdeset let si Kristufu flushila, in se smerti bojish“?

Ker se je leta veliki svetnik, kteri je toliko let v' ojštri pokori shivel, smerti bal, sakaj se je pa ti ne bojish, o greschnik! ker morde ravno tako *greshno* shivish, kakor je on *spokorno* shivel? Morde pravish, de se je grosno bojish? — Ali zhe se je bojish, in zhe sposnash, de se je imash po pravizi bati, sakaj se pa ne sazhnefh perpravljati, frezhno umreti, ker vender vesh, de bosh gotovo mogel umreti, in morde v' kratkim? Usmili se vender sam sebe, ljubi moj kristjan! in sazhni se prezej danf k' smerti perpravljati. Sahvali usmiljeniga Boga, de te she tako dolgo shiveti pusti, de se sposnash; in de te ni is tega sveta poklizhal, kadar si v' smertnih grehah bil. Delaj delo svojiga svelizhanja v' strahu in trepetu, sakaj veliko je poklizanih, pa malo isvoljenih; in strashno je, v' roke shiviga

Boga paſti. Delaj, delaj, moj kristjan! ſa ſvoje ſvelizhanje, dokler je dan, ſakaj kadar bo nozh priſhla, ne bo nobeden vezh delati mogel. Štori vſako opravilo tako, kakor ko bi vedil, de boſh mogel prezej po ſtorjenim opravilu umreti. Kadar k' ſpovedi greſh, ſtori jo tako, kakor ko bi vedil, de je ta ſpoved tvoja ſadnja; in kadar greſh k' ſvetimu obhajilu, persadevaj ſi, ga tako vredno prejeti, kakor ko bi vedil, de ga v' ſadnjizh prejmeſh. Šej je gotovo, de bo ena tvojih ſpoved, in eno tvojih ſvetih obhajil, ſadnje; in ſrezhen ſi, zhe ſvete Sakramente v' ſadnjizh vredno prejmeſh. Per vſhivanji zhaſnih rezhi ſe ſmerti ſpomni, ktera ti bo vſe zhaſne rezhi odvsela; in nikdar ſvojiga ſerza na-nje ne naveſuj. Ne poſheli zhaſniga bogaſtva, ne velike obilnoſti. Bodi s' malim ſadovoljin in miſli per vſih rezheh: „*Zhloveku, ki bo mogel ſkoraj umreti, je to ſadoſti.*“

Šrezhen je, kdor ſamore rezhi, kakor je rekel nekdaſtar ſpokoren

pušhavernik v' Egiptu. Kadar je leta pušhavernik sbolel, so njegovi tovaršhi sposnali, de je njegova bolesen tako nevarna, de bo mogel skoraj umreti; in so ga tedaj opomnili, de naj se k' smerti perpravi. Na to jim rezhe leta sveti pušhavernik: „To ni nizh noviga sa-me. Dokler sim v' pušhavi, sim se vsak dan k' smerti perpravil, ker sim vsak dan mislil, de je morde leta dan sadnji dan mojiga shivljenja.“

Kako frezhen bi bil ti, moj kristjan! ko bi se ravno tako, kakor leta pušhavernik, vsak dan k' smerti perpravil. Štori to, in to ti bo veliko k' svelizhanju perpomoglo, ker se bošh navadil, vsako svoje delo tako opraviti, kakor ko bi bilo sadnje delo tvojiga shivljenja; in kadar ti bo saref treba umreti, se ti ne bo teshko sdelo, se k' smerti perpraviti, sakaj kar zhlovek velikokrat stori, lahko stori; in bošh tedaj dobro perpravljjen umerl. Kdor se pa nikdar k' smerti ne perpravlja, se mu na sadnje grosno teshko sdi, se perpraviti, in je v' nevarnosti, slabo perpravljjen

umreti; sakaj kar zhlovek nikoli ne stori, ne more prezej v' pervizh dobro storiti. Perporozhaj gresniku, kateri je zeli zhas svojiga shivljenja posvetno in v' nepokori shivel, perporozhaj mu, de naj is serza obudi vero, upanje, ljubesen, obshalovanje svojih grehov; de naj se v' ponishnosti svojiga serza popolnoma v' boshjo voljo vda, in njegovi sveti previdnosti podvershe; perporozhaj mu to, ali pa mu govori jesik, ki ga ne rasume, mu bo enako; ne ve, kaj hozhesh rezhi. Desiravno gresnik v' svoji sadnji uri vzhafi isrezhe svete besede, ktere mu duhoven ali kdo drugi naprej moli, to vezhi del le s' uftmi stori, in serze nizh sato ne ve. Satoraj se vidi toliko gresnikov, (kteri is kake velike bolesni vstanejo, ko so vfi mislili, de bodo umerli,) kateri nizh od tega ne vedo, kaj jim je kdo naprej molil, in kaj so sa njim govorili, in kateri po tem ravno tako gresno shive, kakor popred. Ozhitno snamnje, de to, kar so govorili, ni is serza prishlo.

Kdor se pa vezhkrat v' svojim shivljenji k' smerti perpravlja, ne zhaka na sadnje, de mu drugi naprej pravijo, kako naj se v' boshjo voljo vda, in v' boshje usmiljenje perporozhi, ampak vse to sam per dobri pameti opravi.

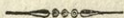
Moj kristjan! de srezhno umerjesih, stori te tri rezhi: Pervizh si odlozhi vsak mesez kaki dan sa perpravljanje k' smerti. Premishljuj leta dan stan svoje dushe, in misli resnizhno, kaj bi bilo s' tabo, ko bi mogel she tisti dan umreti. Ponishaj se pred Bogam in profi ga odpushanja svojih grehov. Zhe imash perloshnost, pojdi k' spovedi tisti dan, in persadevaj si, tako dobro spoved storiti, kakor ko bi vedil, de bo leta spoved tvoja sadnja; in zhe si tako srezhen, de smesh k' svetimu obhajilu iti, prejmi Jesusa v' svetim Reshnjim Telesu tako poboshno, kakor ko bi bilo leto obhajilo tvoja popotniza v' vezhnost. Skasaj se is serza vsih svojih grehov, in terdno skleni, se vsih gresnih perloshnost v' prihodno skerbno varovati,

in se greha bolj bati, kakor vsake druge nesfrezhe. Drugizh, kakor hiterno sbolish, misli, de je morde leta bolesen tvoja sadnja, in perpravi se k' smerti, kakor fim ti tukaj svetoval, vsak mesez storiti. In tretjizh, profi kakiga prijatla, de naj te prezej opomni, kakor hiterno bo videl, de si v' nevarnosti umreti. Veliko jih je, ki neperpravljeni umerjejo, ker nobeniga svestiga prijatla nimajo, de bi jih opomnil, v' kaki nevarnosti so.

Premisli lep sgled sferbniga perpravljanja k' smerti, kteriga nam je sapustil Ferdinand, Šhpanfski kralj. Kadar je leta kralj bolesen v' sebi obzhutil, se je prezej sazhel sferbno k' smerti perpravljati. Poslal je po duhovniga, in je svete Sakramente s' veliko poboshnostjo prejel. Po tem je k' sebi poklizal toliko shkofov, duhovnov in minihov, kolikor jih je bilo najdi-ti, je svoje kraljevo oblazhilo oblekel, in se je v' njih drushini v' zerkev nesti dal. Kadar ga pred altar pernesejo, poklekne in tako móli: „O moj

Bog in Gospod! ti si gospodar in kralj zeliga sveta; vsi kralji in zesarji na svetu so v' tvoji oblasti. Is tvojih rok sim tudi jest leto kraljestvo prejel, ki ga imam. Dokler je bila tvoja sveta volja, sim ga vshival; sdaj pa ga spet nasaj poloshim v' tvoje roke. Vse kar sdaj shelim, je to, de se me usmili in mi sanesi, in de mi daj po moji smerti vezhno nebeshko kraljestvo.“ — Kadar je bil leto lepo molitev sklenil, je svojo krono, svoj kraljevi plajsh, in vse snamnja svojiga kraljeviga stanu pred altar poloshil, je spokorno oblazhilo oblekel; in po tem je sveto poslednje Olje prejel. Po tem je she dva dni shivel in je smiram v' zerkvi ostal, obdan od shkofov in duhovnov, kateri so s' molitevjo njegovo lepo duho is sveta spremili.

Bodi tudi ti, moj kristjan! tako previdin v' bolesni, in smert te ne bo neperpravljeniga neshla.

DRUGI DEL.

Premišljevanje sodbe.

Premišli, moj kristjan! kaj pravi s. Pavel, *de je ljudjem postavljeno, enkrat umreti, in de po tem pride sodba*“; *) in „*de bomo vsi stali pred sodnjim stolom Kristusa.*“ **) Štrahna je smert sama na sebi; in vse, kar shivi, se smerti boji. Ali s he veliko strahnejshi je smert, zhe premišlimo, kaj pride prezej po smerti. Prezej po smerti pride *sodba*. Kakor hiterno se dusha od trupla lozhi, stopi prezej pred sodnji stol vezhniga sodnika, kte-

*) Hebr. 9, 27. **) Riml. 14, 10.

ri jo sodi po svoji sveti postavi. Kako strahna je leta sodba! —

De bošh bolj sposnal, moj kristjan! de je saref sodba strahna, premisli vse njene okolishine. Perva okolishina, ktero ti premisli perporozhim, je tisto strahno *sapushenje*, v' kterim je dusha, kadar pride pred sodnji stol. Sgol sama je tamkej pred Bogam, svojim sodnikam, sposna in obzhuti svetost njegoviga velizhastva, ojštrost njegove pravize, in njegovo vfigavedeozhnost, kteri ni nizh mogoche skriti ne utajiti; in tamkaj zhaka v' strahu in trepetu svojiga obsojenja, po kterim bo ali vezhno frezhna v' nebeskimi veselji, ali vezhno nefrezhna v' peklenkim ognji. — Kako grosovito se bo takrat gresnik prestrahil, kadar se bo vidil sgol samiga pred Bogam, kteriga je v' svojim shivljenji tolikokrat rasshalil, tolikokrat sanizheval, ali zlo preklinjal. Kako strahno mu bo takrat shal, to de preposno, de je v' svojim shivljenji le posvetniga vshivanja in veselja iskal,

de je s^toje serze tako na posvetne rezhi navesoval, ktere je mogel sdaj vse sapustiti, in de si ni persadeval, si boshjo prijasnost perdobiti, in v' boshji gnadi in ljubeshni shiveti in umreti. — O kako se bo prestrashil, Boga pred sabo viditi, kteri ga bo sdaj o^jstro sodil po saflushenji njegovih del. — Kadar greshnik k' sodbi pride, vidi vse rezhi drugazhi, kakor se je bil navadil jih v' svojim shivljenji viditi, ker ni hotel po veri shiveti, ktera nafuzhi, vse rezhi she na tem svetu tako sposnati, kakor jih bomo per sodbi boshji sposnali; vidi popolnoma vso hudobijo svojiga shivljenja; in preden she Bog njegovo obsojenje isrezhe, se sam sebe obsodi, in je permoran sposnati, de je po v^si pravizi vezhniga terpljenja vreden.

Druga okolishina sodbe boshje, ktero ti premisliti perporozhim, je leta, de bo pravizhni in vfigavedeo^zhi Bog *grosno na tanko* vse tvoje shivljenje preiskal in vse tvoje djanje presodil. Odgovor bosh mogel od vfiga

dati, kar si hudiga storil, in tudi od vfiga, kar so drugi savolj tebe hudiga storili, ker so se po tvojih slabih sgledih pohujshali, ali ker jih nisi svaril in od hudiga odvrazheval, desiravno so bili tvoji skerbi isrozheni. Odgovor bosh mogel dati tudi od vsih svojih samud dobrih del, od svoje lenobe in sanikernosti, in tudi od vsih gnad, ki si jih savergel ali v' nemar pustil. In ne le od vfiga hudiga, kar si ga sam storil, ali kar so ga drugi savolj tebe storili, bosh mogel odgovor dati, ampak tudi zlo tvoje dobre dela bo ojster sodnik na tanko preiskal, in odgovor bosh mogel dati, zhe si per svojih dobrih delih tudi vselej dober namen imel; zhe si vse is ljubesni do Boga storil, ali pa morebiti is drugih namenov. Naj bo kako djanje she tako lepo po sunanjim, zhe pa ni is ljubesni do Boga storjeno, ampak le is posvetnih namenov, ni dobro delo pred Bogam. Toraj se je David zlo sa svoje dobre dela bal, kadar je premislil, de bo pravizhni

in vfigavedeozhi Bog njegov sodnik; bal se je, de bo morde Bog v' njegovih dobrih delih toliko hudobije najdel, de ga bo savergel. Satoraj je profil Boga: „*Ne pojdi v' sodbo s' svojim slushabnikom, o Gospod! sakaj pred tabo ne bo noben zhlovek pravizhen snajden.*“ *)

Moj kristjan! zhe hozhesh previdin, moder in sam sebi dober biti, odverni ojstroft sodbe boshje. Odvernil jo pa bosh, zhe vezhkrat sam sebe ojstro sodish in se pred Bogam ponishujesh s' potertim serzam; „*sakaj zhe bomo sami sebe sodili, ne bomo (od Boga preojstro) sojeni.*“ **)

Ravno tako se je tudi s. Hubert, shkof, sodbe boshje mozhno bal. Kardar je na smertni postlji leshal, je vezhkrat okolistojezhim rekel: „*Mozhno se sodbe boshje bojim, sakaj ojster sodnik je Bog in je vfigavedeozh, in od vsih svojih del mu bom mogel odgovor dati. Zhe premislim svetost sta-*

*) Pf. 142, 2. **) I. Kor. 11, 31.

nu, v' kteriga me je boshja previdnost postavila, in zhe po tem premislilim, kako slabo sim dopolnil dolshnost svojiga svetiga stanu, me grosa obide, ker vidim, de se tisti zhas perblishuje, ko bom mogel odgovor dati od vsih talentov, ktere mi je Gospod isrozhil. Bojim se, de mi porezhe, kakor je rekel sanikernimu hlapzu: „*Hudobni in leni hlapcz! vedil si, de sim ojster; sakaj tedaj nisi nobeniga dobizhka s' tem storiti hotel, kar sim ti bil isrozhil? — Versite tega nepridniga hlapza v' sunanje teme, kjer bo jokanje in shkripanje s' sobmi.*“ *)

Od s. Franzishka Šalesja se bere, de se je tudi on v' smertni uri sodbe bal; in kadar mu je duhoven, ki je per njegovu smerti bil, rekel, de so se nar vezhi svetniki sodbe bali, je odgovoril: „Lahko so se je bali, in prav so storili, se je bati, sakaj strashna je.“ —

Ker so se svetniki boshji, ki so bili vsi vneti od boshje ljubeshni, sod-

*) Mat. 25, 26. - 30.

be bali, sakaj se je pa ti ne bojišh, o grešnik! — Zhe te to, kar si do sdaj od sodbe boshje premishljeval, ne ustrašhi, premisli she to bolj na tanko, de te bo *vfigavedeozhi* sodnik sodil, kterimu nizh utajiti, nizh skriti ne bosh mogel. Zhe je kaka hudobija she tako globoko v' tvojim serzu skrita, jo tvoj sodnik vender na tanko vidi; in ravno tako tudi vse tvoje misli, shelje in namene popolnoma ve. Zhe si se she tako skerbno skrili, kadar si grešno ravnal, te je vender boshje oko smiram vidilo. Ker tedaj tvoj sodnik vse vé in vse vidi, in ker mu nizh ne bosh mogel skriti ne utajiti, ali ni saref sodba boshja strašna?

Premisli, de per tej sodbi tudi vsi isgovori ne bodo nizh veljali. Zhe se bosh hotel isgovarjati, bo tvoja lastna vest soper tebe sprizhevala, de te je smiram svesto opominjevala, kadar si hotel kaj grešniga storiti, de tega nikar ne stori; ali tode je nifi hotel poslušhati. — In dalej, zhe se bosh

hotel isgovarjati, s' zhem se bošh le isgovarjal? Ali morde porezhesh, de se sato nifi mogel greha varovati, ker nifi sadosti gnade imel? — O revni isgovor, kateri ne bo zlo nizh pred Bogam veljal, ker te bo Bog vsih tistih gnad opomnil, ki ti jih je dajal, in ki si jih sanizheval in sametoval. — Ali morde porezhesh, de je bilo tvoje nagnjenje k' hudimu tako možhno, de ti ni bilo mogozhe, ga premagati? — Tudi leta isgovor bo reven in sanizh, ker ti bo Bog, kateri na tanko posna vse nafhe nagnjenja, sposnati dal, de je bilo veliko drugih, ki so she hujshi nagnjenje k' grehu imeli, kakor ti, in so ga vender isljubesni do njega s' njegovo gnado premagali; in de bi ga bil tudi ti lahko premagal, ko bi bil le refnizhno hotel. — Ali morde porezhesh, de nifi vedil, kaj ti je storiti, de bi vezhno svelizhanje sadobil? — Tudi ta isgovor ne bo nizh veljal, sakaj Bog ti bo pokasal vse tisto dobro svetovanje, vse tisto svelizhansko opominjevanje,

svarjenje in poduzhenje, ki so ti ga tvoji starishi, bogabojezhi prijatli, spovedniki in pridigarji dajali; ali to de si vse to v' nemar pustil, ali she zlo tiste sanizheval, ki so ti dobre besede govorili. — Ali morde porezhesh, de nisi nikdar tako na tanko vfiga tega premishljeval in de nisi mislil, de bo sodba tako ojstra? — O prerevni isgovor! Ravno to bo v' tvoje obsojenje in pogubljenje flushilo, ker si tako neveren in nespameten bil, de si vse drugo bolj terdno veroval, kakor to, kar je Bog rasodel; in sa vse drugo na svetu vezhi skerb imel, kakor sa svelizhanje svoje dushe.

Glej, o gresnik! kako bodo vsi isgovori per sodbi boshji sanizh. Šam bosh mogel sposnati, de se ne moresh s' nobeno rezhjo isgovarjati, in permoran bosh, se sam sebe obsoditi.

Premishljevanje strashne sodbe boshje je veliko gresnikov spreobernilo; med drugimi s. Avgushtina, kakor sam sposna, ker pravi: „O Gosped, nobena rezh ni toliko perpomogla, me

is globokiga bresna potegniti, v' kteriga me je bilo moje grešno shivljenje verglo, kakor premišljevanje tvoje prestrašne sodbe. Desiravno sim bil v' velike smote sahel, nifim vender nikdar vere v' tvojo sodbo sgubil. Ozhitno sim sposnal, de sodba mora biti. Vzhasi sim sam per sebi mislil: V' kakofhnim stanu se bo moja dušha pred Bogam perkasala? Kaj mu bom odgovoril? s' zhém se bom isgovarjal? Ali bom samogel rêzhi, de nifim vedil, de bom prezel po smerti k' sodbi poklizan? — Šej sim smiram sposnal in veroval, de mora sodba biti. — In zhe bom mogel tam sposnati, de sim v' sodbo veroval, kaj bo s' mano, ker smiram tako shivim, kakor ko bi nikdar ne bilo treba odgovora od svojiga shivljenja dati!“

Ravno tako, kakor s. Avgushtin, morash tudi ti sposnati, moj kristjan! de terdno verujesh v' sodbo boshjo; ali kaj ti bo pomagala leta vera, zhe po nji ne shivish? Le she hujshi bo tvoje obsojenje. — Štori raji po sgle-

du s. Avgufhtina, kteriga je premisljevanje strahne sodbe boshje na pot pokore perpeljalo.

Premisli dalej, moj kristjan! de je tvoj prihodnji sodnik tudi *vfigamogozhen*. Kakor hiterno bo sodba sklenjena, bo Bog prezej dusho tje poslal, kamor bo saflushila, in nobeden se mu ne bo mogel braniti ali soperstaviti. Zhe si tako nesrezhen, de v kakim smertnim grehu k' sodbi prideh, bosh prezej k' vezhnimu terpljenju obsojen, in nobena mozh in oblast te ne bo mogla rešiti is rok vfigamogozhniga Boga.

Vzhafi Bog she na tem svetu nad terdovratnimi gresniki skashe, kako grosovitne so njegove sodbe, in kako strahno je, v' roke shiviga Boga pasti. V' svetim Pismu najdemo sgled od tega. *) Kralj Herod je prishel v' mesto Zesarea, in je tam v' napuhu svojiga serza ljudstvu govoril. Perlisnjeno ljudstvo se je sazhelo zhuditi

*) Djanje Apost. 12.

rekozh: „To je boshji glaf, ne zhloveshki“! — Dopadlo mu je, de mu je ljudstvo boshje zhaft dajalo; ali prezej po tem je obzhutil obsojenje boshje, ker je bil zhaft, ktera Bogu gre, sebi ohranil. Angelj boshji ga je vdaril, in v' strashnih bolezhinah je umerl, ker so ga shiviga zhervi snedli.

Drugi sgled. Šveta kraljiza Elisabeta je imela bogabojezhiga flushabnika, po katerim je skrivaj ubogim ljudém dari poshiljala. Kadar je drugi flushabnik vidil, kako je bil kraljizi leta flushabnik prijeten, mu je bil tako nevoshljiv, de je sklenil, ga v' nesrezho perpraviti. Gre tedaj h' kralju, in po krivim kraljizo in njeniga flushabnika obdolshi nespodobniga shivljenja. Kralj verjame opravljivzu, in obsodi sam per sebi kraljizhniga flushabnika k' smerti. Jesdi tedaj v' hosto, ker je bila njegova fushina, in sapove delavzam, de naj v' ognjeno pezh tistiga vershejo, ki bo jutri sjutraj *pervi* prishel vprashat, *zhe so dopolnili kraljevo povelje*. Drugi

dan s jutraj poshlje tedaj kraljizhniga flushabnika k' fushini, delovze vprašat, zhe so dopolnili kraljevo povelje. Bogabojezhi flushabnik gre s' radovoljnim serzam, kakor je navado imel, vse radovoljno storiti, kar mu je bilo sapovedano. Pot k' fushini je memo zerkve peljala. Kadar do zerkve pride, gre noter, sveto masho slišat; in po tem gre s' hvaleshnim in veselim serzam proti fushini. Med tem zhasam, ko je leta bogabojezhi mladenzh v' zerkvi bil, je kralj poslal ravno tistiga flushabnika, kateri je bil kraljizhniga flushabnika is nevoshljivosti satoshil, k' fushini, delovze vprašat, zhe so dopolnili kraljevo povelje; in tako se je sgodilo, de je leta flushabnik *pervi* k' fushini prishel, ker se je uni v' zerkvi pomudil; in so ga tedaj prezej sgrabili in v' ognjeno pezh vergli. Na to pride kraljizhni flushabnik, in delovze vprašha, zhe so dopolnili kraljevo povelje. Delovzi mu odgovore, de naj kralju pove, de so njegovo povelje svesto do-

polnili. Šlushabnik se verne in gre h' kralju mu to povedat. Kralj se sazhudi, ker kraljizhniga slushabnika sagleda, sakaj mislil je, de je she mertev; ali she veliko bolj se sazhudi, kadar sposna, de je praviza boshja hudobniga slushabnika k' ravno tisti smerti obsodila, katero je bil po krivizi bogabojezhimu slushabniku namenil. Po tem sposna nedolshnost in svetošt kraljize; in tudi sposna, de je vfigavedeozhi sodnik leto rasfodel in nam sgled dal, kako pravizhne in ojsre so njegove sodbe.

Do sdaj smo premishljevali *posebno* sodbo, katero bo vsak posebej prezej po smerti prestati mogel. Premislimo sdaj she *sploh* sodbo, h' kateri bodo vsi ljudje vkup poklizani, kadar bo konz sveta.

Kadar sveto Pismo govori od sodnjiga dneva, ga imenuje: strashen dan, dan jese boshje, dan mashevanja boshjiga. — In saref bo leta dan tako grosovitno strashen, de si nikdar strashnejshiga dneva misliti ne samoremo.

Šolnze bo otemnelo, svesde bodo od
 nebes padale, semlja se bo tresla,
 morje bo strahne valove gnalo, vse
 kar je Bog ustvaril, bo s' takim gro-
 sovitim hrupom na kup padalo, de
 bodo ljudje od strahu merli, ker se
 sbe nikdar nize taziga ni vidilo ne
 slišhalo. — Strašna trobenta bo sa-
 pela, in glas se bo po zeli semlji sli-
 šhal: „*Vstanite, mertvi, in pridite k'
 sodbi*“! — Na to bodo vsi mertvi is
 grobov vstali, in bodo k' sodbi prišli:
 isvoljeni s' lepim truplam, ki se bo
 svetilo, kakor solnze; saversheni pa s'
 gerdim smerdljivim truplam, ki bo
 polno gnusobe. Ravno sato bo popred
 vstajenje mesa, de truplo, ktero je
 bilo tovarsh dushe per dobrih in hu-
 dobnih delih, tudi s' njo vred vezhno
 veselje ali pa vezhno terpljenje sado-
 bi. — O grešnik, ki le sa svoje trup-
 lo škerbiš in mu tako svesto šreshesh,
 in ki se tako pošta in vsiga drugiga
 satiranja svojiga trupla bojiš, premi-
 šli vzhafi vstajenje mesa, in boj se ga,
 zhe bolj spokorno shiveti ne sazhesh.

§. Hieronim, desiravno je bilo njegovo truplo kakor senza od velikiga posta in satiranja, se je vselej prestrašhil, kadar se je vstajenja in sodbe spomnil; kar je delal in kjer je bil, se mu je povsod sdelo, de tisto strašno trobento flishti, ki porezhe: „*Vstajte, mertvi, in pridite k' sodbi*“! — Sakaj se pa ti, o grešnik! sodbe ne bojish? In zhe se je bojish, sakaj, smiram tako shivish, kakor ko bi nikdar ne imel sojen biti?

Po tem ko bodo vsi mertvi vstali in se skupaj sbrali, bo prishel is nebes s' veliko zhaštjo Jesus Kristus, odrešhenik in sodnik sveta, s' svetim krishem na svoji desni strani, in vsi angelji boshji ga bodo spremili. Angelji bodo vse ljudi na dva kraja raslozhili: isvoljene na desno stran Kristusovo, savershene na levo. — O strašno raslozhenje, ktero bo savershene s' groso in framoto obsulo! — O kako se bodo takrat kafali, de so tako posvetno in grešno shiveli; ali vse bo saštonj in preposno! Njih solse ne bo-

do vezh Kristusoviga serza ginile, njih shalovanje in kasanje mu ne bo vezh prijetno; zhas usmiljenja bo takrat dokonzhan, in strashna pravizhna jesa boshja bo na mesto njegoviga usmiljenja stopila. — Takrat se bodo sposnali in bodo s' grenkim serzam rekli: „Kaj nam sdaj pomaga vse bogastvo, ki smo ga na svetu imeli, in vse veselje, ki smo ga vshivali? Vse je minilo, in drusiga nam sdaj ne ostane, kakor vezhno terpljenje, v' kteriga nas je pregreshno vshivanje posvetniga veselja perpeljalo. Tiste pa, ki smo jih v' shivljenji sanizhevali, ker niso hotli s' nami vred posvetno shiveti, in ki smo mislili, de je njih shivljenje nespametno in njih konz bres zhasi, vidimo sdaj v' shtevilu boshjih otrók.“ *) —

Moj kristjan! premisli vzhafi leto shalostno raslozhenje, ki ga bodo angelji po boshjim povelji sodnji dan storili. Sdaj je she v' tvoji mozhi in

*) Modr. 5.

v' tvoji volji, zhe hozhesh na desno ali na levo stran priti; in zhe le refnizhno hozhesh, bosh na desno stran prishel. Ali kakor hiterno bosh pa umerl, si ne bosh mogel vezh pomagati; in zhe v' smertnim grehu umerjesh, bosh gotovo na levo stran prishel v' shtevilo tistih nesrezhnih, ki bodo k' vezhnimu terpljenju obsojeni. —

Premishljevanje sodbe boshje je she marfikteriga greshnika spreobernilo. Bil je velik greschnik, Bokaris po imenu, Bulgarski kralj, kterimu so sizer Misijonarji vezhkrat od kerfhanfke vere govorili, pa se nikdar ni hotel spreoberniti in kerstiti dati, ampak je smiram v' neveri in malikovanji ostal, sakaj njegove misli so bile vse v' posvetnih rezheh, in njegovo serze je bilo polno posvetniga greshniga posheljenja. Pergodilo se je po boshji previdnosti, de je velik malar v' Bulgarijo prishel, in je bil tudi pred kralja perpeljan. Kralj je bil vesel, imenitniga malarja v' svoji desheli vi-

diti, in mu je perporozhil, de naj mu lov ali jago namala, sakaj kralj je bil velik lovez in je grosno rad na lov hodil. Posebno je malarju perporozhil, de naj prav strafhne divje sverine namala; to je bilo temu posvetnimu, nevernimu kralju nar bolj vshez. — Leta malar je bil bogabojezh kristjan; in ker je slisbal, de je kralj tako terdovraten, de se nozhe h' ker shanfki veri spreoberniti, je sklenil, k' njegovimu spreobernjenju toliko pomagati, kolikor mu bo mogozhe. Namesti de bi bil lov namalal, kakor mu je bil kralj ukasal, je namalal veliko in strafhno podobo *poslednje sodbe*. Vse kar je bilo v' tej podobi viditi, je bilo strafhno in grosovitno. Nebo je bilo prevlezheno s' zhernimi oblaki, semlja vsa v' ognji, in morje ruzhe kakor kri; sodnji stol vezhniga sodnika v' oblakih med bliski, na kterim je sedel serditi ojstri sodnik, in angelji bres shtevila okoli njega, perpravljeni na njegovo povelje dobre od hudih odlozhiti. Viditi je bilo veliko

planjavo, na kateri so stali vsi ljudje v' grosovitnim strahu, in so zhakali, na katero stran jih bodo angelji odlozhili. Viditi je bil tudi peklenfki bresen, poln ognjenih valov, kakor nesmérjeno ognjeno morje; in okoli bresna so stali hudobni duhovi, in so zhakali tistih nefrezhnih duhov, ki jim bodo isdane, de jih bodo martrali v' vezhnim ognji.

Malar je smiram na skrivnim to podobo malal, in je kralju smiram obetal, de mu bo tako podobo naredil, kakor she nikdar nobene take naredil ni. Kadar je bila podoba popolnama storjena, jo je malar pogernil in je kralja poklizal. Kralj pride s' vsemi svojimi dvorniki, in malar odgerne podobo. Kadar kralj podobo sa-gleda, ostermi, in dolgo zhasa besede ne pregovori. Zhes dolgo zhasa vpra-sha ves prestrashen malarja: „Kaj pomeni leta strafhna podoba?“ — Na to mu rasloshi bogabojezhi malar leto podobo, in mu pravi, de to je podoba sodbe boshje, h' kateri bodo vsi ljud-

je na konzu sveta poklizani, in ktera bo tako strahna sa terdovratniga gresnika, de noben zhlovek ne more isrezhi, in nobeden si misliti, kako bo strahna. — In per tej perloshnosti mu she vezh od kerfhanske vere govori, bres ktere nobeden ne bo mogel frezhno sodbo prestati; in mu govori s' tako gorezhnostjo, de kralj terdno sklene, se h' kerfhanski veri spreoberniti. — Kmalo po tem se je dal kerstiti, in je do konza svojiga shivljenja svesto po kerfhanski veri shivel.

Zhe spomin sodbe boshje tudi tebe ne spreoberne, o gresnik! to pride od tega, ker jo premalo premishljujesh; toraj jo premishluj resnizhno, in se k' Bogu oberni; sakaj zhe se ne spreobernesh in pokore ne storish, te bodo angelji boshji ob dnevu sodbe na levo stran odlozhili, kjer bosh v' grosovitni framoti stal, in na sadnje svoje obsojenje k' vezhnimu terpljenju saflishal.

Grosovitna bo saref framota savshenih na levi strani, sakaj vse njih

neframne hudobije, ki so jih tolikokrat v' svojim shivljenji storili, in ki se jih niso nikdar spokorili, bodo takrat na dan prishle, in bodo v'fim ljudem ozhitne. Kadar je kdo tako nefrezhen, de nekaj zhasa v' grehah shivi, vender se jih pa po tem refnizhno skasa, spove, spokori in svoje shivljenje stanovitno poboljsiha, mu usmiljeni Bog po Kristusovim saflushenji grehe odpusti v' svetim Sakramentu pokore; in takih spokorjenih grehov Bog per sodbi ne bo rasodel in ljudem na snanje dal, ker so popolnoma sbrifani in posabljeni. — Ali *tvoji* grehi, o terdovratni gresnik! kateri le smiram v' grehah shivish, in nikdar refnizhne pokore ne storish; kateri s'zer po navadi ali morebiti savolj ljudi vzhafik' spovedi gresih, ali to de po spovedi spet v' ravno tistih navadnih grehah shivish, kakor popred; *tvoji* grehi bodo per sodbi boshji v'fi rasodeti, in te bodo s' tako framoto obsuli, de se bosh komaj savedil od strashne framote. Sdaj se morde framujesh, spo-

vedniku na tanko svoje nesramne hudobije rasodeti, ker je vendar on tvoj duhovni ozhe, in ki ne bo nikdar nize od tega rasodel, kar se mu spovedujesh; ali kako se bosh pa she le sramoval per sodbi, kadar bodo vsi tvoji nespokorjeni grehi, ne le enimu samimu zhloveku, ampak vsem ljudem rasodeti.

Premisli, o gresnik! ko bi tvoji skriti grehi le nekterim ljudjem, postavim tvojim hishnim ljudjem in tvojim sofedam, na snanje prishli, ah! kako bi te bilo sram! — Ali kaj je leta sramota proti tisti, ktero bosh mogel sodnji dan prestati, kadar bodo vsi tvoji grehi na tanko vsem angeljem in ljudem rasodeti in odkriti. — Zhe si si she toliko persadeval, svoje hudobije ljudem skrivati, de so smiram dobro od tebe mislili in govorili; zhe si she tako skritih krajev iskal, kadar si hotel kaj gresniga storiti, je bilo vse sastonj: Bog, ki te je povsod vidil, bo per sodbi vse rasodel; in bolj ko si se ljudem skrival, bolj te bo

fram, kadar bodo vſi ſposnali, kakoſhin hinavz ſi bil. In zhe ſe boſh hotel isgovarjati in rêzhi, de ſi sato vedno v' grehah ſhivel, ker te ni nobeden ſvaril in od greha odvrazheval, bo v' tvojo veliko framoto veliko prizh ſoper tebe vſtalo, namrezh tvoj angelj varh, tvoji ſtarifhi, tvoji ſpovedniki, pridigarji in bogabojezhi prijatli; in bodo ſprizhevali, de ſo ſi veliko persadevali, te od hudiga odverniti in na pot pokore perpeljati, to de jih nikdar niſi hotel poſluſhati.

Grosno framotno bo ſa-te leto ſprizhevanje, o terdovratni greſhnik! Ali ſhe veliko ſtraſhnejſhi bo pa ozhitanje Jeſufa Kriſtuſa, tvojiga ſvelizharja. — „Kaj bi bil ſamogel ſhe vezh ſa-te ſtoriti, kakor ſim ſtoril, o nehvaſeſhni hudobnik! ti porezhe Kriſtuſ ſ' ſerditim glaſam; zhlovek ſim poſtal, ſim v' veliki revſhini in v' ſanizhevanji na ſvetu ſhivel, in ſim na ſadnje v' groſovitnih bolezhinah na kriſhi umerl; in vſe to is ljubefni do tebe, de bi te od vezhniga peklenſki-

ga terpljenja odrefhil; in sdaj te vidim na svoji levi strani v' shtevilu pogubljenih? *Jest* fim toliko sa tvoje svelizhanje storil, in *ti* nisi nizm hotel storiti? Šim le sato tolikanj sa-te terpel, de te bom sdaj vso nefkonzhno vezhnost v' peklenfkim ognji videl? — Ker fi me sanizheval, kadar fim s' milostljivim serzam sa tabo hodil in ti svelizhanje dati hotel, bosh sdaj prejel, kar ti je moja praviza obsodila: Poberi se spred mene v' vezhni ogenj“! —

O grefhnik! o grefhnik! kákoshina grosa te bo obletela, kadar bosh lete besede saflifhal! — O kako fi nespameten, zhe svojiga sbivljenja ne poboljšhafh, in s' refnizhno pokoro svojih grehov ne sbrishefh, preden te Bog k' sodbi poklizhe.

De bosh bolj sposnal, kako se ti je bati ozkitanja Kristusoviga per sodbi, premisli sgled pufhavnika, od kteriga s. Hieronim tako pishe: Bil je mladenzh v' Egiptu, kteri je take shelje imel se svelizhati, de je sklenil,

svet popolnoma sapustiti in v' pufhavi Bogu slushiti. Kadar je njegova mati svedila, de hozhe v' pufhavo iti, si je sazhela možno persadevati, ga od njegoviga sklepa odverniti; ali vse je bilo sastonj. Na vse, karkoli mu je mati rekla, ni nikdar nizeh drugiga odgovoril, kakor te besede: „*Svelizhati se hozhem! svelizhati se hozhem*“! — Kadar je vidila, de nizeh ne opravi, je na sadnje pervolila, de naj gre v' pufhavo. S' veselim serzam se podá leta mladenzh v' pufhavo med tiste svete pufhavnike, kateri so nekdej v' Egiptovski pufhavi oistro pokoro delali. Od sazhetka je bil poln svete gorezhnosti in je tako spokorno shivel, de so se vsi zhudili; ali to de je skoraj mlazhen postal, je veliko od svoje perve gorezhnosti opustil, in je rasujsdano shiveti sazhel. Med tem zhasam je bila njegova mati umerla, in tudi on je v' veliko in nevarno bolesen padel. Pergodilo se je, de je v' svoji bolesni teshke sanje imel, v' kterih se mu je sdelo, de je k' sodbi

boshji poklizan. Kadar pride pred sodnji stol, sagleda svojo mater, ktera ga s' shaloftnim oblizhjem tako nagovori: „Ali si prishel svojiga obsojenja iskat? — Kje so sdaj tiste obljube, tisti sklepi, ki si jih takrat delal, kadar mi nisi nizeh drusiga odgovoril, kakor: Svelizhati se hozhem, svelizhati se hozhem! — Ši le sato svet sapustil in v' pushavo shel, de si v' pushavi rasujsdano shivel in svojo dusho pogubil“? — Leto ozhitanje njegove matere je tega mladenzha tako prestrafhilo, de se je sbudil, in je bres odlashanja sklenil, svoje shivljenje poboljshati. Kakor hiterno je osdravil, je sazhel spet grosno spokorno shiveti, tako de so se sazheli njegovi tovarshi sa njegovo shivljenje bati, in so ga sazheli profiti, de naj nekoliko od svojih ojstroft opuští; ali nizeh niso premogli; le she smiram ojstrejshi pokoro je delal, in nikdar jim ni drusiga odgovoril, kakor to: „Ker nisim mogel ozhitanja svoje matere per sodbi prestati, kako bom samogel presta-

ti Kristusovo ozhitanje, zhe se vseh svojih hudobij resnizhno ne spokorim“?

Moj kristjan! preglej svoje shivljenje in bosh kmalo sposnal, de se imash tudi ti ozhitanja Kristusoviga per sodbi strashno bati, zhe skoraj svojiga shivljenja popolnoma ne poboljshash.

Ker je to, kar smo do sdaj od sodbe boshje premishljevali, she tako strashno, kako strashno bo she le *sadnje obsojenje*, kteriga bo serditi sodnik zhes nespokorne gresnike isrekel. Kadar bodo vsi ljudje v' strahu in trepetu okoli sodnika stali, se bo pervizh k' tem obernil, ki bodo na njegovi desni strani stali, in jim porezhe s' ljubesnjevim glasom: „*Pridite, poshegnani mojiga Ozheta, posedite kraljestvo, ktero vam je perpravljeno od sazhetka sveta*“ *) Po tem se bo obernil s' serditim obrasam na levo stran, in porezhe tistim nesrezhnim, ki bodo tam stali: „*Poberiti se spred*

*) Mat. 25, 34.

mene, prekleti, v' vezhni ogenj, kteri je satanu in njegovim angeljem perpravljen“..... *) To je: Poberite se na vezhno spred mojiga oblizhja, o nes pametni in nehvaleshni terdovratniki! Sa nebefa fim vas bil ustvaril, sa vezhno veselje; ali to de ste raji po svojih hudobnih sheljah shiveli, kakor po moji postavi, de bi fi bili s' spokornim in kerfhanfskim shivljenjem vezhno svelizhanje perdobili. Ljubshi vam je bilo kratko posvetno veselje, kakor vezhno veselje nebeshko. Resnize svete vere ste sanizhevali in jih savergli, lashnive obljuje sveta ste pa terdno verjeli. Tistim ste se posmehovali, ki so po kerfhanfski veri shiveli, in per vsaki perloshnosti ste se s' hudobnim duham soper mene spuntali, tedaj se poberite spred mene v' vezhni ogenj, kteriga je moja pravizhna jesa hudobnimu duhu in v'fim tistim perpravila, ki mu na svetu slushijo. —

Premisli vender, o gresnik! lete strashne besede! — Štrashne so saref,

*) Mat. 25, 41.

tako strahne, de samorejo nar serzhnejshiga pretresniti, zhe jih prav premisli.

Povej mi, moj kristjan! ali se ne bojish, de bi tudi ti tih besed per sodbi ne saflisihal? — Premisli stan svoje dushe in poslushaj svojo vest, in bosh kmalo sposnal, sakaj se ti je sodbe bati; in potem, zhe sam sebi dobro hozhesh, si persadevaj, s' resnizhno pokoro to sbrisati, kar te pred Bogam nagnusniga dela, in v' prihodno vse to opuisti, kar tvojo dusho pogubljuje. Zhe so bili tvoji grehi, v' kterih si do sdaj shivel, she tako veliki, je usmiljeni Bog vender she smiram perpravljen, ti vse odpustiti savolj neskonzhniga Jesufoviga saflushenja, zhe se le resnizhno in stanovitno spreobernesh in spokorish. Ali to de nikar vezh ne odlashaj. Usmiljeni Bog, ki ti je odpushtanje tvojih grehov oblubil, zhe se resnizhno spreobernesh, ti jutrishniga dneva ni oblubil; in zhe zhas usmiljenja samudish, se bosh vezhno kafal, de si tako terdovraten in nespameten bil. — Premisli to res-

nizhno, ljubi moj kristjan! sej vesh, de gre sa vezhnost. —

Po oblojenji se bo bres odlashtanja to sgodilo, kar bo vezhni sodnik isrekel. Takrat bodo tisti nesrezhni, ki bodo na levi strani stali, sheleli, de bi jih hribi pokrili in pokonzhali, ali vse bo sahtonj; ne bo vezh smerti sa-nje, de bi jih od terpljenja reshila; vezhno bodo mogli shiveti, de bodo vezhno terpeli! — Ognjeni bresen pekla se bo odperl, in pokopani bodo v' vezhni ogenj, kteriga je pravizhna jesa boshja ushgala. —

Svelizhani pa, ki bodo na desni strani stali, bodo ob ravno tistim zhasu v' nebesa vseti, kjer se bodo s' Jesusam in s' vfimi angelji in svetniki vezhno veselili.

O strafhno lozhenje!! — Premisli vender to, moj kristjan! sej vesh, de se bo vse to saref tako sgodilo, sveta vera naf to uzhi; in tudi vesh, de je sdaj she v' tvoji mozhi, na desno ali na levo stran priti. Premishluj vezhkrat sodbo boshjo; leto premish-

ljevanje je she marfikteriga gresfnika na pot pokore in vezhniga svelizhanja perpeljalo.

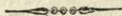
Premisli, kaj pishejo zerkveni uzheniki od spokornih pufhavnikov v' Egiptu. Nekteri tib spokornikov so zele nozhi pod nebam stali, se niso vlegli ne vsedli; in ne le v' lepim, ampak dostikrat tudi v' gerdim vremenu. Nekteri so bili nozh in dan v' ojstrim spokornim oblazhilu, de so na zelim shivotu bolezhine obzhutili; in druge postlje niso imeli, kakor terdo skalo. Nekteri so se s' kamni po perfih bili, de so dostikrat kri pljuvali, in vse ranjene perfi imeli. Nekteri so se s' tako teshkimi ketnami prepasali, de so komaj hoditi samogli. Nekteri so si s' ojstrimi shibami vse truplo rastergali, de je njih kri obilno na tla tekla, in so s' obilnimi solsamu Boga profili, de naj jih she vezh na tem svetu terpeti pusti, de bi le na unim usmiljenje s' njimi imel. Nekteri so zele dni v' nar vezhi vrozhini sunaj delali, in zeli dan niso hotli piti, de so skoraj

od sheje pomerli. Nekteri so po dolgih postih kofez kruha v' usta vseli, in so si ga prezej spet is ust istergali, rekozh: „nifim vreden lete hrane“! Nekteri so bili polni ran po zelim shivotu, in jih niso hotli obvesati in zeliti, de so se vzhafi zhervi v' njih ranah saredili in so jih shive jedli. Nekteri niso skoraj druge hrane imeli, kakor svoje spokorne solse. —

Tako so leti sveti spokorniki shiveli; in ne le dve ali tri leta, ampak do konza svojiga shivljenja; nekteri vezh ko petdeset let. Vse to so stori-li, ker so se sodbe bali. In po vsm tem, pravijo zerkveni uzheniki, so le leti spokorniki she sodbe bali. Kadar je kateri med njimi sbolel in na konz svojiga shivljenja prishel, so se njegovi tovarshi, kakor shive smerti, okoli njega sbrali, in so ga s' straham poprashevali: „Povej nam vender, kaj sdaj obzhutish v' svojim serzu, ker si she tako bliso sodbe boshje? — Ali upash, od pravizhniga Boga usmiljenje prejeti, kteriga si tako dolgo s'

Spokornim shivljenjem iskal? — Ali upašh, odpušhenje svojih grehov in milostljivo sodbo pred Bogam najdit? — Tako so leti spokorniki svoje umirajozhe tovaršhe poprašhevali; in vsak se je v' svoji sadnji uri, kakor tudi zeli zhaš svojiga shivljenja, sodbe bal, to de je njih gorezha ljubesen do Boga, in njih terdno saupanje v' boshjo milost in v' Kristusovo saflushenje, na sadnje leta strah pregnalo, in so vselej v' boshji ljubesni in v' velikim saupanji umerli.

Moj kristjan! kadar ti svoje shivljenje proti shivljenju tih spokornikov premišliš, o kakoshin raslozhik najdesh! In per vsm tem se vender sodbe ne bojish? — In zhe se je bojish, sakaj pa tako shivish, kakor ko bi sodbe ne bilo, kakor ko bi nikdar nobenimu ne imel odgovora od svojiga shivljenja dajati? — Veliko boljshi bi bilo sa-te, ljubi moj kristjan! ko bi vezhkrat sodbo boshjo premišljeval, in po tem premišljevanji to storil, kar te vešt storiti opominja.

TRETJI DEL.

Premišljevanje pekla.

Moj kristjan! premisli, kaj je pekel. Pekel je kraj, kteriga je praviza boshja vsim tistim perpravila, ki v' smertnim grehu umerjejo; kraj nesapopadljiviga terpljenja, v' kterim saversheni veliko vezhi terpljenje, kakor si ga le misliti samoremo, obzhutijo, bres prenehanja, bres polajshanja, in bres vsiga upanja, de bo kdaj konz njih terpljenja. — Misli si vse nar hujshi bolesni, vse nar vezhi bolezhine, ki se jih zhlovek samore na svetu smisliti: vse to ni nizh, zlo nizh proti terpljenju v' peklu. Ni nam mogozhe, peklen-

škiga terpljenja popolnoma sposnati in premisliti, kakor je samo na sebi, saka kaj nesapopadljivo je. Premislimo ga vsaj, kolikor nam je mogoče.

§. Krisostom in drugi zerkveni u-zheniki pravijo, de nar hujshi terpljenje pogubljenih v' peklu je to, de so spred boshjiga oblizhja vezhno saversheni, de nikdar Boga ne bodo vidili. Leto terpljenje je tako veliko, po besedah s. Krisostoma, de ko bi pogubljeni v' peklu she deset-tavshentkrat vezh terpeli, kakor terpe, bi vse njih terpljenje nizh ne bilo proti terpljenju, kteriga savolj tega obzhutijo, ker nikdar Boga ne vidijo.

Dokler smo na tem svetu, smo tako navajeni, vse rezhi le po sunanjim soditi, de nam je nemogoče sapopasti, kako more to, ko nikdar Boga ne vidijo, nar hujshi terpljenje savershenih biti, hujshi kakor vse drugo, kar v' peklu terpe. Ali kadar se bo dusha od trupla lozhila in ko bo na uni svet prishla, bo to popolnoma sapopadla; takrat bo popolnoma spos-

nala, kako neskonzhno ljubesnjiv je Bog; in tako posheljenje, per Bogu biti, se bo takrat v' nji obudilo, de ne bo nobeniga drusiga terpljenja tako neisrezhenno hudo obzhutila, kakor to, ko bo vezhno spred boshjiga oblizhja savershena. Leta misel, ktero bo savershena dusha vedno imela, de bi bila lahko v' nebefa prishla, in vezhno Boga gledala, ko bi fi bila le nekoliko persadevala, in de fi sdaj ne more vezh pomagati: leta misel bo dusho bolj pekla, kakor peklenfski ogenj.

Misli fi, postavim, kralja, kateri po kaki nesrezhi sgubi svoje kraljestvo, in je v' temno jezho vershen, kjer s' njim ravnajo, kakor s' narvezhim hudodelnikom; misli fi, kako shalofstno in britko se mu mora sdeti, in kako ga mora serze boleti, kadar se spomni svoje poprejshe visokosti, zhasti in obilnosti. — Ali kaj so vfi njegovi obzhutki proti tem, kar savershena dusha obzhuti, kadar pomisli, de je nebeshko kraljestvo, vezhno zhast

in visokost, vezhno veselje nebeshko sgubila, in de ne bo nikdar v' tisti frezhni kraj prishla, kjer svete dushe Boga gledajo in se ga vezhno vesele. — Leta misel je njeno nar vezhi terpljenje. —

Kralj David, kadar je bil s' svojimi grehi prijasnost boshjo sgubil, je tako shaloval, de je zele nozhi prejokal, defiravno je saupal, boshjo prijasnost spet sadobiti. — Ali kakoshina mora biti shalost pogubljene dushe, kadar pomisli, de je preljubesna iga Boga vezhno sgubila, bres vfiga upanja, ga kdaj spet najditi in pred njegovo oblizhje priti. —

Misli si sraven she to, de si bodo hudobni duhovi vedno persadevali, pogubljeno dusho she bolj shalostno storiti, ker jo bodo s' sanizhljivim posmehovanjem smiram poprashevali: „Kje je tvoj Bog“? *) Ustvarjena si bila, de bi vezhno Boga gledala, ali kje je tvoj Bog? Sgubila si ga, vezh-

*) Pf. 41, 4.

no, vezhno si ga sgubila. Prav se ti sгоди! Nikdar ga ne bosh gledala. —

O gresnik! premisli vso strahnost lete sgube! — Tudi ti si v' nevarnosti, preljubesnživiga Boga sgubiti, zhe skoraj svojih gresnih navad ne sapustish in svojiga shivljenja ne poboljšash.

Drugo terpljenje pogubljenih je to, de v' vezhnim ognji goré. — Ker smo, kakor je bilo rezhenó, na tem svetu prevezh navajeni, vse rezhi le po unanjim soditi, se nam terpljenje vezhniga ognja hujshi sdi, kakor terpljenje sgube boshje. — Ali defiravno je sguba preljubesnživiga Boga nar vezhi terpljenje savershenih dush v' peklu, je vender tudi terpljenje, ki jim ga peklenški ogenj stori, nesapopadljivo veliko; sakaj ogenj v' peklu je ves drugazhin, kakor ogenj, ki ga na tem svetu imamo. Nash ogenj proti peklenškemu ognju je ravno tako, kakor solnzhno sejanje proti nashimu ognju. — Ker je she tako strahno hudo, le en sami perst malo

zhafa v' ognji dershati, kako grosovitno hudo mora s'he le to biti, s' dušho in s' telesam vezhno v' tistim ognji goreti, kteriga je pravizhna jesa boshja terdovratnim gresnikam ushgala, kjer so vsi pokopani v' ognji, kteri jih le shge, ali nikdar ne pošge in ne umori, ampak ohrani sa vezhno terpljenje.

Premisli, moj kristjan! leta strasni ogenj, kteri je nespokornim gresnikam perpravljen; in zhe ti vest ozhita, de si v' smertnih grehah, je tudi tebi perpravljen, zhe se resnizhno in stanovitno ne spreobernesh. Res je s'zer, de to s'he ni sadošti sa svelizhanje, zhe se zhlevek le sato greha varuje, ker se peklenškiga ognja boji; ali premishljevanje tega prestrasniga ognja je vender grosno dobro in svelizhansko, ker gresnika obudi in ostrasni, de sazhe svoje gresne navade sapušhati, in de se smiram bolj in bolj ozhisti, tako de na sadnje velikovezh is ljubeshni boshje, kakor sa volj strahu pekla, po keršhansko shivi.

Med veliko sgledi, ki jih imamo, de je premišljevanje peklenškiga ognja grešnike obudilo in k' Bogu spreoburnilo, premislimo spreoburnjenje Patra Loyola-Mandez, Jesuitarja. Leta Pater je bil sin samorskiga kralja v' desheli Fez v' Afriki. Njegov ozhe je bil mahomedanfke ali turfske vere, in ravno te vere je bil tudi njegov sin. Po povelji svojiga ozheta je shel na vojsko, in je sreznho vojsko dokonzhal. Po tem je sklenil, svojo hvaleshnost sa sreznho dokonzhanje vojfke svojimu preroku Mahomedu skasati, in njegov grob v' Asii obiskati. Toraj je ukasal perpraviti sheft velikih vojfskinih bark, in se je s' veliko trumo vojfsakov na morje proti Asii podal. Ali ni bil she dalezh prishel, ko sagleda sovrashnika, kateri mu pride s' veliko trumo vojfskinih bark is Malte naproti. Ker je bil neprestrashen vojfshak, ni hotel beshati, ampak je serznho sovrashnika perzhakal, in strashen boj se je sazhel. Ali ker je bila vojfskina truma njegoviga sov-

rashnika veliko vezhi, kakor njegova, ga je sovrashnik premagal, vjel, in v' Malto perpeljal, kjer je dve leti v' jezhi bil. Zhes dve leti je bil odkupljen, in se je tedaj spet na morji podal proti svoji desheli. Ali komaj je bil tri ure dalezh od Malte prishel, kar se mu vidi, kakor ko bi vse morje okoli njega ogenj bilo, ravno kakor v' peklu; in bilo mu je, kakor de bi glas slishal, kateri mu rezhe: „Spreoberni se h' kerstanski veri in daj se kerstiti; zhe ne, se bofh v' tem ognji vezhno pogubil.“ — To ga je tako ustrashilo, de se je prezej v' Malto vernil; in kakor hiterno je is barke stopil, se je na ravnost proti velki zerkvi podal. Kadar so ga njegovi prijatli in snanzi sagledali, so se sazhudili in so ga vprashali, kam tako hiti. Ali drusiga jim ni odgovoril, kakor: „*V' zerkev, v' zerkev.*“ — Kadar v' zerkev pride, se vershe na kolena, in ostane tako dve uri v' go-rezhi molitvi in v' globokim premishljevanji. Po tem gre k' duhovnimu

in ga profi, de naj ga v' kerfhanški veri poduzhi in kersti; in kmalo po tem je prejel sveti kerst, v' letu 1656, s' tako gorezhnostjo in poboshnostjo, de so se vsi njegovi vojshaki, kateri so per njem v' Malti bili, po njegovim sgledu h' kerfhanški veri spreobernili, sunaj dvéh, ktera sta preterdovratna nevernika bila.

Leta veliki spokornik je našho sveto vero, kadar jo je bil prav sposnal, tako visoko zhastil in ljubil, de je velikimu uzheniku mahomedanske vere v' mestu Fez tako pifal: „Dokler fim v' mahomedanski veri shivel, nisim nikdar mogel najditi, kar je moje serze poshelelo, ne v' vshivanji posvetniga veselja, ne v' posvetni velikosti in zhašti, tudi ne v' svitlosti kraljeviga trona; per v'fim tem je moje serze prasno ostalo in je smiram she nekaj drusiga poshelelo. Ali sdaj pa, ko fim se h' kerfhanški veri spreobernil, je moje serze popolnoma sadovoljno. Ko bi bil sdaj gospodar vsih kraljestev na semlji, bi jih hotel vse

Jesufu Kristufu darovati, sakaj sdaj nizh drusiga ne shelim, kakor njemu dopasti, in sa njegovo zhaft in is ljubesni do njega terpeti.“

Po spreobernjenji je leta kraljevi fin mozhno shelel, v' pufhavo iti, in tamkaj v' premishljevanji svetih refniz nafhe vere svoje dni preshiveti; ker je pa sposnal, de bo bolj Bogu dopadel, zhe fi bo persadeval, nevernikam svoje deshele kerfhansko vero o-snanovati in jih k' Bogu spreoberniti, se je sazhel s' velikim pridam latin-skiga jesika in duhovstva uzhiti, je v' Rimu v' Jesuitarfski orden stopil, in je mafhnik postal. Po tem je she sheft let shivel, in je smiram s' tako go-rezhnostjo sveto vero nevernikam o-snanoval, de jih je v' tih sheftih letih dva tavshent h' kerfhanski katolfski veri spreobernil.

Špreobernjenje tega svetiga mosha se je po premishljevanji peklenfskiga ognja sazhelo. Šposnal je, de mu je leta prestrashni ogenj perpravljjen, zhe se k' Bogu ne oberne. Ali ravno ka-

kor je bil njemu perpravljen, dokler je v' greslnim posvetnim veselji shivel, tako je tudi tebi o greslnik! she smiram perpravljen, dokler svojiga greslniga shivljenja popolnoma ne popoljšash. Premisli grosovitno nevarnost, v' kateri si; premisli, kaj pravi prerok Isaija: „Kdo is med vas bo samogel prebivati s' ognjem ki vse poshge? kdo is med vas bo prebival s' vezhnim ognjem“? *)

De se bosh v' prihodno bolj greha bal in se ga bolj skerbno ogibal, spomni se vselej, kadar bosh v' kako skushnjavo prishel, prestrashniga ognja v' peklu, kteriga je Bog greslnikam perpravil; premisli stan dushe, kadar sagleda leto grosovitno terpljenje, kteriga bo mogla vezhno terpeti savolj kratkiga veselja, ki ga je v' grehu vshivala; kadar vidi leta ognjeni bresen poln hudobnih duhov, kteri so perpravljene jo sprejeti, de jo bodo vezhno shgali. — Rezi sam per

*) Isaija 33, 14.

sebi, kadar si v' skufhnjavah: Kako nespameten bi vender bil, ko bi sa leto kratko gresfno veselje dovolil vezhno v' peklenfskim ognji goreti; in vender, zhe leto hudobijo storim, v' ktero me sdaj skufhnjaviz sapeljuje, je ravno tako, kakor ko bi nizh sa to ne maral, zhe tudi v' pekel pridem, sakaj lahko bi se sgodilo, de bi kmalo po sforjeni hudobii umerl, in tedaj v' vezhni ogenj savershen bil. — Rezi tako sam per sebi, moj kristjan! v' skufhnjavah, in bofh vidil, de se bofh loshej greha varoval, ker bofh sposnal, de je ref nespametno, si sa kratko veselje vezhno terpljenje na glavo nakopavati.

Prezhuden in nesapopadljiv je ogenj pekla. Sraven lete njegove lastnosti, de dushe in telefa shge, bres de bi jih poshgat in pokonzhal, ima tudi she to lastnost, de raslozhik dela med nesrezhnimi dusfhami, ktere v' njem goré, de namrezh tiste hujshi shge, ki so bolj gresfne, kakor druge, ki so manj gresfne; kakor je Bog uka-

sal v' svetim Pismu: „Kolikor se je poviksheval in je v' posvetnim veselji bil, toliko mu dajte terpljenja in shalosti“ *)

Leta modri ogenj, pravi s. Avgustin, raslozhi in najde med veliko trumo pogubljenih, nezhistnike, ki so tolikanj iskali pregreshniga veselja, in so svojimu truplu tako skerbnno stregli; in jih bolj obzhutljivo pezhe, kakor druge. Raslozhi tudi jesik hudobnih opravljevov in vsih tistih, ki so v' njih shivljenji s' greshnimi pohujshljivimi besedami, s' preklinovanjem, s' lashmi, i. t. d. Boga shalili; in desiravno se jim po njih zelim truplu prestrashno obzhutiti da, she posebno hudo njih gresdni jesik pezhe. Šploh tisti udje trupla, kterih se je gresnik bolj pogosto poslushil, de je Boga shalil, bodo peklenški ogenj hujshi obzhutili, kakor drugi udje; saka pravizhni in vsigavedeozi Bog je leta ogenj ustvaril, de gresnike po saflushenji vezhno pokori.

*) Rasod. 18, 7.

Sraven tega prestrašnega ognja je še veliko drugiga telesnega terpljenja v' peklu: „Vsak ud in pozhutek trupla, kakor tudi vsaka lastnost duše, ima svoje posebno terpljenje v' tem kraji veznega terpljenja. Ozhi ne vidijo drugiga, kakor strašne peklenške poslasti; usheša ne slišijo drugiga, kakor grosovito tulenje in neisrezheno preklinovanje. Šmrad, ki pride is trupel pogubljenih, je tako strašen, de si ga ne moremo nikdar taziga na svetu misliti; in vezhno lakot in shejo terpe nesrezhni prebivavzi tega prestrašnega kraja!

Misli si, moj kristjan! bolnika v' kaki hudi bolesni, v' hudih bolezhinah; kako shaluje in sdihuje in si smerti sheli, de bi njegovo terpljenje dokonzhala. Ali kaj so vse bolesni in bolezhine na tem svetu proti terpljenju v' peklu, kjer zelo truplo po vsih svojih udih tako neisrezheno terpi, de bi v' takim terpljenji zhlovek na svetu prezej umreti mogel? ali v' peklu ni vezh

smerti, de bi tiste nesrezhne, ki tam terpe, od njih terpljenja reshila.

Vse to, kar zerkveni uzheniki od *telesniga* terpljenja v' peklu pishejo, se bo szer she le po sodnjim dnevu sazhelo, in bo po tem zelo neskonzhno vezhnost terpelo; ali kadar govore od peklenstkiga terpljenja sploh, ga popishejo, kakorshino bo vso vezhnost.

Nar hujshi lastnost peklenstkiga terpljenja je njegova neskonzhnost. Ko bi leto terpljenje she tavshentkrat hujshi bilo kakor je, ko bi pa neskonzhno ne bilo, bi ne bilo she nesapopadljivo strashno; ali to, ko je neskonzhno, ko nikdar nikdar ne bo nehalo, to ga nesapopadljiviga in neisrezhenost strashniga stori! — Ko bi leto terpljenje ne bilo vezhno, ko bi imelo nehati zhes sto let, ali tavshent let, zhes milion let, ali zhes sto tavshent milionov let, bi pogubljeni v' peklu vender she upanje imeli, de bo tisti zhas prishel, ko bo njih terpljenja konz. Ali leto upanje jim je popolnoma odvseto. — Kadar bo sto

tavshent milionov let preteklo, se bo to shtevilo let spet od konza sazhelo, in se bo tolikokrat ponovilo, kolikor je svesd na nebu, prahu na semlji, kapel v' morji in peska okoli morja; in kadar bo vse to dokonzhano, ne bodo saversheni v' peklu shten nizh blišej konza njih terpljenja, kakor prvi dan, ko so terpeti sazheli! — O prestrashna vezhnost! —

Ko bi Bog kaki saversheni dushi v' peklu obljudil, de kadar bo leto neisrezhenost shtevilo let, ki smo ga sdaj premislili, dokonzhano, bo is pekla reshena, o kako reven trosht bi vender to bil! Ali vender bi leta dusha tako veselje in tako sladkost per tej obljudi obzhutila, de bi se ji nekaj zhasa sdelo, de ni v' peklu, ampak v' nebefih. — Premisli, moj kristjan! kako nesapopadljivo shalosten mora stan pogubljene dushe v' peklu biti, ker bi ji tako reven trosht vender tako veselje storil! —

O nesapopadljivi kraj neskonzniga terpljenja! — Vezhno goreti! —

Nikdar terpeti nehati! — Bres vfiga konza nefrezhen biti! — O prestrashna vezhnost!! — Premisli vender, o gresnik! kaj te zhaka; premisli nevarnost, v' kateri si. Sahvali Boga, de te she shiveti pusti, de te v' tvojih grehih k' sodbi ne poklizhe, kjer bi bil k' vezhnimu terpljenju obsojen; in ne odlashaj vezh pokore, sakaj le pokora te samore vezhniga terpljenja obvarovati.

Zhe se ti to, kar si do sdaj od pekla premishljeval, she sadošti strashno ne sdi, premisli she to, de pogubljeni v' peklu, ki bodo vezhno terpeli, tudi bres vfiga prenehanja in polajshanja terpe. Velik raslozhik je tudi v' tem med terpljenjem na tem svetu in na unim. Kadar na tem svetu kaj terpeti imamo, zhe je terpljenje she tako hudo, ima zhlovek vender she smiram kako polajshanje ali prenehanje v' svojim terpljenji, ima kakiga prijatla, de ga tolashi, ima usmiljene ljudi okoli sebe, kateri si persadevajo, mu strezhi in mu njegovo

terpljenje polajshati; in vzhafi ima tudi kako prenehanje svoje bolezhine, saſpi in ſe ſpozhije. — Ali vſiga tega nimajo ſaversheni v' peklu; njih terpljenje je bres vſiga polajshanja in prenehanja; kakor od ſazhetka tako ſmiram naprej zelo vezhnoſt. Vſe, kar je okoli njih; vſe kar vidijo, ſliſhijo in obzhutijo, jim njih terpljenje gmirra. Kadar vidijo okoli ſebe ſvoje greſhne poſvetne tovarſhe, ktere ſo na ſvetu tako ljubili, ſe neisrezheno ſovraſhtvo do njih v' njih ſerzu vname; vezhno ſe eden drusiga preklinjajo, ſi eden drugimu ſapeljevanje ozhitajo, in ſe kolikor morejo eden drusiga preganjajo. — Nikogar ni, de bi jih le kolikor toliko potolaſhil. Œtraſhno tulijo, vpijejo in ſe jokajo, ali njih ſolſe nikogar ne omezhe; vſe je ſaſtonj, vſe prepoſno. Ko bi bili, dokler ſo bili na ſvetu, le nekoliko ſpokornih ſolſ istozhili, bi bile njih ſolſe kmalo uſmiljeno ſerze Jeſusovo omezhile, in bi jim bil grehe odpuſtil in jih po njih ſmertu v' nebefa vſel. Ali ſdaj

je pa vse saſtonj; njih obſojenje je izreženo, — vekomaj ne bo preklizano! — Kadar bo vſak ſavershen v' peklu ſhe toliko ſols iſjokal, kolikor je bilo vode na ſemlji ob zhaſu ſplohniga potopa, ne bo zhaſ njegoviga neprenehana, groſovitniga terpljenja le toliko perkrajsſhan, kolikor bi ſ' ozhmi trenil!! — —

Onesapopadljiva neſkonzhnoſt terpljenja v' peklu, v' kterim ni polajſhanja, ne prenehanja! — Premišlilimo bogatinza v' peklu, od kteriga Jeſus v' ſvetim Evangelii govori. Leta neſrežhni ſaversheni greſhnik ſhe ſkoraj dva tavshent let v' peklu gori, in ſheli, le eno ſamo kapljo vode na ſvoj jeſik prejeti, in je ne more ſadobiti. Ne proſi, od ſvojiga terpljenja reſhen biti; ne proſi, de bi njegovo terpljenje perkrajsſhano bilo, ampak le majhino polajſhanje ſvojiga terpljenja ſheli, le eno ſamo kapljo vode ſheli prejeti. Kaj je kaplja vode ſa tako ſhejo, kakor jo terpe pogubljeni v' peklu! In vender je ne

more nikdar sadobiti. — To nam sprizhuje, de saversheni v' peklu saref bres vfiga polajshanja in prenehanja vezhno terpe.

Neskonzhnost peklenkiga terpljenja, ki je sama na sebi tako strashna, she strashnejshi savolj tega postane, ker pogubljeni v' peklu dobro vedo in vedno bres prenehanja v' to mislijo, de ne bodo nikdar is tega kraja neisrezheniga terpljenja prishli. — Ko bi ne vedili, de so sa vse vezhne zhasse k' temu terpljenju obsojeni, ali ko bi vsaj vedno v' to ne mislili, bi manj terpel; ali ni jim mogozhe, le toliko, kolikor bi s' ozhmi trenil, svojih misel od vezhnosti njih terpljenja odverniti. — Ker niso nikdar hotli na svetu vezhnosti premishljevati, jo morajo sdaj po pravizhnim boshjim obsojenji v' peklu vedno premishljevati. Ko bi jo bili hotli na svetu resnizhno premishljevati, bi jih bilo leto premishljevanje na pot pokore in v' nebesa perpeljalo; v' peklu pa jim premishljevanje vezhnosti nizh ne poma-

ga, ampak jim njih terpljenje le sbe pogmira, ker vsak zhaš tako rekozh terpljenje zele vezhnosti na enkrat obzhutijo. — „*V' pekleniskim ognji sim, in vezhno bom tukaj gorel!*“ — To misli vsak pogubljen v' peklu bres nehanja; to je tisti zheruv, od kteriga Kristuf pravi, de nikoli ne umerje; kteri pogubljene dushe vezhno grise. —

Kdo bi samogel sapopasti tiste neisrezheno grenke obzhutke pogubljenih v' peklu, kadar premislijo pretezheni zhaš svojiga shivljenja na semlji, in po tem nefrezhno vezhnost, v' kteri so sdaj; ker vidijo, de sa tako kratko veselje, ki so ga v' grehah vshivali, morajo sdaj vezhno v' peklu goriti; ker vidijo, de je bilo popolnoma v' njih môzhi, v' nebesa priti, ko bi bili le resnizhno hotli; ker vidijo vse tiste velike gnade, ki so jih tako abilno od Boga v' shivljenji prejimali, in ktere so savergli. — Špomin vsiga tega jih neisrezheno pezhe; in vedno bres nehanja v' to mislijo! —

„O sakaj smo vender tako nespametni bili, pravijo s' shaloftnim glafam, de smo kratko veselje, ki smo ga v' grehah vshivali, tako drago plazhali! — Ah! sa tako kratko veselje pa vezhno goreti! — Ah! kaj smo mislili! kako nespametni smo bili!“ — — Štrafhno se kafajo, de so tako grehno shiveli; ali vse je saftonj, vse preposno! — Premisli vender vse to refnizhno, o grehnik! dokler zhas in gnado imash. Zhe se sdaj svojih grehov perferzhno skafash in se poboljšash, ti bo usmiljeni Bog vse odpustil, in ti bo svojo gnado spet dal; zhe se pa sdaj nozhesh svojih grehov skafati in spokoriti, se bofh v' peklu vezhno kafal, ali vse tvoje kafanje ti ne bo nizh pomagalo, ampak bo le she tvoje terpljenje gmiralo. —

Morde pa pravish: „Premishljevanje pekla je prestrašno; zhlovek bi po tem premishljevanji lahko pamet sgubil.“ — Ali ravno to bo v' tvoje pogubljenje flushilo. — „Is tvojih ust te sodim, ti Bog porezhe: Ti si te-

daj dobro vedil, de je pekel tako strashen, de zhlovek skoraj pamet sgubi, kadar ga premishljuje; in vender si nifi persadeval, se ga ogniti, ampak si le smiram po potih hodil, ktere v' pekel peljejo.“ —

O gresnik! nikar ne poslušhaj skusnjavza, kateri te hozhe od tega svelizhanskiga premishljevanja s' tem odverniti, ker ti pravi, de te bo leto premishljevanje ob pamet perpravilo. Premisli vezokrat nesapopadljivo vezhno terpljenje pogubljenih duh v' peklu, in rezi sam per sebi: „Ker je she premishljevanje pekla tako strashno, kako strashen mora she le pekel biti!“ — Ne bodi tako nespameten, kakor so tisti posvetnjaki, kateri se skerbeno vfiga tega ogiblejo, kar bi jih samoglo pekla spomniti; in kateri si nizh ne persadevajo, se tega ogibati, kar jih vredne dela, v' pekel priti. Kaj jim to pomaga, de se premishljevanja pekla boje, pekla pa se ne boje? — Ti pa, ljubi moj kristjan! se pekla boj, in ga vezokrat premishluj,

de se ga bošh ſhe bolj bal, in tedaj bolj ſkerbno varoval.

Morde pa ſato pekla ne premišljujeſh in ſe ga niſh prav ne bojſh, ker terdno v' pekel ne verujeſh, in miſliſh, de duhovſki uzheniki, kadar od pekla govore, le ſato tako groſovitne rezhi pravijo, de bi greſhniko oſtraſhili in od greha odvernili; pa morde ni vſe tako, kakor pravijo. —

O greſhnik! nikar ſe ne moti in nikar ſkuſhnjavza ne poſluſhaj; poſluſhaj velikovezh reſnizhniga Boga, kateri nam v' ſvetim Piſmu govori. Ker vezhniga peklenſkiga ognja ſ' ozhmi ne vidieſh, kaj menieſh, de ga ni? — O de bi tako ne bil, in de bi nobeden va-nj ne priſhel! — Ali Bog ſam nam je raſodel, de je vſim terdovratnim greſhnikam vezhni ogenj perpravil, v' katerim bodo vezhno pokoro delali, ker na tem ſvetu nozhejo kratke pokore ſtoriti. — Bog nam je v' ſvetim Piſmu na tanko to reſnizo raſodel, de je vſim terdovratnim neſpokornim greſhnikam vezhno terp-

ljenje v' peklu perpravljeno. V' buk-
 vah Rasodenja se bere, de bodo veli-
 ki grešniki: „ubijavzi, nezhistniki,
 ... malikovavzi in vsi lashniki, v'
 bajerji, ki je poln ognja in shvepla,
 prebivali.“ *) In dalej se v' svetim
 Pismu bere, de bo vezhni sodnik po-
 gubljenim tako rekel: „Poberite se
 spred mene, prekleti, v' vezhni ogenj,
 kteri je satanu in njegovim angeljem
 perpravljen.“ **) „Tamkaj bo jokanje
 in shkripanje s' sobmi.“ ***) „Njih
 zheruv nikdar ne umerje, in ogenj
 nikdar ne ugasne.“ ****) —

Dober kristjan terdno vse to ve-
 ruje, kar je Bog govoril. Ker nam
 Bog tako ozhitno od pekla govori, bi
 nam imelo to sadosi biti, naf v' veri
 poterditi. De bomo pa she bolj po-
 terjeni, premislimo, de naf tudi pa-
 met preprizha, de mora pekel biti.
 Bog je neskonzhno svet in neskonzh-
 no pravizhen. Ker je neskonzhno svet,
 vse kar je hudobno sovrashi; in ker

*) Rasod. 21, 8. **) Mat. 25, 41. ***) Mat.
 25, 30. ****) Mark. 9, 45.

je neskonzhno pravizhen, vse kar je hudobno pokorí. Kadar tedaj dusho najde, ki je v' hudobii ali v' grehah, jo sovrashi in pokorí, in zhe je dusha vezhno v' grehah, jo vezhno sovrashi in pokorí, po svoji neskonzhni svetoſti in pravizi. Ali ravno to je laſtnoſt dushe terdovratnih greſhnikov, de se v' ſmertnih grehah is tega ſveta lozhi in pred ſodnji ſtol boſhji pride, in Bog jo po svoji svetoſti sovrashi, in po svoji pravizi k' terpljenju obſodi, in ſzer k' *vezhnimu* terpljenju, ker dusha, ktera v' ſmertnih grehah k' ſodbi pride, vezhno v' ſmertnih grehah oſtane, (ſakaj po ſmerti ni vezh odpuſhanja ſmertnih grehov), in ker je tedaj vezhno v' ſmertnih grehah, je tudi vezhniga terpljenja vredna. — Zhe tedaj le v' Boga verujemo, nam po tem ſhe ſama pamet ſprizhuje, de mora pekel biti; in kdor v' pekel ne veruje, tudi v' Boga ne veruje.

Ali morebiti pravish, de verujeſh v' pekel, pa de ſe ti to nesapopadljivo ſdi, kako ſamore pravizhni Bog

grefhnika sa kratko veselje, ki ga je v' grehu vshival, k' vezhnimu terpljenju obsoditi; in de se ti morde sdi, de Bog ne ravna pravizhno. — Ali premisli to, moj kristjan! kar sim ti ravno sdaj pravil, de dusha, ktera v' smertnim grehu is tega sveta gre, zelo vezhnoft v' smertnim grehu ostane, sakaj kakor hiterno je zhas gnade, zhas usmiljenja boshjiga, to je, zhas shivljenja na svetu, pretekkel, nastopi prezej zhas pravize, zhas jese boshje. Kadar dusha v' smertnim grehu is tega sveta gre, je sa vselej samudila zhas usmiljenja boshjiga, zhas odpufhanja grehov, nikdar vezh ji ni mogozhe, odpufhanja svojih smertnih grehov sadobiti in v' boshjo gnado priti; vezhno ostane v' grehu, vezhno v' grefhni volji in v' sovrashtvu boshjim, in je tedaj po boshji svetosti in pravizi tudi vezhniga terpljenja vredna.

Zhe hozhesh to prav sapopasti, moj kristjan! ne smesh le tega misliti, de je hudobno djanje grefhnika na svetu kratko; ampak morash premi-

fliti, de gresnik, kateri v' smertnim grehu umerje, zelo vezhnost v' ravno tistim stanu ostane, v' katerim umerje, in de zelo vezhnost ni nizh manj vreden, v' peklu terpeti, kakor je bil prezej po smerti, kadar je v' smertnim grehu k' sodbi prishel; sakaj pekel ni kraj pokore v' odpusljanje grehov po boshjim usmiljenji, ampak kraj terpljenja, de se vezhni boshji pravizi sadošti stori.

Dokler smo na tem svetu, nam je Jesus neisrezheno dobrotljiv in usmiljen; tako usmiljenje ima do gresnika, de bi bil prezej perpravljen, na novizh terpeti in na krishi umreti, ko bi ne bilo drugazhi mogozhe, gresnika obvarovati vezhniga terpljenja. — V' bukvah od boshje ljubni, ki jih je s. Franzisk Salesi spisal, se najde lep sgled od tega. — V' Kandii je bil med drugimi, ki so se h' kerstanski veri spreobernili, tudi eden, ki se je spet nasaj povernil v' nevero, po sapeljevanji svojiga neverniga prijatla. Kadar je shkof tistiga

kraja to svedil, se je tako rasferdil, de je Boga profil, de naj pokonzha sapeljivza in sapeljaniga, ker nista vredna dalej na semlji shiveti. Leta shkof je bil szer svet mosh, ali njegova velika gorezhnost ga je premočila, de je leto neusmiljeno proshnjo k' Bogu poslal. Ali usmiljeni Bog mu je na snanje dal, kakoshino usmiljenje ima do greshnika, dokler je na svetu. Viditi mu je dal, kakor nek-daj svetimu Shtefanu, nebesa odperte, in vidil je Jesusa sedeozhiga na sedeshi milosti, in neskonzhno veliko shtevilo angeljev okoli njega; viditi mu je dal tudi pekel odpert; in tista dva, ki je njih pokonzhanja shelel, je vidil na kraji peklenstkiga bresna v' grovovitnim strahu, ker sta v' nevarnosti bila, sdaj sdaj v' leta strafhni bresen pasti. Kadar spet proti nebesam pogleda, vidi usmiljeniga svelizharja, ki is svojiga sedesha vstane in doli pride, kjer sta leta dva nesrezhna v' taki nevarnosti bila, jim ljubesnivo roko poda, in jih od kraja peklenstkiga

bresna potegne. Po tem se oberne k' shkofu in mu rezhe: „Nikar me vezh ne shali s' takimi profhnjami. Kdor greschnikam smert sheli, meni soper ravna, sakaj tako usmiljenje imam do greschnikov na semlji, de bi hotel vse svoje terpljenje na novizh sa-nje preštati, ko bi drugazhi ne mogli vezhniga pogubljenja obvarovani biti.“ — Tako neskonzhno usmiljenje ima Bog do greschnikov, dokler so na svetu; ali zhe pa vse njegove gnade in dobrote savershejo in v' grehah u-merjejo, stopi na mesto njegoviga neskonzhniga usmiljenja njegova neskonzhna praviza, in jih po tem k' vezhnimu terpljenju obsodi.

Bog je sveti Teresii, veliki svet-nizi, v' duhu nekoliko na snanje dal, kakofhin je pekel; in ona ga je, kolikor je zhloveshkimu umu mogozhe, popisala. — „Kadar sim ravno v' molitvi bila, pishe s. Teresija, sim se na enkrat v' peklu snajdla. Prezej sim sposnala, de mi je usmiljeni Bog hotel tisti kraj pokasati, kteriga sim si

bila s' svojimi grehi saflushila. Malo zhasa fim bila v' duhu v' peklu, ali tako strashen je bil moj stan, de ga nikdar ne bom posabila. — Pot, po kateri fim bila v' pekel perpeljana, je bila voska temna ljuknja, polna gnusobe in neisrezheniga smradu, in polna kazh. Po tej poti fim bila perpeljana k' steni, v' kateri je bila ljuknja, voska in visoka, in v' to ljuknjo fim bila postavljena. Ni mi mogozhe isrezhi, kakoshino terpljenje fim takaj obzhutila. Obzhutila fim, de moja dusha v' tako strashnim ognji gori, de mi ga ni mogozhe le sapopasti, she manj pa popisati. Sraven tega fim po zelim truplu take nesapopadljive bolezhine obzhutila, de so vse bolezhine, ki si jih zhlovek na svetu misliti samore, kakor prijeten hlad v' velikî poletni vrozhini. — In kar je bilo nar hujshi, je bilo to, de fim dobro vedila, de so lete bolezhine neskonzhne in bres prenehanja. Štrashno terpljenje mi je tudi to storilo, ker fim smiram v' smertnih teshavah

bila, kakor ko bi me bil hotel kdo sadufhiti.

Velika temota je bila okoli mene, in od nobeniga kraja nobene svetlobe; in nesapopadljivo je, de fim vender vse to vidila in raslozhila, kar je bilo strasfniga okoli mene, in kar je moje terpljenje gmiralo.

Desiravno je bilo terpljenje, ki fim ga obzhutila, neisrezheno in nesapopadljivo, fim vender sposnala, de fim le malo od peklenfkiga terpljenja poskufila. In is zeliga serza Boga sahvalim, de mi je tako ozhitno sposnati dal, kaj fim fi bila s' svojimi grehi saflushila, in kako neskonzhno velika je njegova milost do mene, ker me je is tako strasfniga kraja reshil. Res je, de fim velikokrat v' pridigah flishala, ali v' bukvah brala, kako strasfno je terpljenje v' peklu; ali vse to, kar fim fi od pekla popred mifliti samogla, je bilo ravno kakor nizh proti temu, kar fim takrat obzhutila, kadar mi je bil usmiljeni Bog v' duhu pekel pokasal. Desiravno je

she sheft let preteklo, kar se je to sgodilo, me vender she tak strah obide, kadar to pishem, de se mi sdi, de mi kri v' shilah safeda. Od tistiga zhafa, kar fim peklenško terpljenje obzhutila, se mi vse terpljenje tega sveta lahko sdi; in sposnam, kako smo nespametni, kadar smo nejevoljni in nepoterpeshljivi v' teshavah. Vse terpljenje na tem svetu, naj bo she tako veliko in dolgo, ni zlo nizh proti terpljenju v' peklu.

Leto obzhutenje peklenškiga terpljenja mi obudi veliko usmiljenje do krivoverzov, kateri v' sanizhevanji boshjih refniz shivé, in so v' ozhitni nevarnosti vezhniga pogubljenja. Moje shelje, de bi se vsi ljudje svelizhali, so tako velike, de bi radovoljno svoje shivljenje dala, de bi le eno samo dusho od tako strashniga in neskonzniga terpljenja odreshila. Kadar kakiga prijatla imamo, ki ga perserzhno ljubimo, ga ne moremo terpeti viditi, bres de bi njegoviga terpljenja s' njim ne obzhutili. Kdor tedaj

svojiga blishniga perferzhno ljubi, veliko shalost v' svojim serzu obzhuti, ker jih tolikanj vidi, ki se pušte od hudobniga duha po potih voditi, ktere na ravnost v' vezhno pogubljenje peljejo, kjer bodo neisrezheno, nesa-popadljivo in neskonzhno terpljenje imeli.“

Tako pishe s. Teresija, leta velika svetniza boshja; in noben pameten kristjan ne bo rekel, de je lashí pisala; sakaj vse, kar je s. Teresija pisala, nam skasuje kako mozhno je resnizo ljubila; in is zeliga njeniga shivljenja se vidi, kako velika svetniza je bila.

Ali vse to, kar je usmiljeni Bog sveti Teresii od peklenfkiga terpljenja rasodel, je grosno malo, tako de lahko rezhemo, de je pekel s'he neskonzhno hujshi, kakor ga nam leta svetniza popishe.

Kadar je s. Avgushtin neskonzhno peklenfko terpljenje premishljeval, sraven tega pa videl, de je tolikanj ljudi na svetu, kateri nizh drusiga sa svoje shivljenje ne saflushijo, kakor v'

pekel saversheni biti, se je tako sazhudil, de je rekel, de zhlovek, kteri v' smertnih grehah shivi, je *vero* ali pa *pamet* sgubil; sakaj zhe savolj tega v' smertnih grehah shivi, ko v' pekel ne veruje, Kristusovim besedam ne verjame, in je tedaj vso *vero* sgubil; zhe pa v' pekel veruje, in vendar she smiram v' smertnih grehah shivi, je popolnoma svojo *pamet* sgubil, in ni nizh boljshi kakor norz, kteri ne ve kaj dela.

Moj kristjan! is tega, kar smo do sdaj od pekla permisihljevali, si vsami tri rezhi. Pervizh, sahvali dobrotljiviga Boga, de te je do sdaj lete neskonzhne nesrezhe obvaroval. Premisli, ko bi bil Bog hotel po svoji ojsri pravizi s' tabo ravnati, bi te bil she v' pekel savergel, kadar si *pervi* smertni greh storil, in she sdavnaj bi v' vezhnim ognji gorel. — Drugizh, varuj se v' prihodno bolj skerbnostno smertniga greha. Zhe ti je Bog po svojim neskonzhnim usmiljenji do sdaj sanashal, de ti ni storil, kakor si saflu-

shil, ti ni obljubil, de ti bo smiram tako sanafhal, ampak te velikovezh svari in ti perporozha, de zhuji, ker ne vesh, kdaj bo tvoja sadnja ura prishla. — Tretjizh, prenashaj s' poterpeshljivostjo vse svoje krishe in teshave, in se vselej spomni, kadar kaj terpeti imash, de si neskonzhno vezh terpeti saflushil, zhe ravno nifi vezh smertnih grehov storil, kakor eniga samiga v' zelim svojim shivljenji, ker she sa en sami smertni greh v' pekel priti saflushimo, ko bi Bog hotel po svoji ojsri pravizi s' nami ravnati. Zhe je tvoje terpljenje na svetu she tako veliko, vender nikdar ne rezi, de vezh terpish, kakor terpeti saflushish. Premisli, de si she peklenško terpljenje saflushil, in de vse terpljenje na svetu, proti terpljenju v' peklu, je manj, kakor iskra proti solnzu. Premisli tudi, de jih je veliko v' peklu, ki so morde manj smertnih grehov storili, kakor si jih ti she do sdaj storil; in vender she sdavnaj v' vezhnim ognji gore, in njih neisrezhenosterp-

ljenje jim zlo nizh ne pomaga; ti pa imash po boshjim usmiljenji she zhas, se spokoriti in se svelizhati, zhe leto kratko terpljenje, ki ti ga dobrotljivi Bog poshlje, v' duhu pokore voljno preterpish.

Ko bi Bog kaki pogubljeni dushi v' peklu perpustil, spet nasaj na svet priti, in nar hujshi terpljenje prestati in nar vezhi pokoro delati, ki se je kdaj na svetu delala, bi leta dusha s' neskonzhnim veseljem in s' neisrezhenno hvaleshnostjo do Boga vse to preterpela, de bi po tem v' nebesa prishla. — Sakaj tedaj ti, o gresnik! radovoljno, v' duhu pokore in s' hvaleshnostjo svojih teshav ne preterpish, ker si she v' vezhnim ognji goreti saflushil? — Ali ti ne stori Bog vezhi gnade, ker te na tem svetu pokori in te v' pekel ne savershe, kakor ko bi te bil she po tvojim saflushenji v' pekel savergel, in bi te zhes tavshent let spet is pekla reshil? Premisli to, o gresnik!

Š. Janes Damaszzen pišhe od mladenzha, kateri je v' sanjah nekoliko od peklenškiga terpljenja vidil, de ga je to tako prestrašilo, de se je po tem skerbno greha varoval, in vse skušnjave lahko premagal. Kadar je namrezh leta mladenzh hude nezhiste skušnjave imel, je s' shalostnim serzam Boga profil, de naj ga reshi od tih skušnjav; in v' tej shalosti je saspal. V' spanji je vidil dva mosha ki sta k' njemu prishla in sta ga s' sabo peljala v' nesnano deshelo, ktera je bila tako neisrezheno lepa in prijetna, de vse, kar si samore zhlovek lepiga misliti, ni zlo nizh proti lepoti tiste deshele. Mladenzh se grosno sazjudi, ker tako neisrezheno lepoto in prijetnost vidi, in ne ve, kje je; kar saflisshi glas, kateri mu rezhe, de leta kraj je frezhno prebivalishe tistih, kateri so na svetu boshjo postavo svesto dopolnovali. Leta mladenzh, ves sam is sebe od veselja, profi dva moshá, ki sta ga v' leta prelepi kraj perpeljala; de naj ga sa smiram v' tem kraji pu-

stita. Ali mosha mu rezheta, de v' tem prijetnim kraji le tisti prebivajo, kateri so veliko na svetu sa Boga storili in prestali, in ki so sami sebe vedno premagovali; de pot, po kateri tisti, ki hozhejo v' tej desheli prebivati, va-njo pridejo, je teshavna in polna ternja. — In po tem ga peljata naprej, in pridejo do shalostniga temniga kraja, kateri je bil tako strashen, de si zhlovek nizh tako strashniga misliti ne more. V' sredi tega kraja je bil jeser poln shvepla in ognja; in v' tem jeseru je sagledal mladenzh neskonzhno shtevilo nefrezhnih prebivavzov tega prestrashniga kraja, kateri so bili vfi sakopani v' ognji, in vfi napolnjeni od tega prezhudniga ognja. Sraven tega je vidil veliko shtevilo grosovitnih poslast, ktere so si persadevale, terpljenje letih nefrezhnih, kolikor je bilo mogozhe, pogmirati. Druga ni flishal v' tem kraji, kakor tulenje in jokanje in preklinovanje. — Vef prestrashen sheli fkoraj is tega kraja priti; in takrat saflishi glas,

kteri mu rezhe: „To je kraj, kteriga je boshja praviza vřim terdovratnim greřnikam perpravila. V' tem vezhnim ognji vři tiřti gore, kteri řo po řvojim hudim nagnjenji na řvetu řhiveli. Sdaj morajo tukaj řa kratko veřelje, ki řo ga v' greřih vřhivali, vezhno bres prenehanja terpeti.“ — Vře to je mladenzha tako preřrařhilo, de ře je prebudil in ře je na vřim řhivotu trefil. řpomini preřrařhniga terpljenja v' peķlu mu je tako globoko v' řerzu vtisnjen ořtal, de je po tem vedno leto terpljenje premišljeval, in je lahko vře řkuřhnjave premagal, s' kterimi ga je hotel hudobni duh v' greh řapeljati.

Ravno tako tudi ti, moj kriřtjan! nikoli ne pořabi tiřtiga preřrařhniga kraja, v' kterim greřniki řa kratko greřhno veřelje vřo neřkonzhno vezhnořt goré in terpe, bres prenehanja, bres polajřhanja, in bres vřiga upanja, kdej reřhenei biti. Pořebno v' řkuřhnjavah ře řpomni peķla, v' kteriga te řheli řkuřhnjavz perpraviti, in sdihni

k' Bogu, de bi ti mozh dal, skufhnjavo premagati in se greha obvarovati.

MOLITEV

f. Teresije po premisshljevanji pekla.

O moj Bog, moj Bog! bodi mi milostljiv! Kako bi samogla isrezhi, kako velika je moja shalost, kadar premislim stan dushe, ktera je bila na svetu visoko zhesheha, ljubljena, in v' vsih rezheh postreshena, kadar is tega sveta gre in vidi, de je vezhno pogubljena, in de njeniga terpljenja nikdar konza ne bo; kadar vidi, de ji sdaj nizh ne pomaga, svoje misli od premisshljevanja vezhnosti odvrazhevati, kakor je bila na svetu navajena; kadar se vidi na vse vezhne zhase odlozheno in tako rekozh odtergano od vshivanja posvetniga veselja, kteriga je bila, kakor se ji sdi, komaj vshivati sazhe-la, sakaj vse posvetno veselje se pogubljenim dusham v' peklu tako kratko

sdi, kakor sanje; kadar se vidi obdano od grosovitnih peklenških duhov, kateri si persadevajo in si bodo vezhno persadevali, ji njeno terpljenje gmirati; kadar se vidi v' peklenški temoti, v' kateri nizh drusiga ne raslozhi, kakor vezhni ogenj in vse to, kar ji je perpravljeno v' vezhno terpljenje. — Kako strashno je to! Ali kako malo je vse to, kar isrezhi ali mīfliti samoremo, proti temu, kar je saref v' peklu. O Gospod! kdo je bil vender leti dufhi ozhi savesal, de ni popred tega prestrashniga bresna vidila, dokler ni na vse vezhne zhasa va-nj padla? Kdo ji je bil ufhesa samashil, de ni nikdar flifhala, kar ji je bilo tolikokrat rezheno, kako neisrezheno in neskonzhno je terpljenje v' peklu? — O strashna nesrezhna vezhnoft! O terpljenje bres konza in prenehanja! Kako je vender to, de se posvetnjaki *neskonzhniga* terpljenja ne boje, kateri se vender tako skerbnno vsakiga *narmanjshiga* neprijetniga obzhutka na svetu ogibljejo? —

O Gospod! neisrezheno mi je shal, de sim toliko zhasa svojiga shivljenja sgubila, v' kterim nisim tih resniz premishljevala in sapopadla. In neisrezheno me serze boli, ker she toliko drugih vidim, kteri tih resniz nozhejo poslushati in sapopasti. — Prosim te, o moj Bog! rasvetli kako dusho, ki vesh de bo veliko drugih rasvetli-la. Prosim te, stori to, ne savolj mene, ne savolj moje proshnje, ampak po neskonzhnim saflushenji svojiga ljubiga Šina. Poglej, o moj Bog! njegove rane; in ker je on tistim odpustil, ki so ga ranili, odpusti tudi ti nam nafhe grehe, s' kterimi smo te rasshalili. Amen.

Do sdaj smo premishljevali prestrashni kraj vezhniga terpljenja, kteriga je boshja praviza vsim tistim perpravila, kteri v' smertnih grehah shive, in v' smertnih grehah tudi umerjejo.

Ali sraven tega kraja je she drugi kraj terpljenja na unim svetu, v'

kteriga pridejo tisti, ki ne umerjejo ravno v' smertnih grehah, ki imajo pa vendar nespokorjene majhine grehe na svoji dusi, kadar is tega sveta gredo; satoraj pa tudi njih terpljenje na unim svetu ni vezhno, ampak zhasno. Leta kraj zhasniga terpljenja na unim svetu se imenuje *vize*. — Premisli, moj kristjan! tudi leto terpljenje, in boj se ga, sakaj desiravno ni vezhno, je vendar grosovitno hudo.

Nar pred premisli sprizhevanje, ki se v' svetim Pismu od viz najde. V' drugih bukvah Makabejzov v' XII. postavi se bere, de je Juda Makabejz veliko denarjev v' Jerusalem poslal, de bi se boshja flushba in darovanje opravilo sa dushe tistih njegovih tovarshev, ki so v' vojski shivljenje sguibili. In dalej se bere, de je to sveta in dobra misel, sa mertve moliti, de bi jim njih grehi odpusheni bili.

Is tega sposnamo, de nekteri grehi bodo na unim svetu odpusheni. Vera nas uzhi, de tistim ki so v' peklu, njih smertni grehi nikdar odpu-

ſheni biti ne morejo, ſakaj is pekla ni reſhenja. „*Njih zheruv nikdar ne umerje, in ogenj nikdar ne vgaſne.*“ *) Vera naſ pa tudi uzhi, de v' nebefih ni nobeniga, nar manjſhiga greha, „*ſakaj nizh omadeſhvaniga ne more v' nebefa priti.*“ **) — To-raj mora na unim ſvetu ſunaj pekla in nebef ſhe tretji kraj biti, v' kterim ſe duſhe s' takimi grehi ſnajdejo, kteri niſo ſmertni in kteri odpuſheni biti ſamorejo; in leta kraj je imenovan *vize*, ali kraj zhaſniga terpljenja v' odpuſhanje majhnih grehov na unim ſvetu.

ſpominja vredno je, kar piſhe ſ. Perpetua, dve ſto let po Kristuſovim rojſtvu, od ſvojiga brata, kteriga je v' duhu v' vizah vidila, in je tako dolgo sa-nj profila, de ga je Bog is viz reſhil. „Kadar ſmo vſi ſkup, kolikor naſ je bilo ſavolj kerſhanske vere v' jezhi ſapertih, molili, ſim ne-prenevideno, bres de bi bila va-nj mi-

*) Mark. 9. 45. **) ſkr. Raſod. 21, 27.

flila, ime svojiga brata Dimokrata isrekla, kateri je bil nekaj zhasa popred umerl. Sazhudila fim se, in fim kmalo sazhela misliti, de morde na unim svetu terpi, defiravno ni bil vezh ko sedem let star, kadar je umerl, in de mu bom morde samogla pomagati. Prezej fim sazhela s' veliko gorezhnostjo sa-nj Boga profiti, de bi ga is terpljenja reshil. In ker fim ga tako mozhno v' spominu imela, se je pergodilo, de fim ga she tisto nozh v' sanjah vidila. Vidila fim ga v' temnim neprijetnim kraji, in vidilo se mi je, de veliko vrozhino in veliko shejo terpi. Njegov obras je bil shalosten, bled in ves ranjen. Le od dalezh fim ga vidila, in ni mi bilo mogozhe, se mu perblishati. Bliso nje-ga je bila posoda polna vode, ali leta posoda je bila velika in visoka, de moj brat ni mogel do vode priti, defiravno se je stégal in si je veliko persadeval, jo dosezhi. Kadar fim to vidila, me je tako serze sabolelo, de fim se prebudila. — Sdelo se mi je,

de mi je hotel Bog s' tem na snanje dati, de moj brat na unim svetu terpi, in de moram sa-nj moliti. Po tem fim s'he s' vezhi gorezhnostjo sa-nj molila, kakor popred. Nekaj zhasa po tem fim spet svojiga brata v' sanjah vidila, ali njegova podoba je bila lepa in prijetna, in v' velikim veselji je bil. Tista posoda, ki fim jo v' pervizh vidila, je bila sdaj niska, tako de je moj brat lahko is nje sajemal; in vidila fim ga, ko je s' slatim kosarzam is posode sajemal in pil. — Sdelo se mi je sdaj, de je Bog moje proshnje uflishal in mojiga brata is terpljenja reshil.“ Tako se ji je sanjalo.

Kadar je bil Rimski zesar Teodosi umerl, je s. Ambrosh, kateri je bil v' tistim zhasu Majlendarfki shkof, pejto masho in bile sa pokoj njegove dushe opravil, shtirdefet dni po zesarjevi smerti. In v' pridigi, ktero je bil per tej perloshnosti naredil, pravi, de je to stara navada v' kershanfki katolfski zerkvi, sa dushe v' vizah

moliti in boshjo flushbo sa-nje opravljati, in de jo v' nekterih krajih tretji dan in trideseti dan, v' nekterih pa sedmi dan in shtirdeseti dan po odlozhenji dushe opravljajo. — To nam sprizhuje, de je bila vera v' vize od perviga sazhetka kerfhanstva do sdaj, smiram v' kerfhanfki katolfski zerkvi ohranjena.

Tudi v' vizah je, kakor v' peklu, dvojno terpljenje. Ali velik raslozhik je med terpljenjem v' peklu in med terpljenjem v' vizah, ker je peklenfko terpljenje vezhno, terpljenje v' vizah pa zhasno.

Pervo terpljenje dusih v' vizah je to, de boshjiga oblizhja ne gledajo. Leto odlozhenje od Boga dusham v' vizah grosovitno terpljenje dela, ker Boga neisrezheno ljubijo, in njegovo lepoto in svetost popolnoma sposnajo, in neisrezheno shele, s' Bogam sklenjene biti, in she ne morejo pred njegovo oblizhje priti. — Kakor je bilo rezheno, kadar je bilo govorjenje od terpljenja v' peklu, de nam je ne-

mogozhe, dokler smo na svetu, popolnoma sapopasti, kako grosovito terpljenje je to dušham v' peklu, ker so od Boga odlozhene; ravno tako moremo tudi tukaj rezhi in sposnati, de smo vse prevezh posvetni in telefni, in de sato ne moremo sapopasti, de je tudi dušham v' vizah to narhujshi terpljenje, ker so od Boga odlozhene; in ker Boga neisrezheno ljubijo, jim mora to odlozhenje she hujshi terpljenje biti, kakor pogubljenim v' peklu, kateri Boga ne ljubijo. Ker je shalost in britkost Absalona, kadar je slifhal, de ga njegov ozhe David nozhe vezh viditi, in de ga ne pusti pred svoje oblizhje priti, tako velika bila, de je shelel, raji umreti, kakor v' tako shalostnim stanu shiveti; kako neisrezheno velika mora she le britkost dušh v' vizah biti, ker ne smejo pred oblizhje preljubesnjeviga Boga priti, in ker so nektele med njimi veliko let od njega odlozhene.

Drugo terpljenje dušh v' vizah je ogenj. Ogenj v' vizah, kakor pishejo

zerkveni uzheniki, je ravno tako nesapopadljivo strashen, kakor ogenj v' peklu, s' tem raslozhkam, de ni vezhen, in de ga verne dushe v' vizah ne obzhutijo tako hudo, kakor pogubljene dushe v' peklu; ker imajo leto veselo upanje, de bodo skoraj is njih terpljenja reshene in po tem vezhno srezhne v' nebesih; pogubljenim dusham pa to njih terpljenje neisrezheno gmira, ker vedo in vedno v' to mislijo, de je njih terpljenje bres vfiga konza in prenehanja.

Terpljenje v' vizah je tako veliko, de vse, kar zhlovek na svetu terpeti samore, ni zlo nizh proti terpljenju v' vizah. Tako pishejo zerkveni uzheniki, in posebno s. Avgushtin, kateri tudi pravi: „Ne rezi o kristjan! Zhe bom le svelizhan, fim she sadovoljin; vize me nizh ne skerbe. Ne rezi tako, sakaj terpljenje v' vizah je neisrezheno hudo.“ — In saref, moj kristjan! ne rezi in ne misli tako, ampak boj se viz, in persadevaj fi is zele svoje mozhi, tako na svetu shiveti, de

po svoji smerti ne bošh dolgo v' vizah. Ker se hudodelnik po storjeni hudobii boji, deshelski pravizi v' roke priti, ker ve, de bo v' jezho sapert in bo marsikaj terpeti mogel; sakaj se pa ti, moj kristjan! viz ne bojish, ker je vender gotovo, de vse terpljenje, ki ga vfi jetniki na zelim svetu prestoje, skupaj vseto, ni tako veliko, kakor je terpljenje, ki ga mora vsaka dusha v' vizah preštati? — Boj se tedaj viz, in varuj se tudi majhniga greha, sakaj ravno sa majhine grehe morajo dushe v' vizah tolikanj terpeti; in opravljaj radovoljno spokorne dela, sakaj ravno tiste dushe, ktere so na svetu spokorne dela v' nemar pufhale, morajo v' vizah nar vezh terpeti.

Švetniki so se viz bali, in satoraj so toliko spokornih del opravljali, in so se sraven tega tudi vedno v' molitve vernih perporozhevali. Š. Monika je na smertni postelji svojimu finu Avgushtinu in drugim okolistojezhim tako porozhila: „Ne imejte nobene posebne skerbi sa moje truplo po moji

smerti; malo mi je na tem leshezhe, kamorkoli ga bote sakopali. Ali to pa val profim, de povsod kjer bote, sa mojo dusho spomin storite per Gospodovim altarji.“ — Tako se je leta velika svetniza molitvam vernih perporozhevala, ker se je bala, dolgo v' vizah terpeti. — „Ni shelela, pishe s. Avgufhtin, de bi jo s' veliko zhaftjo pokopali, ali de bi njeni grob imenitno polepsjali: ampak le to je shelela, de bi sa-njo molili per boshji flushbi, per kateri se je vsak dan svetsto snajdla, dokler je shivela, ker je terdno verovala, de se v' tej presveti skrivnosti nedolshno Jagnje boshje daruje, ktero je s' svojo presveto kervijo grehe zeliga sveta sbrifalo.“

Neisrezheni hudo je terpljenje v' vizah; in premisli, moj kristjan! sa kakoshine grehe morajo verne dushe v' vizah leto terpljenje prestati. Gotovo ne sa smertne grehe, sakaj tiste dushe, ktere v' smertnih grehah is sveta gredo, pridejo v' pekel. Sa majhine, odpustljive grehe terpe dushe v'

vizah. — Sa kake majhine lashi, sa kako majhino sanikernost v' boshji flushbi in v' molitvah, sa kako majhino jeso in nejevoljo, sa kako majhino vshivanje posvetniga veselja morajo lete uboge dushe toliko terpljenja prestat. — Premisli to, moj kristjan! in boj se tudi majhniga greha, in varuj se ga, kolikor ti je le mogozhe.

Š. Avgushtin je po smerti svoje svete matere svesto dopolnil, kar mu je bila na smertni postelji narozhila, in je zeli zhas svojiga shivljenja vsak dan sa-njo molil, in tudi drugih profil, de naj sa-njo molijo. Premislimo molitev tega velikiga zerkveniga uzhenika, ki jo je sa dushe svoje matere opravljal; in premislimo, de je to molitev dolgo zhasa po smerti svoje matere opravljal. To nam sprizhuje, de je s. Avgushtin dobro sposnal in terdno veroval, de se morajo sarés marsiktere dushe dolgo zhasa v' vizah pokoriti, preden samorejo v' nebesa priti.

Takole je molil s. Avgushtin sa svojo mater: „Šolse, ki jih danš pred

tabo tozhim, o moj Bog! so vse drugazhne, kakor so bile tiste solse, ki sim jih tozhil, kadar je moja mati umerla. Moje solse pridejo sdaj is strahu in grose, ktero moje serze obzhuti, kadar premislim stan tistih dush, ktere tudi le v' majhnih grehah is sveta gredo. Res je, de je moja mati vsa v' Kristusu shivela, in zeli zhas njeniga shivljenja je bilo vse njeno djanye in nehanje tako zhisto in sveto, de te ne moremo sa to sadoosti zhas titi in hvaliti; vender si ne upam rezhi, de po tem, ko si jo bil v' svetim kerstu od vsih grehov ozhistil, ni nikdar nobene besede isrekla, ki je bila tvoji postavi nasproti; in vezhna resniza Jesus Kristus, tvoj Sin, pravi, de kdor bo le svojimu bratu *norz* rekkel, po peklenfkiga ognja vreden. Satoraj gorje she zlo tistim, ki so lepo in sveto na svetu shiveli, zhe jih po ojtrosti svoje pravize in bres usmiljenja sodish! — Desiravno se grosno v' tebi rasveselim, o Bog mojiga serza! kadar premislim, kako lepo je

moja mati s' pomozhjo tvoje gnade shivela; pustim vender sdaj to na strani, in te profim, de ji odpusti njene grehe. — Uslifhi me po saflushenji svojiga Šina, ki je sa naf gresnike na krishi umerl. — Vem de je bila grosno usmiljeniga serza, in de je tudi is serza vsm odpustila, ki so jo rasshalili; odpusti ji tedaj tudi ti njene grehe, ki jih je po svojim kerstu storila, sakaj veliko let je she po svojim kerstu shivela. — Perferzhno te profim, odpusti ji. Naj tvoje usmiljenje premaga tvojo pravizo, in ne pojdi v' sodbo s' svojo flushabnizo.

Tako je molil s. Avgushtin sa svojo mater, vezh ko *dvanajst let* po njeni smerti. Is tega vidish, moj kristjan! kakoshine misli od ojstrosti in dolgosti terpljenja v' vizah je mogel leta sveti uzhenik imeti, ker je toliko let po smerti svoje svete matere, ktera je morebiti le kaki majhin greh po svojim kerstu storila, sa-njo Boga profil, de bi ji njene grehe odpustil in jo is terpljenja reshil. Premisli to, moj

kristjan! in boj se viz. Zhe so *svetniki* vezh zhafa v' vizah terpeli, kako dolgo bosh she le *ti* mogel terpeti, slasti, zhe se v' prihodno bolj skerbno majhnih grehov ne varujesh.

Ali ne le samo sato ti perporozhim, vize premishljevati, de bi se po tem bolj skerbno tudi majhnih grehov varoval; ampak tudi sato, de bi si persadeval, vernim dusham v' vizah pomagati, de bi préd is terpljenja reshene bile. Premisli, de morajo lete pravizhne dushe savolj majhnih grehov toliko na unim svetu terpeti, de ne samoremo njih terpljenja spopasti. — Ko bi kakiga kudodelnika v' ognji vidil, ki je po deshelfki pravizi obsojen, v' ognji umreti, bi se ti gotovo smilil, in ko bi ti mogoze bilo, ga reshiti, bi si gotovo persadeval, mu pomagati. Ali ker je pa terpljenje, ki ga morajo dushe v' vizah prestati, she veliko hujshi, kakor vse terpljenje na svetu, in ker dobro vesh, de jim samoresh pomagati, si persadevaj, jim njih terpljenje kolikor moresh perkraj-

shati. Morde imash kakiga dobriga prijatla, kakiga dobrotnika, ali zlo ozheta ali mater, brata ali sestro v' vizah, kateri v' svojim terpljenji v' svoje prijatle na svetu saupajo, rekozh: „*Usmilite se me, usmilite se me, vsaj vi moji prijatli, sakaj roka Gospodova me je sadela*“! *)

Terpljenje samo na sebi, v' kterim so, bi te she imelo perganjati, sa-nje moliti in jim pomagati, ko bi tudi tvoji prijatli ne bili; she vezhi dolshnost pa te veshe, sa svoje prijatle in dobrotnike, ki so v' vizah, Boga profiti, de bi jih po svojim neskonznim usmiljenji skoraj is terpljenja re-shil. — In sakaj bi jim ne pomagal? Ali se samoresh isgovarjati, de ti ni mogozhe, jim pomagati? — Nizh ni loshej, kakor dusham v' vizah pomagati. Kako delo milosti, ki ga sa-nje opravis; kaki post, kaka molitev, ki jo sa-nje Bogu darujesh; kaka sveta masha, ki jo sa-nje opraviti dash, sa-

*) Job. 19, 21.

more letim ubogim dušham veliko pomagati, jim njih terpljenje veliko perkrajshati. — Ne morešh tedaj rezhi, de ti ni mogozhe, jim pomagati. Toraj jim pomagaj, moj kristjan! in ne bodi tako neusmiljen, de bi dušham pomagati ne hotel, ki so v' takim terpljenji.

Š. Bernard, leta rasvetljeni zerkveni uzhenik, pishe v' shivljenji s. Malahia, kako je leta svetnik s' svojimi molitvami, posebno pa s' sveto masho, dušhi svoje sestre, ki je bila v' vize obsojena, pomagal. Leta dušha se mu je, po boshjim perpušhenji, vezhkrat v' spanji perkasala. V' pervizh jo je vidil v' sanjah pred zerkvenimi vratmi štati, in mu je rekla, de she trideset dni ni jedla. Kadar se je prebudil, je sposnal, de je ravno trideset dni, kar je nehal, sveto masho sa-njo brati. Tedaj je prezej drugi dan spet sazhel sa-njo mashevati in moliti. Nekaj zhasa po tem je spet svojo sestro v' sanjah vidil, ki je bila she smiram pred zerkvenimi vratmi;

in je tedaj s'he bolj svesto sa-njo moliti sazhel. Po tem jo je vidil v' zerkvi, pa s'he dalezh od altarja. V' sadnjizh, ker je le s'he smiram sa-njo molil, se mu je sanjalo, de jo je vidil v' sredi zerkve v' drushini svelizhanih.

Persadevaj si tudi ti, moj kristjan! vernim dusham v' vizah is njih neisrezheniga terpljenja pomagati. Mòli in pròsi vedno sa-nje, in daruj Bogu sa-nje dobre dela; in defiravno ti Bog ne pokashe, kakor je vzhafi svojim svetnikom pokasal, de proshnje kristjanov vernim dusham v' vizah pomagajo, je vender gotovo, de jim pomagajo. Šturi, kolikor moresh, sa dushe v' vizah, in po tem prepusti boshji milosti, de naj tvoje dobre dela po svojim dopadajenji oberne.

Zhe si svesto persadevash, dusham v' vizah pomagati, ne storish le njim dobro, ampak tudi sam sebi; sakaj lete svete dushe, kadar v' nebesa pridejo, posebno sa tiste Boga profijo, ki so sa-nje molili in druge dobre de-

la opravljali, dokler so v' vizah bile. In kadar bošh tudi ti po svoji smerti v' vize prishel, takrat bodo she le prav perferzhno sa-te Boga profile, ker is lastne skushnje vedo, kako hudo je v' vizah biti. — Zhe fi pa neusmiljen do vernih dush v' vizah, bo pravizhni Bog perpuštil, de tudi sa-te ne bo nobeden molil, kadar bošh v' vizah. Ne sanashaj se, de bodo tvoji prijatli sa-te molili, kadar bošh mer-tev. Tvoji prijatli te bodo kmalo posabili; in kakor fi bil ti neusmiljen do tistih, ki so pred tabo umerli, tako bodo tudi tisti, ki bodo sa tabo shiveli, do tebe neusmiljeni. Nar bolj-shi bo, zhe se na-nje ne sanashash, ampak zhe sam sa svojo dusho posker-bish, dokler fi na svetu. Štori svesto, kolikor moresh, sa dushe v' vizah, zeli zhas svojiga shivljenja, in fi bošh veliko svestih prijatlov perdobil, kateri bodo sa-te Boga profili, kadar bošh v' vizah.

De molitve kristjanov na svetu vernim dusham v' vizah veliko pomagajo,

se najde vezhkrat poterjeno v' zerkvenih sgodbah. Zerkveni uzhenik Eusebi pishe, de je bil zesar Konstantin sapovedal, de naj po njegovi smerti njegovo truplo v' zerkvi pokoplejo, ki jo je svetim Apostelnam na zhaft sosidal; ker je upanje imel, pravi s. Eusebi, de bo njegova dusha po molitvah, ki se bodo v' tej zerkvi opravljale, kako polajshanje prejela.

V' bukvah s. Franzishka Salesja se najde sgodba, ktera nam sprizhuje, kako so Bogu prijetne dobre dela, ki mu jih verni na semlji sa dushe v' vizah darujejo. Kadar je namrezh s. Franzishk Salesi v' Padovi v' vikshi sholi bil, se je pergodilo, de je rasujsdan sholar svojiga tovarsha in prijatla po nozhi ustreljil, bres de bi ga bil posnal, ker mu ni hotel odgovoriti, kadar ga je vprashal, kdo je. Po storjeni hudobii je leta sholar v' velikim strahu k' dobri stari vdovi perbeshal, ki jo je posnal, ji je rasodel svojo hudobijo, in jo je profil, de naj ga skrije. Leta dobra shena se ga

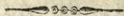
usmili in ga skrije. Komaj je bilo to storjeno, ji she pernesejo njeniga fina mertviga v' hiho. Prezej je sposnala, de je mladenzh, ki ga je bila ravno skrila, ubijavz njeniga fina. Gre tedaj tje, kjer je bil mladenzh skrit, in mu rezhe s' sotsami: „Kaj ti je moj ubogi fin storil, de si ga tako neusmiljeno umoril?“ — Mladenzh, ko sve, de je svojiga prijatla, in fina svoje dobrotnize umoril, se tako prestrashi, de se na kolena pred-njo vershe in jo profi — ne, de naj ga she dalej skriva — ampak de naj gre deshelski gosposki njegovo hudobijo rasodeti, ker sheli, ozhitno to preterpeti, kar si je sa svojo hudobijo saflushil. — Leta usmiljena vdova, kadar je vidila, kako perferzhno je mladenzhu shal, de je to hudobijo storil, je tako usmiljenje do njega v' svojim serzu obzhučila, de mu je popolnoma odpustila, in mu je rekla, de naj vedno Boga profi, de bi mu odpustil, in de naj svoje shivljenje poboljsa. Mladenzh

je to terdno obljubil, in tudi svesto dopolnil.

Leto dobro delo kerfhanfke mi-lofti je Bogu darovala sa duſho ſvoji-ga fina; in po tem ji je dobrotljivi Bog kakor ſe jí je ſdelo na ſnanje dal, de je duſhi njeniga fina uſmiljen bil in jo je v' nebefa vſel ſavolj njeniga velikiga uſmiljenja do ubijavza njeni-ga fina, kteriga bi bila lahko po vſi pravizi deſhelskim ſodnikom iſdala.

Tako piſhe ſ. Franzifhk ſalesi, kteri je ravno ob tiſtim zhaſu kadar ſe je to ſgodilo, v' Padovi v' ſholi bil.

Ker tedaj ſ' molitvami in ſ' dobri-mi deli duſham v' vizah pomagati ſa-moremo, ne bodimo neuſmiljeni do njih, ampak pomagajmo jim, in tako bomo tudi ſami ſebi pomagali.

90

ZHETERTI DEL.

Premišljevanje nebes.

Nebesa so prebivališče boshje, prebivališče angeljev in svetnikov, in sberališče vsiga dobrega, vsiga veseliga in prijetnega; nebesa so nar lepši delo boshje vsigamogozhnosti, in zena Kristusove kervi. — Toraj si misli, moj kristjan! vse kar je nar lepšiga, nar boljšiga, nar vikšiga na svetu, in vse to ni zlo nizeh proti temu, kar svelizhani v' nebesih vshivajo. „*Nobenno oko ni vidilo, in nobeno uho ni slišhalo, in nobeno zhloveshko serze ni obzhutilo, kaj je Bog tistim perpravil, ki ga ljubijo.*“ *)

*) I. Kor, 2, 9.

§. Adrian je bil pred svojim spreobrnjenjem rimski vojšhak. Kadar je vidil, kako so kristjani, ki so jih rimski poglavarji savolj vere preganjali in neusmiljeno morili, stanovitno vse terpljenje prestali, raji kakor vero satajili, se je grosno sazhudil in jih je vprašhal, kaj vender upajo po smerti sadobiti, ker takoshino terpljenje tako stanovitno preterpé? — Na to so mu leti sveti kristjani tako odgovorili: „Terdno upanje imamo, de bomo po smerti, zhe savolj vere umerjemo, tako srezhni, de vse to, kar si na svetu dobriga in prijetniga misliti samoremo, ni zlo nizh proti temu, kar naf na unim svetu zhaka. Leto upanje nam vse nashe terpljenje tako polajsha, de ko bi sto shivljenj imeli, bi jih s' veseljem vse sgubiti hotli, de bi le tisto srezho sadobili, ktero nam je Bog po smerti perpravil. Nashe terpljenje na tem svetu je kratko; svelizhanje pa, ki naf na unim svetu zhaka, je bres vsiga konza.“ — Leta odgovor je Adriana tako rasveselil, de se

je h' keršhanski veri spreobernil, in de je tudi on svojo kri sa sveto keršhansko vero prelil.

Glej, moj kristjan! ravno tiste nebefa, sa ktere so prvi kristjani toliko preterpeli, so tudi tebi perpravljene. Ali so sdaj manj vredne, kakor so bile v' prvih zhafih keršhanstva? Prvi kristjani so toliko sa nebefa terpeli; kaj pa ti, moj kristjan! sa nebefa storish ali terpih? — Kaj mislish, de boh sa tonj nebefa sadobil? Nebefa so plazhilo, in vsako plazhilo mora sa flusheno biti. — Premisli to, moj kristjan! in glej, de nebes ne sgubish.

Premislimo, kolikor nam je mogozhe, nesapopadljivo nebeshko veselje. Š. Avgushtin pravi, de vse nebeshko veselje je sapopadeno v' tib treh besedah: „*Vidili, ljubili, hvalili bomo.*“ — *Vidili* bomo Boga, kakor je sam na sebi; *sposnali* bomo njegove boshje popolnamosti, njegovo dobroto, vfigamogozhnost, modrost, previdnost in vse druge njegove lastnosti. To sposnanje stori tako veselje svelizha-

nim v' nebesih, de ga ne moremo na svetu popolnoma sapopasti. — *Ljubili* bomo Boga zhes vse in tako, kakor je vreden ljubljen biti. Leta sveta ljubesen tako sladko obzhutenje v' svelizhanih dufhah obudi, de jih nesapopadljivo in neskonzhno frezhne stori; in to, ker dobro vedo, de ne bodo nikdar Boga, ki ga tako neisrezhen ljubijo, sgubili, to s'he veliko njih veselje poviksha. — *Hvalili* bomo Boga, kakor mu angelji bres nehanja zhašt in hvalo pojo. Tudi v' tem najdejo svelizhane dushe v' nebesih tako neisrezhen veselje, de ga revni prebivavzi tega sveta ne samorejo popolnoma sapopasti.

Sraven tega bomo v' nebesih tudi vidili in na tanko sposnali skrivnost odrefhenja in vse druge skrivnosti nashe svete vere; vidili bomo Jesusa v' njegovi boshji in zhloveshki naturi; vidili bomo kraljizo nebeshko, in vse angelje in svetnike, kateri bres nehanja Boga hvalijo in zhašte. — „O neisrezhen veselje, pravi s. Avgushtin, med an-

gelji in svetniki biti, Boga gledati in ga vezhno vshivati!“

V' shivljenji svetnikov se bere, de je dobrotljivi Bog vzhafi perpuštil, de se jim je presveta deviza Marija, ali kaki angelj nebeshki perkasal; in defiravno je to le malo zhafa terpelo, so neisrezheno veselje obzhutili. Ali kakoshino veselje obzhutijo she le svelizhani v' nebesih, ker ne vidijo le angeljev in kraljize angeljev, ampak vezhniga presvetiga Boga; in to ne le malo zhafa, ampak zelo neskonzhno vezhnost; in kakor je njih veselje nesapopadljivo veliko, kadar v' pervizh Boga sagledajo, ravno tako veliko in smiram novo bo leto njih veselje zelo neskonzhno vezhnost, sakaj nebeshko veselje ni, kakor posvetno veselje, kteriga se zhlovek skoraj navelizha; ampak je smiram novo in smiram neskonzhno veliko.

Kadar vshiva zhlovek posvetno veselje ali posvetno frezho, ni nikoli dolgo zhafa vesel in sadovoljin. Kadar sadobi kako rezh, ki jo je možhno she-

lel, se je kmalo navelizha, in spet kaj vezh posheli; in v' fredi nar vezhiga posvetniga veselja je zhloveshko serze she smiram nesadovoljno in sheli she kaj boljshiga in smiram kaj noviga. Toraj pravi modri Pridigar v' s. Pismu: „*Oko se nikoli ne nagleda, in uho nikoli ne nastishi.*“ *)

Ali vse drugazhi je pa nebeshko veselje. Svelizhani v' nebesih, ki Boga gledajo, vshivajo tako nesapopadljivo veselje, de si nizh vezhiga veselja misliti ne samorejo; in so tako nekonzhno sadovoljni, de jim zlo nizh ne ostane, kar bi she sheleti samogli.

Posvetno veselje, zhe je she tako veliko in stanovitno, ni nikoli zhisto samo na sebi, ampak smiram pride kaj vmes, kar ga pomanjsiha in pogreni; enako je roshi, ki je lepa in lepo dishi, ali to de ima ternje okoli sebe. Kadar je zhlovek v' nar vezhim veselji na svetu, ga obide vzhafi kaka bolesen ali bolezhina, in mu vse nje-

*) Pridig. 1, 8.

govo veselje pogrení. — Grosno neprijeten obzhutik v' vshivanji posvetniga veselja je zhlovekù tudi to, ker je smiram v' sferbi in se smiram boji, de bo morde skoraj konz njegoviga veselja. Vse to stori, de sladkost veselja na tem svetu ni nikoli zhišta, ampak velikokrat pride kaka grenkost vmes.

Ali vse drugazhi je pa veselje, ki ga svelizhani v' nebefih vshivajo. Šladkost njih veselja je popolnoma zhišta, bres vse nar manjšhi grenkosti. Nikdar ne obzhutijo nar manjšhi bolezhine, in tudi nobena sferb jim nepokoja ne dela; dobro vedo, de je njih veselje vezhno, kakor je Bog vezhen, kteriga gledajo in vshivajo, in kteri je njih nar vezhi veselje; in to njih veselje neskonzhno pogmira. Kakor smo vidili, kadar smo pekel premishljevali, de to, ko pogubljeni v' peklu vedó in vedno v' to mislijo, de je njih terpljenje vezhno, de to njih terpljenje s'he veliko poviksha: ravno tako tudi veselje svelizhanih v' nebefih

šhe veliko vezhi in slajšhi postane, ker dobro vedo in smiram v' to mislijo, de je njih neisrezhenost veselje vezhno, bres prenehanja in bres pomanjšhanja.

Moj kristjan! kateri tolikanj shelish, srezho in veselje vshivati; glej, to je pravo veselje, ki ga svelizhani v' nebesih vshivajo. To veselje si persadevaj sadobiti, in tvoje serze bo sadovoljno.

Ali morde pravish, de je grosno teshko v' nebesa priti? — Res je, moj kristjan! de si mora zhlovek veliko persadevati, zhe hozhe v' nebesa priti; in le tisti, „*kteri si silno persadevajo, si bodo nebesa perdobili.*“ *) Pot v' nebesa je volka in sterma in polnaternja. — Ali vprasham te, zhe si zhlovek samore le zhasno posvetno srezho sadobiti bres terpljenja in persadevanja? Premisli postavim, koliko si persadeva kupèz in koliko prestoji, de si bogastvo perdobi. Na nevarno morje se podá, s' veliko nevarnostjo in s' ve-

*) Mat. 11, 12.

likim trudam gre v' daljne deshele bogastva in srezhe ifkat. — Ali kadar ima kdo, postavim, kako pravdo, kako si neutrudeno persadeva, jo dobiti; nozh in dan va-njo misli, si spanje perkrajsha, si marfiktero veselje odrezhe, ki ga drugi ljudje vshivajo, in vse stori, kar je v' njegovi mozhi, de bi le pravdo dobil. — Ali kdor ishe posvetno zhasht v' vojski, koliko nevarnost in koliko teshav prestopi, preden sadobi, kar sheli.

Vsi leti posvetnjaki, kaj ishejo in kaj si sadobiti persadevajo? — Zhashtno srezho, kratko veselje, „*trohljivo krono.*“ *) In per vsim tem vezhidel sa njih kratko veselje in vshivanje posvetnih dobrot veliko vezh terpe in prestopje, kakor bi jim bilo treba sa vezhno nebeshko veselje prestati, ko bi se hotli k' Bogu oberniti. Veliko lashej je Bogu flushiti, kakor svetu, in vender je plazhilo, ki ga Bog svojim svestim flushabnikom da, neskonzh-

*) I. Kor. 9, 25.

no vezhi, kakor plazhilo, ki ga svet dati samore. — Premisli to, moj kristjan! in ne rezi vezh, de ti je preteshko, Bogu svesto flushiti in si nebefa perdobiti. Le resnizhno sazhni, in Bog ti bo s' svojo vfigamogozhno gnado pomagat. Sapusti svet in se k' Bogu oberni. Svet je sapeljiv in golufen, veliko obeta, ali malo da; Bog pa je neskonzhno dobrotljiv in svest, sa kratko persadevanje v' njegovi flushbi nam je vezhno nebeshko veselje perpravil. Neisrezheno shalaftno je, flepoto posvetnih kristjanov viditi, kteri raji svetu in hudobnimu duhu sa vezhno terpljenje, kakor Bogu sa vezhno veselje flushijo! —

Premislimo lep sgled, ki nam ga je dal imeniten kraljev flushabnik Tomash Morus. Leta stanovitni kristjan je bil flushabnik Henrika osmiga, kralja v' Anglii, kteri je bil katolshko vero sapustil, in sazhel, krivo vero v' svojim kraljestvu rasshirjati. Njegov svesti flushabnik ga je sato svaril, in ni hotel sapoved dopolnovati, ki jih

je kralj soper katolsko vero dajal; satoraj ga je kralj v' jezho vergel. Kardar je v' jezhi bil, je njegova shena k' njemu prishla, in si je veliko persadjala, ga k' dopolnjenju kraljevih sapóved perpraviti, ker ga bo po tem kralj visoko zhaftil in srezhniga storil. Poterpeshljivo poslusha svojo sheno, in jo pusti govoriti, dokler hozhe; po tem jo vprasha, koliko zhasa misli de bo samogel srezho vshivati, ki mu jo kralj ponuja? — Shena mu odgovori, de v' njegovih letih lahko upa, de bo nar manj she dvajset let svojo srezho vshival. — Na to ji odgovori leta sveti mosh: „O nespametna shena! Ko bi ravno gotovo bilo, de bom she dvajset let srezho vshivati samogel, ki mi jo krivizhni kralj ponuja, kaj mislish, de sim tako neumen, de bom sa leto kratko srezho, ki mi jo kralj dati hozhe, vezhno in neisrezheno veliko srezho sapustil, ktero mi je Bog v' nebesih perpravil, zhe po njegovi sveti postavi ravnam? Bog me varuj lete nespameti in fle-

pote. Raji fim zeli zhas svojiga shivljenje v' leti jezhi, in raji tudi svoje shivljenje sgubim, kakor de bi kako povelje dopolnil, ki je soper sveto vero; sakaj vem, kaj je Bog tistim perpravil, ki so njegovi svesti flushabniki“. — Tako je govoril in mislil leta svesti in stanovitni kristjan; in Bog je njegovo svestobo in stanovitnost lepo poplazhal, ker mu je mozh in gnado dal, de je svojo kri sa sveto vero prelil.

Glej, moj kristjan! ravno tako tudi tebe hudobni svet vabi in sapeljuje, ti srezho in veselje obeta, in si persadeva, te preslepiti, de bi kratko posvetno veselje vshival, in po tem vezhno nebeshko veselje sgubil. Ali ne daj se nikdar premotiti, in premisli vezhkrat, kako nespametno zhlovek ravna, kadar vezhno nebeshko veselje sa kratko posvetno veselje da, in se kratkiga terpljenja, ki ga morajo flushabniki boshji vzhafi na svetu prestati, bolj boji, kakor vezhniga terpljenja v' peklu.

Bodi svest in stanoviten v' boshji flushbi, zhe se ti tudi kaka teshava nasproti postavi. Premisli vezhkrat, kaj pravi s. Pavel, „*de vse zhasno terpljenje ni zlo nizh proti prihodnjimu svelizhanju*“.*)

Pravish, de je grosno teshko, v' nebefa priti. — Ref je. Ali ko bi bilo she teshje, niso le nebefa vfiga nashiga persadevanja vredne? Premisli prav, kaj so nebefa, in bosh kmalo sposnal, de si zhlovek ne more nikoli sadofti sa nebefa persadjati. „*Terpljenje na svetu je kratko in majhino, ali velikost svelizhanja pa je nesmerjena, neskonzhna*“, **) pravi s. Pavel. Leta sveti apostelj, kateri je gotovo vezh sa nebefa prestal, kakor bosh ti kdej prestal, je po tem, ko je bil v' nebefa samaknjen, dobro sposnal, de vse to, kar zhlovek na svetu sa nebefa preterpeti samore, ni zlo nizh proti plazhilu, ki mu ga je dobrotljivi Bog v' nebefih perpravil. —

*) Rim. 8, 18. **) II. Kor. 4, 17.

Ti pa si nesadovoljin, in misliš, da Bog prevezh od tebe imeti hozhe sa nebesko veselje. Šposnaj svojo nes pamet, in sahvali Boga, da ti hozhe sa majhino in kratko persadevanje, vezhno in neisrezheno veliko plazhilo dati; in terdno skleni, se svelizhati, naj bo she tako teshko. Ne bodi, kakor tisti mlazhni in leni kristjani, kateri le smiram pravijo: „*Grosno shelim, v' nebesa priti*“; sraven tega si pa vender nizh sa nebesa ne persadevajo. Nebesa se ne sadobe s' prasnimi sheljami, ampak s' svestim in stanovitnim persadevanjem; in le kdor bo do konza svest in stanoviten ostal, si bo nebesa sadobil. Mlazhni in leni kristjani bi radi v' nebesa prishli, to da po drugi poti, ne po tisti voski, stermi in ternjevi poti, ktero nam je Jesus s' svojim sgledam proti nebesam pokasal; ali to da ni druge poti v' nebesa. Kdor hozhe po drugi poti, kakor po teshavni poti krishev v' nebesa priti, bo gotovo sašel in ne bo nikdar nebes najdel. — „*Kdor hozhe*

sa mano priti, pravi Jesus, naj sam sebe sataji, naj svoj krish na ramo vsame in naj sa mano hodi.“ *)

Pekel je poln takih mlazhnih kristjanov, ki so smiram rekli: „*Grosno shelim v' nebefa priti*“, pa fi niso nizeh sa nebefa persadevali. — Naj te njih nesrezha bolj previdniga stori. Ne rezi le: „*Shelim v' nebefa priti*“, ampak rezi: „*V' nebefa hozhem priti, naj bo she tako teshko.*“ In po tem tudi delaj kakor govorish. Imej usmiljenje sam s' sabo, imej usmiljenje s' svojo dusho, sa ktero je Jesus Kristuf, Sin boshji, toliko terpel, sa ktero je svojo presveto kri do sadnje kaplje pretil.

De fi bofh bolj svesto persadeval, se svelizhati, premisli, moj kristjan! de je vezhnost le dvojna: nebefa in peklu, (vize niso vezhne,) in de toraj vse tiste dushe, ktere v' vezhnosti ne bodo v' nebefih, bodo na vezhno v' peklu gorele. Zhe se ne svelizhash, ni le sguba vezhniga veselja, ktero terpish, ampak sraven tega de vezh-

*) Mat. 16. 24.

no veselje sgubish, se tudi v' vezhno terpljenje perpravish. — Premisli vezhkrat leta dva kraja v' vezhnosti, nebesa in pekel, sakaj gotovo je, de bosh v' eniga tih dvéh krajev prishel: ali bosh v' nebesh v' drushini vsh angeljev in svetnikov vezhno Boga gledal; ali pa bosh v' peklu v' drushini vsh pogubljenih in vsh hudobnih duhov na vse vezhne zhas gorel. — Premisli to vezhkrat, dokler imash zhas in gnado, si nebesa saflushiti. — Zhe si nizeh ne persadevash, si nebesa perdobiti, ali pa zhe si premalo persadevash, si jih ne bosh perdobil; in sraven tega de bosh nebesa sgubil, si bosh pekel sadobil. — Premisli vse to resnizhno, moj kristjan! Nobena rezh na svetu ni nashiga resnizhniga premishljevanja bolj vredna, kakor dvojna vezhnost.

PERSTAVEK

od majhniga shtevila isvoljenih.

Po tem, ko smo smert in kar po smerti pride, premislili, moj kristjan!

premislimo s'he leto prestrašno resnizo nashe vere, „*de je s'zer veliko poklizanih, ali malo isvoljenih.*“ *) — Kakor je premis'hljevanje s'htirih poslednjih rezhí grosno dobro in svelizhansko, ravno tako svelizhansko je tudi premis'hljevanje lete resnize. Leto premis'hljevanje obudi sveti strah v' naših serzih, in naš perganja, „*de s' straham in trepetam delo svojiga svelizhanja delamo,*“ **) in de si „*silno persadevamo, si nebesa perdobiti.*“ ***) Po tem premis'hljevanji sposnamo, de ni sado'sti sa svelizhanje, de smo ker'sheni in de smo v' s'htevilu pravovernih kristjanov, to je v' velikim s'htevilu *poklizanih*; ampak de moramo svesto po sapovedih svete vere shiveti, in do konza stanovitni v' dobrim ostati, zhe hozhemo v' majhino s'htevilo *isvoljenih* priti. — Zhe bos'h vezhkrat to resnizo premis'lil, moj kristjan! si bos'h smiram bolj in bolj resnizhno persadeval, neisrezheno veliko frezho vezh-

*) Mat. 22, 14. **) Filip. 2, 12. ***) Mat. 11, 12.

niga svelizhanja sadobiti, ktero bo le mājhino shtevilo dušh sadobilo; in bošh vezhkrat perferzhno Boga profil, de bi ti gnado dal, leto frezho dosezhi, ktero vsak kristjan dosezhi sheli, ali le malo jih je, ki jo bodo dosegli. — — Kako strashna je leta resniza! — Nikdar bi si ne upal, tako strashnih besed isrezhi, she manj pa pisati, ko bi jih ne bil Jesus Kristus sam isrekel. —

Premisli, moj kristjan! ko bi ti Bog rasodel, de bo jutri strashno hudo vreme zhes tisti kraj prishlo, v' kterim prebivash, in de bo strela polovizo prebivavzov tvojiga kraja pobila; ali bi se ne bal, de se bošh morde tudi ti v' nesrezhni polovizi snajdel, ktero bo strela pobila? — Koli kanj bolj bi se pa imel sa svoje svelizhanje bati, ker ti vezhna resniza pravi, de ne bo le poloviza poklizanih pogubljena, ampak de jih bo manj svelizhanih, kakor pogubljenih. — Premisli to in boj se sa svoje svelizhanje.

Kadar je Jezus per sadnji vezherji svojim dvanajsterim aposteljnám rekel, de ga bo *eden* med njimi prodal, (in de bo tedaj neskenzžno nesrezhen,) so se *vsi* prestrahili, in vsak je Jesusa vprashal: „Gospod! fim le jest“? — Nam pa Jezus ne pravi, de bo is *dvanajst* poklizanih le *eden* pogubljen, ampak nam pravi, de jih bo vezh pogubljenih, kakor svelizhanih; sakaj se tedaj bolj sa svoje svelizhanje ne bojimo, in sakaj tudi mi vezhkrat ne rezhemo: „Gospod! fim le jest v' shtevilu tistih neisrezheno nesrezhnih, ki bodo na vse vezhne zhase spred tvojiga oblizhja saversheni in v' peklenfkim ognji goreli“? — Vprashaj vezhkrat tako, moj kristjan! Gospoda svojiga Svelizharja, in po tem poslusshaj svesto svojo vest, sakaj vest je boshji glas. — In zhe ti vest sprizhuje, de ko bi sdaj na naglama umerl, bi gotovo ne mogel v' majhino shtevilo isvoljenih priti; imej usmiljenje s' svojo ubogo dusho, ktero je Bog sa nebesa ustvaril, zhe je le sam v' pekel ne per-

pravish. — Zhe ti pa vest ravno sdaj ne ozhita, de fi v' takim stanu, de bi vezhno pogubljen bil, ko bi sdaj na naglama umerl, se ne prevsami, ampak ponishno sposnaj s' svetim Pavlam, „de sato, ko ti vest nizh ne ozhita, she nifi opravizhen“ *) pred Bogam, ko bi te Bog hotel po vfi ojstrosti svoje vezhne pravize soditi; in smiram s' straham in trepetam delo svojiga svelizhanja delaj. Spomni se besedi s. Pavla, „de kdor misli, de stoji, naj gleda, de ne pade“ **) in dalej: „Pokorim svoje truplo in ga v' sushnost devam, de po tem ki bom drugim pridigoval, sam savershen ne bom.“ ***) Sposnaj, de nifi tako svet, kakor je bil s. Pavel; in ker se je on sa svoje svelizhanje bal, desiravno mu ni vest nizh hudiga ozhitala, bi se imel ti she veliko bolj bati.

Ob zhasu rimskiga zesarja Valerjana sta bila dva kristjana, Šaprizi maschnik, in Nizefor, ki sta v' veliki

*) I. Kor. 4, 4. **) I. Kor. 10, 12. ***) I. Kor. 9, 27.

prijasnosti in ljubeshni shivela; po tem pa sta se skregala, in sta se sazhela možnó eden drusiga sovrashiti. Ali Nizefor je kmalo sposnal, de je leto sovrashstvo grosno nasproti duhu kerfhanstva, in je toraj svoje prijatle k' Şaprizju poslal, de bi mu povedali, de se sheli s' njim spraviti; ali to ni nizeh pomagalo. Toraj je sam k' njemu shel, je pred-nj na kolena padel, in ga je odpuhanja profil; ali vse je bilo sahtonj. Nizefor je grosno v' serzu shaloval, kadar je vidil, de se njegov poprejshnji prijatel nozhe s' njim spraviti. Ravno ob tistim zhasu, kadar se je to godilo, je bil Şaprizi rimskim poglavarjem satoshen, de je kristjan in uzhenik kerfhanške vere. Tedaj so ga vklenili in k' sodbi perpeljali, in je bil k' velikimu terpljenju obsojen, ker svoje vere satajiti ni hotel. Kadar so njegovi preganjavzi njegovo stanovitnost vidili, in obupali, ga k' satajenju vere perpraviti, so ga k' smerti obso dili. Nizefor je sposnal, de Şaprizju vse njegovo terpljenje, in zlo smert

sa vero, ne bo nizeh pomagala, zhe mu is serza ne odpuſti. Toraj mu gre naproti, kadar ga k' ſmerti peljejo, in ga sa boſhjo voljo proſi, de naj mu odpuſti in naj ſe s' njim ſpravi. Ali ſaprizi oſtane terdovraten in mu ne odpuſti; in tako je ſgubil krono vezhniga ſvelizhanja, ktero bi bil gotovo ſadobil, ko bi bil ſvojimu ſovraſhniku odpuſtil. Kadar je bil namrezh rimſki vojſhak, kateri je bil namenjen, mu glavo odſekati, ſhe mezh ſavsdignil, ſe je ſaprizi na veſ glaſ kerſhanſki veri odpovedal, ſa ktero je bil ſhe tolikanj terpljenja preſtal.

ſtraſhen ſgled, kateri poterdi to reſnizo, de moramo ſmiram s' ſtraham in trepetam delo ſvojiga ſvelizhanja delati, in de ſe ne ſmemo nikdar na to ſanaſhati, kar ſmo morde do ſdaj dobriga ſtorili, „*ſakaj le tiſti, kateri bo do ſadnjiga ſveſt in ſtanoviten oſtal, bo ſvelizhan*“; *) in en ſami ſmertni greh je ſadoſti ſa vezhno pogubljenje, zhe v' njem umerjemo.

*) Mat. 10, 22.

Drugi strafhen sgled ravno te refnize nam je dal eden tistih ſhtirdeſet ſtanovitnih rimſkih vojſhakov, kateri ſo v' meſtu Œebaste ſavolj kerſhanske vere k' velikimu terpljenju obſojeni bili. Kadar je pa rimſki poglavar vidil, de jih vſe njih terpljenje ob vero ne perpravi, jih je k' ſmerti obſodil, in je ſapovedal, jih ſlezh in na led poſtavit, po nozhi in v' nar hujſhim mraſu. Ali tudi leto terpljenje jih ni ſamoglo k' ſatajenju vere perpraviti; ſmiram ſo ſtanovitni oſtali in ſo Boga profili, de bi jim gnado dal, de bi ſamogli vſi ſkup ſrezhno ſa ſveto kerſhansko vero umreti. Ali kako velika je bila njih ſhaloſt, kadar ſo vidili, de je eden iſ med njih neſtanoviten poſtal, vero ſatajil in jih ſapuſtil, po tem ko je bil ſhe toliko terpljenja ſa vero preſtal, in ko je bil ſhe tako bliſo zhaſtitljive krone vezhniga ſvelizhanja, ktero ſo vſi njegovi tovarſhi kmalo po tem ſadobili, ker ſo vſi na ledu ſmersnili. Œhe vezh drugih takih ſgledov je ſnanih; ali ſadoſti je tih povedanih,

de sposnamo, v' kaki nevarnosti je nashe svelizhanje do sadnjiga, in de se ne smemo nikdar na svoje poprejslino dobro shivljenje sanashati, ampak smiram v' skerbi biti sa svoje svelizhanje, in smiram Boga profiti, de bi nam gnado dal, frezhno konzhati.

Ne misli in ne rezi, moj kristjan! kakor pravijo nekteri posvetnjaki, de je nepotrebno, si sa svoje svelizhanje persadevati, ker nizh soper boshje namene storiti ne samoremo. „Zhe nam je Bog nebefa namenil, pravijo, bomo gotovo v' nebefa prishli, zhe tudi v' grehah shivimo; zhe nam je pa Bog pekel namenil, bomo gotovo pogubljeni, zhe she tako lepo shivimo.“ — Veliko jih je, ki tako govore in po tem tudi ravnajo; ali so grosno nespametni, in sa vezhno frezho svoje dushe veliko manj store, kakor sa kaki majhin zhasen dobizhek. Kadar leti posvetnjaki, postavim, kako pravdo imajo, ne govore in ne ravnajo tako nespametno, kakor sa svoje svelizhanje, in ne pravijo: „Zhe

nam je namenjeno, to pravdo dobiti, jo bomo dobili, zhe fi tudi zlo nizh sa-njo ne persadevamo; zhe nam je pa namenjeno, jo sgubiti, jo bomo sgu-bili, ko bi fi she tako persadevali, jo dobiti.“ Ne govore tako in ne osta-nejo leni, ampak fi persadevajo, ko-likor le morejo, vse to deshelskim sodnikom rasloshiti in skasati, kar spri-zhevati samore, de je praviza na njih strani. — Ker so posvetnjaki v' svojih zhasnih opravilih sa majhin zhasen do-bizhek tako previdni in pridni, je sa-ref shalostno, de so ravno v' narime-nitnishim opravilu, ker gre sa vezh-no svelizhanje, tako nespametni, leni in nepridni.

Ti pa, moj kristjan! fi smiram pridno in svesto sa svoje svelizhanje persadevaj, in terdno verovaj, de je svelizhanje tvoje dushe v' tvojih rokah. Bog nam je prosto voljo dal, in no-beniga ne fili k' nobeni nezhi; „*ali njegova sveta volja je, de bi vsi sve-to shiveli, (in svelizhani bili.*“ *) In

*) I. Tef. 4, 3.

sato je tudi svojiga Šina Jesufa Kristusa na svet poslal, de bi ves svet odrefhil, in de bi vsim ljudjem bres raslozhka mogozhe bilo, v' nebesa priti; in po tem, ko je Jesus Kristus sa naš na svetim krishi umerl, je tudi saref vsakimu zhloveku mogozhe, po Kristusovim saflushenji in po svojim lastnim persadevanji v' nebesa priti. Bog, ki je neskonzhno pravizhen, nikoli nobeniga zhloveka k' vezhnimu terpljenju ne obsodi, zhe ga s' svojim greshnim in nespokornim shivljenjem popolnoma ne saflushi. Ref je, de Bog, ki je vfigavedeozh, sa vsaziga zhloveka naprej ve, preden she na svet pride, zhe bo po njegovi smerti v' nebesa ali v' pekel prifhel; ali to hozhe le rezhi, de Bog sa vsaziga naprej ve, kako bo po svoji profiti volji na svetu shivel, dobro ali hudobno; in po tem tedaj ve, zhe si bo nebesa ali pekel saflushil. Ali presveti Bog pa nobenimu ne nameni, hudobno shiveti, ampak vsakimu sadosti gnade da, se svelizhati, zhe le

s' boshjo gnado delati hozhe; in le kdor po svoji lastni prosti volji boshjo gnado savershe in hudobno shivi, se pogubi, in je sam kriv svojiga pogubljenja. „*Pogubljenje je tvoje, o Israël.*“ *)

Bil je imeniten poglavar na nemškim, kateri je smiram to terdil, de bo po tem, kakor mu je Bog namenil, ali v' nebefa ali v' pekel prifhel, naj shivi, kakor hozhe. Toraj je vse svarjenje svojih bogabojezhnih prijatlov v' nemar pustil in je vedno v' posvetnim veselji po posheljenji svojiga serza shivel, in bi bil gotovo tudi v' nepokori umerl, ko bi mu ne bil dobrotljivi Bog bolesni poslal, v' kateri se je sposnal. Kadar je namrezh sholel, je poslal po svojiga sdravnika, in mu je perporozhil, de naj vse stori, kar mu je mogozhe, de ga spet osdravi. Sdravnik je bil moder in bogabojezh mosh, in je Boga sahvalil, de mu je leto perloshnost dal, svojimu gospodu ne le truplo, ampak tu-

*) Osea. 13, 9.

di dušno osdraviti. Tedaj mu rezhe: „Gospod! nepotrebno je, vam kako sdravilo dati, sakaj zhe vam je Bog namenil, v' tej bolesni umreti, bote umerli, ko bi se ravno nar boljshih sdravil poslushili; zhe vam je pa namenil, de bote osdravili, bote ravno tako osdravili bres sdravil.“

— „Ah! nikar vender tako neumno ne govori, mu na to bolnik odgovori; kaj ne vidish, kako nevarna je moja bolesen, in de bom gotovo mogel umreti, zhe mi skoraj sdravila ne dasih.“ — Na to mu pravi modri sdravnik: „Sposnajte tedaj, gospod! svojo dušno slepoto in nespamet. Sa svoje truplo, ki je bolno in v' nevarnosti, ishete in shelite sdravila, in ne pravite: kakor mi je Bog namenil, tako se mi bo sgodilo, naj vsamem kako sdravilo ali ne; in sposnate, de bote mogli gotovo umreti, zhe se sdravila ne poslushite. Sakaj pa sa svojo dušno, ki je ravno tako nevarno bolna, kakor vashe truplo, ravno tako ne sferbite, in ji sdravila ne shelite,

kteriga nam je Kristus v' svetim Sakramentu pokore perpravil“? — Te besede so bolniku k' serzu shle, spoznal je svojo slepoto in je sa svojo dusho preskerbel.

Ravno tako tudi ti, moj kristjan! sa svojo dusho preskerbi s' lepim in spokornim shivljenjem; in terdno preprizhan bodi, de zhe lepo in spokorno shivish, in do konza v' dobrim stanoviten ostanesh, bosh gotovo svelizhan, desiravno je shtevilo isvoljenih majhino, sakaj Bog je usmiljen in pravizhen, „*in nikdar potertiga in ponishniga serza ne savershe.*“ *) Zhe pa v' lenobi in v' mlazhnosti, v' grehah in v' nepokori shivish, bosh gotovo v' peklenfski ogenj obsojen, zhe se skoraj popolnoma in stanovitno ne spreobernesh. „*In v' svojih grehah bote umerli*“, **) pravi Kristus vsmi tistim, kateri v' nepokori shive.

Dobrotljivi Bog ti je szer nebefa namenil: sa nebefa te je Bog Ozhe

*) Pl. 50, 19. **) Joan. 8, 21.

ustvaril, sa nebefa te je Bog Šin od-
refhil, sa nebefa ti Bog s. Duh svojo
gnado daje. Ali — kakor pravi s. Av-
gushtin — „Bog, ki te je ustvaril
bres tebe, te ne bo svelizhal bres te-
be“, bres tvojiga persadevanja. „*To-
raj si persadevajte*, pravi s. Peter,
*de po dobrih delih svoj pokliz in svo-
je isvoljenje gotovo storiti.*“ *)

Zhe ti skušhnjavz s' to mislijo
nepokoj dela, de bošh pogubljen, de-
firavno po keršhansko shivish, se spom-
ni, de je s. Franzishk Šalesi ravno
te skušhnjave imel; in stori po njego-
vim sgledu. Kadar je bil namrezh s.
Franzishk Šalesi she mladenzh, mu
je misel, de bo pogubljen, grosno
veliko nepokoja in dušhniga terpljenja
storila. Desiravno je ves v' dobrih de-
lih shivel in Boga perferzhno ljubil,
se mu je sdelo, de je vse to saštonj,
in de bo gotovo vezhno pogubljen.
Ker je Boga tako mozhno ljubil, ga
je neisrezheno serze bolelo, ker je

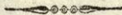
*) II. Petr. 1, 10.

misllil, de bo v' pekel savershen, kjer bo vezhno Boga sovrashil. Dolgo zha-
 fa je nozh in dan shaloval in jokal,
 in je v' tako veliki shalosti shivel, de
 je skoraj sbolel. V' tem shalostnim
 stanu obudi v' svojim serzu terdno sa-
 upanje v' proshnjo matere boshje, gre
 v' zerkev, poklekne pred podobo uf-
 miljene matere boshje, in se ji per-
 serzhno perporozhi, de naj mu gnado
 od Boga sprofi, de bi ga vsaj na tem
 svetu samogel is zeliga serza zhes vse
 ljubiti, ker ga bo mogel na unim
 svetu v' peklu vezhno sovrashiti. —
 Leta molitev je bila Bogu tako pri-
 jetna, de mu je popolnoma njegov
 prevelik strah vezhniga pogubljenja
 odvsel, in de je sveti mir njegovo
 serze napolnil.

Zhe tudi tebi leta misel, de fi od
 Boga savershen, nepokoj dela, fi le she
 bolj persadevaj, Boga ljubiti in nje-
 mu flushiti; in terdno saupaj, de tvo-
 je persadevanje ne bo sahtonj, sakaj
 Bog je neskonzhno usmiljen in svest
 v' svojih obljubah. — Ker je pa pre-

mishljevanje vezhnih resniz nashe vere, posebno pa shtirih poslednjih rezhi, dober perpomozhek k' svestobi v' boshji slushbi, ti perporozhim, preden sklenem, de vezhkrat preberi in premisli resnize, ki jih v' tih bukvah rasloshene najdesh, sakaj boshji Duh sam nam sprizhuje, „de kdor bo v' vsih svojih delih svoje poslednje rezhi premishljeval, ne bo vekomaj greshil.“ *)

*) Sir. 7, 40.

Ljubi moj kristjan! de ti bodo lete bukve sbe bolj k' svelizhanju pomagale, najdesih tukaj po dokonzhanim premishljevanji shterih poslednjih rezhi, tudi nektere potrebne molitve. Profim te, opravi jih vselej s' poboshnostjo, in misli v' Boga, kadar molish, de ne bodo le tvoje usta, ampak de bo tudi tvoje serze Boga hvalilo.

Jutrajna molitev.

V' imenu Boga Ozheta in Šina in svetiga Duha. Amen.

Bodi vekomaj zhesbena, presveta Trojiza, edini Bog! — Ponishno te molim, in sposnam, de si moj stvarnik in nar vezhi dobrotnik, od kteriga sim vse prejel, kar sim in kar imam. Sahvalim te, de si me leto pretezhenno nozh tako dobrotljivo vsiga hudiga obvaroyal; in te profim, varuj me tudi leta dan vsiga hudiga

in vse nesrezhe, varuj me pa posebno nar vezhi nesrezhe, to je, greha; in daj mi gnado, danashnji dan tako preshiveti, kakor je nar bolj tebi v' zhaft in moji dushi v' svelizhanje; daj mi gnado in mozh, rajshi umreti, kakor v' kaki greh pervoliti, sakaj neskonzhno boljshi je sa-me, zhasno shivljenje na tem svetu, kakor vezhno nebeshko shivljenje sgubiti.

O moj Bog! profim te, naj se mi danashnji dan vse po tvoji sveti volji sgodí. Vse svoje misli in besede, vse svoje djanje in terpljenje tega dneva tebi darujem, dobrotljivi nebeshki Ozhe! in te profim, daj mi gnado, vse tako storiti, kakor je tebi nar bolj prijetno.

Moj Bog! terdno verujem vse kar si nam rasodel, kar je v' svetim Pismu sapisano in kar nam sveta rimska katolska zerkev verovati sapoveduje. Vse to verujem sato, ker si nam ti to rasodel, kateri si vezhna resniza, ki ne more ne sapeljevati, ne sapeljana biti. Profim te poterdi mojo vero.

Kakor terdno verujem vse kar si nam rasodel, o moj Bog! ravno tako tudi terdno saupam v' tvoje obljuje, v' tvojo neisrezheno milost, in v' neskonzhno saflushenje tvojiga ediniga Šina, nashiga svelizharja Jesufa Kristusa. Štanovitno in s' veselim serzam saupam, de mi bosh moje grehe odpustil in mi gnado dal, se v' prihodno bolj skerbno greha varovati, in po smerti se vezhno v' tvojim kraljestvu veseliti. Profim te, stori she bolj štanovitno moje upanje.

Ker me vera uzhi, kako neskonzhno popolnoma so vse tvoje lastnosti; in ker mi upanje v' spomin poklizhe tvojo neisrezheno milost in dobroto: sposnam, de si vse ljubesni neskonzhno vreden. — Ljubim te, o moj dobrotljivi Bog! in shelim, te she veliko bolj ljubiti. O ko bi te samogel tako ljubiti, kakor te svetniki v' nebesih ljubijo, in kakor si vreden ljubjen biti! — Is ljubesni do tebe ljubim tudi blishniga kakor sam sebe, in sklenem, svojo ljubesen do blish-

niga tudi smiram v' djanji skasovati. — Is ljubesni do tebe mi je tudi is ferza shal, de fim greshil in tvojo neskonzhno dobroto rasshalil; in sklenem se s' pomozhjo tvoje gnade bolj skerbno greha varovati, de tebe, o neskonzhna dobrota, vezh ne rasshalim. Profim te, napolni moje serze s' svojo sveto ljubesnijo, in daj mi gnado, v' tvoji ljubesni sveto shiveti, v' tvoji ljubesni srezhno umreti, in v' tvoji ljubesni se vezhno v' nebefih veseliti.

Profim te tudi, o moj Bog! usmili se danashnji dan vsih nesrezhnih in vsih bolnikov, in polajshaj jim njih terpljenje, zhe je tvoja sveta volja, in daj jim gnado, voljno in v' duhu pokore terpeti. Usmili se vsih popotnikov, in vsih, kateri so v' kaki dushni ali telesni nevarnosti in teshavi, in reshi jih po svojim neskonzhnim usmiljenji is nevarnosti, is teshav in is skushnjav. Usmili se vsih nespokornih greshnikov, in daj jim sposnati njih veliko slepoto, ker kratkiga po-

svetniga veselja bolj skerbno ishejo, kakor vezhniga veselja nebeshkiga, in se kratkiga terpljenja pokore bolj boje, kakor nesapopadljiviga in vezhniga terpljenja v' peklu. Usmili se vsih nevernikov, kateri tvoje svete postave she ne sposnajo, in daj jim gnado se h' kershanski veri spreoberniti, bres ktere ni svelizhanja. Usmili se vsih mojih dobrotnikov, in poverni jim njih dobroto do mene s' obilnimi gnadami; usmili se tudi mojih sovrashnikov, odpusti jim njih krivizo, kakor jim tudi jest is serza odpustim; in daj jim novo serze polno ljubesni in prijasnosti. Usmili se tudi vsih vernih dush v' vizah, reshi jih skoraj is njih terpljenja in vsami jih v' nebese, zhe je tvoja sveta volja. — Uslisshi me, o Gospod! po nefkonzhnim saflushenji Jesusa Kristusa. Amen.

Sveta Marija, mati Jesusova, in tudi moja dobrotljiva mati! profi same danf, de mi Bog gnado da, po tvojih sgledih shiveti, tako svesto Bogu flushiti, kakor si mu ti flushila,

in ga tako perferzhno ljubiti, kakor
si ga ti ljubila, de ga bom s' tabo
vred vezhno v' nebefih gledal.

Moj sveti angelj varh! varuj me
danf svesto v'fih dufhnih in telesnih
nevarnost, in profi sa-me Boga, de
bi tudi jest samogel njegovo sveto voljo
smiram tako svesto dopolnovati, ka-
kor jo ti dopolnujesh.

Moj sveti patron! profi sa-me
Boga, de mi gnado da, svesto po tvo-
jim sgledu shiveti, v' boshji gnadi
umreti, in v' tvoji drushini vezhno
Boga zhaftiti. Amen.

Ozhe nash... Zhes'hena si Mari-
ja... Verujem v' Boga Ozheta...

Vezherna molitev.

V' imenu Boga Ozheta i. t. d.

O moj Bog, kteri si tukaj prizhijozh,
molim te s' ponishnim serzam in te
hvalim, sakaj neskonzhna je tvoja do-

brota in tvojiga ušmiljenja ni mire. — Perferzhno se ti sahvalim, de si me danafhnji dan tako svesto varoval in mi tolikanj gnad in dobrot dodelil, kterih nisim vreden. Sahvalim se ti, de si mi danf she shivljenje ohranil, in de mi she zhas dafh, se spokoriti in si nebefa saflushiti. Veliko ljudi je spet danf umerlo, in marfikteri je med njimi bil, ki je nesrezhno smert storil; mene si pa po svoji neskonzhni milosti smerti obvaroval, kakor tudi veliko zhasnih nesrezh, ki so marfikteriga danf sadele. Perferzhno se ti sa tvojo dobroto sahvalim, in te profim, varuj me tudi leto nozh vsih nevarnost, dushnih in telesnih, in ohrani mi moje shivljenje in sdravje; ali vender le kakor ti hozhesh, ne kakor jest. Zhe je tvoja presveta volja, de naj to nozh umerjem, se popolnama podvershem tvoji volji, in te le profim, de mi gnado daj, de se svojih grehov perferzhno skasam, in od-pufhanje vsih svojih grehov sadobim, preden umerjem.

Daj mi sdaj tudi gnado, vse svoje grehe, ki sim jih danf storil, na tanko sposnati in is serza obshalovati.

(Sdaj sprafhaj svojo vest in premifli, zhe nif kaj soper Boga grefhil s' opufhanjem svojih navadnih molitev, s' sanikernoftjo per molitvah, ali s' kako nefpodobnostjo v' zerkvi per boshji flushbi; s' nehvaleshnostjo do Boga sa njegove nefkonzhne dobrote, s' same-tovanjem njegovih gnad in njegoviga notraj-niga svarjenja; ali morebiti s' kako kletvo, s' nepotrebnim in grefhnim perfeganjem; s' godernjanjem soper boshjo previdnost; s' po-manjkanjem shive vere, terdniga upanja, gorezhe ljubesni i. t. d. — Premifli, zhe nif kaj soper svojiga blishnjiga grefhil s' opravljivimi besedami, s' sanizhevanjem in posmehovanjem, ali s' sojenjem; s' kako flabo mislijo; s' sovrashtvam, s' jeso, s' kregam; ali s' kako krivizo, s' kakim poshkodovanjem, ali s' nesvestobo; s' nepokorfhino, s' lashmi, ali morebiti s' kakim flabim sgledam, s' sapeljevanjem i. t. d. — Premifli, zhe nif kaj soper samiga sebe grefhil, s' prevsetnostjo in napuham, s' nezhistimi ali drugimi hudobnimi mislami in sheljami; s' kakim grefhnim djanjem; s' kako nesmérnostjo v' jedi ali v' pijazhi; s' lenobo in s' sgu-bo zhafa, s' samudo spokornih del i. t. d.)

O moj Bog! kolikanj grehov spet danš v' svoji vesti najdem! in koliko jih je she, ki jih jest po svoji slabosti in slepoti ne sposnam, ali ti, o vfigavedeozhi Bog! jih vse vesh. — O kako je to shaloftno, de nikdar nobeniga dneva ne preslivim, bres de bi te s' kakim greham ne rasshalil. — Imej usmiljenje s' mano, o Gospod! in ne stori s' mano, kakor saflushim. — Perferzhno mi je shal, de fim te spet danš rasshalil; in te ponishno profim, odpusti mi vse moje grehe po neskonzhnim saflushenji Jesusa Kristusa, svojiga preljubiga Šina. Terdno sklenem, se v' prihodno bolj skerbno greha in vsih greslnih perloshnost varovati; le nikar me s' svojo gnado ne sapusti, defiravno fim savolj svoje nehvaleshnosti in nesvestobe she dostokrat saflushil, od tebe sapushen in saver-shen biti.

Sdaj se pa tvoji sveti previdnosti in tvoji dobrotljivi skerbi sa leto nozh perporozhim. Daj mi mirno pozhivati, de spet mozh sadobim, ti jutri

svesto flushiti in vse dolshnosti svojiga stanu popolnoma dopolniti. — O moj Bog! kakor sdaj leta dan dokonzham in k' pokoju grem, tako bom tudi, in morebiti skoraj, svoje shivljenje dokonzhal in bom v' grob poloshen. Daj mi gnado, de konza svojiga shivljenja nikdar is spomina ne spustim, de se vedno k' smerti perpravljam, in de srezhno v' tvoji sveti gnadi in ljubeshni svoje shivljenje dokonzham. — O moj dobrotljivi nebeshki Ozhe! v' tvoje roke isrozhim svojo dusho. Sgodi se mi po tvoji sveti volji.

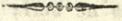
Profim te tudi, dodeli vernim dusham v' vizah vezhni mir in pokoj; posebno te profim sa tiste, sa ktere vesh, de sim posebno dolshan moliti. Reshi jih skoraj, zhe je tvoja sveta volja, is njih velikiga terpljenja, in vsami jih v' vezhno nebeshko veselje, kteriga si vsmim tistim perpravil, ki te ljubijo. Amen.

Šveta Marija, prezhistá deviza! profim te, pómagaj moji slabosti in sahváli sa-me dobrotljiviga Boga sa vse

njegove gnade, ki mi jih je danafhni dan in ves zhal mojiga shivljenja dodelil; in profi ga sa-me, de mi vse moje grehe odpufti, in mi gnado da, po tvojim sgledu sveto shiveti in frezhno umreti.

Moj sveti angelj varh, moj sveti patron in vfi svetniki in svetnize boshje! profite sa-me Boga, de mi gnado da, ga perferzhno in ftanovitno ljubiti, se is ljubeshni do njega vfih grehov svesto varovati, in v' njegovi sveti gnadi shiveti in umreti. Amen.

Ozhe nafh ... Zhesfiena fi Marija ... Verujem v' Boga Ozheta ...

i

MOLITVE

per sveti mashi.

(Perva visha.)

Ljubi moj kristjan! Ker je sveta masha neisre-
zheno zhasitljivo in sveto darovanje, v' kte-
rim se Jesus Kristuf, pravi shivi Bog, svoji-
mu nebeskemu Ozhetu daruje; in ker je ve-
lika na tem leshezhe, de kristjan dobro ve
in sposna, kaj pomeni djanje mashnika per
sveti mashi, in kaj pomenijo molitve, ki jih
moli: najdefh tukaj med molitvami kratko
rasloshenje svete mashe. Beri vzhast leto ras-
loshenje, de bofh vedil, kaj pomeni darova-
nje svete mashe. Ali nikar tega rasloshenja
med sveto masho ne beri; to bi ti zhaf od-
vselo, molitve svete mashe opraviti. — Ka-
dar si per sveti mashi, le molitve beri; ras-
loshenje pa, (ki je s' manjshimi zherkami
natisnjeno,) beri, kadar nist per sveti mashi.

MOLITEV

preden se sveta mašha sazhne.

O moj Bog! terdno verujem, de je sveta mašha nekervavo darovanje noviga testamenta, v' kterim se ti tvoj Šin Jesuf Kristuf daruje, kakor nekedaj na svetim krishi. — Daj mi gnado, de po svoji veri ravnam, de sdaj, ko imam srezho, sveto mašho slishati, jo s' tako poboshnostjo in gorezhnostjo slishim, kakor ko bi na gori Kalvarii s' lastnimi ozhmi Jesufa Kristufa na krishi vifijozhiga videl.

Švoje molitve sklenem s' molitvami mašhnik, in tako sklenjene jih tebi darujem, in te profim, o moj Bog! daj mi gnado jih tako opraviti, de bodo samogle tebi dopadljive biti.

Pervi del svete mašhe.

Sazhetik.

Kadar mašhnik sazhne sveto mašho, nar pred krish stori. To pomeni pervizh, de bi imeli

kristjani vsako delo s' svetim krishem, v' imenu trojnoediniga Boga sazheti, kakor so prvi kristjani navado imeli; in drugizh to pomeni, de naj se spomnimo, de se bo sdaj Jesus nekervavo svojimu nebeskiku Ozheta daroval, kakor se je kervavo na svetim krishi daroval v' odreshenje zeliga sveta. — Ozhitna spoved, ki jo mafhuik moli, pomeni, de naj obshalujemo svoje grehe per sveti mafhi ker je Jesus ravno savolj nafhkih grehov toliko terpel in na svetim krishi umerl; de naj Boga profimo, de bi nam po saflushenji Jesufovim, in po profhnjah prezhiste devize Marije in vsih svetnikov, nafhe grehe odpustil; in de naj terdno fklenemo, se is ljubesni in hvaleshnofti do usmiljeniga Jesusa fkerbno vsih grehov varovati, de ne bo njegova presveta reshnja kri saftonj sa naf prelita.

V' imenu Boga Ozheta i. t. d.

Molitev.

Moj Bog! nisim vreden, se per sveti mafhi snajditi, ker sim te tolikokrat s' svojimi grehi rasshalil. Profim te, daj mi prav sposnati in obzhutiti hudobijo mojih grehov, de jih bom is serza obshaloyal in sovrashil, in sa

vselej grešhiti nehal. Prosim te, o moj dobrotljivi nebeshki Ozhe! odpušti mi vse moje grehe po neskonznim saflushenji svojiga ljubiga Šina, in po prošnjah njegove presvete matere in vsih svetnikov.

Ozhitna spoved.

Še spovem Bogu vfigamogozhni mu, sveti Marii vselej devizi, svetimu Mihaelu arhangelu, svetimu Janesu kerstniku, svetama aposteljnama Petru in Pavlu, vsm svetnikam, in njim, ozhe, de sim veliko grešhil s' mislijo, s' besedo in s' djanjem. Kriv sim, kriv sim, filno sim kriv. Sato prosim sveto Marijo, vselej devizo, svetiga Mihaela arhangela, svetiga Janeasa kerstnika, sveta aposteljna Petra in Pavla, vse svetnike, in njih, ozhe, moliti sa-me per Gospodu našim Bogu.

Usmili se naš, vfigamogozhni Bog! odpušti nam naše grehe in naš perpelji v' vezhno shivljenje. Amen.

Milost, odveso in odpušhanje naših grehov nam dodeli vfigamogozhni in usmiljeni Gospod. Amen.

Škashi nam, o Gospod! svojo milost, in perpelji naš v' vezhno svelizhanje.

Naj ti bodo dopadljive, o moj Bog! moje prošnje; in desiravno sim nevreden, uflifhan biti, te profim, de me uflifhi po svoji neisrezheni milosti in po neskonznim safluskenji Jesusa Kristusa, našiga svelizharja.

Kadar mafhnik k' altarju pride, ga kufhne, in to tudi vezhkrat med sveto mafho stori. To stori, pervizh, de spodobno pozhafti svete ostanke od kosti svetnikov, ki so v' fredi altarja, kjer kelih stoji; in drugizh, de pozhafti spomin svetiga krisha, sakaj krish je bil tifti altar, na kterim se je Jesus svojimu nebeshkimu Ozhetu v' odrefhenje zeliga sveta daroval.

Molitev.

O moj Bog! ozhisti s' svojo gnado moje serze, moj um in moje usta, de te bom samogel s' mafhnikam vred vredno zhafti; in de deleshen posta-

nem vsih gnad in dobrot, katerih te
mašnik sdaj v' imenu tvojiga edini-
ga Šina Jesufa sa zelo sveto keršhan-
sko katolsko zerkev profi.

Mašnik rezhe s' flushabnikom trikrat Kirje elei-
son, to je: Gospod usmili se naš; in trikrat
Krisite eleison, to je: Krisite usmili se naš;
in spet trikrat Kirje eleison. — To pomeni,
de kadar smo per sveti mašhi, moramo vse
svoje saupanje v' Jesufovo milost postaviti,
in terdno upati, de nam bo usmiljeni Jesuf,
ki je is sgol ljubesni do naš na krishi u-
merl, gotovo vse dodelil, kar na dušhi in na
telesu potrebujemo, zhe ga bomo le refnizh-
no in stanovitno profili. Ker mašnik vezokrat
ravno tiste besede isrezhe, naš opominja, de
moramo v' svojih prošnjah stanovitni biti.

Molitev.

Moj usmiljeni odreshnik Jesuf
Kristuf! bodi mi grešniku milostljiv,
in stori me vsaj nekoliko vredniga, se
per darovanji lete svete mašhe snaj-
diti. Usmili se me, o neskonzhna mi-
lost! odpusti mi moje grehe, in daj
mi, kar na dušhi in na telesu potre-
bujem; in daj mi sraven tudi gnado,

se tvojih darov vselej tako poslušiti,
de si vezhno shivljenje sadobim.

Gloria.

Gloria je sahvalna in zhaftitljiva pesem, v' kteri sveta keršhanska katolſhka zerkev Boga povikſhuje in hvali sa njegove nefkonzhne dobrote do naf; in se perporozhi v' novizh nefkonzhni miloſti Jeſufa Kristufa, Jagnjeta boſhjiga.

Molitev.

Dobrotljivi nebeſhki Ozhe! profim te, daj mi gnado, te vredno zhaftiti in hvaliti, te ſpodobno moliti in perferzhno ljubiti. Profim te, bodi mi miloſtljiv in mi ſaneſi, ker ſi is ljubesni do naf ſvojiga ljubiga ſina na ſvet poſlal. Zhaſt in hvala ti bodi, vezhni vſigamogozhni Bog! in Jeſufu Kristufu, tvojimu edinimu ſinu, s' ſvetim Duham vred, od vekomaj do vekomaj. Amen.

Maſhnik ſe vezhkrat med ſveto maſho k' ljudſtvu oberne in pravi: „Dominus vobiscum“, to je: „Goſpod bodi s' vami.“
— To pomeni, de maſhnik ſveto maſho sa kerſhansko ljudſtvo daruje, poſebno pa sa

tiste, ki se per sveti maſhi snajdejo; in ſhe-
li de bi vedno Goſpod Bog s' njimi bil, in
jih s' svojo ſveto gnado napolnil. — S' tem
poſdravljenjem maſhnik ljudſtvo opominja, de
naj per sveti maſhi vedno s' njim v' duhu
ſklenjeno oſtane, in naj ſe boſhje prizhijo-
znoſti ſpomni, kateri je ſmiram in povſod per naſ.

Molitev.

O Goſpod! bodi ſmiram s' svojo
gnado per naſ in varuj naſ vſih gre-
hov, de tvoje ſvete gnade nikdar ne
sgubimo. Daj nam tako kerſhansko
mozh, de homo perpravljeni, raji um-
reti, kakor tvojo ſveto gnado s' kakim
greham sgubiti. — Proſimo te tudi,
o Goſpod! uſliſhi molitve, ktere maſh-
nik sdaj ſa naſ opravlja, in dodeli
nam vſe to, kar ſa duſho in ſa telo
potrebujemo, de vezhno ſvelizhanje
ſadobimo. — Niſmo ſzer vredni, de
bi nam ſhe dalej gnade delil, ker ſmo
te ſhe tolikokrat raſſhalili in ſmo tvo-
je darove ſlabo obernili; ali ne glej
naſhe nevrednoſti, ampak neſkonzh-
no ſafluſhenje tvojiga ljubiga ſina Je-
ſuſa Kriſtuſa, ker te v' njegovim ſve-

tim imenu mafhnik potrebnih gnad profi.

Kadar mafhnik list bere, se spomni, moj krišljan! de je leto branje vseto is stariga testameta, ali pa is listov apofteľnov; in je tako rekozh perpravľjanje k' svetimu Evangeliju, v' kterim se befede Jefusove berejo, ki so is nje-govih laftnih uft prišhle.

Branje is lista f. Pavla apofteľna, ki ga je Kolofanam piſal. V' 3. poſt. od 12. do 23. v.

Bratje! Navſamite ſe, kakor iſvoljeni bošhi, kakor ſveti in ljubljenni, navſamite ſe perſerzhniga uſmiljenja, dobrote, ponishnoſti, ſpodobnoſti, poterpešljivofiti; imejte poterpljenje eden s' drugim, in odpuſtite ſi eden drugimu, zhe ſe ima kdo kaj ſoper kteriga pertoſhiti: kakor vam je Goſpod odpuſtil, tako ſi tudi vi odpuſtite. Vikſhi pa kakor vſe to naj bo vaſha ljubesen, ktera je ſveſa popolnamoſti: in mir Kriſtuſov naj prebiva v' vaſhih ſerzih, v' kterim ſte tudi poklizani v' enim truplu: in bo-

dite hvaleshni. Beseda Kristusova naj obilno v' vas prebiva, v' vsi modrosti; poduzhite in opominovajte se med sabo s' psalmi, s' pesmami, s' duhovskim petjem, in v' gnadi pojte Bogu v' svojih serzih. Vse kar delate, s' besedo ali v' djanji, storite vse v' imenu Gospoda Jesusa Kristusa, in po njem se sahvalite Bogu in Ozhetu. — Shene, bodite podloshne moshem, kakor se spodobi v' Gospodu. Moshje, ljubite svoje shene, in ne storite jim nobene grenkosti. Otrozi, bodite pokorni starishem v' vsih rezheh; to je Gospodu dopadljivo. Ozhetje, nikar svojih otrok k' jesi ne napeljujte, de po bitiga serza ne postanejo. Slushabniki, bodite pokorni v' vsih rezheh svojim gospodam, kateri so gospodarji vashiga trupla, in ne flushite jim le, kadar vas vidijo, kakor ko bi hotli le ljudem dopasti, ampak flushite jim s' pravizhnim serzam v' boshjim strahu. Vse kar storite, is serza storite, kakor Gospodu, ne kakor ljudjem.

Evangelii.

Po dokonzhanim branji lista se mafhne bukve na drugo stran altarja prenefajo. To pomeni, de, ker so bili Judje tako terdovratni, de niso hotli osnanovavzov kerfhanfke vere poflufhati in boshje befede verovati, fo jih po Jefusovim povelji apoftejni fapuftili in fo k' nevernikom fhli, jim fveti Evangelii osnanovav. — Kadar mafhnik sazhe fveti Evangelii brati, vfi vftanejo, in na zhelu, na ufih in na perfih snamnje fvetiga krisha store. Vftajenje pomeni, de morajo vfi kriftjani, (kakor fo bili kriftjani v' ftarih zhafih,) perpravljene biti, ko bi bilo treba, fa fvelo kerfhanfko vero pred krivizhne fodnike ftopiti, in vse preterpeti, tudi fmert raji, kakor fvelo vero fapuftili; in de moramo smiram perpravljene biti, vftati in fa Jefusam hoditi, njemu flufhiti in radovoljno vse ftoriti, kar nam v' fvetim Evangelii fapoveduje. — Snamnje fvetiga krisha na zhelu pomeni, de fe kriftjan nikdar ne sme fvetiga Evangelija framovati; na ufih, de befede kriftjana nikdar naukam fvetiga Evangelija nafproti biti ne smejo, in de naj rad od Boga in boshjih rezhi govori; in na perfih, de naj mu nauki fvetiga Evangelija smiram per ferzu bodo.

Evangelij Jesusa Kristusa, kakor ga je popisal sv. Matevsh v' 10. post. od 24. do 38. v.

V' tistim zhasu je Jesus svojim uzhenzam rekel: Uzhenez ni vikshi, kakor uzhenik, in flushabnik ni vikshi, kakor njegov gospod. Sadoosti je uzhenzu, de je kakor njegov uzhenik; in flushabniku, de je kakor njegov gospod. Ker so gospodarju Beelzebub rekli, koliko bolj she njegovim hishnim ljudem? Tedaj se jih ne bojte. Nizh ni sakritiga, kar ne bo rasodeto; nizh skritiga, kar se ne bo svedilo... Ne bojte se tistih, kateri le truplo umore, dushe pa ne morejo umoriti; ampak bojte se tistiga, kateri samore dusho in telo v' pekel savrezhi... Vsi lasje vashe glave so foshteti; tedaj se ne bojte... Kdor me bo pred ljudmi sposnal, tistiga bom tudi jest sposnal pred svojim Ozhetam, ki je v' nebesih: kdor me bo pa pred ljudmi satajil, tistiga bom tudi jest satajil pred svojim Ozhetam, ki je v' nebesih...

Kdor ozheta ali mater bolj ljubi, kakor mene, me ni vreden; in kdor fina ali hzhér bolj ljubi kakor mene, me ni vreden. In kdor svojiga krisha ne vsame in sa mano ne hodi, me ni vreden.

Ob nedeljah in prasnkih, in tudi vzhafi ob delovnikih, mafhnik po Evangelii vero moli. — To naf opomni, de moramo vse refnize, ki nam jih je Jefuf v' fvetim Evangelii rasodel; terdno verovati; in de ne smemo nikdar tiftih fkufhnjav poflufhati, ki nam jih hudobni duh soper fveto vero v' mifel daje; in tudi nikdar tiftih befedi, ki jih pofvetni neverniki soper kerfhankko vero govore. — Kadar mafhnik per fveti mafhi vero moli, takrat tudi ti apoftojfkko vero môli.

Molitev.

Moj Bog! perferzhno se ti sahvalim, de fi me bres vfiga mojiga saflufhenja po fvetim kerftu v' fhtevilo pravo-vernih kristjanov vsel, in mi gnado dal fveto vero fposnati, ktero nam je Jefuf Kristuf, tvoj edino-rojeni Sin, rasodel. Profim te, daj mi tudi gnado, de vse svoje shivljenje, vse svoje djanje in nehanje po fveti

veri ravnam, in nikdar po shegah sa-
peljiviga sveta.

Drugi del svete mafhe.

Darovanje.

Mafhnik odkrije kelih, in daruje Bogu kruh in vino. Takrat je le she kruh in vino, ali perpravljeno je, spreménjeno biti, v' Jesufovo telo in njegovo presveto kri; in darovanje je perprava k' temu skrivnostljivimu spreménjenju. — Med vino, ki ga v' kelih vlije, dene mafhnik nektele kaplje vode. To pomeni pervizh, de je Jesuf, kteri se per sveti mafhi sa naf Bogu daruje, v' svojo boshjo naturo zhloveshko naturo vsel; in drugizh, de je is Jesufoviga serza, kadar je s' sulzo prebodeno bilo, sraven kervi tudi voda per tekla. — Skleni se per darovanji s' mafhnikam, in daruj svoje serze Bogu.

Molitev.

Ozhe nebeshki! kakor ti mafhnik daruje kruh in vino, ktero bo skoraj spreménjeno v' presveto telo Jesufovo in v' njegovo presveto kri; tako ti tudi

jest nevredna stvar darujem svoje serze. Vem in sposnam, de nisim vreden, de bi ti, o presveti Bog! moje serze v' dar vsel, ker je tako slabo in greslino. Ali profim te po Jesusovim saflushenji, ozhisti ga in stori si ga dopadljiviga. Daj mi gnado, de nikdar nobenih greslnih in nezhistih misel in shelja v' svojim serzu ne terpim; de svoje serze zhisto ohranim, ker vem, de bodo le tisti Boga gledali, ki so zhistiga serza.

Maslnik, ki si pred sveto maslno roke umije, si sdaj umije perste. — To pomeni, de je tudi Jesus svojim apostelnam, ki so bili zhisti, noge umil, preden jim je svoje sveto telo in svojo sveto kri savshiti dal; in naf s' tem opomni, de ni sadofti sa vredno prejemanje svetiga obhajila, de se zhlovek le smertnih grehov varuje, ampak de si mora persadevati, se tudi vsih majhnih grehov, kolikor je le mogozhe, ogibati.

Molitev.

O moj Bog! profim te, ozhisti mojo duslho s' prezhisto kervijo svojiga ljubiga Sina Jesusa Kristusa; ozhisti

jo od vsih madešev greha, ozhisti jo tudi od vsiga hudiga nagnjenja, in stori jo tako zhisto, de jo bom samogel po tvojim dopadajenji tebi darovati. — Is serza so mi shal vsi moji grehi, ker sim s' njimi tebe, svojo nar vezhi dobroto, rasshalil. Terdno sklenem, se v' prihodno vsiga greha skerbno varovati; prosim te, daj mi gnado, to v' djanji dopolniti, kar ti s' besedo obljubim.

Kadar se mašnik okoli oberne in pravi: „Orate fratres“ ... to je: molite bratje, ... naj opomni, de naj molimo, de bi leto njegovo in naše darovanje Bogu dopadljivo bilo. Toraj tako môli:

Molitev.

Prosim te, o Gospod! naj bo to darovanje, kteriga ti mašnik daruje, dopadljivo; naj bo tvoje ime po tem darovanji povikšhano in pozhešheno; naj bo tudi nam, ki smo tukaj sbrani, in zeli keršhanski katolšhki zerkvi, v' svelizhanje. Daj nam gnado, s' zhistim serzam per tej sveti mašhi

biti, in vsih gnad in dobrot deleshnim postati, kterih te maslnik sa-se in sa nas profi.

Po tem pride maslnik do vpeljevanja ali blisne perprave k' skrivnostljivimu spremenjenju; in takrat opomni ljudstvo, de naj svoje serza k' Bogu povsdignejo. Toraj povsdigni, moj kristjan! svoje serze in vse svoje misli proti nebesam, in is zeliga serza Boga zhafti, kakor ga zhafti angelji in svetniki v' nebesih, ktere je prerok Isaija, kadar je bil v' nebesa samaknjen, bres nehanja „Sveto“ peti slifhal.

Molitev.

Presveti, vsigamogozhni Bog, nebeshki Ozhe! is zeliga serza te zhaftim in ponishno molim, sakaj le ti si vse zhafti in hvale vreden. Profim te, daj mi gnado, te vredno zhaftiti, kakor te isvoljeni v' nebesih neprenehama zhafti. Kakor te zhafti angelji in arhangelji, Kerubi in Šerafi v' nebesih, tako te tudi jest na semlji, ko bi mi mogozhe bilo, zhaftiti shelim. Daj mi gnado, de vse kar mislim in govorim, vse kar storim in terpim,

tako opravim, de bo tebi v' zhaft. —
Švet, Švet, Švet fi, Gospod Bog Sabaot!
Polno je nebo in semlja tvoje zhafti.
Zhaft ti bodi na vishavah! Zheshen
bodi, kateri pride v' imenu Gospoda!
Zhaft ti bodi na vishavah!

Mafhnik sdaj moli sa vfo sveto kerfhanfko zer-
kev, in sploh sa vse shive verne kristjane.
Skleni se s' mafhnikam in mōli tudi ti sa
vse shive, slasti sa tiste, sa ktere fi posebno
moliti dolshan.

Molitev.

Gospod! darujem ti leto sveto ma-
lho sa vse svoje potrebe, dushne in
telesne; tudi ti jo darujem sa zelo
sveto kerfhanfko zerkev, sa svetiga
ozheta Rimfkiego Papesha I., sa nashiga
visokozhastitiga shkofa I., sa nashiga
svitliga zesarja I., sa vse svoje prijatle,
dobrotnike in tudi sovrashnike; po-
sebnost pa sa tiste, ki so se mojim
proshnjam perporozhili. Prosim te v'
imenu Jesufa Kristufa, tvojiga ljubiga
Šina, dodeli nam po njegovim ne-
fkonzhnim saflushenji, in po prosh-

njah presvete devize Marije in vsih svetnikov, gnado, mirno in sveto shiveti, vse svoje dolshnosti svesto dopolnovati, in po smerti v' majhino shtevilo isvoljenih priti, de te bomo samogli s' vsemi angelji in isvoljenimi v' nebefih vezhno hvaliti in zhastiti.

Tretji del svete mafhe.

Povsdigovanje.

Po tem ko je bil Jesus per sadnji vezherji kruh in vino v' svoje presveto telo in v' svojo presveto kri spremenil, je tudi svojim dvanajsterim apofelnam in tedaj tudi vsim namestnikam apofelnov, to je, vsim mafhnikam, povelje in oblast dal, ravno to storiti, kar je bil on storil. To store mafhniki per sveti mafhi, ker kruh in vino po njegovih lastnih besedah in po njegovi vsigamogozhnosti v' njegovo presveto telo in v' njegovo presveto kri spreobernejo. — Spodobi se szer, moj kristjan! in tvoja dolshnost je, per zeli sveti mafhi s' poboshnostjo moliti, in se vsiga rastrefenja varovati; ali posebno poboshno pa moli per povsdigovanji, in premisli leta veliki zhudesh, ki se per povsdigovanji godi. — De

mašnik presveto telo Jesufovo in njegovo presveto kri povsdigne, to stori pervizh, de vsim vernim, ki so per sveti mašhi, presveto refhnje telo in presveto refhnjo kri pokashe, in njih poboshnost in gorezhnost bolj obudi; in drugizh to stori v' spomin, de je bil Jesus sa naf na krish povikshan, kadar se je svojimu nebeshkimu Ozhetu v' odrefhenje sveta daroval. — Med Povsdigovanjem se kristjani, ki so per sveti mašhi, trikrat na perfi vdarijo. To naf ima opomniti, de smo grefhniki, in de bi bili vezhno pogubljeni, ko bi ne bil Jesus sa naf na krishi umerl; in to naf ima tudi spomniti tistih spokornih in spreobernjenih Judov, ki so per Jesufovi smerti sposnali, de je Jesus „Sin boshji; in so se na perfi terkali v' snamnje obshalovanja svojih grehov.

Molitev.

O moj dobrotljivi Jesus! terdno verujem, de sdaj mašnik po tvoji vfigamogozhnosti ravno to stori, kar si ti per sadnji vezherji storil, ker si kruh in vino v' svoje presveto telo in v' svojo presveto kri spremenil. Profim te, o Jesus! poterdi mojo vero; profim te pa tudi, o usmiljeni Jesus! ki

fi is sgol ljubesni do naf na krishi umerl in svojo sveto kri prelil, daj mi gnado, te perferzhno in zhes vse ljubiti, ti is serza hvaleshen biti, in se is ljubesni in hvaleshnoſti do tebe vsih grehov ſkerbno varovati.

O preſveta reſhnja kri Jeſusova! ozhiſti me ubogiga greſhnika od vsih madeshev greha; bodi zena mojiga odreſhenja, bodi moje svelizhanje in moje vezhno ſhivljenje! —

Po povſdigovanji.

Molitev.

O moj Bog, moj dobrotljivi nebeſhki Ozhe! Nevreden greſhnik ſe ſklenem s' maſhnikam in ti darujem tvojiga preljubiga ſina Jeſusa Kriſtusa v' odpuſhenje vsih ſvojih grehov, vse ſvoje nehvaleshnoſti do tebe, ſvojiga nar vezhiga dobrotnika in nar boljſhiga Ozheta; darujem ti ga, de ſe ti ſahvalim ſa vse tvoje neſkonzhne dobrote in gnade, ki mi jih nevrednimu greſhniku neprenehano in obilno

deliſh; darujem ti ga, in te v' njegovim imenu proſim, de ne glej mojih grehov in moje nevrednoſti, ampak de ſe miloſtljivo osri na mojo duſhno revſhino in na moje velike potrebe, in ne nehaj mi ſvojih gnad ſhe v' prihodno deliti, deſiravno fim jih popolnoma nevreden. Perſerzhno te proſim v' imenu Jeſufa, tvojiga ljubiga ſina, ki je sdaj tukaj na tem altarji v' podobi kruha in vina reſnizhno prizhijozh, de mi gnado daj, ſveto ſhiveti, ſe greha varovati, in toliko dobra ſtoriti, kolikor mi je le mogozhe.

Kmalo po povſdigovanji ſtori maſhnik ſpomin ſa mertve, to je, ſa tiſte verne duſhe, ki ſo ſe ſzer v' boſhji gnadi is tega ſveta lozhile, ki pa vender niſo bile ſadoſti zhiſte, de bi bile prezej po poſebni ſodbi ſamogle v' nebefa priti, v' ktere nizh omadeſhvaniga ne pride. Lete duſhe ſo v' vizah, in tamkaj groſno veliko ſa ſvoje majhine grehe terpe. Vera naſ uzhi, de jim ſamoremo s' molitevjo in s' drugimi dobrimi deli, poſebno pa s' ſveto maſho pomagati, de pred is viz pridejo. Satoraj molijo maſhniki v' imenu zele ſvete kerſhanſke katolſhke zerkve per vſaki ſveti

maſhi ſa duſhe v' vizah po povsdigovanji, kadar je Jeſuf na altarji prizhijozh. — Skleni ſe s' maſhnikam in moli ſa vſe verne duſhe v' vizah, ſlaſti ſa tiſte, ſa ktere ſi poſebno moliti dolſhan.

Molitev.

Proſim te, o moj Bog! uſmili ſe vſih vernih duſh v' vizah, poſebno pa mojih prijatlov, dobrotnikov, in tudi mojih ſovraſhnikov, in vſih tiſtih, kteri ſo mojim proſhnjam poſebno perporozheni. Proſim te v' imenu Jeſufa Kriſtufa, odpuſti jim njih grehe in nepopolnamoſti, in vsami jih ſkoraj v' vezhno nebeshko veſelje, kteriga tako neisrezheni ſhele. Niſim fizer vreden, ker ſim velik greſhnik, de bi moje molitve uſliſhal, ali ſavolj Jeſuſoviga imena, v' kterim te proſim, in po njegovim neſkonzhnim ſaſluſhenji me uſliſhi in bodi miſloſtljiv vſim vernim duſham v' vizah, ſlaſti tiſtim, ſa ktere ſim te poſebno proſil.

Tudi nam ubogim greſhnikam bodi miſloſtljiv, o Goſpod! in po Je-

sulovim saflushenji, in na prošnjo presvete devize Marije in vsih svetnikov, stori naš deleshne vezhniga svelizhanja v' nebesih, v' drushini angeljev in vsih isvoljenih.

Kadar maslnik Ozhenash moli, se skleni s' njim, in s' premislkam leto nar svetejsi molitev môli. Sveta kershanska katolska zerkev moli to molitev per vsaki sveti mashi, ker je nar svetejsi molitev, ktero naš je Jesus Kristus sam uzhil, in v' kateri je vse sapopadeno, kar na dusi in na telesu, sa zhasno in vezhno shivljenje potrebujemo. Nikdar lete molitve bres premislka ne môli.

Molitev.

Ozhe nash, kateri si v' nebesih i. t. d. Reshi me o Gospod! od vsiga hudiga; reshi me od vsih skushnjav hudobniga duha in sapeljiviga sveta, ali pa mi daj mozh, jih stanovitno premagovati in svoje saflushenje gmirati; varuj me posebno nar vezhiga hudiga, to je, greha. Sanesi mi, o usmiljeni Bog! in odverni od mene vse hudo, kar sim' si ga na tem in na unim svetu sa svoje grehe saflushil.

Zheterti del svete mafhe.

Obhajilo.

Ker se mafhnik svetimu obhajilu perblishuje, profi sa - se in sa naf Jesufa, ki je Jagnje boshje, ktero se je sa naf na svetim krishi nebeshkimu Ozhetu darovalo, in ktero vse grehe sveta odjemle, de bi se naf usmilil in nam svoj mir dal; in kadar tako moli, se trikrat na perfi vdari, de naf opomni, de smo vsi gresniki, in de vsi potrebujemo boshjiga usmiljenja. Takrat se tudi ti, moj kristjan! spokorno na perfi vdari in rezi:

Molitev.

Jagnje boshje, ktero grehe sveta odjemljesh, usmili se naf in daj nam svoj boshji mir. — O moj dobrotljivi Jesus! is serza mi je shal, de sim gresnil in tvojo dobroto rasshalil. Terdno sklenem, vse grehe in gresne perloshnosti v' prihodno sapustiti, in ti bolj svesto flushiti, kakor do sdaj. Daj mi gnado, o Jesus! de me nobena stvar in nobena skushnjava vezh od tebe in tvoje svete postave ne odlozhi.

Pred svetim obhajilam se mašnik spet trikrat na prvi vdari, rekozh: „Gospod! nisim vreden, de gresih pod mojo streho, temuzh rezi le besedo, in moja duha bo osdravljena.“ — S' tem nam na snanje da, de zhlovek nikdar ni popolnoma vreden, Jesufa Kristufa v' svetim Sakramentu prejeti. Sposnaj tudi ti, moj kristjan! svojo nevrednost, in prosti Jesufa, de bi te bolj vredniga storil, de kadar bošh tako frezhen, k' svetimu obhajilu perpushen biti, ga, kolikor ti je mogozhe, vredno prejmesih. — Kadar se mašnik obhaja, obudi perferzhne shelje, Jesufa v' svetim Sakramentu prejeti, in obhajaj se v' duhu.

Obhajilo v' duhu.

O moj Jesus! nisim vreden te prejeti, ker sim velik gresnik; toraj te prosim, de se me usmili in me po svojim neskonzhnim saflushenji vsaj nekoliko vredniga stori, de kadar frezho imam, te per svetim obhajilu prejeti, te nikoli po nevrednim ne prejmem. Perferzhno shelim, te per vsaki sveti mašhi prejeti; ali ker mi to ni perpusheno, te prosim, pridi s' svojo ljubesnijo in gnado v' moje serze, in ga tako ozhisti, de bo samoglo tebi

dopadljivo prebivališče biti. — Prosim te, o dobrotljivi Jezus! rasvetli moj um, poterdi mojo voljo v' dobrim, ushgi v' mojim serzu ogenj boshje ljubeshni, de ne bom drugih misel in shelja imel, kakor v' vsih rezheh tebi dopasti; de ne bom nizh drusiga hotel, kakor kar ti hozhesh, in de bom le tebe zhes vse, in svojiga blishniga, savolj tebe, kakor samiga sebe ljubil. O moj Jezus! tebe shelim is zeliga serza ljubiti, in s' tabo vezhno sklenjen biti na tem in na unim svetu.

Po obhajilu móli maschnik nektere molitve, v' kterih se Jesufu sahvali sa prejeta sveto obhajilo, in ga prost sa-se in sa naf, de bi deleshni postali sadu dorovanja svete mashe, to je, de bi sadobili odpufhanje svojih grehov; gnado, sveto shiveti, in po smerti v' nebefa priti.

Molitev.

Moj Bog! prosim te sa-se in sa vse, ki so per tej sveti mashi, dodeli nam po neskonzhnim saflushenji Jesusa Kristusa, ki se je sdaj tebi daroval sa naf nevredne greshnike, dodeli

nam odpušhanje vseh naših grehov; sanefi nam in odverni od naš vse hudo, kar smo si ga sa svoje grehe saflushili; daj nam vse gnade, katerih vseh de potrebujemo sa svoje svelizhanje; daj nam posebno gorezho ljubesen do tebe, veliko sovrashtvo do greha, perferzhne shelje in resnizhno persadevanje, v' vseh rezheh tvojo sveto voljo dopolniti, in v' vseh svojih mislih, besedah in delih le tebi dopasti; daj nam pravo keršhansko poterpljenje v' teshavah, veliko ljubesen do blishniga, ponishnost, pokorshino, zhistost, krotkost in duha molitve; daj nam tudi resnizhniga duha pokore, de bomo svoje grehe perferzhno obshalovali, se jih resnizhno spokorili, in terdno sklenili, vse greshne perloshnosti sapustiti in se jih ogibati, in raji umreti, kakor kakoshin smer ten greh storiti; daj nam gnado, sveto shiveti in frezhno umreti, in se vezhno s' tabo v' nebefih veseliti. — Vseh tih gnad te profim, o moj Bog! po nekonzhnim saflushenji Jesusa Kristusa,

tvojiga ljubiga Šina, kateri je sa naše grehe terpel in umerl, in nam je s' svojim saflushenjem nebefa odperl.

Preden mafhnik sveto mafho fklene, se oberne k' ljudstvu, in mu v' imenu svete Trojize sveti shegen da. To naj naf rasveseli, in naj naf v' saupanji poterdi, de smo Bogu dopadljivo delo storili in sveti boshji shegen saflushili, zhe smo spodobno in poboshno per sveti mafhi bili.

Molitev.

Profimo te, dodeli nam svoj sveti shegen, trojno-edini Bog, Ozhe, Šin in s. Duh. Kakor nam tukaj po svojim namestniku svoj sveti shegen dodelish; ravno tako naf tudi poshegnaj, kadar pridemo pred tvoj sodnji stol, in nam rezi: „Pridite, poshegnani mojiga Ozheta, in posedite kraljestvo ki vam je perpravljeno od sazhetka sveta.“

Sadnji Evangelii.

Tudi per sadojim Evangelii vsi, ki so per sveti mafhi, vstanejo, in na zhelu, na ustih in na persih snamuje svetiga krisha store. Pomen tega je, kakor per pervim Evangelii.

Molitev.

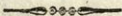
O Gospod! sapishi v' moje serze postavo svetiga Evangelija, de nikdar vezh po shegah in navadah sapeljiviga sveta ne shivim, ampak po tvojih svetih sapovedih. Daj mi gnado, de v' vsih rezheh tvojo voljo sposnam, in kakor hiterno jo bom sposnal, de jo tudi vselej svesto dopolnim. Terdno sklenem, svojo lastno voljo smiram satajati in satirati, in jo vselej tvoji sveti volji podvrezhi. Profim te, daj mi mozh to svesto dopolnovati, kar sim sdaj sklenil.

Sahvalna molitev po sveti mashi.

O moj Bog! sahvalim se ti, de si mi gnado dal, per tej sveti mashi biti; sahvalim se ti tudi sa vse dobre misli, ki sim jih s' tvojo pomozhjo per tej sveti mashi imel, in sa vse dobre sklepe, ki sim jih s' tvojo pomozhjo sdaj tukaj storil; profim te, daj mi tudi gnado, jih na tanko dopolniti. Daj mi gnado, danashnji dan

tako preshiveti, de se bo vidilo, de nisim saštonj s' mašhnikam vred leta presveti dar nebeshkimu Ozhetu daroval. — Profim te pa tudi, o moj Bog! odpusti mi, zhe nisim sadošti spodobno in poboshno per tej sveti mašhi molil; in daj mi gnado, vselej s' veliko poboshnostjo in bres rastresenja per sveti mašhi moliti.

Vsìh tih gnad te profim, o moj Bog! po neskonzhnim sašlushmanji tvojiga ljubiga Šina Jesufa Kristusa, Gospoda našhiga; in po prošhnhjah prezhište devize Marije in vsìh tvojih isvoljenih. Amen.

MOLITVE

per sveti maſhi.

(Druga viſha.)

De boſh per ſveti maſhi bolj pobošno in ſpodobno; premišli vſelej, predin jo ſliſhiſh, kaj de je ſveta maſha.

Sveta maſha je nekervavi ofer noviga teſtamenta, vedni ſpomin tiſtiga kervaviga ofra, kteriga je Jeſuf Kriftuf na ſvetim krishi nebeſhkimu Ozhetu ſa naſ opravil, de naſ je od vezhniga pogubljenja odreſhil. — Kakor ſe je Jeſuf na krishi ſvojimu Ozhetu daroval, ravno tako ſe mu tudi ſhe dan danafhni per vſaki ſveti maſhi po rokah maſhnikovih daruje. Ravno to ſe tedaj per vſaki ſveti maſhi na altarij ſgodí, kar ſe je na gori Kalvarii ſgodilo, kjer je Jeſuf ſa naſ na ſvetim krishi umerl.

Bodi tedaj vſelej ſpodobno, v' Bogu ſbran per ſveti maſhi, ktera je tako imenitin in velik ofer. Miſli ſi kader ſi per maſhi, de ſi na gori Kalvarii, pred krishanim Jeſufam; in kakor bi bil tamkaj, tako bodi per ſveti maſhi. Nikar ſe tedaj ne osiraj. nikar ſe ne poſmehuj, ni-

kar se ne pogovarjaj, temuzh svešto pási na vse shtiri dele svete mafhe: na evangéli, na darovanje, na povsdigovanje in na savshivajenje, ter prav s' gorezhnostjo móli. Prosi Boga gnade, to sveto mafho f' pravo poboshnostjo flifhati; stóri dobre fklepe, predin se sveta mafha sazhe, in fkleni se s' mafhnikam rekozh:

O moj Bog, darujem ti to sveto mafho, v' tvojo boshjo zhašt, ker si ti sam moj Bog in nar vishi Gospod; v' odpufhanje mojih grehov in grehov vesvoljniga svetá de bi jih Jesufova presveta kri vse isbrifala; v' sahvalo sa vse gnade in dobrote, ktere neprenehama od tebe prejemam; v' sadobljenje novih gnad in dobrot, kterih vsak dan potrebujem. V' tej sveti mafhi ti darujem samiga Jesusa Kristusa, tvojiga ljubiga Šina, nad kterim imash svoje dopadenje. On je moj srednik, in besednik, on naj sa-me pred teboj govori. — Darujem pa tudi to sveto mafho sa vse shive in mertve, slasti sa tilte, sa ktere fim she posebno dolshan moliti: sa svoje starfhe, sa oblast-

nike in prednike, sa vso svojo rodovino, sa vse svoje dobrotnike, sa svoje perjatle in sovrashnike, sa vse, ktere sim morebiti kaj pohujshal, in sa vse verne dushe v' vizah. Daj mi gnado, o Gospod! de se bom prav poboshno in tebi dopadljivo per tej sveti daritvi snajdel. Amen.

Pervi del svete mafhe,

od sazhetka do evangelija.

(Kader mafhnik pred spodnjo shtablo moli, stori sveti krish, in moli tako:)

V' imenu Boga † Ozheta, in † Šinu in svetiga † Duha. Amen.

Stopil bom pred boshji altar.

Pred Boga, ki rasveseluje mojo mladost.

Pfalm XLII. Šodi me, o Bog, in rasodi mojo rezh od nesvetiga ljudstva; rešhi me od krivizhniga in sapeljiviga zhloveka.

Ker tí, o Bog, si moja mozh, sakaj si me odvergel? in sakaj moram shaloſtin hoditi, satert od ſovrashnika?

Poshlji svojo luzh in reſnizo, de me peljate, in perpeljate na tvojo ſveto goro in v' tvoje prebivaliſhe.

Štopil bom k' boſhjimu altarju pred Boga, ki rasveſeluje mojo mladost.

Bog, moj Bog! hvalil te bom ſ' zitrami. Zhimu ſi ſhaloſtna moja duſha? in zhimu me motiſh?

Saupaj v' Boga, ſhe ga bom hvalil; pomozh moja, Bog moj je on.

Zhaſt bodi Bogu Ozhetu in Šinu in ſvetimu Duhu, kakor mu je bila v' ſazhetku, sdaj in vſelej od vekomaj do vekomaj. Amen.

(Ozhitna ſpoved.) Še ſpovem Bogu vſigamogozhnimu, ſveti Marii vſelej devizi, ſvetimu Mihaelu arhangelu, ſvetimu Janesu kerſtniku, ſvetima apoſteljnama Petru in Pavlu, vſim ſvetnikam, in tebi ozhe, de ſim veliko greſhil s' miſlijo, s' beſedo in s' djanjem. Kriv ſim, kriv ſim, filno ſim kriv. Sato profim ſveto Marijo vſelej devizo,

svetiga Mihaela arhangela, svetiga Janesa kerstnika, sveta aposteljna Petra in Pavla, vse svetnike, in tebe ozhe, moliti sa-me per Gospodu našhim Bogu.

Usmili se naš, vfigamogozhni Bog, odpušti nam naše grehe, in naš perpelji v' vezhno shivljenje. Amen.

Milost, odveso in odpushtenje naših grehov nam dodeli vfigamogozhni in usmiljeni Gospod. Amen.

Odvsemi nam; profimo, o Gospod, naše pregrehe, de bomo vredni stopiti s' zhistim serzam k' nar svetjšhimu.

Gospod usmili se naš! Kriste usmili se naš! Gospod, usmili se naš!

Zhašt Bogu na visokim, in mir ljudem na semlji, kateri so prave volje. Hvalimo te, zhaštimo te, molimo te, povishujemo te. Sahvalimo se ti savoljo tvoje zhašti, Gospod-Bog, nebeshki kralj, Bog vfigamogozhni Ozhe! Gospod edinorojeni Šin Jesus Kristus, Gospod-Bog! Jagnje boshje! Šin Boga Ozheta, kateri grehe sveta odjemljesh, vsemi našho profhnjo; kateri sedish na desnizi Bo-

ga Ozheta, usmili se naf! Sakaj sam ti fi svet, sam ti Gospod; ti sam fi nar vishi, Jesuf Kristuf f' svetim Duham v' zhafti Boga Ozheta. Amen.

Berilo is pripovist modriga kralja Salomona.

Moder fin rasveseluje ozheta, nespametin fin pa je shalost svoje matere. Kjer je veliko govorjenja, ne mine lahko bres greha; kdor je pa gospodar svojiga jesika, je nar bolj pametin. Lashnjivi sh nabli so Gospodu gnjusoba; kdor pa svesto ravna, mu dopade. Kdor s' modrimi hodi, bo sam moder; kdor je pa nespametnih perjatel, bo njim enak. Kdor svojiga blishniga sanizhuje, greshi; frezhin pa bo, kdor se ubosiga usmjluje. Poterpeshljiviga zhloveka vodi velika modrost; kdor je pa nepoterpeshljiv, rasodeva svojo neumnost. Mehek odgovor potolashi jeso; terdo govorjenje pa napravi togoto. Kdor ozhetu ali materi kaj vsame, in pravi, de to ni greh, je tovarsh ubijavzov. Nespametin zhlo-

vek se posmehuje svarjenju svojiga ozheta; kdor pa svarjenje rad poslušha, bo smiram pametnihi. Dusha pravizhniga misli v' pokorshino; usta hudobnih so pa polne hudiga. Gospod je delezh od hudobnih; molitve brumnih pa bo uflishal. Srozhi Gospodu svoje delo, in on bo tvoje misli dobro ispeljal.

Evangelij s. Janesa v' 6. postavi.

Tisti zhas je Jesus Judovski mnozhizi rekel: Jest sim shivi kruh, kateri sim is nebes prishel. Ako bo kdo od tega kruha jedel, bo vekomaj shivel; in kruh, kteriga bom jest dal, je moje meso sa shivljenje sveta. Judje so se tedaj med saboj prepirali rekozh: Kako nam more ta svoje meso jesti dati? Jesus jim je tedaj rekel, Resnizhno, resnizhno vam povem, ako ne bote jedli mesa Sinu zhlovekoviga, in ne bote pili njegove kervi; ne bote imeli shivljenja v' sebi. Kdor moje meso je, in mojo kri pije, ima vezhno shivljenje; in jest ga bom obudil poslednji dan.

(Kader mafhnik po evangeliu pred darovanjem na fredi altarja poftoji, in vero moli; moli apoftolſko vero.)

MOLITEV

p r e d p r i d i g o.

O troſhtar ſ. Duh! kateri ſi Jeſuſove apoſteljne tako raſvetlil in poterdil, de ſo njegov uk popolnoma vedili in umeli, in ſ' veliko gorezhnoſtjo oſnаноvali: raſvetli ravno tako tudi tega Jeſuſoviga nameſtnika, kateri nam bo ſdaj tudi njegov nauk oſnаноval: poloſhi mu take beſede na jeſik, ktere veſh, de nam nar bolj k' ſerzu pojdejo, in katerih mi po ſvojih ſlaboſtih nar bolj potrebujemo, de bomo mogli hudiga ſe varovati, in dobro ſtoriti; daj mu tudi prijetin in perſerzhin glaſ, de naſhe terde ſerza omezhi, de dobre in pobošhne kriſtjane v' dobrim ſhe bolj poterdi, terdovratne greſhni-ke pa na pravo pot pokore perpelje. Nam pa daj gnado ga ſ' tako pobošhnoſtjo in ſ' tako gorezhnoſtjo poſlu-

shati, kakor ko bi sam, Jesuf Kristuf pred nami stal, in nam svoje nebeske nauke osnаноval.

O Marija, mati Jesufova, profi sa naš Jesufa, de bi njegovo sveto besedo vselej tako svesto poslušhali, in v' serzu ohranili, kakor si jo ti, de bi v' naših serzih obilni sad prave kershanske poboshnosti obrodila, de bi smiram bolj in bolj v' boshjim strahu in v' ljubesni boshji rastli, in tako enkrat vezhno plazhilo sadobili. Amen.

MOLITEV

p o p r i d i g i.

O Gospod Jesuf Kristuf! sahvalimo se ti, de si nam sdaj po tim svojim namestniku svoje svete nauke osnаноval; in te ponishno profimo, daj nam gnado, de bomo, kar smo slišhali, tudi v' djanji dopolnili, in kar smo sdaj na sebi she pomankdiviga in pregreshniga najdli, s' pomozhjo tvoje svete gnade poboljšhali, in tako svo-

jo vest bolj in bolj ozhifhevali, in smiram v' tvoji sveti gnadi ostali, dokler naf k' sebi ne vsamesh, kjer bomo kar tukaj verujemo, vezhno gledali; kar tukaj upamo, vezhno vshivali, in tebe, vse ljubeshni vredniga Boga, vezhno ljubili. Amen.

Šveta Marija, mati boshja: in vsi sveti aposteljni, profite Boga sa naf, de bi po svestim dopolnovanji svete boshje besede enkrat v' vasho drushbo prishli. Amen.

Drugi del svete mafhe,
od darovanja do povsdigovanja.

Vsemi, sveti Ozhe, vfigamogozhni vezhni Bog! leta zhisti dar, kteriga jest, tvoj nevredoi flushabnik, tebi svojimu shivimu in pravimu Bogu darujem sa svoje breshtevilne grehe, same in sanikernosti; sa vse prizhujozhe, pa tudi sa vse verne kristjane,

shive in mertve. Daj, de bo meni in njim v' svelizhanje in vezhno shivlje-nje. Amen.

O Bog, nash stvarnik in odreshe-nik! daj nam po skrivnosti te vode in tega vina, de bomo boshje natore Je-susa Krjstusa ravno tako se vdeleshili, kakor se je on ponishal, nasho zhlo-veshko natoro nase vseti.

Darujemo ti, o Gospod! kelih sve-lizhanja, in profimo tvojo milost, de naj pride s' prijetnim duham pred o-blizhje tvojiga boshjiga velizhastva, sa nashe in zeliga sveta svelizhanje. Amen.

O Gospod! vsemi s' dopadenjem ta dar, kteriga v' duhu ponishnosti in s' shalostnim serzam pernesemo, ozhi-sti nashe serza od vseh madeshev gre-ha, de ti vselej s' zhistim serzam flushi-mo, in smiram v' tvoji gnadi ostanemo.

Vsemi, sveta Trojiza! ta dar, kte-riga ti darujemo v' spomin terpljenja, vstajenja in vnebohoda Jesusa Kristusa, Gospoda nashiga; in na zhast svete Marije vselej devize in vseh svetnikov. Naj bo k' zhasti njim, nam pa k' sve-

lizhanju, in profijo naj ti v' nebesih sa naf, ki obhajamo spomin njih na semlji. Po Jesufu Kristufu Gospodu nafhim. Amen.

Povsdignimo svoje serza k' Gospodu, in hvalimo Gospoda svojiga Boga!

Špodobi se in je prav, de te smiram in povsod hvalimo, sveti Gospod, vfigamogozhni Ozhe, vezhni Bog! kateri fi s' svojim edino rojenim Šinam in s' svetim Duham eden Bog, eden Gospod, ne v' edinosti ene pershone, ampak v' trojizi eniga bistva. Kar od tvoje zhafti po tvojim rasodenji verujemo, to tudi od tvojiga Šina in od s. Duha bres vfiga raslozhka mislimo; tako de v' sposnanji praviga in vezhniga Boga tri resnizhne pershone, in eno edino bitje in enako velizhastvo molimo. Ktero hvalijo angeli in arhangeli, tudi Kerubi in Šerafi, ter ne jenjajo prepevati vsak dan, in s' enim glasam rezhi: Švet, Švet, Švet fi Gospod Bog Šabaot! Polno je nebo in semlja tvoje zhafti. Zhaft tebi na visokim! Zhe-

shen bodi, kateri pride v' imenu Gospodovim! Zhašt tebi na višhavad!

O usmiljeni nebesški Ozhe! pernešemo ti ta presveti dar, in te v' imenu Jesusa Kristusa, tvojiga Šína, ponishno profimo sa tvojo sveto katolishko zerkev, sa nashiga papesha I., sa nashiga shkofa I., sa nashiga zesarja I., sa vse verne kristjane, sa vse prizhiozhe: in te profim tudi sa vse tiste, sa ktere fim she posebno dolshan moliti, slašti pa sa (Tukaj stori spomin sa shive, in imenuj tiste, sa ktere to sveto mašho posebno daruješh, in tudi tiste, sa ktere posebno moliti imašh dolshnost.)

Sdaj se sklenemo s' vsemi svetniki boshjimi, posebno s' visoko zhaštitljivo Marijo devizo, materjo boshjo, in te profimo, dodeli nam po njih saflushenji in njih prošnji smiram in povšod svojo mogožhno pomozh. Po Jesusu Kristusu, Gospodu nashim. Amen.

Tretji del svete mafhe,
od povsdigovanja do savshiva-
nja.

Per sadnji vezherji je vsel Jesus kruh v' svoje svete roke, je svojiga nebeshkiga Ozheta sahvalil, je kruh poshegnal, prelomil in svojim uzhenzam dal rekozh: „Vsemite in jejte vfi od tega: sakaj to je moje telo.“

O presveta hostja, v' kateri je sam Jesus Kristus prizhijozh! Bodi sto tashentkrat zhesheho, o sveto reshnje telo! presveto telo Jesusovo, ktero je prezhista deviza Marija rodila, ktero je sa naf na s. krishi umorjeno bilo! Bodi hvaljeno in zhesheho vekomaj!

Po vezherji je vsel Jesus kelh s' vinam v' svoje svete roke, je svojiga nebeshkiga Ozheta sahvalil, je vino poshegnal, in svojim uzhenzam dal rekozh: „Vsemite in pite vfi is njega: Sakaj ta je kelh moje kervi, noviga in vezhniga testameta, (skrivnost vere!) ktera bo sa val in sa njih veliko

prelita v' odpufhanje grehov. Koli-
korkrat bofte to delali, storite v' moj
spomin.

O presveta refhnja kri Jefusova,
ktera fi bila sa naf na f. krishi pre-
lita, bodi fto tavshenkrat zhefhena!
Operi mojo omadeshvano duſho od
vſih grehov, kateri jo gnjuſijo pred
Bogam. Ozhiſti moje ſerze, ſtori ga
Bogu dopadljiviga, de ne boſh ſaſtonj
ſa-me prelita, temuzh de me perpe-
ljeſh v' vezhno ſhivljenje. Amen.

Ker je Jefus ſapovedal, to v' nje-
gov ſpomin delati; ſato ti darujemo,
o moj Bog! v' ſpomin preſvetiga ter-
ljenja, vſtajenja in vnebohoda Jefusa
Kristuſa, ta prezhiſti in preſveti dar,
ta ſveti kruh vezhniga ſhivljenja, in
ta kelh vezhniga ſvelizhanja.

Poglej ſ' miſloſtljivim in perjaſnim
oblizhjem na ta naſh dar, o Goſpod!
in ga ravno tako dobrotljivo prejmi,
kakor iſ prejel dar ſvojiga pravizhni-
ga ſluſhabnika Abeljna, dar ozhaka
Abrahama in viſhiga duhovna Melki-
ſedeka.

Ponishno te profimo, vfigamogozhni Bog! rezi si ta dar po rokah svojiga svetiga angela perneſti na svoj nebeſhki altar pred ſvoje boſhje obliſhje, de bomo vſi s' vſo nebeſhko dobroto in gnado napolnjeni, kar naſ bo vſhilo preſveto Jeſusovo telo in njegovo preſveto kri.

Sdaj te pa tudi profimo, dobrotljivi nebeſhki Ozhe! uſmili ſe vſih vernih duſh v' vizah; poſebno te pa profim ſa te duſhe (tukaj ſtori ſpomin ſa duſhe v' vizah, in imenuj tiſte, ſa ktere ſi poſebno dolſhan moliti.)

Pa tudi na naſ, uboge greſhniko, ſe miſloſtljivo osri, o Goſpod, ker ſa upamo na tvojo neſkonzhno miſloſt; in vſemi naſ po tem revnim ſhivljenji v' druſhbo vſih svojih iſvoljenih, ne ſa voljo naſhiga ſaſluſhenja, ampak iſ ſvoje perſaneſne miſloſti po neſkonzhnim ſaſluſhenji Jeſusa Kriſtusa Goſpoda naſhiga. Amen.

Ozhe naſh, kteri ſi v' nebeſih, i. t. d.

Odreſhi naſ, uſmiljeni Ozhe! od vſiga hudiga po ſvoji neſkonzhni mi-

loſti, in na proſhnjo prezhiſte devize Marije in vſih ſvetnikov nam daj mir v' naſhim ſhivljenji in brani naſ pred vſimi ſovraſhniki, de naſ v' smote ne ſapeljejo, in od tebe ne odvernejo. Amen.

Zheterti del ſvete maſhe, od ſavſhivanja do konza.

O Jeſuf, nedolſhno jagnje boſhje, uſmili ſe naſ! uſmili ſe naſ! in daj nam mir. Daj nam ſerzhni mir, daj nam tiſti mir, o Jeſuf! kteriga ſvet ne more dati. Ohrani tudi ſvojo ſ. zerkev v' miru in v' edinosti.

O Jeſuf, ſin boſhji, ki ſi po volji ſvojiga Ozheta ſ' pomozhjo ſ. Duha ſ' ſvojo ſmertjo ſvet oshivel! ponishno te proſim, ozhisti vſelej, predin tvoje ſ. reſhnje Telo prejmem, moje ſerze od vſih grehov; in daj mi gnado, de ſe od tebe in od tvojih ſvetih ſapoved nikdar ne odlozhim.

O moj Jġsus! obvaruj me, de te ne bom nikoli po nevredno prejel! Obvaruj me te nar vezhi nefrezhe, de ne bom sam sebi sodbe in pogubljenja jedel, temuzh de bo tvoje presveto telo vselej mojo dušho ohranilo sa vezhno shivljenje. Amen.

O Gospod nišim vredin, de grešh pod mojo streho, pa rezi le eno besedo, in moja dušha bo osdravljena.

(Med mašhnikovim obhajilam se tudi ti po duhovno obhajaj in rezi:)

O Jġsus, moj usmiljeni odrešhenik! kako neisrezheno ljubish svoje nehvalešhne štvari! švoje shivljenje ši sa naš dal v' štrašhnih bolezhinah, do sadnje kaplje ši svojo sveto kri sa naš prelil, in sdaj v' tem presvetim sakramentu vedno per naš ostanešh, se vedno sa naš rasshaljenimu nebesškimu Ozhetu ofruješh, in našhe revne dušhe sa nebesa shivišh. O neškonzhna ljubestin! O Jġsus, preljubi shenin moje dušhe! moja revna dušha hrepeni po tebi, kokor shejin jelen po mersli vodi! O pridi, moj Jġsus, š' svojo gna-

do in ljubesnijo v' moje serze, rasve-
feli, potolashi, oshivi me spet! Nafiti
mojo dusho s' svojim presvetim resh-
njim Telesam, napoji jo s' svojo pre-
sveto reshnjo kervjo. O, nikar ne glej
mojih grehov, s' kterimi sim te she
tolikokrat rasshalil! glej le moje go-
rezhe shelje, s' kterimi je moje serze
napolnjeno, in potrebo moje dushe,
ktera je tako revna in slaba, kader s'
teboj ni sklenjena. Pridi tedaj, o Je-
sus, prekladka nebeska mana! pridi
v' moje serze, ostani ti v' meni in
jest v' tebi, in ohrani mojo dusho v'
vezhno shivljenje. Amen.

Dusha Kristusova, posveti me!

Telo Kristusovo, svelizhaj me!

Kri Kristusova, napoji me!

Voda is desne strani, operi me!

Terpljenje Kristusovo, poterdi me!

O dobrotljivi Jesus! uflishi me!

V' svoje svete rane skri me,

Od tebe lozhiti se, ne pusti me,

Šovrashnika peklenjskiga varuj me,

Ob uri moje smerti poklizhi me,

K' tebi priti sapovej mi,

De f' tvojimi angelji hvalim te sdaj in vekomaj. Amen.

Naj ti bo o sveta Trojiza! prijedin ta dar, kteriga smo ti tukaj pernesli; in dodeli nam, svojim nevrednim flushabnikom, po tem svetim ofru gnado in milostljivo odpuštenje vsih nashih grehov. Po Jesusu Kristusu, Gospodu nashim. Amen.

Poshegnaj nas, profimo te, sveta Trojiza: Bog Ozhe, Bog Sin in Bog s. Duh, in tvoj shegin naj ostane vselej per nas. Amen.

Sadnji Evangeli.

V' sazhetku je bila Beseda, in Beseda je bila per Bogu in Bog je bila Beseda. Ta je bila od sazhetka per Bogu. Vse rezhi so po nji ustvarjene. V' nji je bilo shivljenje, in shivljenje je bilo luzh ljudi. Ta je bila prava luzh, ki rasvetli vsaziga zhloveka; kteri pride na svet. Na svetu je bil, in svet je bil od njega storjen, pa svet ga ni sposnal. In Beseda je mefo postala, in je med nami prebivala, in

vidili smo njeno zhaft, zhaft kakor edino rojeniga od Ozheta, polna gnade in refnize.

SAHVALNA MOLITEV

po sveti mafhi.

Dobrotljivi Ozhe nebeshki! Is zeliga serza te sahvalim sa to veliko gnado, de fim bil per tem ofru svete mafhe, v' kterim se ti je tvoj ljubi Šin Jesuf sam sebe v' dar dal tebi v' zhaft, in nam v' svelizhanje. Odpusti mi, o moj Bog! zhe nifim bil s' tako poboshnostjo, kakorshna se spodobi, per tem presvetim ofru, v' kterim se ti sam Jesuf Kristuf ofruje. Daj mi, te profim, gnado posihmal vsako sveto mafho s' spodobno poboshnostjo in s' perferzhno gorezhnostjo flifhati, in Jesufoviga saflushenja smiram bolj se vdeleshevati.

O Marija, prezhista deviza! sahvali ti sa-me dobrotljiviga Boga, ker je moja sahvala vse preflaba: de me je, nevredniga grefhnika, pustil per tem

svetim ofru biti; in profi ga, de naj
mi to v' svelizhanje moje dushe sa-
leshe. O mati Jesufova, prezhudna
mati deviza! profi svojiga ljubiga Šina
Jesufa, kateri je sa naš svojo sveto kri
prelil, de bi sa-me saštonj ne bila
prelita. Amen.

MOLITVE

per sveti maſhi.

(Tretja viſha.)

Premišljevanje Kristušoviga terpljenja.

Ljubi moj kristjan! ker je sveta maſha vedin ſpomin tiſtiga kervaviga ofra, kteriga je Jeſuf Kristuš na ſ. kriſhi opravil, lahko per sveti maſhi tudi Kristušovo terpljenje s' velikim pridam premišljuješh. On ſam je per sadnji vezherji, kjer je ta preſveti ſakrament poſtavit, ſvojim uzhenzam rekel: „To delajte v' moj ſpomin.“ — Po njegovim povelji boſh tedaj ſtoril, moj kristjan, zhe boſh per sveti maſhi njegov ſpomin obhajal, to je, njegovo terpljenje in njegovo ſmert premišljeval.

Predin ſe pa sveta maſha sazhe, mōli ſa perpravo tiſto molitev, ki ſe najde na 2/6. ſtrani: „O moj Bog, darujem ti“ i. t. d.

Pervi del svete mafhe.

Evangéli.

(Kadar mafhnik pred spodnjo fhtablo moli, sazхни tako Kristufovo terpljenje premifhljevati:)

O moj Jefuf, moj dobrotljivi odre-fhenik! koliko fi vender is ljubefni do naf terpel! Na oljski gôri fe je sazhe-lo tvoje britko terpljenje. Ondi fi po svoji boshji natori v' duhu previdil, kakofhno neisrezheno terpljenje, kakofhna ftrafhna smert te zhaka; vender fe pa od vfiga tega nifi dal oftrafhiti: hotel fi terpeti in umreti, de bi le mi svelizhani bili, in vezhno v' nebefih shiveli. Take grosovitne britkosti in teshave fo te na oljski gori obfhle, de ti je bilo umreti, in de je tvoja sveta kri, kakor goft pot, is tvojiga svetiga trupla na semljo tekla.

O neisrezhena ljubefin tvoja, moj dobrotljivi Jefuf! kako nam morefh tako dober in ljubefnjiv biti, ker smo ti mi tako nehvaleshni in hudobni!

— Ref, bres vfiga nashiga saflushe-
nja nam delish obilno odrefhenje po
svoji presveti, do sadnje kaplje sa naf
prelite kervi.

O Jesuf, kako grosovitin je bil
she sazhetik tvojiga terpljenja! V' svo-
jih velizih teshavah fi trikrat svojiga
nebeshkiga Ozheta profil, naj ti od-
vsame kelih terpljenja, de bi ga ne
pil; pa popolnoma fi se tudi boshji
volji podvergel, fi le shelel, de bi se
sgodilo, kar Bog hozhe, naj bi ti
bilo she tako teshavno; in po tem ti
Bog angelja poshlje, de te potolashi
in ti mozh da.

O kako lepe sglede mi tukej da-
jesh! Daj mi tudi gnado, de bom
mogel po tvojih sgledih delati, de bom
v' vsih svojih dushnih in telesnih te-
shavah in potrebah stanovitno Boga
pomozhi profil, per tem pa se popol-
noma njegovi sveti volji vdal.

(Kader mafhnik pred altar pride, in altar kufh-
ne, in potlej na desni strani moli.)

Toliko fi, o Jesuf, sa naf terpel,
in mi ti vezhi del le nehvaleshnost

povrazhujemo. Zlo éden tvojih uzhenzov, Juda, ti je bil gerdo nehvaléshin. Ti si mu toliko dobriga storil, si njegov perjatel bil; on je pa le gledal, kako bi te bil tvojim nar vezhim sovrashnikam, tvojim ubijavzam prodal. Hinavsko pride k' tebi v' vertu Gezemani, te kufhne, in te isda tvojim sovrashnikam, de te popadejo, neusmiljeno sveshejo, in pred tvoje krevizhne sodnike shenejo.

O Jesus! mi greshniki smo sdaj tvoji sovrashniki, tvoji Judeshi. Kolikokrat ravnamo gerdo in nehvaleshno s' teboj! kolikokrat te sa majhin zhasin dobizhik, sa kratko posvetno veselje prodamo; kolikokrat v' tvojih namestnikih sanizhujemo, ker jih nozhemo poslushati, in ubogati, desiravno nam tvoje vezhne resnize osnanujejo! — Daj nam gnado, o Jesus! de bomo posihmal tvoji perjatli, in de te be tolikanj bolj ljubimo, kolikor bolj smo do sdaj svet in gréh ljubili.

Pa tudi she drugi uzheniz je s' svojo nehvaleshnostjo tvoje ljubesnjo

serze ranil. Peter, kterimu si toliko ljubesni skasal, te trikrat sataji, trikrat is strahu pred ljudmi poterdi, de te ne posna; defiravno si bil njegov nar vezhi dobrotnik, njegov gospod in uzhenik, in si ravno njega svojiga nar vishiga namestnika na semliji postavil. — Šam v' sé je Peter prevezh saupal, sato je tako globoko padel. Kakor hitro je pa, kadar si ga ti milo pogledal, svoj greh sposnal, in s' shalostnim serzam v' tvojo neiskonzhno milost terdno saupal; je odpushenje svojih grehov sadobil, in je f' pomozhjo tvoje svete gnade v' refnizhni pokori do konza stanovitin ostal.

Daj tudi nam gnado, o Jesus, de bomo le v' tvojo neiskonzhno milost saupali, in v' pravi pokori do konza svesti ostali.

(Kader mafhnik list in evangeli bere.)

Grosa me obhaja, o moj Jesus! kader premishljujem, kako krivizhno in sanizhljivo so hudobni Judje f' teboj ravnali. — Sgol sama svetost in

nedolshnost, sodnik shivih in mertvih fi, in vender se pustish savoljo naf pred krivizhniga sodnika Pilatusha peljati in toshiti, kakor de bi bil nar vezhi hudodelnik. Vse prenesesh s' veliko poterpeshljivostjo, se ne vstavljash, se ne prepirash, se ne mahujesh; in pred svojim hudobnim sodnikom le toliko govorish, kolikor je v' sprizhevanje resnize potrebno, in kolikor je nam v' sgled.

O nedolshni Jesus! Mi, mi gresniki saflushimo terdo sojeni, in v' smert v' vezhno smert obsojeni biti. — Bil si toshen, de se soper deshelfko oblast in soper zesarja vsdigujesh, in de she druge k' nepokorshini napeljujesh in shuntash; desiravno si bil ves svet in nedolshin. Le savoljo naf si hotel vse to prestati, le savoljo naf si hotel tako hudó sojen biti; de bi mi loshej per sodbi boshji obstali, ker se tolikokrat soper tebe, svojiga nar vis'higa Gospoda in nebes'hkiga kralja vsdigujemo, in she druge s' svojim slabim sgledam pohujshamo, in od tebe od-

vrazhamo. — O nesapopadljivo usmiljeni Jesuf, kdo sapopade tvojo neiskonzhno ljubestin! De revnimu, nehvaleshnimu hlapzu sodbo polajshash, se ti, o nar vishi Gospod! sam pustish neusmiljeno soditi; de smo mi greshniki pred vezhno pravizo opravitizheni, vsamesh ti vse nashe hudobije in pregrehe na-se, in se pustish kakor nar vezhiga hudodelnika toshiti; in de mi nad teboj lep sgled svetepoterpeshljivosti imamo, prenesesh vse svoje krivizhne sodbe s' veliko, prezhudno poterpeshljivostjo. — Daj nam gnado, o Jesuf! de te bomo vredno sahvalili in pozhastili sa vse tvoje velike dobrote, in de te bomo svesto posnemali v' tvojih svetih sgledih, de nam ne bo tvoje neiskonzhno saflushenje bres prida.

Tvojim sovrashnikam pa she ni bilo sadoosti, de so te le pred hudobniga in krivizhniga sodnika Pilatusha pergnali; she pred drusiga te peljejo, ki je she hudobnisthi bil, pred Herodesha. Ta te she bolj sanizhuje, ka-

kor Pilatush, te sa norza ima, in te
poshlje s' sanizhljivim plajshem oger-
njeniga Pilatushu nasaj. Ti pa, o moj
Jesuf! vse voljno poterpish, nobene
besede ne pregovorish. Ti si vezhni šin
boshji, vezhna modrost, in se pustish
od nespametniga, prevsetniga greshni-
ka sa norza imeti; mi pa, ki smo vsi
hudobni in neumni, kmalo samerimo,
zhe nam ljudje soper govore, zhe naš
preganjajo, zhe nam sadošti zhašti ne
skasujejo. Kmalo naš lastna ljubesi-
n k' jesi in k' sovrashtvu nadržashi. — O
Jesuf! daj nam gnado, de bomo svo-
jo hudobno natoro in lastno ljubesi-
n vselej premagali, in de bomo vse sa-
nizhevanje in vse terpljenje s' keršhan-
sko poterpeshljivostjo in ponishnostjo
prestali.

(Ob nedeljah in prasnkih moli pred pridigo in
po pridigi tiste molitve, ki se snajdejo na
252. strani.)

Drugi del svete mafhe.

Ofrovanje.

Ozhitna je bila kriviza, ktero so ti, o Jesuf! tvoji hudobni sovrashniki delali. Kamor si bil peljan, kjer si bil toshen in sojen; povsod so mogli tvoji sodniki sposnati, de nizh hudobniga in shtrafinge vredniga nad teboj najti ni. Vender so bili pa tako hudobni in krivizhni, de te niso hotli ispustiti; temuzh so strashno sodbo zhes te sklenili, in te v' smert obsodili. Tebe tedaj, o nedolshni Jesuf! so v' smert obsodili! Oh! greshne stvari so svojiga presvetiga stvarnika v' smert obsodile! — Tebe, kateri si edini Gospod shivljenja in smerti, kateri das h vsim shiveti zhasno in vezhno, kateri sploh vse is sgoj ljubesni das h, kar je kdej kak zhlovek na svetu prejel; tebe tedaj so kakor nar vezhiga hudodelnika v' smert obsodili! — Jest se ne morem sadofti sazhuditi zhes leto nesapopadljivo hudobijo in slepôto tvo-

jih sovrashnikov; ti pa vse s' voljo prenesesh, in le molzhish. Ah, kaj bo, ker smo tako kmalo rasshaljeni, kader se nam le kakoshna majhina kriviza sгоди! Pomagaj nam, o Jesus! s' svojo sveto gnado, kader nas svet sanizhuje, kader nas krivizhno sodi, in vse hudo soper nas lashnjivo govori, de bomo po tvojim presvetim sgledu per vsih hudobnih krivih sodbah tega sveta le molzhali, in vse s' voljo preterpeli. De bi le tvoja sodba, o Jesus! na strashni sodni dan milostljiva bila, naj bodo sodbe tega sveta she tako hudobne in neusmiljene; sej ne bodo obstale, tvoja sodba pa ostane vekomaj. — Ah, nikar nas ne pogubi per svoji strashni sodbi! —

Nar krivizhnishi sôdba tedaj je soper tebe sklenjena bila; in kader si enkrat v' smert obsojen bil, so si tvoji hudobni sovrashniki prav persadevali, de so te po mozhi saframovali in martrali. Oblazhilo so s' tebe stergali, so te strashno sazheli tepsti, de si bil ves kervav in rasbit; in she ni

bila hudobija in serditost tvojih sov-
 rashnikov nasitena, s he novo martro
 si ismislijo, strahno ternjevo krono
 ti na glavo nabijejo. Oh, kakoshne
 krivize! kakoshno saframovanje! ka-
 koshne bolezhine! In vse to le is sgolj
 ljubeshni do nas terpish, nam v' sve-
 lizhanje in v' sgled. Tvoji sovrashni-
 ki ti vsamejo tvoje nar potrebnishi
 oblazhila, mi greshniki pa imamo to-
 liko nepotrebna in prevsetniga ob-
 lazhila, s' kterim tebe shalimo, sa-
 mi sebe povishujemo, in blishnjiga
 pohujshamo. Neusmiljeno te tepejo,
 in zelo tvoje nedolshno truplo rasbi-
 jejo; mi greshniki pa, kteri s' hudob-
 nimi sheljami svojiga mesa, in s' vshi-
 vanjem pregreshniga posvetniga vese-
 lja tebe tolikokrat rasshalimo, mi se
 hozhemo le smiram dobro pozhutiti,
 in smo kmalo nevoljni, kader nam
 je kaj slabo. — Sanizhljivo ternjevo
 krono ti na glavo nabijejo, de je
 ves tvoj sveti obras s' kervjo oblit,
 in te vnovizh saframujejo, in po gla-
 vi tolzhejo; mi greshniki pa hozhemo

le smiram pozhašteni biti, in se soper svojiga blisnjiga vsdigujemo.

Ah, ali je to tvojih sgledov pofnemanje! — Daj nam gnado, o Jesuf! de bomo krotki in is serza pofnishni, de bomo poterpeshljivi in v tvojo sveto voljo vdani, in de bomo radi sanizhevani savoljo tebe, de bomo enkrat pozhašteni od tebe. —

O Jesuf, nedolshno jagnje boshje! vse kar si terpel, si nedolshno terpel. To so tvoji sodniki in sovrashniki dobro sposnali; pa is sgolj jese in nevoshljivosti ti niso hotli pravize skasati, temuzh so le tvoje terpljenje in tvojo smert sheleli. Pilatush je posebno dobro sposnal tvojo nedolshnost, in ni hotel nizeh kriv biti tvoje nedolshno prelite kervi, tako, de si je pred vsem ljudstvom roke umil rekozh: „Jest sim nedolshin nad kervjo tega pravizhniga.“ On si je fizer persadeval, de bi te bil refhil, pa si je premalo persadeval, is strahu pred ljudmi. Iskal je usmiljenje obuditi per tvojih sovrashnikih, in te je, s' rude-

zhim plajšhem ogernjeniga, vfiga rasgajshljaniga in s' ternjem kronaniga, Judam pokasal rekozh: Glejte, zhlôvek! oni so pa le she hujšhi vpili: Krishaj ga! krishaj ga! — In tako so ti, o nar svetejšhi in nar dobrotljivšhi svelizhar! nar grosovitnišhi šhtrafingo profili. — O kako strashno greh zhloveka preslepí! — Varuj nas! o Jesus! pred vřim greham, varuj nas, posebno pred sovrashtvam, pred jeso in nevoshljivořtjo, de na dušhi ne oslepimo, in v' vezhno pogubljenje ne sajdemo.

(K' Sanktus.)

O Jesus Kristus, kralj vezhne zhařti! sdaj angelji in arhangelji, Kerubi in řerafi, in vři isvoljeni duhovi v' nebesih vedno pojo: řvet, řvet, řvet! Kader si pa na tem nehvaleshnim svetuh bil, so pa tudi hudobni Judje soper tebe vpili: Krishaj ga! krishaj ga! koker soper nar hujšhiga hudodelniķa; in tvoji krivizhni sodniki so tudi v' to vpitje pervolili, de imash kri-

shan biti. In na to so ti teshek krishnaloshili, de si ga mogel sam na svojih kervavih ramah nositi. — O usmiljeni Jesuf! s' tako teshkim krishem te vidim obloshêniga, de medlish pod njim, in padesh od slabosti, predin ga na goro Kalvariyo pernefesha, kjer imash krishan biti; in le nashe pregrehe ga tako teshkiga storé. — O kako velika je tvoja ljubestin do nas! Daj nam gnado, de bomo tudi mi tebe zhes vse ljubili, in eden drusiga kakor samí sebe. (Tukej stori is kershanfke ljubestni spomin sa shive, slasti sa tiste, sa ktere si posebno dolshan moliti.)

Tretji del svete mafhe.

Posdigovanje.

Zhašt in hvala ti bodi, o Jesuf, Sin boshji! ker si nas od vezhniga pogubljenja odreshil, in s' rasshaljenim nebeskim Ozhétam spet spravil. — Oh! pa savoljo velike dobrote, ktero si nam

skasal, si mogel svoje shivljenje sgu-
biti; in dajh s' veseljem svoje shivlje-
nje tje, de le naj od vezhne smerti
reših; se pustih od svojih hudob-
nih sovrašnikov na krish perbiti, ne-
usmiljeno ti s' sheblji roke in noge
prebodo; in tako na krish raspet se
ofrujesh, o nedolšno jagnje! nebesh-
kimu Ozhetu sa naj gresnike, kateri
bi bili imeli vsi na vezhno pogublje-
ni biti, ko bi ne bil ti sa naj na s.
krishi najh dolg poplazhal. —

O krishani Jesuf, kako obilno te-
zhe tvoja presveta rešnja kri is tvo-
jih svetih ran! O, pusti jo tezhi na
nashe mlazhne, nehvaleshne serza, de
bomo v' ljubeshni do tebe bolj vneti,
de ti bomo s' vezhi gorezhnostjo tudi
v' britkostih in v' sapushenji flushili,
in de se ti bomo sa vso tvojo ljube-
sin s' svetim shivljenjem hvaleshne
skasovali.

Svojo presveto kri, o jagnje bosh-
je! she dan danashni is najhjih altar-
jev sa nashe odreshenje in svelizha-
nje nebeshkimu Ozhetu sa naj gresh-

nike per vsaki sveti mashi ofrujesh. — O daj nam gnado, de se bomo tega presvetiga ofra vselej prav vdeleshili, de bodo nashe hudobije isbrifane f' tvojo kervjo.

Usmili se pa tudi vsih vernih duh v' vizah, in stori jih deleshne tega sve-tiga ofra. (Tukej stori spomin vsih duh v' vizah, slasti tistih, sa ktere si posebno dolshan moliti.)

Pa ne le tvoje britko terpljenje, o Jesuf! ampak tudi tvoji sgledi na f. krishi nam v' vezhno svelizhanje po-magajo, zhe jih svesto posnemamo: Vsim svojim sovrashnikam odpustish is serza, she profish sa-nje, de bi jim Bog njih djanje v' greh ne sarajtal. O dobrotljivi Jesuf! daj tudi nam ta-ko ljubesin do blishnjiga, de bomo vsazimu dobro sheleli, in dobro sto-rili, kolikor je v' nashi mozhi; de bo-mo s' vsakim v' miru in v' dobri spra-vi shiveli, in de bomo she sa sovrash-nike molili, in jim dobrote skasovali po tvojim sgledu. — Desniga rasboj-nika Dismasa, kateri na-te saupa, in

per tebi pomozhi ishe, potoláshish, in mu obljubish, de bo she tisti dan s' teboj v' raji. O usmiljeni Jesus! daj nam gnado, de bomo tudi mi, ubogi grešniki, le per tebi tolashbe in pomozhi iskali, kader naf teshave in britkosti sadenejo, ali kader naf hohze spomin poprejšnih grehov v' obupanje perpraviti. Daj nam gnado, de bomo v' dušnih in telesnih teshavah vselej v' duhu pod tvoj s. krish perbeshali, ga objeli, in pogledali s' saupanjem proti tebi, ki savoljo našhiga svelizhanje na s. krishi višish. — Svojo preljubo mater srozhišh svoji-mu nar ljubshimu uzhenzu Janesu; svojo dušho pa v' roke nebeshkiga Ozheta. Po tem nagnesh glavo, in mirno umerjesh. O Jesus! spreoberni naše serza, de bomo tudi mi s' tako ljubesnijo sa svoje blishne skerbeli, kakor ti; in de v' vřim dobrim do konza svesti ostanemo. Kako sveto je bilo tvoje shivljenje, kako sveta tvoja smert! Kakorshno shivljenje, takoshna smert. Daj nam gnado, de

bomo tebi enaki v' shivljenji, de ti
bomo potlej tudi v' smerti enaki. Pri-
di nam sadnjo uro s' svojo sveto gna-
do na pomozh; varuj nas pred hu-
dobnim sovrashnikam, kateri nashiga
pogubljenja sheli, daj nam sadnjo uro
to misel, de bomo svoje uboge dushe
v' roké nebeshkiga Ozheta, in v' tvo-
je svete kervave rane perporozhili; in
dodeli nam to veliko gnado, de bo-
mo s' tvojim presvetim reshnjim Te-
lesam prevideni is tega sveta shli. —
O krishani Jesus, ki si sa nas na s.
krishi umerl! daj nam vsim prav srezh-
no smert.

Zheterti del svete mafhe.

Savshivánje.

O Jesus! mogel si fizer tako smert
storiti, kakorshino nar vezhi hudodel-
niki; vender so pa she takrat nekte-
ri Judje sposnali, de si resnizhno sin
boshji, in de po nedolshno terpisih.

Shalostni in pobiti so na svoje perfi terkali, in so se domu vernili.

Tudi jest terkam sdaj s' shalostnim in potertim serzam na svoje perfi, in rezhem: O Gospod! jest ubogi greslni zhlovek, kateri sim te tolikokrat s' svojimi grehi rasshalil, jest tvojih gnad in dobrot zlo nizh vredin nisim; in she manj sim vredin, de bi kedaj tebe v' presvetim sakramentu prejel. — Ah! pa moja dusha tebe potrebuje, in nima praviga shivljenja bres tebe. — O Jesus, pravi shivi Bog! pridi tedaj, perserzhno te prejeti shelim, pridi v' moje serze, kakor si prishel v' Zahejevo hisho, in gaspreoberni, de bo pravizhno, zhisto, ponishno in poterpeshljivo postal. Ker te sdaj ne morem v' svetim sakramentu prejeti, te prejmem v' sheljah. Pridi tedaj o Jesus; moja dusha po tebi sdihuje, moje serze tebe sheli. Le ti samoresh vse moje shelje spolniti: Kardar je moja dusha lazhna, jo le ti, o nebeshki kruh angelov! kateri vse rasveseljenje v' sebi imash, samoresh

napasti; kader je shejna, jo le ti, o studeniz vezhniga shivljenja! samoresh napojiti; kader je revna, jo le ti, o vezhni fhaz nebeshkih gnad! samoresh obogatiti; kader je shalostna, jo le ti, o veselje vseh isvoljenih! samoresh rasveseliti; kader je bolna, jo le ti, o nebeshki sdraviviz in sdravilo! samoresh osdraviti; kader je sapushena, sanizhevana, savershena od sveta, pridesh ti, o nebeshki shenin! in jo vsamesh sa svojo perjatlizo in nevesto! — O dobrotljivi in usmiljeni Jesus! pri-di tedaj v' moje serze, in dopolni vse shelje moje dushe, ktera le v' tebi in per tebi najde veselje, tolashbo in pomozh! — O Jesus! ostani v' meni in jest v' tebi vekomaj. Amen.

(Kader mafhnik sadnje molitve na desni strani moli, in potlej ljudstvo shegna.)

Š' ponishnim serzam se ti sahvalimo, o dobrotljivi svelizhar! sa vse, kar si storil in terpel sa naf. — Švoje shivljenje si sa naf dal, de si nam vezhno shivljenje perdobil, ki ga bosh

vſakimu dodelil, kteri ſe bo le ſam hotel ſ' tvojo gnado tvojiga neſkonzh-niga ſafluſhenja práv deleſhin ſtoriti. Kakor ſi ti tretji dan zhaſtitljivo od ſmertí vſtal, in ſdaj na vekomaj per ſvojim nebeſhkim Ozhetu ſhiviſh in kraljujeſh; takó ſi tudi nam obljudil, de naſ boſh poſlednji dan k' vezhni-mu ſhivljenju obuđil, zhe bomo v' tvoji ſveti gnadi ſhiveli in umerli.

O Jeſuf, ki ſi naſ ſ' ſvojo ſmert-jo na ſ. kríſhi od vezhniga pogublje-nja odreſhil, in ſ' ſvojim vſtajejem tudi nam vſtajeje od mertvih ſadobil! daj nam vſim gnado is groba naſhíh pregreh ſrezhno vſtati k' novimu ſhivljenju v' kerſhanſki pravizhnoſti in v' reſnizhni ſvetoſti. In kader naſ boſh poklizal is tega revniga ſveta, imej ſ' nami uſmiljenje, in ne perpuſti, de bi nam tvoje neisrezhenó terpljenje, tvoja britka ſmert, in tvoja preſveta, do ſadnje kaplje ſa naſ prelita reſh-nja kri k' pogubljenju bila; temuzh pelji naſ is te doline ſols v' ſrezhno prebivaliſhe, ktero ſi nam per nebeſh-

kim Ozhetu perpravil, de se bomo
tamkej, s' teboj in s' vsimi isvoljenimi
vekomej veselili. Amen.

(Salvalno molitev po sveti mashi najdesih na
265. strani.)

MOLITVE

per zhernih mafhah.

Ljubi moj kristjan! kader imafh perloshnost zher-
no mafho flifhati, ofruj jo vselej sa vse shi-
ve in mertve, posebno pa sa tiste dushe v'
vizah, ki imafh posebno dolshnost sa-nje mo-
liti, postavim, sa starfhe, zhe so she na unim
svetu, ali sa kakofhne druge shlahtnike, do-
brotnike, perjate i. t. d.

Sa perpravo pa lahko ravno tisto molitev mo-
liffh, kakor per drusih mafhah (ktera se snaj-
de na 246. strani,) le ta posebin namen fhe
sravin postavi, sa ktere dushe slasti sheliffh
to sveto mafho Boga v' dar perneffi.

Pervi del.

(Kader mafhnik pred spodnjo fhtablo moli, rezi:)

V' imenu Boga Ozheta in Šina in sve-
tiga Duha. Amen.

Stopil bom pred boshji altar;
Pred Boga, kateri mojo mladost
rasveseluje.

Nasha pomozh je v' Gospodovim
imenu.

Kteri je nebo in semljo ustvaril.

Ozhitna spoved. Še spovem
Bogu vsigamogozhnimu, sveti Marii
vselej devizi, svetimu Mihaelu arhan-
gelu, svetimu Janesu kerstniku, sveti-
ma aposteljnama Petru in Pavlu, vsm
svetnikam in tebi, ozhe! de sim veli-
ko greshil, s' mislijo, s' besedo in s'
djanjem. Kriv sim, kriv sim, filno
sim kriv. Satorej profim sveto Mari-
jo vselej devizo, svetiga Mihaela arh-
angela, svetiga Janesa kerstnika, sve-
ta aposteljna Petra in Pavla, vse svet-
nike in tebe, ozhe! profite sa-me Go-
spoda, nashiga Boga.

Usmili se nas, vsigamogozhni Bog!
odpušti nam nashe grehe, in nas pe-
lji v' vezhno shivljenje. Amen.

Milost, odveso in odpuštenje na-
shih grehov nam dodeli, vsigamogozh-
ni in usmiljeni Gospod. Amen.

O Bog! ko se bošh ti na nas o-
serl, bomo oshivljeni; in tvoje ljud-
stvo se bo v' tebi rasveselilo.

Škashi nam, o Gospod! svoje uf-
miljenje, in svoje svelizhanje nam dodeli.

Odvsemi nam, profimo te o Go-
spod! nashe pregrehe, de bomo vred-
ni k' nar svetejšhimu s' zhistim ser-
zam perstopiti. Po Kristufu, Gospodu
naslim. Amen.

(Kader mafnik na desni strani moli.)

O Gospod! daj vřim vernim du-
řham v' vizah vezhni mir in pokoj,
in vezhna luzh naj jim sveti. Gospod,
ufmili se jih: Kriste, ufmili se jih:
Gospod, ufmili se jih!

O Bog, kateri odpuřhanje deliřh,
in nashe svelizhanje ljubiřh! tvojo mi-
lořt profimo, de naslim bratam, seřt-
ram, shlahtnikam, dobrotnikam in
vřim vernim kristjanam, kateri so is
tega sveta řhli, po prošnji Marije
devize in vřih svetnikov dodeliřh, v'
drufhino vezhno svelizhanih priti.

O Bog, stvarnik in odrešhenik vsih vernih! dodeli dušam svojih flushabnikov in flushabniz odpušhenje vsih grehov, de milostljivo odpušhenje, ktero so vselej shelele, po bogabojezhnih prošnjah došeshejo.

Berilo is I. lista s. Pavla aposteljna do Kor. 15.

Bratje! skrivnost vam povem: Vsi bomo sizer od mertvih vstali, pa ne bomo vsi premenjeni: Na enkrat, kakor bi s' ozhmi trenil, na poslednjo trobento; trobenta bo sapela, in mertvi bodo nestrohljivi vstali; in bomo spremenjeni. Sakaj leto strohljivo mora nestrohljivost oblezhi, in leto umerjozhe mora neumerjozhnost oblezhi. Kader bo pa leto umerjozhe neumerjozhnost obleklo, takrat se bodo spolnile besede, ki so sapisane: Šmert je pošherta v' premaganji. Šmert, kje je tvoje premaganje? Šmert, kje je tvoje selo? Selo smerti pa je greh; mozh greha pa postava. Bogu pa bodi hva-

la, kateri nam je premaganje dal po Gospodu našim Jesusu Kristusu.

O Gospod! daj vsem vernim dušam v' vizah vezhni mir in pokoj, in vezhna luzh naj jim sveti. Ozhisti jih, o Gospod, od vsih madeshev greha, savoljo katerih she ne morejo v' nebesa, kamor nizh omadeshvaniga ne pride.

Evangelij s. Janesa v' 5.

Tisti zhal je Jesus Judam rekel: Resnizhno vam povem, de ura pride, in je she sdaj, kader bodo mertvi slifhali glas Šinu boshjiga; in kateri bodo slifhali, bodo shiveli. Sakaj kakor Ozhe sam v' sebi shivljenje ima, tako je tudi Šinu dal, shivljenje sam v' sebi imeti. In je njemu oblast dal tudi sodbo delati, ker je on Šin zhloveka. Ne zhudite se nad tem, sakaj ura pride, v' kateri bodo vsi, kateri so v' pokopalifhah, glas Šinu boshjiga slifhali. In kateri so dobro storili, bodo vun prifhli s' vstajenjem k' shivljenju; ti pa, kateri so hudo storili, s' vstajenjem k' obsojenju.

Drugi del.

O Gospod Jesus Kristus, kralj vezh-
ne zhaſti! reſhi duſhe vſih vernih mert-
vih od vſih ſhtraſing; reſhi jih is te-
mote, in rezi jih ſvetimu arhangelu
Mihaelu v' ſveto luzh perpeljati, kte-
ro ſi nekedej Abrahamu in njegovim
sarodu obljubil. Puſti, o Gospod!
te verne duſhe, ſa ktere ti danſ offer
in molitve opravljamo, v' vezhno ſhiv-
ljenje priti.

Vsemi, ſveti Ozhe, vſigamogozh-
ni vezhni Bog! ta zhifti offer, kteriga
ti jeſt, tvoj nevredni flushabnik ofru-
jem ſvojimu ſhivimu in pravimu Bo-
gu, ſa vſe ſvoje bresſhtevilne grehe,
ſamere in ſanikernosti, ſa vſe prizhu-
jozhe; tudi ſa vſe verne kriſtjane, ſhiv-
ve in mertve. Daj, de bo meni in
njim ſa svelizhanje in vezhno ſhivlje-
nje. Amen.

O Bog, naſh ſtvarnik in odreſhe-
nik! daj nam po ſkrivnosti te vode
in tega vina boſhje nature Jesusa Kri-
ſtusa ravno tako ſe vdeleſhiti, kakor

se je on ponishal, našho zhloveshko natoro na-se vseti.

Ofrujemo ti, o Gospod! kelih svelizhanja, in profimo tvojo milost, de naj pride s' prijetnim duham pred oblizhje tvojiga boshjiga velizhastva, sa našhe in zeliga sveta svelizhanje. Amen.

Vsemi, o Gospod! ta sveti ofer is roke tega mashnika k' svoji boshji zhahti in k' našhimu svelizhanju; posebno pa sa vse verne dushe v' vizah. Perkrajshaj jim njih terpljenje, in vsemi jih po svoji neskonzhni milosti v' vezhni mir in pokoj.

Profimo te o Gospod! osri se milostljivo na ofer, kteriga ti sa dushe tvojih slushabnikov in slushabniz ofrujemo: in ker si jim na tem svetu gnado kershanske vere dodelil, daj jim tam vezhno plazhilo kershanstva.

Bodi milostljiv, profimo te, o Gospod! vsim vernim dusham v' vizah, sa ktere ti ta sveti ofer damo, in tvojo boshjo visokost ponishno profimo, in dodeli, de te uboge dushe skosi ta mogozhni ofer s' teboj spravljene k' vshi-

vanju vezhniga miru in pokoja vsete biti saflushijo. Sa vse to te profimo v' imenu Jesusa Kristusa. Amen.

Povsdignimo svoje serza h' Gospodu, in hvalimo Gospoda svojiga Boga!

Špodobi se in je prav, de te smiram in povsod hvalimo, sveti Gospod, vfigamogozhni Ozhe, vezhni Bog! Skosi Kristusa, Gospoda nashiga. Škosi kteriga tvojo boshjo visokost hvalijo angeli, molijo gospostva, in se trefejo poglavarstva. Nebesa in nebeshke mozhi in sveti Šerafini tvoje velizhastvo s' sdrushenim veseljem povishujejo. Profim te, perpušti, de tudi mi svoj glas s' njimi sklenemo, in ti s' ponishnim sposnanjem rezhemo: Švet, svet, svet si Gospod Bog Šabaot! Polno je nebo in semlja tvoje zhasti! zhast tebi na vishavah! zheshen bodi, kateri pride v' imenu Gospoda! Hosana ti na vishavah!

O milostljivi Ozhe! v' imenu Jesusa Kristusa, tvojiga Šinu, te profimo, de s' dopadenjem vsamesh in poshegnash ta sveti ofer, kteriga ti pernesemo posebno sa tvojo sveto katolsh-

ko zerkev, sa nashiga papeshá I., sa nashiga shkofa I., sa nashiga zesarja I., in sa vse verne kristjane, in sa vse, sa ktere vesh, de nam je posebno moliti treba, slasti pa sa . . . (tukej stori spomin sa shive, kakor si pred Bogam dolshan sa-nje moliti.)

Šklenjeni posebno s' visoko zhatitljivo vselej devizo Marijo, materjo nashiga Gospoda Jesusa Kristusa; in s' vsimi tvojimi svetniki, te profimo, dodeli po njih saflushenji in njih profh-nji, de bomo v' vsih rezheh l' tvojo pomozhjo obvarovani in podpirani. Po ravno tem Jesusu Kristusu, Gospodu nashim. Amen.

Tretji del.

Daj nam, profimo te o Bog! de bo ta sveti ofer od tebe ves posvezhen, tebi dopadljiv in prijetin; de nam bo spremenjen v' telo in kri tvojiga ljubiga Šina Jesusa Kristusa. Kteri je pred svojim terpljenjem ta dan vsel kruh

v' svoje svete in zhaftite roke, te sa-
hvalil, ga posvetil, raslomil, in dal
svojim uzhenzam rekozh: „Vse-
mite in jejte vfi od tega: Sakaj to je mo-
je Telo.“

O Jesuf v' presvetim reshnjim te-
lesu! pravi shivi Bog! O presveto Te-
lo Jesufovo, bodi sto tavshentkrat zhe-
sheno! O shivi kruh angelski! molim
te kakor svojiga praviga shiviga Boga.
O Jesuf v' presvetim reshnjim telesu!
bodi sadnjo uro moj trosht in moja
popotniza; in daj tudi vsm vernim
dusham v' vizah vezhni mir in pokoj.

Ravno tako je vsel Jesuf po ve-
zherji kelih s' vinam v' svoje svete in
zhaftite roke, je spet svojiga nebesh-
kiga Ozheta sahvalil, vino posvetil,
in dal svojim uzhenzam rekozh: „Vse-
mite in pite vfi is njega: Sakaj ta je
kelih moje kervi, noviga in vezhniga
testamenta, (skrivnost vere!) ktera bo
sa vas in sa njih veliko prelita v' od-
pushanje grehov. — Kolikorkrat boš-
to delali, storite v' moj spomin.“

O bodi sto tavisentkrat zheskena, presveta reshnja kri Jesufova, is njegovih svetih ran in is njegove prebodene svete strani prelita v' odpushe- nje vesvoljniga sveta! Ozhisti mojo duslo od vsih makeshev greha, in stori moje serze Bogu dopadljivo. Potolashi in pogasi ogenj viz, in perpelji vse verne dushe v' vezhno veselje. Amen.

Po povelji Jesusa Kristusa, tvoji- ga Šina, tedaj obhajamo, o Gospod, spomin njegoviga presvetiga shivljenja in terpljenja, in darujemo tvojimu prezhudnimu velizhastvu ta zhisti, sve- ti in bresmadeshni ofer, sveti kruh vezhniga shivljenja, in kelih vezhniga svelizhanja.

Osri se milostlivo in prijasno na ta sveti ofer, in naj ti bo, profimo te tako prijetin, kakor ti je bil prijete- tin ofer tvojih nar pravizhnishih slu- shabnikov v' starih zhafih.

Poshlji, o Gospod! svojiga svetiga angela is nebes, de pernese ta sveti ofer pred oblizhje tvoje boshje visokosti; in posveti nas, de bomo Jesusa

v' presvetim sakramentu vselej vredno prejeli. Amen.

Usmili se tudi, o Gospod! vseh vernih duh v' vizah, in savoljo Jesu-foviga saflushenja jim daj vezhni mir in pokoj. Posebno te pa profim sa... (tukej stori spomin sa dushe v' vizah, sa ktere slasti shelish to sveto maslo ofrati, in sa ktere si posebno dolshan moliti.)

Ravno tako pa tudi nam, ubogim gresnikam, ker saupamo na velikost tvoje milosti, dodeli delesh in drushbo s' vsemi tvojimi svetniki; ne fizer savoljo nashiga saflushenja, ampak is neskonzhniga saflushenja Jesusa Kristusa, Gospoda nashiga. Amen.

Ozhenash, kateri si v' nebesih, i. t. d.

O Gospod! reshi nas od vsiga sle-ga na dushi in telesu; in na prosh-njo svete in prezhiste vselej devize Ma-rije in vseh svetnikov nam daj mir v' nashim shivljenji, de bomo s' pomozh-jo tvoje gnade greha in vseh smot ob-varovani. Amen.

Zheterti del.

O Jesuf, nedolshno jagnje boshje, kateri grehe sveta odjemljesh! daj vsem vernim dufham v' vizah vezhni mir in pokoj.

Gospod Jesuf Kristuf, Šin shiviga Boga, kateri si po volji svojiga Ozheta s' pomozhjo s. Duha s' svojo smertjo svet oshivel; odrefhi me s' tem svojim presvetim telesam, in svojo presveto kervjo od vsih mojih grehov in od vsiga hudiga. Daj mi gnado, de se stanovitno dershim tvojih sapoved, in ne dopusti, de bi se kdej lozhil od tebe.

O Gospod! nisim vredin, de grefh pod mojo streho, pa rezi le eno besedo, in moja dusha bo osdravljena.

(Kader se mafhnik obhaja, se tudi ti po duhovno obhajaj, in moli tako:)

Tudi jest shelim sdaj, o Jesuf! tvoje presveto refhnje telo in tvojo presveto refhnjo kri prejeti. — De bi pa tega vredin bil, shelim imeti angelsko zhistost, serafinsko popolnamost,

tako ljubestin do tebe, o Jesuf! kakorshno ima tvoja preljubesnjava mati Marija; shelim pa tudi imeti take perferzhne in gorezhe shelje do tebe v' svetim sakramentu, kakor so jih imeli tvoji isvoljeni svetniki, kader so prejimali ta nar svetejsi sakrament. — Ker je pa to meni, ubogimu gresniku, nemogozhe, te ponishno profim, o Jesuf! osri se milostljivo, na mojo slabost in niskost, in pridi sdaj in rasveseli mojo revno dusho, ktera smiram sheli s' teboj sklenjena biti; pridi s' svojo gnado in s' svojo ljubesnivo v' moje serze, in perpravi me k' vrednimu prejemanju tvojiga telefa in tvoje kervi. — Usmili se pa tudi, o Jesuf! vsih vernih dush v' vizah, ktere toliko terpe, ker so od tvojiga ljubesnaviga boshjiga oblizhja odlozhene. Ozhisti jih, o Jesuf! od vsih makeshev, ktere she na sebi imajo, in perpelji jih skorej v' svoje nebeshko kraljestvo. Amen.

Nebeshka luzh naj jim sveti, o milostljivi Gospod! v' drushini tvojih svetnikov vekomaj. — O Gospod! daj

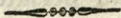
jim vezhni mir in pokoj, in vezhna luzh naj jim sveti. Amen.

Dodeli, profimo te, o Gospod! de bodo dushe tvojih slushabnikov in slushabniz, ktere so se is tega sveta lozhile, skosi tvoje neskonzhno saflushenje in skosi ta sveti ofer od vsih svojih grehov ozhishene, in v' vezhno veselje vsete. Amen.

Sadnji evangeli.

V' sazhetku je bila beseda, in beseda je bila per Bogu, in Bog je bila seda. Ta je bila od sazhetka per Bogu. Vse rezhi so skosi njo storjene... V' nji je bilo shivljenje, in shivljenje je bilo luzh ljudi... Prava luzh je bila, ki rasvetli vsaziga zhloveka, kateri pride na svet. Na svetu je bila, in svet je skosi njo storjen, pa svet je ni sposnal... In beseda je meso postala, in med nami prebivala, in vidili smo nje zhaft, zhaft kakor edino rojeniga od Ozheta, polna gnade in resnize.

(Sahvalno molitev po s. mashi najdesh na 265. strani.)

NAVADNA PESEM
per sveti mashi.

K' sazhetku.

1.

Pred tabo na kolenih,
O Bog! te molimo,
In polni shelj ognjenih
K' tebi sdihujemo.
Ta ofer svete mashe,
Ši daj, o Bog! dopast',
In sdihovanje nashe
Povishat' tvojo zhaft.

2.

Ker Jesus se je lozhil,
Je per vezherji tam
Prelomil in isrozhil
Ta kruh perjatelam.

Posvetil je to vino
Ter ga je jogram dal,
To k' mojimu spominu
Štorite, sravin djal.

3.

Meso je to, vsemite,
Meso in moja kri,
Nikdar ne posabite,
Kaj Jesus vam stori,
Sa vas on hozhe umreti,
(O zhlov'k, premisli to!)
De da ljudem shiveti,
De jim odpre nebo.

4.

To nashe ofrovanje
Vsem', o Bog, od nas,
Uflisli sdiho vanje
In nashe proshnje glas!
Teleta so ozhaki
Dajali nekedaj:
Sdaj dari niso taki,
Nash dar je Jesus sdaj.

H' Glorii.

1.

Zhaft, hvala in hvaleshnoft
Je tvoja bla in bo.
Nepokoj in boleshnoft,
O Bog odverni to.
Daj nam miru in gmaha
Le vedno dershat' se,
De bodemo bres straha
Gospod! zhaftili te.

2.

Sa nafhe hudobije
Ši ti pokoril se;
De naf nash greh ne ubije,
Dodéli usmiljenje.
Bod' hvala in zheshenje
Tud' Duhu svetimu,
Ker on nam poterpljenje
Daje v' preganjanju.

Pred evangelijem.

1.

Is boshjih uft vun grede
Švet evangelium,

Njegove so besede,
In slab je slab naš um.
Bog sam uzhi, Bog vezhni,
In Bog lagat' ne ve;
O srezhni, trikrat srezhni,
Kater' se ga dershe.

2.

Besede boshje vera.
Nam kashe, naš uzhi
Presrezhno pot, katera
V' nebefa gor' dershi.
Ohrani to povelje
In nauk svoj per naš,
Daj nam po tem veselje
Šeboj na vezhni zhas.

H' Kredo.

1.

Bog Ozhe! mi sposnamo,
De vse je tvoja stvar,
Kar je, in kar imamo,
Dobrote tvoje dar.
Od tebe vunkej ide
Šin rojstva vezhniga,

Špozhetje njega pride
Od Duha svetiga.

2.

Marija je rodila
To boshje detize,
Devishstva ni sgubila
Ne pred, tud' potlej ne.
Nash greh je njega umoril,
Sa greh je bil prodan.
In kakor je govoril,
Je vstal na tretji dan.

3.

Na desni rok' Ozheta
Je v' svetim raji sdaj,
Šhe pride, to obeta,
Šamo ne vemo, kdaj.
Pa kader se iside
Sa svet odmerjen zhaf,
Tak vemo, de spet pride,
Ozhitno sodit naf.

4.

Šofesko kerfhenikov,
Al' zerkev verjemo,

In gmajno tud' svetnikov,
Kar je obljubljeno.
Tud' grehov odpusthenje
Na temu svetu sdaj
Shivota t'ga vstajenje
Po tem pa sveti raj.

K' ofrovanju.

1.

Naj, Bog! dopade tebi
Kar tebi oframo,
Šzer kruh je sam na sebi,
In vino sgol samo;
Pa 's kruha ino vina
Bo kmalo, kar sdaj ni,
Edin'ga tvoj'ga Šina
Meso in prava kri.

2.

To nashe ofrovanje,
O Bog! ne sversi to,
Vse misli ino djanje
Sdaj tebi oframo.
O daj, de homo svesti
Teb' Ozhe, v' svojih dnéh,

Odvsem' od nashe vesti
Teshilo vseh pregreh.

3.

Vse nashe premoshenje,
Ves shivesh in telo,
In tud' nashe shivljenje,
Vse to naj tvoje bo.
Daj nam po svoji volji
Sdaj desh, sdaj solnzhin svet,
Pokash' na shitnim polji
Dobrote svoje zvet.

K' Sanktus.

1.

Povsdignimo kristjani!
Vsi svojo pesem sdaj,
Sapojmo skupej sbrani
Švet, švet, na vekomaj.
V' nebesih in na semlji
Še vidi njega mozh,
Nevernikam odjemlji,
O Bog njih uma nozh!

2.

De oni luzh katere
Do sdaj ne vidijo,

Šposnajo, udje vere
S' nam' tvoje bodejo.
De zhašt'mo skupej tega
K' nam pridiozhiga;
Zhašt njemu se raslega
In hvala angelfka.

Po povsdigovanji.

1.

Molimo klezhijozhi
Boga sakritiga,
Oko ga ne raslozhi,
Pa vera snanje da.
Sdaj tukaj bres pogleda,
O Bog! te vidimo,
Sadošti je beseda,
De tebi verjemo.

2.

Na Iesu svet'ga krisha
Je Bog sagernjen bil,
Sdaj, vera naš previsha,
Je zhlovek tud' se skril.
Ta dar dobrote tvoje,
Kruh tvojih angeljev,

Opomni misli moje,
O Bog! de f' sa-me umerl.

3.

Naj spere dušho mojo
O Jesuf! tvoja kri,
Dodek' milost svojo,
O morje milosti!
Kar sdaj te nam sagerne,
Naj sgine, o Bog, spred nas,
Naj skorej nam odgerne
Švetloba tvoj obras.

K' savshivanju.

1.

Vel'k zhudesh se nam kashe,
Vel'k zhudesh se godi:
Gospod je to, in nashe
Okó ga vid'lo ni.
Podobo ima vina
Podobo kruha sam,
Ne le savolj spomina:
Meso in kri je tam.

2.

O srezhin, kdor verjame,
De tukaj jagnje je,

Katero nam odvsame
Vsih grehov butare.
Leta je kruh, to vera
Kristjane poduzhi,
Leta je jed, katera
Nam dusho preshivi.

3.

Zhe ga na konz' shivljenja
Po vrednim vshijemo,
Še smerti obzhutenja
Vezh bal' ne bodemo.
Teshave in britkoſti
Še tiſt ne bode bal,
Katermu v' ſlaboſti
Bog ſam pomozh bo dal.

4.

O Jeſuf! zhaſt in hvala
Naj tebi vezhna bo;
Ljubedin nam je dala
Ljubedin tvoja to,
Ta vſhitik tvoj'ga meſa
In tudi te kervi,
Shivljenje in nebefa,
Veſelje v' vezhnoſti.

5.

Daj tega nam sheleti,
Goreti od shelja!
Daj tega nam prejeti
Ta zhaf, k' bo lozhitba,
De bodemo f' timistim
Na pot se vsdignili,
In vfi f' serzam zhistim
V' nebefa noter fhli.

H' konzu svete mashe.

1.

Ker smo sdaj mashe sveto
Spodobno flishali,
Povs'mimo zhaft odpeto
In hvalo s' angelzi,
Dopade naj mu djanje;
Opravlj'en'ga daru;
Svirk gnad bod' to darvanje
Nam, dolshna zhaft Bogu.

2.

Dershimo pomozh' boshje
Se skos' in skos terdno

Leta naj nam oroshje
Pred vso hudobo bo.
Bres greha da naj stati
Pred sodbo sadni dan;
Od angeljev nas sbrati
Na njega desno stran.

DRUGA NAVADNA PESEM
per sveti mashi.

Kirje.

1.

Pred stolam tvoje milosti
Tvoj verni ljud klezhi:
In tebe, Bog! v' ponishnosti
Švoj'ga serza zhasi.
Štor' milost tem, kater' shele
V' salsah oprat' svoje dolge:
Odpusti, Ozhe! greshnikam,
In skashi se dobrotljiv nam,

Dobrotljiv — nam,
Dobrotljiv skashi nam.

2.

Ob dari tvoje smo perfhli,
Kakor sgubljeni fin,
In kakor ovze smo safhli,
Sgubili tvoj spomin.
Al Ozhe vfiga usmiljenja!
Na serza polne sgrevanja
S' dopadajenjem dol' poglej,
In svojo gnado sopet dej,
In gnado — daj,
In gnado sopet daj.

3.

Šej delo smo vfi tvojih rok,
In tvoja lastna stvar;
Opri slabosti svoj'h otrok,
Nar vishi gospedar!
Sa spravo sdaj darujemo
Tvoj'ga Šinu ofrujemo
O Bog! skos njega sveto kri
Vse nafhe grehe prozh omi,
Vse prozh — omi,
Vse grehe prozh omi.

Glorija.

Zhaft bod' na visokosti
Bogu na vekomej,
In mir po širokosti
Na semlji bod' vselej.
V' ponishnosti pojemo
Teb' hvalo, trojni Bog!
Od tebe mi prejmemo
Reshenje is nadlog.

Evangelij.

Is tvojih ust iside
Švet evangelium,
Na dno leto se snide
Vsih kristjanov um.
Modrost naš sama visha,
Resniza naš uzhi,
Kdor se pod njo ponisha,
Ta frezhno prav shivi.

Kredo.

1.

Gospod! pred tabo s' trepetanjem,
Te tvoja revna stvar sposna,

In verje s' shivim spošhtovanjem,
Na tebe, praviga Boga,
Tud' verje v' tvoj'ga ljub'ga Šina,
Špozhet'ga od svet'ga Duha,
Kater'ga Jefa korenina
V' devishkim zveaji je szvedla.

2.

De je prishel is sgol ljubesni,
De naf bi spravil spet f' tebo,
De na-se vsel je vseh bolesni,
Prelil na krishi kri svojo,
De spet je vstal; pekel premagal.
Na desni tebe sdaj sedi,
De naf bo enkrat vse prevagal,
Šodnik pravizhni vseh stvari.

3.

De sveti Duh nam zerkev visha,
De bo do konza vedno s' njo,
De kdor se k' njem' v' šolsah perblisha,
Od grehov spet ozhisten bo:
Sopet de enkrat bomo vstali,
Vseh svetih drushba sprofi nam:
De bomo skupej vshivali
Shivljenje vezhno s' Jesusam.

Ofrovanje.

1.

Tvoj mahnik sdaj ofruje,
Gospod! lete dari,
S' njim tud' tvoj ljud sdihuje,
In f' serzam gor' puhti.
Zhišt kruh je ino vino
Sa grehe naše dar,
K' tvoj'ga Šina spominu
Je obloshen altar.

2.

Vsem', Bog! leto dar'vanje,
Dobrotljiv Ozhe našh,
Omezhi te sdih'vanje,
De nam spet gnado dash,
Le smert in kri presveta
Tvoj'ga ljub'ga Šinu
Nam daje trosht, de vseta
Ta prošnja bo v' nebo.

Sanktus.

Poj: Šveti, sveti, sveti
Je Bog in našh Gospod,

S' angelzi pojte: Šveti
Ši ti Bog Šabaot.

V' nebesih in na semlji
Vfo hvalo, zhašt vselej
Od stvari svojih jemlji,
Sdej in na vekomej.

2.

Veseli vkup pojemo
Is serza zeliga,
In tega vfi sprejmemo,
Kot svojiga Boga,
Kater' v' imenu pride
Gospoda nashiga
Zel svet se k' zhašti snide
Šinu njegoviga.

Po povsdigovanji.

1.

Poglej, o Ozhe! 's visokosti
Milost'vo dol' na ta altar,
Kjer pernefemo po dolshnosti
En tebi dopadljivi dar.
Ta dar je sam tvoj Šin edini,
Is sgol ljubeshni darovan,

Katir enako kaki sh'vini
Je strahno bil sa naf saklan.

2.

On vse slabosti nafhe nosi,
De naf perpravi v' sveti raj;
On per Ozhetu sa naf profi,
Deb' mi shiveli vekomaj.
Nej te ljubestin ta ognjena
Škos proshnjo, Jesus, omezhi,
De se od tvoje smerti zena
Nad nami nikdar ne sgubi.

Agnus Dei.

Poglejte boshje jagnje,
Kak' tozhi svojo kri,
Kako on glavo nagne,
In sa naf omedli.
On grehe prozh odjemlje,
On nosi vse dolge;
Pokrajne zeze semlje
Škos' njega mir dobe.

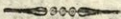
Duhovno obhajilo.

(Gospod! jest nifim vredin,
De b' tebe danf savshil,

(Al rezi, de bom vredin,
In bodem sopet shiv.
V' duhu tebe prejeti
Is serza jest shelim,
Daj shenin nash presveti!
De gnado sadobim.

H' konzu svete mashe.

Sdaj ofer smo konzhalì,
Ta dar je, Bog, tvoj Šin,
Mi smo vŝi skup sposnali
Tvojih darov spomin.
Škos njega smo prejeli
Reŝhenje 's nashih sves,
Sdaj sadnjizh nam dodeli
Švoj shegen is nebes.

MOLITVE

sa sveti Sakrament pokore.

Ljubi moj kristijan! Gotovo je, de je sveti Sakrament pokore sveto in svelizhanfko opravilo, in de je grosno veliko na tem leshezhe, de leto opravilo prav opravish; sakaj zhe ga prav opravish, kakor naf sveta kerhanfka katolfhka zerkev uzhi, sadobish odpuhanje svojih grehov in boshjo gnado, ktero si bil s' grehi sgubil; in kaj samoresh, moj kristijan! na tem svetu boljshiga sadobiti, kakor boshjo gnado, sakaj zhe v' boshji gnadi shivish in umerjesh, bosh svelizhan. Toraj sahvali Boga, de nam je leta sveti Sakrament dal v' odpuhanje grehov, in persadevaj si, ga pogosto in vselej vredno prejeti. Persadevaj si per prejemanji svete pokore vse na tanko in svesto dopolniti, kar nam sveta mati katolfhka zerkev sapoveduje, namrezh pet rezhi: sprafhevanje vesti, obshalovanje grehov, terden sklep ne vezh grefhiti, zhisto spoved in spokorne dela. — Sraven tega si

persadevaj dopolniti, kar nam sveta zerkev v' Tridentinskim Sberalifhi (Conc. Trid. sess. 6. Decr. de justif. c. 6.) dopolniti perporozha, zhe shelimo pred Bogam opravizheni biti, namrezh: terdno verovaj vse kar je Bog rasodel; boj se ojtne pravize boshje, po kateri si vezhno terpljenje sa svoje grehe saflushil; sraven tega pa vender terdno saupaj, de ti bo Bog tvoje grehe odpustil po nekonzhnim saflushenji Jesusa Kristusa, zhe svoje shivljenje poboljfhafh; sazhni Boga ljubiti, kateri je tako neisrezhenom usmiljen in dobrotljiv; fovrashi greh, ker s' njim dobrotljiviga Boga rasshalifh in svojo dusho nefrezhno storifh, in terdno skleni se poboljfhati in boshje sapovedi v' prihodno bolj svesto dopolnovati, kakor do sdaj. — Vse to je v' molitvi po sprashevanji vesti sapopadeno. Mòli jo s' premiflikam, in stori tudi po tem, kakor v' molitvi Bogu obetash.

MOLITEV

pred sprashevanjem vesti.

O moj Bog! bodi mi ubogimu gresniku milostljiv! — Gresnik sim; in ko bi rekel, de nisim gresnik, bi bil lashnik, in resniza bi ne bila v'

meni. Tebi sim gresnil, o Gospod!
pred tabo sim hudo storil; ti vidish
vse moje grehe, in njih ne more tvo-
ji vfigavedeozhnosti skrito ostati. Pro-
sim te, o moj Bog! daj jih tudi me-
ni sposnati, kakor jih ti sposnash, in
kakor jih bom tudi jest sposnal in
vidil sodnji dan. Daj mi jih sposna-
ti, de jih bom is serza obshaloval in
lovrashil, de se jih bom samogel zhi-
sto spovedati, in odpushtanje sadobiti.
— Kakor te prosim, de mi gnado daj,
de vse svoje grehe prav sposnam; rav-
no tako te tudi prosim, de mi gnado
daj, jih resnizhno in savolj tebe ob-
shalovati, in po tem terdno skleniti,
vse to, kar hudobniga v' sebi sposnam,
savrezhi in se stanovitno poboljshti.

(Sprashaj sdaj svojo vest na tanko, de bosh spos-
nal, kaj si s' mislijo, s' besedo, s' djanjem
in, s' samudo dobrih del gresnil. Persadevaj
si tudi okolishine svojih grehov sposnati, in
tudi shtevilo, kolikor je mogoche. Sprashaj
se po boshjih in zerkvenih sapovedih, po nag-
lavnih in ptujih grehah, i. t. d. Posebno pre-
misli, kako si dolshnosti svojiga stanu dopolnil.)

MOLITEV

po sprashevanji vesti.

Moj Bog in Gospod! usmili se me po svoji veliki milosti! Sanefi mi, in mi ne stori, kakor fim po vsi pravizi saflushil. Špet fim grešhil in hudo pred tabo storil, ali profim te, odpušti mi, in ne pojdi v' sodbo s' svojim flushabnikom. Nobeniga isgovora nimam pred tabo, o Gospod! sakaj dobro sposnam tvojo postavo, in dobro vem, kaj me sveta kershanska vera uzhi, in tudi *terdno vse verujem*, kar si nam ti, o moj Bog! rasodel, in kar naf sveta kershanska katolska zerkev v' tvojim imenu in po rasvetljenji s. Duha uzhi; ali to de nisim po svoji sveti veri shivel, in fim se velikovezh po posvetnih shegah in navadah ravnal, kakor po tvoji sveti postavi. Profim te, odpušti mi, o moj Bog! in daj mi po veri shiveti, de bom pravizhen snajden ob dnevu sodbe. — Zhe premislim svoje grehe, se grosno *tvoje sodbe bojim*,

o presveti Bog! sakaj vem, de vse hudobno sovrašish, in de mora gresnik sa svojo hudobijo terpeti. To obudi velik strah v' mojim serzu; in bolj ko svojo hudobijo premishlujem, bolj se tvoje sodbe bojim; vender pa ne obupam, ampak s' *perferzhnim saupanjem* k' tebi pridem, kakor sgubljeni sin k' svojimu ozhetu, ker si ti sam rekel, de tistiga, ki bo k' tebi prishel, ne bo sh vun vergel.*) Dobro szer sposnam, de nisim vreden, tvoj otrok biti, de nisim tvoje prijasnosti in ljubesni vreden, ker sim jo she tolikokrat savergel; ali prosim te, o Gospod! ne savolj mene, ne po moji proshnji, ampak po neskonznim sallushenji tvojiga preljubiga Šina Jesusa Kristusa mi odpusti vse moje grehe, me opravizhi, in mi svojo sveto gnado spet dodeli. — O neskonzno dobrotljivi in ljubesnivi Bog! Šam ne sapopadem, kako sim te vender samogel tolikokrat rasshaliti, ker si ta-

*) Joan. 6, 37.

ko neskonzhno dober in usmiljen. Vse ljubeshni si vreden, ker si neskonzhno svet in popolnoma, in ker si neisrezheno dobrotljiv. *Ljubim te*, o moj Bog! is zeliga serza, in te shelim, she veliko bolj in stanovitno ljubiti. Ozhisti moje serze in napolni ga s' gorezho ljubeshnijo do tebe, o dobrotljivi in vse ljubeshni vredni Bog! Is ljubeshni do tebe mi je is serza shal, de sim greshil, de sim tebe rasshalil, svojo nar vezhi dobroto, svojiga nar boljshiga Ozheta. Sdaj prav sposnam, de je greh saref nar vezhi hudo in nar vezhi nesrezha na svetu; toraj ga *souvrashim zhes vse*, in resnizhno shelim, zeli zhas svojiga shivljenja nikdar vezh smertniga greha ne storiti. Terdno sklenem, *svoje shivljenje poboljshati*, sakaj vem, de greshno shivljenje tebi ne dopade, in de dusho vezhno nesrezhno stori; terdno sklenem, se tudi vsih greshnih perloshnost skerbno varovati, in v' prihodno bolj svesto tvoje svete sapovedi dopolnovati, kakor do sdaj. Ali profim te,

pomagaj mi, in daj mi mozh in gnado, vse to saref storiti, kar sim sdaj sklenil. — Vfiga tega te profim, o moj Bog! po neskonzhnim saflushejni Jesufa Kristufa, in po profhnjah njegove svete matere in vsih isvoljenih. Amen.

(Tako perpravljen se spovej svešto in na tanko vsih svojih grehov, in stori vse, kar ti spovednik storiti perporozhi.)

MOLITEV po spovedi.

O moj dobrotljivi nebeshki Ozhe! kako velika je tvoja dobrota, kako neskonzhno tvoje usmiljenje! Zhaft in hvala ti bodo, o Gospod! Nifi me savergel, kakor sim gotovo saflushil, ampak po svojim neskonzhnim usmiljenji si mi spet moje grehe odpustil, in si mi spet svojo gnado in prijasnost dodelil. — Veliko si mi odpustil, o de bi te mogel tudi veliko ljubiti! — Moji grehi so mi odpušheni! — O kako me to neisrezheno veseli in tola-

shi! Veselo je sdaj moje serze, ker sim se s' tabo spravil, o dobrotljivi nebeshki Ozhe! — Ref je, de greshnik nima miru, nima praviga veselja. Kadar sim tako nesrezhen, de v' kaki greh padem, je moje serze nepokojno in shalostno; kakor hiterno pa v' Ivetim Sakramentu pokore po Jesusovim saflushenji odpushenje svojih grehov sadobim, je moje serze veselo in lahko. — Sahvalim se ti, o moj Bog! in te zhes vse ljubim, sakaj neskonzhno je tvoje usmiljenje do mene! — Ref nozhesh smerti greshnika, ampak shelish, de bi se spreobernil in spokoril in vezhno shivel. Ah! kolikokrat sim she saflushil, spred tvojiga boshjiga oblizhja savershen in k' vezhnimu terpljenju obsojen biti; ali to de nisi s' mano storil, kakor sim saflushil, ampak si mi spet moje grehe odpustil, ker bolj mojiga svelizhanja, kakor moje vezhne smerti shelish. — O kako je vender to shalostno, de te bolj popolnoma ne ljubim, ker si tako ljubesnjiv in dobrotljiv. — Profim te,

o moj Bog! daj mi gnado, te v' prihodno bolj ljubiti, in is ljubesni do tebe se vfiga greha bolj skerbno varovati. To sdaj terdno sklenem, in s' pomozhjo tvoje gnade tudi upam, de te bom v' prihodno saref bolj perferzhno in stanovitno ljubil, kakor do sdaj. — O Gospod! ti vse vesh in vidish; ti tudi v' moje serze vidish, in vesh de te ljubim; ali she vfa premajhina je moja ljubesen do tebe, ni she tako velika in gorezha, kakor bi imela biti, in kakor sim ti jo sa vse tvoje neskonzhne gnade in dobrote dolshan. Ali shelim te tako ljubiti, kakor sim te ljubiti dolshan; in te v' Jesufovim imenu perferzhno profim, de mi gnado daj, te vredno in zhes vse ljubiti. Daj mi gnado, o Gospod! te tako ljubiti, kakor so te tvoji svetniki na svetu ljubili in kakor te sdaj v' nebesih ljubijo. Daj mi gnado, de te tukaj na tem svetu resnizhno ljubiti sazhnem, in te tamkaj na unim svetu v' tvojim kraljestvu zelo vezhnoft ljubim. Amen.

MOLITEV

pred svetim obhajilam.

O Jezus, moj preljubesnjivi svelizhar! ti sam pravish: „*Jest sim shivi kruh, kateri je is nebes prishel. Kdor bo od tega kruha jedel, bo vezhno shivel; in kruh, kteriga bom jest dal, je moje meso...*“ *) Glej, moj dobrotljivi Jezus! jest nevredni greshnik te shelim danš prejeti v' presvetim Sakramentu; shelim od tistiga kruha jesti, ki je is nebes prishel; od tistiga kruha, od kteriga ti sam pravish: „*Jest sim shivi kruh.*“ — O moj Jezus! kakor je skrivnost presvetiga Sakramenta nesapopadljiva, ravno tako nesapopadljiva je tudi tvoja ljubesen do mene, nevredniga, nehvaleshniga greshnika. — Kadar premislim svoje grehe in svojo veliko nehvaleshnost do tebe, dobro sposnam, de drusiga ne saslushim, kakor na vezhno spred tvojiga oblizhja savershen biti, in vezhno v'

*) Joan. 6, 51. 52.

peklu goreti. Ali ti, o Jesuf! si tako usmiljen in dobrotljiv, de mi nisi le sanefil in mi moje grehe odpustil, ampak de me sdaj v' snamnje svoje prijasnosti in ljubnesni do mene, k' svoji misi povabisih, per kateri mi ho-zhesih — ne le nar boljshi in nar ime-nitnisih jedi dati, ki se na svetu naj-dejo — ampak samiga sebe v' podobi kruha. — O kako nesapopadljiva in prezhudna je tvoja ljubesen, o moj Jesuf! — Ko bi bil jest takih gnad in dobrot nekoliko vreden, bi se tako ne zhudil; ali ker sposnam svojo ne-vrednost, in dobro vem, kaj fim sa-flushil, se ne morem sadošti sazhudi-ti, ker vidim kako ljubeshnjivo s' ma-no ravnash in me zlo k' svoji misi povabisih. — O kako velika mora tvoja ljubesen biti, ker samoresih s' tako nehvaleshnim greshnikam tako ljubeshnjivo ravnati! — — O kako grosno mi je sdaj shal, de fim te kdej ras-shalil, ker vidim, kako neskonzhno dobrotljiv si. Ko bi te vender nikdar ne bil rasshalil! Kako vesel bi bil

sdaj, in kako veselo in brez strahu bi
 sdaj k' tvoji sveti misi perstopil. —
 Odpusti mi, o moj Jesus! vso mojo
 nehvaleshnost in hudobijo, in ozhisti
 moje serze. Ti sam pravish, de no-
 beden ne bo mogel Boga gledati, kte-
 ri nima zhistiga serza; in she veli-
 ko manj tedaj samore kdo Boga vred-
 no prejeti, zhe nima zhistiga serza.
 Toraj te ponishno profim, o Jesus!
 ker te bom sdaj v' presvetim Sakra-
 mentu prejel, ozhisti moje serze; is-
 sheni is njega, kakor nekdej is Jeru-
 salemfkiga tempelna, vse kar je po-
 svetniga v' njem: vse hudobne misli
 in shelje, vse greslino nagnjenje, vso
 nepoterpeshljivost, jeso, sovrashtvo, in
 vse, kar ga tebi nedopadljiviga dela;
 in ker si tako dobrotljiv, de hozhesl
 sdaj v' moje serze priti in v' njem
 prebivati, te profim, perpravi si ga
 sam po svojim dopadajenji, de ti bo
 dopadljivo prebivalishe. Kakor je hi-
 shi Zahevsovi velika srezha doshla,
 kadar si ti, o dobrotljivi svelizhar!
 va-njo prishel; tako stori tudi moje

serze srezhno ob zhasu svojiga obiska-
nja. Obudi v' mojim serzu resnizhno
obshalovanje grehov, in terden sklep,
te nikdar vezh ne rasshaliti; obudi v'
njem shivo vero, terdno upanje, in
posebno gorezho ljubesen, de ti bom
vsaj nekoliko samogel tvojo neskonzh-
no ljubesen do mene povrazhevati. —
O moj preljubesnivi Jesus! prishla je
spet tista srezhna ura, ko moja dusha
leta prijetni glas slishi: „*Gospod te
klizhe.* *) — O Gospod, moj Bog! ti
sam me klizhesh, nevredno stvar, in
me vabissh k' svoji misi. S' saupanjem
se tedaj perblisham tvoji sveti misi,
in preshenem prevelik strah is svojiga
serza, Res je, de nisim vreden, te
prejeti; ali terdno saupam, de ker
tvoja ljubesen to stori, de me k' svo-
ji misi povabissh, desiravno vidish mojo
nevrednost, bo tudi to storila, de te
bom ponishno, in tedaj tebi dopad-
ljivo prejel.

O Marija, prezhisti in nar ponish-
nishi deviza, mati Jesusova! profi sdaj

*) Joan. 11, 28.

sa-me Jesufa, de mi gnado da, ga s' ponishnim serzam prejeti. Jesus zhi-stoft in ponishnost- ljubi, toraj je te-be, o nar zhištejšhi in nar ponishni-shi deviza! sa svojo mater isvolil. Šprofi tudi meni lete lepe zhednosti, de ker frezho imam, ga sdaj prejeti, tudi gnado sadobim, ga po njegovim dopadajenji prejeti in ga v' svojim serzu ohraniti.

MOLITEV

po svetim obhajilu.

Zhašt in hvala ti bodi, o moj preljubesnivi Jesus! sa tvojo neskonzh-no dobroto in ljubesen do mene, ne-vredniga gresnika. Zhašt in hvala ti bodi sa leto veliko gnado, ktero si mi sdaj dodelil, ker si se mi samiga sebe savshiti dal v' presvetim Sakra-mentu. Perferzhno shelim, ti tako veliko hvalo dati, kakor je gnada ve-liko, ktero si mi dodelil; ali ker mi to ni mogozhe, te profim, vsami s' dopadajenjem mojo slabo hvalo, ktero

sklenem s' hvalo, ki ti jo tvoja pre-
sveta mati, in vsi angelji in svetniki
v' nebesih dajejo. Terdno sklenem,
ti svojo hvaleshnoft ne le s' besedami,
ampak tudi v' djanji skasovati, in se
is ljubeshni in hvaleshnofti do tebe sker-
bno vsiga greha varovati. — O moj Je-
sus! kako prezhudna je tvoja ljubeshen!
Kako velik je zhudesh, ki si ga ravno
sdaj is ljubeshni do mene storil! —
Boga fim prejel! — Bog sdaj v' me-
ni prebiva! O moj Bog in Gospod!
kako si samogel v' tako slabo prebi-
valishe priti? Kaj te je k' meni per-
vabilo? Gotovo le tvoja ljubeshen in
ponishnoft, in moja velika revshina
in slabost. Kakor je bilo to tvoje ve-
selje, dokler si na svetu bil, v' hishe
greshnikov hoditi, de si perloshnoft
najdil, jim lepe nauke in svoje gna-
de dajati; ravno tako si tudi sdaj pod
streho nar revnishiga greshnika pri-
shel, is sgol ljubeshni in usmiljenja,
ker mi shelish velike gnade dodeliti.
Dodeli mi jih tedaj, o moj Jesus!
Vidish in posnash mojo revshino in

vse moje potrebe; prosim te, dodeli mi vse to, kar sa povishanje tvoje zhasi in sa svoje svelizhanje potrebujem, in odverni vse to od mene, kar me samore od tebe odverniti. Posebno te prosim, o moj dobrotljivi Jesus! poterdi mojo vero, de terdno vse verujem, kar si nam rasodel; de po svoji veri tudi shivim, in v' sveti ker-shanski katolski veri umerjem. Štore stanovitno moje upanje, de bom v' vsih potrebah in teshavah v' tvojo sveto in dobrotljivo previdnost saupal, de mi bosh gotovo vse dal, kar mi je potrebno, ker mi she zlo samiga sebe daješh v' presvetim Sakramentu. Napolni moje serze s' gorezho ljubesnijo do tebe in do blishniga, de te bom zhes vse ljubil, in de se bom is ljubesni do tebe greha bolj bal in varoval, kakor vse druge nesrezhe na svetu. — Daj mi, o Jesus! perferzhno ponishnost, stanovitno poterpeshljivost, radovoljno pokorshino, resnizhniga duha pokore, in svesto dopolnivanje vsih dolshnost mojiga stanu. Pro-

sim te tudi, daj mi gnado in mozh, vse skufhnjave stanovitno premagovati, in raji vse, tudi smert, preterpeti, kakor tebe s' kakim greham zadovoljno rasshaliti. Perferzhno te tudi profim, o Jesuf! de mi gnado daj, te vedno v' svojim serzu ohraniti. Neisrezheno frezhen sim sdaj, ker sim te v' presvetim Sakramentu prejel; daj mi gnado, de te nikdar s' kakim greham is svojiga serza ne preshenem. Sdaj lahko po pravizi rezhem, de shivim, ali de ne jest, ampak de ti, o Jesuf! v' meni shivish. Profim te, daj mi gnado, se tako skerbno greha varovati, de bom smiram smel rezhi, de ti, o Jesuf! v' meni shivish.

V' tej frezhni uri, ko tebe, o moj usmiljeni svelizhar! v' sebi imam, te tudi profim, usmili se vsih vernih dush v' vizah, slasti pa tistih, sa ktere vesh, de sim posebno moliti dolshan. Usmili se jih, o Jesuf! po svoji neskonzhni milosti, in vsami jih skoraj, zhe je tvoja sveta volja, k' sebi v' nebefa. Sdaj, ko sim tako frezhen, s' tabo

sklenjen biti, o moj Jezus! sda j she
bolj obzhutim, kako neisrezheno ve-
liko morajo lete uboge dushe terpeti,
ker te neisrezheno ljubijo in so od
tebe odlozhene. Profim te, usmili se
jih in vsami jih v' svoje nebeslko kra-
ljeftvo.

Vfih tih gnad te profim, o Jezus!
po tvojim nefkonzhnim saflushenji,
in po profhnjah tvoje presvete mate-
re, prezhiste devize Marije, ktera te
vedno sa-me profi. Uflifhi njene in
moje profhnje, in frezhen bom zha-
no in vezhno. Amen.

KRISHEV POT.

Ljubi moj kristjan, de bošh Kristusovo terpljenje bolj premišljeval, in tako pred Bogam veliko saflushenja imel; obiskuj pogosto f. krishev pot, posebno v' postu, in prav s' gorezhnostjo per vsakim shtazonu moli, in premišluj, kaj se je ondi s' Jesufam godilo. Tako bošh veliko sa svojo dušho perdobil, bošh tudi obilne odpustike saflushil, kateri ti bodo per sodbi boshji veliko pomagali. — Sahvali Boga, de imash tako lepo perloshnost, vezhkrat f. krishev pot obiskati, in misli, de so v' prvih zhasih kristjani s' velikimi teshavami in tudi s' nevarnostjo shivljenja v' obljubljenom deshelo hodili, svoje grehe obshalovat, in odpustikov saflushit, de svoje grehe prav sposnash, vredno objokash, sa vselej sapustish, in v' prihodno le po sgleidih svojiga svelizharja shivish.

PERPRAVLJANJE.

O moj Jezus! moj usmiljeni odrešnik! sa-me si grosovito veliko terpel, in na s. krishi strahno smert storil. Vse to si mogel savoljo nashih grehov prestat. — O Jezus, is zeliga serza mi je shal, de sim kdej gresnil, ker ti je greh toliko terpljenja storil. O, ko bi te jest nikoli s' nobenim greham ne bil rasshalil, o moj dobrotljivi Jezus! — Oh, daj mi gnado, de si bom tvoje britko terpljenje, katero bom sdej premishljeval, tako k' serzu vsel, kakor ko bi te s' svojimi lastnimi ozhmi videl vse to terpeti! Daj mi gnado, de mi bo v' hudih skušnjavah vselej tvoje britko terpljenje namisel prishlo, de porezhem: „Oh! nikdar nozhem tega greha storiti, ker vem, koliko je moj Jezus savoljo greha terpeti mogel; in ker vem, de tisti, kateri greh dela, tako hudo stori, kakor ko bi Jesusa vnovizh krishal.“

Dodeli mi pa tudi to gnado, o
moj Jesuf, de bom per obiskovanji s.
krisheviga pota vfiga saflushenja in vsih
svetih odpuistikov deleshin postal, kte-
ri so nam is neismerjeniga shaza tvo-
jiga saflushenja in tvoje boshje milo-
sti sravin obljubljeni. — O moj Jesuf!
ti sam me pelji po kervavim potu,
po katerim si hodil sa nashe odreshe-
nje in vezhno svelizhanje, in uzhi me
po tvojim svetim sgledu, s' takim sa-
tajevanjem samiga sebe, in s' tako po-
nishno poterpeshljivostjo vse krishe in
teshave preterpeti, kakor si jih ti pre-
terpel, de bom tukaj majhno zhafa
s' tabo terpel, tamkej pa vse vezhne
zhafe se s' tabo veselil. Amen.

I. SHTAZION.

Jesuf je k' smerti obfojen.

*Molimo in zhaftimo te, o Jesuf! sa-
kaj skosi svoj f. krish si svet od-
reshil.*

O neisrezhena, nesapopadjiva fle-
pota in hudobija! — Zhes nedolshno
jagnje sklenejo sodbo divji volkovi, —
nar svetejshiga obsodijo hudobni gresh-
niki k' strashni smerti! — O nar ne-
dolshnisthi Jesuf! tako hudo si obfo-
jen, in nisi nikoli nizeh pregreshil,
kakor so tudi vsi tvoji krivizhni sod-
niki dobro sposnali. Bres vsiga stra-
hu si samogel svojim nar hujshim sov-
rashnikam rezhi: „Kdo smed val
me samore kakiga greha obdol-
shiti?“ in nobedin ni mogel in si ni
upal besede soper tebe rezhi, ker tvo-
ja ura she ni bila prishla. Kader si
se pa ti sam greshnikam v' roke dal;
so te kolikor so mogli, hudobno ob-
sodili, in so vsako she tako krivizhno

prizho s' veseljem saflifhali, de je le soper tebe sprizhevala. — Oh, moj Jesuf! s' shalostjo in straham moram sposnati, de so le našhi grehi tiste krive prizhe in tisti krivizhni sodniki: kateri so tebe, sgol samo nedolshnost in svetost, k' strashni smerti obsodili; le našhi grehi soper tebe vpijejo: „Krishaj ga! krishaj ga!“ sakaj le savoljo greha si k' smerti krisha obsojen bil. — O moj Jesuf! kateri si bil sa naš gresnik k' strashni smerti obsojen! odverni, te profim, po krivizhni sodbi, ktero si tako po nedolshno prestati mogel, odverni saflusheno pravizhno sodbo od mene, de ne bom, kakor fim she velikokrat saflushil, k' vezhni smerti obsojen. — O Jesuf, moj prihodnji sodnik! bodi mi ubogimu gresniku milostiv, kader pridem pred tvojo ojstro sodbo, in postavi me na svojo desno stran med srezhno shtevilo svojih isvoljenih. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svoji veliki milosti; in po obilnosti svojiga usmiljenja isbrishi mojo hudobijo.

Ozhe nash . . . Zheshehena fi Ma-
rija . . . Zhaft bodi Bogu . . .

II. SHTAZION.

Jesuf vsame krish na svoje rame.

*Molimo in zhaftimo te, o Jesuf! sa-
kaj skosi svoj s. krish si svet od-
reshil.*

O moj Jesuf, ti poterpeshljivo jagnje boshje! kako s' voljo in s' poterpeshljivoſtjo vsameſh svoj teshki krish na ramo, kteriga ti tvoji sovrashniki naloshe. — Tako hudobni in neufsmiljeni so bili tvoji sovrashniki, de so ti toliko terpljenja storili, kolikor so le mogli. Bil si she tako rasgajshljan in smartran, in od veliziga prelivanja kervi she tako slab, de si she komej stal; in vender te neufsmiljeno perfilijo, de sam teshki krish neseſh, na kteriga te she skorej perbiti shele. — In ti, o krotki in is ferza ponishni

Jesuf! vsamefh s' veliko poterpeshljivoftjo bres vfiga odgovarjanja teshki krish na svoje rasgajshlane, kervave rame in fi ga perpravljjen nesti, kamor tvoji neufmiljeni sovrashniki hozhejo. — Oh! moj Jesuf! spet moram sposnati, de so ti le nafhi grehi tvoj teshki krish na ramo vergli, in de so ga le nafhi grehi tako teshkiga storili. — O nar poterpeshljivfhi Jesuf, daj mi gnado, de se bom pofihmal vfih grehov prav fkerbno varoval, in de bom vse krishe in teshave, ktere mi po svoji boshji previdnosti pofhiljash, vselej s' poterpeshljivoftjo prenashal, po tvojim sgledu. — O koga so vfi moji krishi proti tvojimu; in vender se jih tako bojim, in jih le s' nevoljo prenasham. O Jesuf! daj mi tvojo refnizhno besedo prav premifliti, ker fi rekel: „Kdor hozhe sa menoij priti, mora sam sebe sa tajeovati, mora svoj krish nositi, in tako sa mano hoditi.“ — O moj Jesuf! daj mi tako ljubesin do terpljenja in do krisha, de ga bom

vselej s' veseljem na ramo sadel, in rekel: Bodi zhefhen, moj krish! sakaj ti mi pravo pot sa Jesusam v' nebefa kashesh. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svoji veliki milosti; in po obilnosti svojiga usmiljenja isbrishi mojo hudobijo.

Ozhe nash . . . Zhefhena fi Marija . . . Zhaft bodi Bogu . . .

III. SHTAZION.

Jesuf pade pervizh pod krishem.

Molimo in zhaftimo te, o Jesus! sakaj skosi svoj s. krish fi svet odreshil.

O Jesus! svoj teshki krish fi s' veliko poterpeshljivostjo na ramo vsel, in perpravljjen fi bil, ga na goro Kalvariyo nesti, de bi na-nj perbit bil. Pa tvoja zhloveshka natora je omagala; oflabljen od toliko prelite kervi se she ne moresh vezh po konzu der-

shati, in padesh na semljo pod svojim teshkim krishem. — Ali tvoji neusmiljeni sovrashniki ti nobeniga pokoja in odloga ne pervoshijo, in te, na tleh leshijozhiga neusmiljeno bijejo, in s' nogami sujejo. In ti vse s' voljo prenesesh in poterpish. — O moj dobrotljivi Jesus! sakaj si vender tako terdo padel, de she kmalo vstati nifi mogel? nad kom si se tako spodteknil? — Oh, nad veliko butaro nashih grehov? — O strashna hudobija grehov, ker je mogel le savoljo grehov sveta Sin boshji toliko terpeti! — O nesrezhni moj napuh, savoljo kteriga morash ti, o Jesus, tako ponishan biti! O nesrezhna moja jesa in nepoterpeshljivost savoljo ktere morash ti, o Jesus! toliko preterpeti! — Usmili se me, o Gospod! usmili se me, in daj mi ponishno in poterpeshljivo serze, de bom prav sposnal svojo veliko nevrednost, in de bom v' duhu pokore vse s' voljo prestal, kar mi terpeti poshljesh po svoji boshji previdnosti. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svoji veliki milosti; in po obilnosti svojiga usmiljenja isbrishi mojo hudobijo.

Ozhe nash . . . Zhesheha fi Maraja . . . Zhaft bodi Bogu . . .

IV. SHTAZION.

Jesuf srezha svojo shalofno mater.

Molimo in zhaftimo te, o Jesus! sakaj skosi svoj s. krish fi svet odreshil.

O moj dobrotljivi Jesus! kdor ima le kolikaj ljubesni v' svojim serzu, lahko sapopade in obzhuti, kako velika je mogla tvoja shalost biti, kader fi v' svojim nar vezhim sanizhevanji in terpljenji svojo sveto mater srezhal, ktera je savoljo terpljenja svojiga preljubesnjiviga Šina tako grenko shalost in bolezhino v' svojim serzu obzhutila, kakor ko bi bil ojster mezh v' njenim

serzu tizhal. — O moj Jesus! ko bi
jest tvojo ljubesnivo mater Marijo ta-
ko perferzhno ljubil, kakor si jo ti
ljubil in jo she ljubish; in ko bi jest
v' svojim revnim serzu tako gorezho
in sveto ljubestin do tebe imel, kakor
jo je imela in jo ima tvoja presveta
mati: potlej bi samogel prav sapopa-
sti in obzhutiti tvojo in njeno neisre-
zhenost shalost in britkost. Pa greh je
moje serze she tako popazhil, in hu-
dobni svet ga je tako prevsel, de nize
prav shivo ne obzhutim, kar sta vi
dva obzhutila, kader sta se na kerva-
vi poti proti Kalvarii srezhala. — Oh!
preljubi Jesus! in dobrotljiva mati Ma-
rija! odpustita mi, ponishno profim;
sakaj sposnam, de le zhes nashe gre-
he tako shalujeta, in oh! tudi zhes
moje grehe, s' kterimi fim vaji toli-
kokrat rasshalil! — O Jesus! o Ma-
rija! moja nar vezhi dobrotnika! kdaj
sta mi kaj hudiga storila, de vaji tako
shalim? — O strashna nehvaleshnost
mojiga serza! Sa nar vezhi dobrete
pa rasshaljenje povrazhujem! — — O

greh, ti nar vezhi nesfrezha, zhes ktero Jesuf in Marija tolikanj shalujeta! kdaj te bom vender enkrat sapustil? kdaj te bom sazhel resnizhno sovrashtiti? kdaj bom sazhel tako zhes-te shalovati, de te nikdar vezh storil ne bom? — — O Jesuf! ti vidish! in posnash mojo slabost, de bres tebe nizh dobriga storiti ne morem; ti mi na pravo pot pomagaj; ti mi daj perferzhno shalost zhes moje grehe, in poterdi me v' mojim naprejvsetji, te nikdar vezh ne rasshaliti. — O shalostna mati Marija; profi tudi same Jesufa de mi gnado dodeli, nikdar vezh ne ponoviti njegove in tvoje shalosti f' kakoshnim radovoljnim greham. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svoji veliki milosti; in po obilnosti svojiga usmiljenja isbrishi mojo hudobijo.

Ozhe nash . . . Zhes hena fi Marija . . . Zhaft bodi Bogu . . .

V. SHTAZION.

Simon is Zirene pomaga Jesufu
krish nesti.

*Molimo in zhaftimo te, o Jesus! sa-
kaj skosi svoj s. krish si svet od-
reshil.*

O Jesus! s' voljo si svoj krish na
rame vsel, in si ga nesel, dokler si
mogel. She padel si bil pod njim,
vender si se spet vsdignil, in si ga
she naprej nesel; pa si kmalo spet ta-
ko oflabel, de ga nisi mogel vezh
nesti. Tvoji hudobni sovrashniki te-
dej, (ne is usmiljenja, ampak le sa-
to, ker so se bali, de bi jim po poti
ne umerl, de bi te potlej nizh vezh
martrati ne mogli,) so perfilili ptu-
jiga, popotniga zhloveka, de ti je po-
magal krish nesti. — O moj Jesus,
tudi jest, ker sim kristjan, sim pokli-
zan, svoj krish sa tabo nositi; in ti
mi shugash, zhe ne bom s' poterpesh-
ljivostjo krisha sa tabo nosil, de ne

bom sa tabo v' nebefa prishel. — Oh! pa kako se she le smiram bojim in branim krishev in teshav; in kader se jih she vezh ubraniti ne morem; jih le s' nevoljo in f' nepoterpeshljivostjo prenasham. — O Jesuf! tako niso delali tvoji isvoljeni perjatli, ki se sdej v' nebefih f' teboj vesele. Krish in terpljenje so ljubili in sheleli, so vedno sa terpljenje profili, in so hotli rajshi umreti, kakor nobeniga terpljenja na svetu ne imeti; in vezh ko fi jim terpeti dajal, bolj so se ti hvaleshni skasovali. — Oh, koliko meni, nevoljnimu, nepoterpeshljivimu zhloveku she manka do popolnamosti svetnikov! O Jesuf! daj mi gnado, de bom posihmal terpljenje bolj ljubil, de se nobeniga krisha ne bom vezh tako bal in branil, temuzh de ga bom s' voljnim serzam sa tabo nosil; de ti bom she zlo hvaleshin sa vsako perloshnost, ktero mi dasih, de fi samorem f' terpljenjem nebeshko krono slushiti. Daj mi prav sposnati, de vezh

ko bom tukej s' voljo preterpel, vezhi bo moje plazhilo v' nebefih. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svoji veliki milosti; in po obilnosti svojiga usmiljenja isbrisli mojo hudobijo.

Ozhe nash . . . Zheskena fi Marija . . . Zhasht bodi Bogu . . .

VI. SHTAZION.

S. Veronika pada Jesusu potni pert.

Molimo in zhashtimo te, o Jesus! sakaj skosi svoj s. krish si svet odreshil.

O moj terpijozhi Jesus! kako ljubesnjev si smiram, in kako hvaleshin in dobrotljiv! She v' fredi svojiga terpljenja na to mislish, kako bi majhne dobrote, ki se ti fkashejo, obilno povernil. — Neka bogabojezha dusha, ktera je imela usmiljenje f' teboj, ker te je vidila vfiga potniga in kervavi-

ga ti je is serzhniga usmiljenja svoj potni pert podala, in ti si jo ljubesnivo plazhal sa njeno dobroto, ker si podobo svojiga presvetiga oblizhja v njenim pertu vtisnjeno sapustil. — O frezhna dusha, ker je sa svojo dobroto tako plazhilo prejela! — Jesus! nedolshno jagnje boshje! f' ternjem kronani kralj vezhne zhahti! vtisni tudi v' moje serze in v' moj spomin presveto podobo svojiga kervaviga oblizhja, in svoje f' ternjem kronane glave; de bom vedno na tvoje briko terpljenje mislil, de bom v' skushnjavah tvojo kervavo podobo pred ozhmi imel, ktera mi porezhe: „Glej, o greshnik! kaj je tvoja hudobija storila, kako je prelepi obras tvojiga nedolshniga Jesusa neusmiljeno rastergala in okervavila! kako je prelepo sveto glavo tvojiga nebeshkiga kralja f' ternjem kronala. — Nehaj, nehaj, o greshnik! od svoje hudobije, de se ti to milo oblizhje tvojiga usmiljeniga Jesusa ob dnevu strashne sodbe serdito ne pokashe!“ — Tako naj mi rezhe tvoja

sveta podoba, o Jesuf! kader bom sku-
fhan in v' greh sapeljevan; in naj me
ostrafhi od greha, de me greh vezhno
od tvojiga oblizhja ne odlozhi. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svo-
ji veliki milosti; in po obilnosti svojiga
usmiljenja isbrishi mojo hudobijo.

Ozhe nash . . . Zheslena si Ma-
rija . . . Zhaft bodi Bogu . . .

VII. SHTAZION.

Jesuf pade drugizh pod krishem.

*Molimo in zhaftimo te, o Jesuf! sa-
kaj skosi svoj s. krish si svet od-
reshil.*

O moj Jesuf! spet leshifh na sem-
lji, spet te je filna tesha tvojiga kri-
sha, in velika slabost tvojiga rasgajsh-
ljaniga trupla na tla vergla. Oh! pa
velikovezh te je neismerjena tesha na-
shih pregreh na tla poderla. — O
Jesuf, nash vsigamogozhni Bog! ves

sanizhevan leshish na tleh, savershen, pohojen, s' nogami suvan! — Grosa me obhaja, kader to mislim, ker se sravin tudi spomnim, de so te ravno moji in vsi naši grehi tako neufmiljeno na tla poderli. — Oh! kaj bo per tvoji ostri sodbi, posebno s' terdovratnim gresnikom, kateri te she smiram sanizhuje, in tako rekozh s' nogami tepta! — O Jesus, moj dobrotljivi odreshenik! varuj me pred to grosovitno nesrezho, pred terdovratnostjo, ktera na ravnost proti peklu pelje. Daj mi prav sposnati, kako strashno nevarin je stan gresnika, kateri v' tvoji gnadi ne shivi, kateri tvojo sveto gnado, ki mu jo obilno daješh, naprejšetno sametva. Oh! tak zhlovek ravno tako hudobno ravna, kakor so tvoji nar hujshi sovrashniki storili, ker so te, ki si pod teshkim krishem padel, s' nogami suvali in teptali. — O ponishni Jesus, kateri si sa nas tako sanizhevan in savershen bil! daj mi gnado, de ne bo tvoje veliko persadevanje in terpljenje nad

menoj sgubljeno; daj mi ponishno in spokorno serze, de bom prav sposnal in se sgreval vseh svojih grehov; de bom vse sanizhevanje voljno prestal, in de bom rad s' tabo na svetu sanizhvan, de bom le v' nebefih per tebi pozheshen. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svoji veliki milosti; in po obilnosti svojiga usmiljenja isbrishi mojo hudobijo.

Ozhe nash . . . Zheshena si Marija . . . Zhašt bodi Bogu . . .

VIII. SHTAZION.

Jesuf troshta Jerusalemske shene.

Molimo in zhaštimo te, o Jesuf! sakaj skosi svoj s. krish si svet odreshil.

O Jesuf! kako neisrezhena je tvoja ljubestin do naf! kako lepo se je pokasala v' zelim tvojim terpljenji!

Neisrezheno veliko si sa naf terpel, si bil ves rasgajshljan in s' ternjem kronan, in si s' veliko teshavo svojleshki krish, in she teshji butaro nashih grehov nesel, in si shel k' strashni smerti. In per vsmim svojim neisrezhenim terpljenji nifi nobeniga trosh-ta iskal in imeti hotel. Sato si Jerusalemkim shenam, ktere so te milovale in se jokale, rekel: „Ne jokajte zhes-me, ampak jokajte same zhes-se in zhes svoje otroke.“ — O moj preljubesnjivi Jesus! ti vezhna ljubesin! ref bi imeli mi le sami zhes-se in zhes svoje hudobne pregrehe jokati in shalovati; pa daj mi vender gnado, de bom tudi zhes-te jokal, in tvoje britko terpljenje obshaloval; daj mojim ozhem spokorne solse, de bom v' grenkosti svojiga serza vse svoje leta pred tabo premislil, in sposnal, de je le greh edini urshoh vfiga tvojiga terpljenja. — Pa kaj pomaga, o moj Jesus! zhe she tako shalujem in jokam zhes tvoje britko terpljenje, zhe pa greha delati ne neham, savoljo kteriga

si vse svoje terpljenje prestal. — Moj
Jesuf! sdej je terdno sklenjeno, de se
hozhem posihmal greha in vse greslh-
ne perloshnosti bolj varovati in bati,
kakor nar vezhi nesrezhe, de ne bom
v' pekleniskim bresnu preposno objo-
koyal, de sim tako nehvaleshin in ter-
dovratin bil. — O Jesuf! milostlivo se
tudi na-me osri, kakor si se oserl na
Jerusalemske shene, in me poterdi v'
mojim naprejevsetji f' svojo mogozhno
gnado. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svo-
ji veliki milosti; in po obilnosti svojiga
usmiljenja isbrishi mojo hudobijo.

Ozhe nash . . . Zhesheha si Ma-
rija . . . Zhaft bodi Bogu . . .

IX. SHTAZION.

Jesuf pade tretjizh pod krishem.

*Molimo in zhaštimo te, o Jesuf! sa-
kaj skosi svoj s. krish si svet od-
reshil.*

O preljubi Jesuf! she tretjizh te vidim na tla pasti pod veliko tesho tvojiga krisha. — Oh! koliko grosoviti- nih bolezhin si ohzhutil per vsakim padzu! Kako globoko se je tvoja ter- njeva krona v' tvojo sveto glavo sasa- dila! kako strashno so se tvoje bolezh- rane ponovile! kako obilno je tekla tvoja presveta kri, kader si padel na terdo kamnje! — In kako neufmilje- no so te potlej tvoji hudobni sovrash- niki na tleh tolkli, suvali in phali, dokler nifi s' veliko tesho spet vstal. — Oh, nedolshno jagnje boshje! med kakoshne divje volkove si prifblo! — Štrah in grosa me obhaja, kader te premishljujem na tleh leshijozhiga, ker mi vest glasno sprizhuje, de so le

nasli tako pogostni padzi v' greh ur-
shoh, de ti tolikokrat pod grosovitno
tesho svojiga krisha padesh! — Oh,
kako strashno smo vender hudobni in
preslepljeni, zhe she v' greh pervoli-
mo ali v' grehu ostanemo, desiravno
hudobijo greha dobro sposnamo! —
O vfigamogozhni in pravizhni Bog!
kakoshno strashno rajtingo bosh sodni
dan s' terdovratnimi greshniki der-
shal, kateri per vsm svojim sposnanji
vender she smiram v' svoje stare pre-
grehe nasaj padajo, in tedej ravno
tako hudobno ravnajo, kakor ko bi
tvoje bolezhne padze smiram ponavlja-
li. — O Jesus! s' shalostnim serzam
padem ves sgrevan k' tvojim nogam,
in te ponishno profim, odpuisti mi vse
moje padze v' greh, in obvaruj me
pred strashno dushno slepoto, pred
terdovratnostjo, de neham greshiti pre-
din she sadnjo gnado savershem, po
kateri ne bo nobene vezh; de te res-
nizhno iskati sazhnem, dokler se she
najti das; de ne bom nekdej tistiga
strashniga glasa od tebe slishal: „Jest

te ne posnam!“ — O moj dobrotljivi Jesus! premagaj moje terdovratno serze s' svojo vfigamogozhno gnado. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svoji veliki milosti; in po obilnosti svojiga usmiljenja isbrisni mojo hudobijo.

Ozhe nash . . . Zhesheha fi Marija . . . Zhaft bodi Bogu . . .

X. SHTAZION.

Jesufa flezhejo, in mu grenkiga sholzha piti dajo.

Molimo in zhaftimo te, o Jesus! sakaj skosi svoj s. krish si svet odreshil.

O Jesus! kako grosovitne bolezhine in veliko framoto fi prestal, in kakoshno grenkost obzhutil, ko so tvoji neusmiljeni in nesramni sovrashniki tvoje oblazhila is tebe potegnili, in ti grenkiga sholzha piti dali. Tvoje

nedolshno truplo je od neusmiljeniga gajshljanja vse kervavo bilo, tvoje oblazhilo se je povsod na tvoje kervave rane perfushilo, in kader so ga s' tebe stergali, so se tedaj vse tvoje rane po tvojim rasgajshljanim shivotu spet ponovile! — Oh, moj Jesus! kakoshne neisrezhene bolezhine si takrat prestal, in kakoshno sramoto! — O Jesus! kakoshno strashno shtrafingo si takrat sa vse tiste prestati mogel, kteri nizhemerne oblazhila nosijo, in v' nezhistosti, v' nesmernosti in poshreshnosti shive. — O Jesus! kolikokrat sim tudi jest v' tih gerdih grehah shivel, savoljo kterih si mogel ti tolikanj sramote in grenkosti prestati. — Per s. kerstu sim obljubil, de se hozhem vsimu napuhu, v' si nizhemernosti in vsimu sapeljivimu noterdajanju hudobniga duha odpovedati; dobro vem, de je napuh in nizhemernost prvi naglavni greh, tudi dobro vem, de so nezhistost, nesmernost in poshreshnost naglavni smertni grehi; in vender me moja vest toshi savoljo teh grehov. — O moj Je-

suf! uzhish naf, de Bog le ponishnim svojo gnado daje, napuhnjenim pa se soper stavi; in de nezhistniki in neserniki ne bodo erbali nebeshkiga kraljestva; perferzhno te tedaj profim, daj mi zhisto in ponishno serze, de se bom vfi nizhemernosti odpovedal, nad katero se peklenfska hudoba s' velikim veseljem pase, in pomagaj mi, de bom vedno sam sebe satajeval in premagoval; de k' tebi pridem v' vezhno nebeshko kraljestvo. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svoji veliki milosti; in po obilnosti svojiga usmiljenja isbrishi mojo hudobijo.

Ozhe nash . . . Zhesheha fi Marija . . . Zhaft bodi Bogu . . .

XI. SHTAZION.

Jesusa na krish perbijejo.

*Molimo in zhaftimo te, o Jesus! sa-
kaj skosi svoj s. krish si svet od-
reshil.*

O dobrotljivi Jesus! neisrezhena je tvoja ljubestin do naf nevrednih greshnikov, kateri le tvoje pravizhne shtrafinge, ne pa tvojih dobrot, saflushimo. — Koliko si is sgolj ljubesni do naf terpel! Kdo samore neisrezhene bolezhine sapopasti, ktere si takrat prestati mogel, kader so te neusmiljeni Judje s' sheblji na krish perbijali! Tvoje sveto truplo je bilo she pred vse kervavo, rasgajshlano in ranjeno, de ni bilo vezh sdraviga uda na njem. In sdej te hudobni Judje neusmiljeno na krish veršejo, raspnejo s' vso mozhjo tvoje roke in noge, de hozhejo vse kite in shile po tebi popokati, in perbijejo tvoje dobrotljive roke in noge s' sheblji na krish, de vsak udariz grosovitno po

vſih udih obzhutiſh. — — Oh! pa kaj govorim le od Judov, de ſo ti oni tako hudo ſtorili; ſam na-ſe pa ne pomiflim, de tudi jeſt ſ' tabo niſim nizh boljſhi ravnal, kader koli ſim greh delal, in te tako vnovizh krishiſh. — O moj krishiſh Jeſuf! le naſhi grehi ſo tiſti ſheblji, kateri ſo tvoje ſvete roke in noge prebodli, in tiſto kladvo, ktero ti je take groſovitne udarze dajalo. — O Jeſuf! ſdej mi je iſerza ſhal, de ſim tako hudobno ravnal, in tebe, nedolſhniga Jeſufa, tako neufmiljeno martral. O daj mi ſvojo ſveto gnado, de ti bom poſihmal ſ' bogabojezhim ſhivljenjem in ſ' lepimi zhednoſtimi toliko veſelja ſtoril, kolikor ſim te popred ſ' pregreſhnim ſadershanjem raſshalil. Premagaj ſ' ſvojo ſveto gnado mojo hudobno voljo, ktera ti tolikokrat ſoperſtoji; perbi jo na ſvoj ſ. krishiſh, de bo moja volja ſmiram ſ' tvojo voljo ſklenjena. O moj Jeſuf; ne moja popazhena, ampak tvoja preſveta volja naj ſe vſelej ſgodi. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svoji veliki milosti; in po obilnosti svojiga usmiljenja isbrishi mojo hudobijo.

Ozhe nash . . . Zhesheha si Marija . . . Zhašt bodi Bogu . . .

XII. SHTAZION.

Jesuf je povishan in umerje na krishi.

Molimo in zhaštimo te, o Jesuf! sakaj skosi svoj s. krish si svet odreshil.

O Jesuf, nedolshno jagnje boshje! saklano sa naf greshnike! — O vezhni pravizhni Bog! Oh, kje se snajdesh! — Na krishi, med dvema rasbojnikama! — Vfigamogozhni kralj vezhne zhašti! je to tedaj tvoj tron! — Ref, to je tron tvoje neisrezhene ljubesni; sgolj ljubesin te je na ta tron povsdignila, in sgolj ljubesin na tem tronu she v' sadnjih urah svojiga shiv-

ljenja skasujesh. — V' grosovitnih in neisrezhenih bolezhinah si visel na s. krishi, in vender si s'he nje ljubil, kateri so ti take bolezhine delali, in si sa-nje Boga profil; si obljudil spokornimu rasbojniku Dismasu nebeshki raj; si preskerbel sa svojo shalostno mater in sa svojiga nar ljubshiga uzhenza; si nam lepe sglede terdniga saupanja, voljniga poterpljenja, in popolniga izrozhenja v' boshjo voljo s'he v' sadnjih urah dal, in tako si svoje presveto shivljenje sklenil. — O Jesus, moj usmiljeni odreshnik! kako milo visish na s. krishi, ves ranjen in krvav; tvoje serze je prebodeno, tvoja sveta glava je nagnjena v' snamnje tvoje pokorshine do nebeshkiga Ozhetta, in tvoje ljubeshni do nas ubogih greshnikov! — O Jesus! koliko si same storil! Kaj hozhesh tedej, de jest sa-te storim? — Oh! moj krishani Jesus! dobro sastopim, kaj mi tvoje blede usta govore: „Sapusti, o greshni zhlovek, kateri si me na ta strashni krish perbil, sapusti

she enkrat svoje gerde grehe, sapusti pregrešne perlošnosti, sapusti nevarne kraje, sapusti hudobno družino, in stopi k' meni na krish, in tukej krishaj svoje meso, svoje grehe in hude shelje, in na krishi odmri svetu, de bošh s' mano shivel v' nebesih.“ — Tako o krishani Jesus! mi s' krisha govorish. — Gotovo, moja rešnizhna volja je, vse to na tanko dopolniti, zhe mi ti s' svojo gnado pomagash. Satorej te profim, o Jesus! osri se milostlivo na-me s' svojiga krisha, isrozhi me tudi svoji ljubesnivi materi Marii, de te bo she ona sa-me profila, ker je njena prošnja tako mogozhna in tebi dopadljiva; de tako s' tvojo gnado in po njeni prošnji v' družino tvojih isvoljenih pridem. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svoji veliki milosti; in po obilnosti svojiga usmiljenja isbrishi mojo hudobijo.

Ozhe nash . . . Zbeshena si Marija . . . Zhašt bodi Bogu . . .

XIII. SHTAZION.

Jesufa s' krisha snamejo, in ga
v' narozhje njegove shalofne
matere poloshe.

*Molimo in zhaftimo te, o Jesus! sa-
kaj skosi svoj s. krish si svet od-
reshil.*

O Marija, moja preljuba mati!
v' morje britke shalofte te vidim vtop-
ljeno! Vsa objokana sedish pod ker-
vavim krishem, svojiga vsiga ranjeni-
ga, mertviga Jesufa dershish v' na-
rozhji, ojster mezh neisrezhene shalo-
fste tizhi globoko v' tvojim serzu. —
O, kdo je vse te neisrezhene shalofte
kriv! — Oh, kdo drugi, kakor le spet
greh! — Sares, le greh je Jesufa mar-
tral, krishal in umoril; le greh je
tvoje nedolshno serze s' ojstrim me-
zhem prebodil. — O Marija, shalof-
na mati Jesufova! s' tabo shelim ved-
no shalovati zhes smert nedolshniga
Jesufa, ktero je prestati mogel savoljo

naših hudobij; s' tvojimi obilnimi
solsami sklenem tudi jest svoje solse,
ti, o Marija! jih svojimu ljubimu Je-
susu v' ofer, pernesi. — O Marija, ma-
ti nedolshna! nikoli nisi nobeniga gre-
ha na sebi imela, vender tako milo
jokash in shalujesh zhes Jesufovo smert;
oh, kolikanj bolj bi imel jest jokati
in shalovati, ker sim savoljo svojih
grehov njegoviga britkiga terpljenja,
in njegove grenke smerti kriv! — O
Marija, dobrotljiva pomozhniza! pro-
si sa-me usmiljeniga Jesusa, de mi
resnizhno sgrevano serze da, de bom
vse svoje storjene hudobije vedno v'
svojim serzu obshaloval in objokoval.
O presveta deviza! sprosi mi gnado,
de ne bom nikdar vezh Jesusa s' svo-
jimi grehi krishal, temuzh de ga bom
s' svestim dopolnovanjem vsih njego-
vih sapoved, in posebno s' vrednim
prejemanjem s. sakramentov smiram
shiviga v' sebi ohranil. Amen.

Usmili se me, o Gospod! po svo-
ji veliki milosti; in po obilnosti svojiga
usmiljenja isbrisshi mojo hudobijo.

Ozhe nash . . . Zhefhena fi Ma-
rija . . . Zhaft bodi Bogu . . .

XIV. SHTAZION.

Jesuf je v' grob poloshen.

*Molimo in zhaftimo te, o Jesus! sa-
kaj skosi svoj s. krish si svet od-
reshil.*

O moj usmiljeni Jesus! is zeliga
serza se ti sahvalim sa vse tvoje terp-
ljenje, ktero si sa-me prestal, de si me
od vezhniga pogubljenja odreshil. Neis-
rezheno veliko si sa-me storil is sgolj
ljubesni do mene in vsih ljudi. Štrah
in framota me obide, kader pomislim,
kako malo jest is ljubesni do tebe sto-
rim. — Kader tvoje britko terpljenje
in strashno smert premishlujem, kte-
ro si savoljo nashih grehov prestal; se
mi greh tako hudobin sdi, de mislim,
de ne bom nikdar vezh greshil. Oh,
pa kako kmalo me svet spet smoti,

kako kmalo posabim na tvoje britko terpljenje in na vse svoje sklepe, in kmalo je spet greh storjen. — O moj Jesus! vtisni svoje britko terpljenje tako globoko v' moje serze, de ga bom vedno premishljeval, in de bom is tega premishljevanja smiram bolj in bolj sposnal, kako hudobin je greh, ker si le savoljo nashih grehov mogel toliko terpeti. Daj mi gnado, moj Jesus! de bom dobre naprejšvsetja, ktere sdej per obiskanji in premishljevanji s. krisheviga pota delam, tudi v' djanji dopolnil, de se bom tudi jest tistiga velikiga dobizhka vdeleshil, kteriga so vselej bogabojezhe dushe is poboshniga obiskanja s. krisheviga pota sadobile. —

O moj dobrotljivi, v' grobu les hijozhi svelizhar! poloshi se tudi v' moje serze, kakor si bil poloshen v' grob, in v' mojim serzu pozhivaj, vedno v' mojim serzu ostani s' svojo gnado in s' svojo ljubesnijo. Posebno pa, moj Jesus! kader neisrezheno veliko srezho imam, de te smem prejeti v'

presvetim sakramentu, takrat ti sam
moje serze ozhisti in perpravi, de bo
napolnjeno s' lepimi zhednostimi, ka-
kor so bogabojezhe dushe tvoj zhaſtit-
ljivi grob s' dragimi, lepo diſhezhimi
rezhmi napolnile. Dodeli mi pa tu-
di, o Jeſuf! gnado, de bo moja du-
ſha sadnjo uro ſ' tabo ſklenjena, ſ'
tvojim presvetim reſhnjim Teleſam pre-
videna iſ tega ſveta ſe lozhila. — O
moj Jeſuf! tvoj hozhem biti ſhiv in
mertev! tvoj hozhem biti tukej in
tamkej in vekomaj. Amen.

Uſmili ſe me, o Goſpod! po ſvo-
ji veliki miloſti; in po obilnoſti ſvojiga
uſmiljenja iſbrifhi mojo hudobijo.

Ozhe naſh . . . Zheſhena ſi Ma-
rija . . . Zhaſt bodi Bogu . . .

Premišljevanje po obiskanki s. krisheviga pota.

Jesus pravi:

Premišli, o kristjan! ali bi te bil jeft bolj ljubiti, ali is ljubesni do tebe kaj vezh storiti samogel, kakor fim storil? Is sgol ljubesni fim te, o greshnik! v' zhloveshki natori s' bolezhinami iskal, fim veliko kervavih stopinj sa teboj storil, fim zhes tvoj revnistan milo jokal; saref, is ljubesni do tebe fim zlo svoje shivljenje sa-te dal, in fim na krishi do sadnje kaplje sa-te svojo kri prelil, le sato, de bi ti in zeli svet pogubljen ne bil. In vender se svet od mene prozh obrazha, in tolikanj kristjanov hiti bres sadershka proti pekleniskimu bresnu, kakor ko bi jeft zlo nizh sa njih vezhno svelizhanje terpel ne bil! — Oh, to me bolj boli, kakor vse martre in bolezhine na krishi. —

Oh, kaj pomaga vse moje saframovanje, ktero fim s' ponishnostjo pre-

nefel, zhe se pa grešnik skosi napuh in nezhimernost vezhniga pogubljenja dolshan stori! Kaj pomaga moja uboshnost, ktero fim radovoljno terpel, zhe pa grešnik skosi lakomnost vezhne nebeshke shaze sgubi! — Kaj pomaga moje neisrezheno terpljenje, moje velike bolezhine, moja britka smert, ktero fim is ljubesni in pokorshine do svojiga nebeshkiga Ozheta, in is usmiljenja do grešnika prestal; zhe pa grešnik v' posvetnim in pregresnim veselji shivi, savoljo kteriga bo v' vezhni ogenj vershen! — Oh! neumerjozha dusha, ktero fim s' svojo lastno kervjo tako drago odkupil, ktero fim tako dolgo iskal, ktero fim tako serzhno ljubil; ta ima tedej peklenfski hudobi v' vezhno martranje isdana biti? — — Oh! to me bolj boli, kakor vse moje terpljenje.

Šposnaj vender enkrat, o grešnik! svoj shalostni in objokovanja vredni stan! Šposnaj mojo ljubesin in svojo hudobijo, in sazhni objokovati svoje grehe, dokler samoresh she odpu-

šhenje sadobiti, de ne bošh perfiljen, jih nekdej v' peklenkim bresnu bres vfiga saflushenja vezhno objokovati. — Zhe se sdej k' meni nasaj podash, o grefhnik! zhe svoje grehe sapuštish, is serza obshalujesh in se jih sgrevash, in v' refnizhni pokori shiveti sazhnesh; ti bodo vsi tvoji grehi odpušheni! bošh pred vezhnim pögubljanjem obvarovan, moje terpljenje ti bo k' vezhnimu svelizhanju, moja smert k' vezhnimu shivljenju pomagala. Amen.

Ljubi moj kristjan! sdej ti pa she perporozhim, de v' svetim poftnim zhasu tudi rad terpljenje Kristufovo, (pafion) beri, sakaj v' terpljenji Kristufovim se najde vse popifano, kako je on sa naf nevredne grefhnike terpel. — Pa ni sadofti, de bi bres premiflika tje naprej bral; ampak pozhasi beri, in premifhluj sra-
vin Kristufovo terpljenje. To premifhljevanje je flehernimu kristjanu grosno koriftno; le poflufhaj, kako zerkveni uzheniki od tega uzhe. S. Avgufhtin pravi: „Ena sama fol-
siza, ktero v' premifhljevanji Kristufoviga terpljenja prelijesh, je pred Bogam vezh vredna, kakor boshja pot v' Jerusalem, in kakor poft

ob suhim kruhu škosi zelo leto.“ — In s. Bonaventura pravi: „O kerfhanfka duſha: zhe hozheſh od ene kerfhanfke zhednoſti do druge priti, in boſhjo gnado v' ſebi pomnoſhiti; premifhljuy vſak dan Kriftuſovo terpljenje: ſakaj boljſhiga perpomozhka, de v' kerfhanfkih zhednoſtih naprej pridemo, in gnado boſhjo v' ſebi pomnoſhimo, nobeniga ni, kakor je premifhljevanje terpljenja Jeſufa Kriftuſa.“ — Glej tedej, moj kriftjan! kako dobro je, terpljenje uſmiljeniga Jeſufa vezhkrat premifhljevati, poſebno pa v' poſtu; ſakaj to je ſpokorni zhaſ, kateri nam je od ſ. zerkve ravno v' to odlozhen, de bi premifhljevali, koliko je ſin boſhji ſavoljo naſhkih grehov terpel, de bi tedej ſvoje grehe obſhalovali, in miſt-livo odpufhenje od Boga ſadobili. Beri in premifhljuy tedej, moj kriftjan! zhe ſizer ne utegneſh, vſaj vſako poſtno nedeljo nekoliko is terpljenja Kriftuſoviga, (ktero najdeſh v' evangelfkih bukvah) in med tednam premifhljuy kar v' nedeljo bereſh. — Zhe imafh perloſhnoſt, tudi drugim terpljenje Kriftuſovo beri v' poſtu, de ga bodo tudi taki, ki ne ſnajo brati, lahko premifhljevali. Tvoj dobrotljivi Jeſuf te bo ſa to obilno plazhal.

LITANIJE

od shtirih poslednjih rezhi.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, slišhi nas!

Kriste, uslišhi nas!

Ozhe is nebes, vsigamogozhni
Bog,
Sin, vsiga sveta reshnji Bog,
Duh, resnizhni Bog,
Trojiza, en sami Bog,
Marija, mati boshja,
Joshef, shenin prezhiste devi-
ze Marije,
Pavl,
Hilarijon,
Hieronim,

usmili se sa nas Boga
nas!
prosi!

Vsi sveti puhavniki in spokorniki, sa
naš Boga profite!

Š. Magdalena, } sa naš Boga profi!
Š. Barbara, }

Vse svete spokornize in marternize, sa
naš Boga profite!

Vsi svetniki in svetnize boshje, sa naš
Boga profite!

De bomo gotovo mogli umreti,

De bomo ob zhasu smerti mogli
vse posvetne rezhi sapustiti,

De ne vemo ure ne dneva svoje
smerti,

De je na dobri smerti vse leshezhe,

De po smerti ne bomo vezh zhasa
imeli, se spreoberniti,

De smo vsaki zhas v' nevarnosti
umreti,

De bi imeli smiram k' smerti per-
pravljene biti,

De ne smemo nikdar svojiga spre-
obernjenja na smertno uro od-
lashati, ker bomo morde nagle
smerti umerli,

De ne smemo nikdar svojiga spre-
obernjenja na smertno uro od-

daj nam to prav premisliti, o Jesufi!

lašhatai, ker ne vemo, zhe bomo
takrat gnado se spreoberniti imeli,
De po smerti pride prezej posebna
sodba,

De bomo mogli od vsiga svojiga
djanja in nehanja odgovor dati,
De per sodbi ne bo nobeni isgo-
vor nizh veljal,

De naf bosh ti sodil, ki vse vesh,
tudi nashe nar skrivnishi misli,
De naf bosh ti sodil, ki si neskonzh-
no svet in pravizhen,

De naf ne bosh po shegah sveta, am-
pak po postavah svete vere sodil,
De je en sami smertni greh sadošti,
naf vezhno pogubiti, zhe ga ne-
spokorjeniga k' sodbi pernesemo,

De naf savolj tistih grehov ne bosh
sodil, ki se jih bomo na tem
svetu resnizhno spokorili,

De naf bosh na konzu sveta vse skup
ozhitno sodil,

De bo prezej po posebni sodbi na-
sha dusha shla, kamor bo obsojena,

De bomo k' vezhnimu terpljenju
obsojeni, zhe le v' enim samim

daj nam to prav premisliti, o Jesus!

nespokorjenim smertnim grehu
k' sodbi pridemo,
De nam ti sam pravish, de je v'
peklu vezhni ogenj,
De je terpljenje v' peklu tako strash-
no, de ga nikdar noben zhlovek
popolnoma sapopasti ne more,
De je terpljenje v' peklu bres vfi-
ga konza,
De ko bo sto tavshent milijonov let
preteklo, ne bodo pogubljeni v'
peklu she nizh blishej konza njih
terpljenja, kakor od sazhetka,
De ko bo toliko milijonov let pre-
teklo, kolikor je prahu in peska,
listja in trave na semlji, bodo
pogubljeni v' peklu she smiram
zelo vezhnost terpeti imeli,
De pogubljeni v' peklu bres prene-
hanja in bres polajshanja terpe,
De pogubljeni v' peklu bres vfiga
upanja, kdej reshni biti, terpe,
De dobro vedo in smiram v' to mi-
slijo, de je njih terpljenje vezhno,
De jim je neisrezheno shal, de so
se sa kratko greshno veselje v'
vezhno terpljenje perpravili,

daj nam to prav premisliti, o Jesusi!

De jim je neisrezhenó shal, de so
se kratkiga terpljenja pokore bolj
bali, kakor vezhniga peklenški-
ga terpljenja,

De je vse njih shalovanje in joka-
nje preposno in saſtonj,

De se nam ni nobene rezhi bolj ba-
ti, kakor smertniga greha, ker
naſ smertni greh vezhniga terp-
ljenja vredne ſtori,

De ſi vſim tiſtim, ki ſe greha bo-
je in varujejo, in po kerſhansko
ſhive, nebeshko veſelje obljubil
in perpravil,

De je nebeshko veſelje vezhno in
nesapopadljivo veliko,

De nobeno oko ni vidilo, nobeno
uho ni ſliſhalo, nobeno ſerze ob-
zhutilo, kakofhino veſelje ſi is-
voljenim v' nebeshih perpravil,

De isvoljeni v' nebeshih Boga gledajo,
in v' tem ſvoje nar vezhi veſelje
najdejo,

De je nebeshko veſelje preſveto in
smiram novo,

daj nam to prav premiſliti, o Jeſufi!

De je nebeshko veselje prezhisto
in stanovitno, bres vse grenko-
sti in bres prenehanja,

De svelizhani v' nebesih svoje ve-
selje bres strahu in skerbi vshi-
vajo, ker po boshjim rasode-
nji vedo, de je njih veselje vezh-
no in nespremenljivo,

De nam hozhesh sa kratko persa-
devanje in premagovanje vezh-
no plazhilo v' nebesih dati,

De nam hozhesh sa kratko terp-
ljenje pokore vezhno nebesh-
ko veselje dati,

Bodi nam milostljiv, sanesi nam, o Jesus!

Bodi nam milostljiv, uflifhi nas, o Jesus!

Od vsiga hudiga,

Od vsiga greha,

Od svoje jese,

Od nagle in neprevidene smerti,

Od nesrezhne in neperpravljen-
e smerti,

Od skušnjav hudobniga duha v'
sadni uri,

Od prevelikiga strahu smerti,

Od obupanja v' smertni uri,

daj nam to prav premisliti, o
Jesus!

reshi nas, o Jesus!

Ob dnevu sodbe,
Od nefrezhne sodbe,
Od preojstre sodbe,
Od sodbe bres usmiljenja,
Od vezhniga pogubljenja,
Od vezhniga ognja, kteriga si hudobnimu duhu in vsem njegovim angeljem perpravil,
Od nesapopadljiviga in neskonzhniga terpljenja v' peklu,
Od nefrezhne drushine hudobnih duhov,
Po neskonzhnim saflushenji svojiga terpljenja in svoje smerti,
Po svoji neskonzhni milosti,
Ubogi gresniki,
De nam sanefesh,
De nam odpustish,
De nas k' pravi pokori perpeljesh,
De nam gnado dash, se dobro k' smerti perpraviti,
De nam gnado dash, se vsih grehov spokoriti, preden umerjemo,
De nam gnado dash, na konzu nashiga shivljenja svete Sakramente vredno prejeti,

reshi nas, o Jesuf!

te profimo, uslishi nas!

De nam gnado dasih, v' terdni ve-
ri, v' stanovitnim saupanji in v'
gorezhi ljubeshni umreti,

De nam dodelish, v' tvoji sveti gna-
di umreti,

De nam gnado dasih, se tvoje sod-
be bolj bati, kakor sodbe posvet-
nih ljudi,

De nam gnado dasih, se prav spos-
nati in same sebe soditi, de ne-
perpravljeni k' sodbi ne pridemo,

De nam gnado dasih, nikdar svoji-
ga blishniga ne soditi, de sami
obsojeni ne bomo,

De nam gnado dasih, usmiljenim
biti, de sodba bres usmiljenja
zhes nas ne pride,

De nas ob dnevu sploh sodbe na
svojo desno stran postavish,

De nas na vezhno spred svojiga ob-
lizeja ne savershesih,

De nas vezhniga peklenkiga terp-
ljenja obvarujesh,

De nas na tem svetu sa nashe gre-
he pokorish in terpeti pustish,
in nam na unim svetu sanesesh,

te profimo, uslishi nas!

De nam gnado dasih, vse terpljenje
na svetu poterpesljivo in v' du-
hu pokore prestati, de vezhni-
mu terpljenju odidemo,

De nam gnado dasih, prav sposna-
ti, de vse terpljenje tega sveta
ni zlo nizh proti terpljenju, kte-
riga sa svoje grehe saflushimo,

De nam gnado dasih, prav sposnati,
de nas she en sami smertni greh
vezhniga terpljenja v' peklu vred-
ne stori,

De nashe misli k' nebeshkim she-
ljam povsdignesh,

De nam po smerti vezhno veselje
v' nebesih dodelish,

De nam po svojim neskonzhnim sa-
flushenji gnado dasih, te vezhno
v' nebesih gledati in vshivati,

De nam gnado dasih, vse posvetno
veselje sanizhevati, de vezhniga
veselja nebeshkiga ne sgubimo,

De nam gnado dasih, nebeshko
veselje bolj sheleti, kakor vso
frezho in vse bogastvo tega
sveta,

te profimo, uslishi nasi!

De vřim duřham v' vizah vezhni mir
in pokoj dodeliřh, te profimo, u-
fliřhi nař!

De nař uřliřhiřh, te profimo uřliřhi
nař!

Jagnje bořhje, ki grehe řveta odjem-
ljeřh, saneti nam, o Gospod!

Jagnje bořhje, ki grehe řveta odjem-
ljeřh, uřliřhi nař, o Gospod!

Jagnje bořhje, ki grehe řveta odjem-
ljeřh, uřmili ſe nař, o Gospod!

Kriřte, řliřhi nař!

Kriřte, uřliřhi nař!

Gospod, uřmili ſe nař!

Kriřte, uřmili ſe nař!

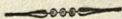
Gospod, uřmili ſe nař!

Ozhe nařh . . . Zheřhena ři Ma-
rija . . .

MOLITEV.

O Jeřuf! kteri ři ſa nař na řve-
tim kriři umerl, profimo te, daj
nam gnado, de nař řmert neperprav-
ljenenih ne najde, de řrezhno v' tvoji
ljubesni in prijařnořti umerjemo. O

Jesuf! našh prihodnji sodnik, bodi nam milostljiv, kadar pridemo pred tvoj sodnji stol; odverni svoje oblizhje od našh grehov, sakaj zhe hozhesh vse naše pregrehe na tanko soditi, o Gospod! kdo bo obstal! In zhe bo pravizhni per tvoji sodbi komaj obstal, kaj bo s' nami gresniki, zhe nam ne sanefesh. Profimo te po tvojim neskonzhnim saflushenji, sanefi nam in odpušti nam naše grehe; ne stori s' nami po našh hudobijah, ampak po svojim neskonzhnim usmiljenji; ne sa-versi naš na vezhno spred svojiga oblizhja v' peklenško terpljenje, kteriga smo tolikokrat saflushili; ne sa-versi dela svojih rok, ampak usmili se svojih slabih stvari, sa ktere si svojo presveto kri prelil. — O Jesuf! ozhisti naše serza v' svoji presveti reshnji kervi, vshgi prezhisti ogenj boshje ljubeshni v' našh serzih, in daj nam gnado, tako shiveti, de po smerti vezhno shivljenje sadobimo, kteriga si vsm tistim perpravil, ki te ljubijo. Amen.

LITANIJE

od Jesuſoviga ſhivljenja,
terpljenja, od ſmertí vſta-
jenja, in v' nebo hoda.

Gospod, uſmili ſe naſ!
Kriſte, uſmili ſe naſ!
Gospod, uſmili ſe naſ!
Kriſte, ſlišhi naſ!
Kriſte, uſlišhi naſ!

Ozhe iſ nebeſ, vſigamogozhni Bog,
Sin, vſiga ſveta reſhnji Bog,
Š. Duh, reſnizhni Bog,
Š. Trojiza, en ſami Bog,
Jesuſ, vezhna reſniza, modroſt in
dobrota,
Jesuſ, Beſeda Ozheta, ki je ſa naſ
zhlovek poſtala,

uſmili ſe naſ!

Jesuf, ki te je angelj Gabriel Marii
devizi osnanil,

Jesuf, ki te je Marija, prezhišta
deviza, v' shtali rodila,

Jesuf, ki so te v' jaslih pastirji molili,

Jesuf, ki si bil v' tempelnu sa naš
Bogu darovan,

Jesuf, ki so te modri is jutrajne
deshele iskali, našli in molili,

Jesuf, ki sta Marija in Joshef s'
tabo v' Egiptovsko deshelo sbej-
shala, ker te je Herodesh umo-
riti hotel,

Jesuf, ki si bil svojim starishem
pokoren,

Jesuf, ki si od mladosti smiram v' to
misllil, kar je bilo tvojimu Ozhe-
tu v' zhašt in nam v' svelizhanje,

Jesuf, ki te je s. Janes kerstnik v'
Jordanu kerstil, in s. Duh v' pu-
shavo peljal, kjer te je hudobni
duh skušhal,

Jesuf, ki si s' svojim svetim shiv-
ljenjem in svelizhanskim na-
ukam ljudi v' boshji postavi
poduzhil,

usmili se naši

Jesuf, ki si svoj sveti nauk s' velikimi zhudeshi poterdoval,
Jesuf, ki si se na gori Tabor spremeni,
Jesuf, ki si nekte dni pred svojo smertjo zhaftitljivo, kakor kralj, v' Jerusalem perjesdil,
Jesuf, ki si se tako dalezh ponishal, de si svojim uzhenzam noge vmil,
Jesuf, ki si svoje uzhenze do konca ljubil,
Jesuf, ki si per sadnji vezherji, is nesapopadljive ljubeshni do nas, sveto refhnje telo postavil,
Jesuf, ki si na oljski gori v' smertnih teshavah kervavi pot potil,
Jesuf, ki te je Judesh tvojim sovrasnikam prodal in isdal,
Jesuf, ki so te vsi tvoji uzhenzi sapustili,
Jesuf, ki te je Peter trikrat satajil,
Jesuf, ki si bil od eniga sodnika do drusiga peljan, in povsod krivizhno toshen,
Jesuf, ki so krive prizhe soper tebe sprizhevale,

usmili se nafi

Jesuf, ki so te krivizhni sodniki k' nar
hujshi smerti na krishi obfodili,
Jesuf, ki so ubijavza Barrabata bolj
obrajtali kakor tebe,
Jesuf, ki je tvoje lastno ljudstvo,
kterimu si tolikanj dobra storil,
soper tebe vpilo, de naj te krishajo,
Jesuf, ki si bil neusmiljeno gajshlan
in s' ternjem kronan,
Jesuf, ki si vse sanizhevanje svojih
sovrashnikov voljno preterpel,
Jesuf, ki si svoj teshki krish na
svojih kervavih ramah na goro
Kalvarijo nesel,
Jesuf, ki si na gori Kalvarii flezhen,
na krish perbit in v' sredo med
dva rajsbojnika postavljen bil,
Jesuf, ki si na krishi sa svoje sov-
rashnike molil, in spokornimu
desnimu rasbojniku sveti raj ob-
ljubil,
Jesuf, ki si bil s' jesiham in shol-
zhem napajan,
Jesuf, ki si svojo shalostno mater s.
Janesu, in s. Janesa svoji mate-
ri isrozhil,

usmili se nafi!

Jesuf, ki si na krishi v' takih te-
shavah bil, kakor ko bi bil od
svojiga Ozheta sapushen,
Jesuf, ki si vse, kar je bilo od te-
be prerokovano, is pokorshine do
svojiga Ozheta, in is ljubeshni do
naf, dopolnil,
Jesuf, ki si umirajozh svojiga duha
v' roke svojiga Ozheta isrozhil,
Jesuf, ki si sa naf greshnike na
krishi umerl,
Jesuf, ki je bila tvoja stran s' su-
lizo prebodena,
Jesuf, ki si is ljubeshni do naf gresh-
nikovdelo nashiga odreshenja po-
polnoma dokonzhal,
Jesuf, ki si naf s' svojo smertjo s' Bo-
gam spravil, in nam nebefa odperl,
Jesuf, ki je tvoja dusha, kadar je
tvoje truplo v' grobu leshalo, pred
pekel shla, svete ozhake rasveselit,
Jesuf, ki si tretji dan po svoji smerti
zhahtitljivo od smerti vstal,
Jesuf, ki si s' velikim zhudeshem
svojiga od smerti vstajenja nasho
vero popolnoma poterdil,

ufmili se naf!

Jesuf, ki si shtirdefeti dan po svo-
jim od smerti vstajenji zhaſtitljivo
v' nebefa ſhel,

Jesuf, ki ſediſh v' nebefih na deſni
ſtrani ſvojiga Ozheta, in ſi naſh
ſrednik in beſednik per njem,

Jesuf, ki ſi deſeti dan po ſvojim
v' nebo hodu ſ. Duha ſvojim
opoftelnam poſlal,

Jesuf, ki boſh na konzju ſveta s'
veliko zhaſtjo ſpet priſhel, ſodit
ſhive in mertve,

Bodi nam miloſtljiv, ſaneſi, nam o
Jesuf!

Bodi nam miloſtljiv, uſliſhi naſ, o
Jesuf!

Od vſiga hudiga,

Od vſih greſhnih ſhelja,

Od jeſe, ſovraſtva in vſe hude volje,

Od neſreznih zhaſov,

Od vſih duſhnih in teleſnih nevar-
noſt,

Od vezhne ſmerti,

Po ſvojim prezhudnim vzhlovezhe-
nji in rojſtvu,

Po ſvoji neſapopadljivi ponishnoſti,

uſmili ſe naſ!

reſhi naſ, o Jeſuſi!

Po svojim svetim kerstu,
Po svojim postu in zhuvanji,
Po svojim neisrezhenim terpljenji,
Po svojim kervavim gajshlanji in
kronanji,
Po svoji svelizhanski smerti na krishi,
Po svojim zhaštltljivim od smerti
vstajenji,
Po svojim prezhudnim v' nebo hodu,
Ob dnevu nashe smerti,
Ob dnevu nashe sodbe,
Ubogi gresniki,
De se nas usmilish in nam nashe
grehe odpustish,
De nas h' gorezhnosti obudish in
nas v' dobrim poterdish,
De nashe serza s' gnado s. Duha
napolnish,
De v' nashih serzih resnizhno ob-
shalovanje grehov, pravo ponish-
nost, in svestobo v' tvoji flushbi
obudish,
De nas vsiga obupanja in prevelike
bojezhnosti obvarujesh,
De nam stanovitno poterpeshljivost
v' teshavah in resnizhniga duha
pokore dash,

refhi nas, o Jesufi

te profimo, nstishi nas o Jesufi

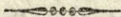
De naf vſih ſkuſhnjav in ne-
varnoſt, in vezhniga pogub-
ljenja obvarujeſh,
De vſe, ki ſo v' tvojim imenu
ſkupaj sbrani, uſliſhiſh in s'
gnadami obdarujeſh,
De ſvojo ſveto zerkev obvarujeſh
in povikſhaſh,
Jagnje boſhje, ki grehe ſveta odjem-
ljeſh, ſaneſi nam, o Goſpod!
Jagnje boſhje, ki grehe ſveta odjem-
ljeſh, uſliſhi naf, o Goſpod!
Jagnje boſhje, ki grehe ſveta odjem-
ljeſh, uſmili ſe naf, o Goſpod!
Kriſte, ſliſhi naf!
Kriſte, uſliſhi naf!
Goſpod, uſmili ſe naf!
Kriſte, uſmili ſe naf!
Goſpod, uſmili ſe naf!
Ozhe naſh ... Zheſhena ſi Ma-
rija ...

te profimo, uſliſhi
naf, o Jeſuf!

MOLITEV.

O Jeſuf, uſmiljeni odreſhenik ſve-
ta! is ſgol ljubezni do naf ſi nebefa

sapustil, si zhlovek postal, si tri in trideset let na semlji v' revshini, v' sanizhevanji in v' velikih teshavah shivel, in si ljudi uzhil, Bogu flushiti in si vezhno svelizhanje sadobiti; in kakor si v' vednih teshavah shivel, tako si tudi v' velikim terpljenji na krishi sa naf umerl. Is sgol ljubesni do naf si toliko terpel, is sgol ljubesni do naf si tako grenko smert prestal. O usmiljeni Jesus! perferzhno se ti sahvalim sa tvojo neskonzhno veliko ljubesen do naf, ktere nismo zlo nizh vredni, ker te tolikokrat s' svojimi grehi rashalimo. Odpusti nam, o Jesus! po neskonzhnim saflushenji svojiga terpljenja, in daj nam gnado, se v' prihodno skerbnno vfiga greha varovati, in sa svoje poprejshe grehe resnizhno pokoro storiti. Daj nam gnado, de do konza svojiga shivljenja v' vsm dobrim svesti ostanemo, in po smerti krono vezhniga shivljenja sadobimo. Amen.

LITANIJE

od vsih svetnikov.

Gospod, usmili se nas!
Krište, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!
Krište, sliši nas!
Krište, usliši nas!

Ozhe is nebes, vfigamogozh-
ni Bog,
Sin, vfiga sveta reshni Bog,
S. Duh, resnizhni Bog,
S. Trojiza, en sami Bog,
S. Marija,
S. mati boshja,
S. deviz deviza,
S. Mihael,
S. Gabriel,
S. Rafael,

} usmili se
nas!
sa nas Boga profi!

Vsi sveti angelji in arhangelji, sa naš Boga profite!

Vse svete verste svelizhanih duhov, sa naš Boga profite!

S. Janes kerstnik, } sa naš Boga profi!

S. Joshef,

Vsi sveti patriarhi in preroki, sa naš Boga profite!

S. Peter,

S. Pavl,

S. Andrej,

S. Jakob,

S. Janes,

S. Tomash,

S. Jakob,

S. Filip,

S. Jernej,

S. Matevsh,

S. Shimen,

S. Tadevs,

S. Matija,

S. Barnaba,

S. Lukesh,

S. Marka,

Vsi sveti aposteljni in evangelisti, sa naš Boga profite!

sa naš Boga profi!

Vfi sveti jogri Gospodovi, } sa naf Boga
Vfi sveti nedolshni otrozi, } profite!

S. Shtefan, }
S. Lovrenz, } sa naf Boga profi!

S. Vinzenz, }
S. Fabijan in Boshtjan, }
S. Janes in Pavl, } sa naf Boga
S. Kosmaf in Damian, } profita!
S. Gervasi in Protasi, }

Vfi sveti marterniki, sa naf Boga pro-
fite!

S. Silvester, }
S. Gregor, }
S. Ambrosh, } sa naf Boga profi!
S. Avgufhtin, }
S. Hieronim, }
S. Martin, }
S. Miklavsh, }

Vfi sveti shkofi in sposnovavzi, sa naf
Boga profite!

Vfi sveti uzheniki, sa naf Boga profite!

S. Anton, }
S. Benedikt, }
S. Bernard, } sa naf Boga profi!
S. Dominik, }
S. Franzifhk, }

Vsi sveti mašniki in leviti, sa naš
Boga profite!

Vsi sveti menihi in pušhavniki, sa naš
Boga profite!

S. Marija Magdalena,

S. Agata,

S. Luzija,

S. Nesha,

S. Zezilija,

S. Katarina,

S. Anastasija,

sa naš Boga
profi!

Vse svete devize in vdove, sa naš Bo-
ga profite!

Vsi svetniki in svetnize boshje, sa naš
Boga profite!

Bodi nam milostljiv, sanesi nam, o
Gospod!

Bodi nam milostljiv, ušlihi naš, o
Gospod!

Od vsiga hudiga,

Od vsiga greha,

Od svoje jese,

Od shibe potresa,

Od nagle in neprevidene smerti,

Od skušnjav hudobniga duha,

rešhi naš, o
Gospod!

Od jese, sovrashtva in vse hude
volje,
Od duha nezhistosti,
Od treska in hudiga vremena,
Od vezhne smerti,
Po skrivnosti svojiga svetiga vzhlo-
vezhenja,
Po svojim prihodu,
Po svojim rojstvu,
Po svojim kerstu in svetim postu,
Po svojim krishi in terpljenji,
Po svoji smerti in svojim pokopu,
Po svojim svetim od smerti vsta-
jenji,
Po svojim zhudnim v' nebo hodu,
Po prihodu troshtarja s. Duha,
Ob dnevu sodbe,
Mi gresniki,
De nam sanesesh,
De nam odpustish,
De nas k' pravi pokori perpeljesh,
De svojo sveto zerkev vishash in
ohranish,
De apostolskiga pastirja in vse zer-
kvene stanove v' svoji sveti veri
obdershish,

refhi nas, o Gospod!

te prosimo uflifhi nas!

De sovrashnike svete vere poni-
shash,
De kristjanskim kraljem in oblast-
nikam mir in resnizhno spravo
dodelish,
De vřimu kristjanskimu ljudstvu
mir in edinost dash,
De naf vse v' svoji sveti slushbi
poterdish in obdershish,
De nafhe misli k' nebeshkim she-
ljam povsdignesh,
De vřim nafhim dobrotnikam vezh-
ne dari dodelish,
De dushe nafhe, nafhah bratov,
blishnih in dobrotnikov od vezh-
niga pogubljenja reshish,
De sad semlje dash in obvarujesh,
De vřim vernim dusham vezhni
pokoř dodelish,
De naf uslishish,
řin boshji,
Jagnje boshje, ki grehe sveta odjem-
ljesh, sanesi nam, o Gospod!
Jagnje boshje, ki grehe sveta odjem-
ljesh, uslishi naf, o Gospod!

te prošmo, usliši naf!

Jagnje boshje, ki grehe sveta odjem-
ljesh, usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, ušliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Ozhe nash . . . Zhefhena fi Ma-
rija . . .

MOLITEV

pred svetim rešhnjim telesam
na altarji.

Ti fi jim kruh is nebes dodelil,
Kteri vse rasveseljenje v' sebi ima.

MOLIMO.

O Bog, kteri fi nam v' prezhud-
nim Sakramentu spomin svojiga terp-
ljenja sapustil; dodeli, te profimo, de
svete skrivnosti tvojiga telefa in tvoje
kervi tako zhaštimo, de sad tvojiga
odrešhenja vedno v' sebi obzhutimo.

Kteri shivish in kraljujesh s' Bogam
Ozhetam v' edinosti s. Duha Bog od
vekomaj do vekomaj. Amen.

MOLITEV

sa odvernjenje vseh nadlog in
nevarnost.

O vsigamogozhni vezhni Bog,
Gospod, nebeshki Ozhe! poglej s' ozh-
mi svoje neskonzhne milosti nashe
reve in nadloge. Usmili se vseh ver-
nih kristjanov, ker se je sa-nje tvoj
edino-rojeni Sin, nash Gospod in sve-
lizhar Jesus Kristus, voljno dal gresh-
nikom v' roke, in je tudi svojo dra-
go kri na lesu svetiga krisha prelil.
Po njem odverni, o milostljivi Ozhe!
saflushene shibe, prizhujozhe in pri-
hodne nevarnosti, shkodljive sopersta-
ve, vojsko, kugo, lakoto, dragino,
bolesni, in vse shalostne revne zhase.

Rasvetli tudi in poterdi v' vsem
dobrim duhovske in deshelske oblast-
nike, de nas bodo na vse to vishali,

kar k' tvoji boshji zhafti, nashimu svelizhanju, miru in srezhi vfiga kristjanstva teknniti samore. Dodeli nam, o Bog vfiga miru! pravo edinost v' veri bres vfiga rasderka in lozhitve. Preoberni nashe serza k' pravi pokori in k' pravimu poboljshanju nashiga shivljenja. Vshgi v' nas ogenj svoje ljubeshni, daj nam gorezhe shelje po vfi pravizi, de bomo kakor pokorni otrozi v' shivljenji in v' smerti tebi prijetni in dopadljivi.

Profimo tudi, kakor ti hozhesh de imamo profiti, sa svoje prijatle in neprijatle, sa sdrave in bolne, sa shalostne in revne kristjane, sa shive in mertve. Tebi bodi vselej perporozhenno, o Gospod! vse nashe djanje in nehanje, nashe delo in opravilo, nashe shivljenje in smert. Daj nam, tvojo milost tukaj vshivati, in tamkaj s' vsemi isvoljenimi dosezhi, te v' vezhnim veselji in svelizhanji hvaliti in moliti.

O Bog! ki ti je lastno, vselej se usmiliti in persanesti, uslishti nashe

pohlevne prošnje, de nas in vse tvoje
slushabnike, ktere grehov ketina svesa-
ne dershi, milost tvoje dobrote odveshe.

Uflishi, profimo te, o Gospod!
molitve teh, kateri te pohlevno pro-
sijo; in persanesi tem, kateri svoje
grehe sposnajo, de nam s' odpušha-
njem vred mir dobrotljivo dodelish.

Škashi nam, o dobrotljivi Gospod!
svojo neisrezheno milost, de nas ne
samo od grehov odveshesh, temuzh
tudi od shib, ktere si s' njimi saflu-
shimo, odreshish.

Bog, ki te greh rasshali, pokora
potolashi, poglej milostljivo na proš-
nje svojiga ljudstva, in shibe svoje
jese, kterih smo savolj svojih grehov
vredni, od nas odverni.

Vfigamogozhni vezhni Bog! u-
smili se svojiga slushabnika I. nashi-
ga papesha, in vodi ga po poti vezh-
niga shivljenja, de bo s' tvojo po-
mozhjo shelel, kar tebi dopade, in
s' vso mozhjo storil.

O Bog! pastir in vishar vsih ver-
nih, glej milostljivo na svojiga slu-

shabnika I., nashiga shkofa, ki si ga pastirja Ljubljanske zerkve postavil: dodeli mu, de vsm, zhes ktere je postavljen, s' besedo in s' djanjem k' dobrimu flushi, de tako enkrat s' zhedo sebi isrozhenno vezhno shivljenje dofeshe.

O Bog! varh vsih kraljestev, in slasti kristjanskiga zesarstva, dodeli svojimu flushabniku, nashimu zesarju I., tvojo mozh, s' ktero se sovrashniki premagajo, sposnati in zhasiti, de ker je on po tvoji volji zesar postal, tudi vselej s' tvojim varstvom mogozhen bode.

O Bog! od kteriga svete shelje, dobre misli in pravizhne dela pridejo, daj svojim flushabnikom tak mir, kteriga svet ne more dati, de bodo nafhe serza tvojim sapovedim vdane, in de bodo zhafi s' tvojo pomozhjo bres strahu pred sovrashniki varni in mirni.

O Bog! vshgi nafhe serza s' ognjem svojiga svetiga Duha, de ti bomo s' zhistim telesam flushili, in s' ozhishtenim serzam dopadli.

O Bog! stvarnik in odreshenik vsih vernih, dodeli dusham svojih flushabnikov in flushabniz odpushtanje vsih grehov, de milostljivo odpushtanje, ktero so vselej shelele, po bogabojezhnih proshnjah doseshejo.

Pridi, profimo, Gospod! s' svojim Duham nashimu djanju naprej, in ga s' svojo sveto pomozhjo naprej ravnaj, de se bodo vse nashe molitve in dela is tebe sazhele, in is tebe sazhetu tudi v' tebi dokonzhale.

Vfigamogozhni vezhni Bog! ki gospodujesh zhes shive in mertve, in se vsih usmilish, ktere is vere in dobrih del sa svoje sposnash; pehlevno te profimo, de vsi, sa ktere smo se namenili moliti, bodo naj she per shivljenji, ali pa mertvi, po proshnji vsih tvojih svetnikov po tvoji dobroti odpushtanje vsih svojih grehov doseshejo. Po nashim Gospodu Jesusu Kristusu, tvojim Šinu, ki s' tabo shivi in kraljuje v' edinosti s. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Pet ozhenafhev in zhefhena si Marij.

PESEM

pred shegnam.

Zhaštimo te,
Shivi kruh angelski!
O pravi zhlovek Ikup
In Bog nebeshki!
Šveto, sveto, sveto,
Šveto, zhes vse sveto
Jesusa rešhnje telo
V' svetim Sakramentu.

PESEM

po shegnu.

Nikdar nas ne sapusti,
O Jesus, vse sladkosti!
Šosebno pa sadnji zhaš
Bodi Jesus! ti per nas.
Zhaštito vsaki zhaš bodi
To sladko ime Jesus,
Ino ime Marija.

**LAVRETANSKE
LITANIJE**
od matere boshje.

Gospod, usmili se nas!
Krište, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!
Krište, flislihi nas!
Krište, uflislihi nas!

Ozhe is nebes, vfigamogozh-
ni Bog, } usmili se
Sin, vfiga sveta reshnji Bog, } nas!
S. Duh, resnizhni Bog,
S. Trojiza, en sami Bog,
S. Marija,
S. mati boshja, } sa nas Boga profi!
S. deviz deviza,
Mati Kristusova, }

Mati milosti boshje,
Mati prezhišta,
Mati bres madesha,
Mati nedolshna,
Mati nar svetejšhi,
Mati ljubesnjiva,
Mati prezhudna,
Mati nashiga stvarnika,
Mati nashiga odreshenika,
Deviza nar modrejshi,
Deviza zhaftitljiva,
Deviza pohvaljena,
Deviza mogozhna,
Deviza usmiljena,
Deviza verna,
Podoba pravize,
Şedesh modrosti boshje,
Sazhetik nashiga veselja,
Posoda duhovna,
Posoda zhafti vredna,
Posoda vse svetosti,
Şkrivno sastopna rosha,
Turn kralja Davida,
Turn flonokosteni!
Hisha slata,
Şkrinja miru in sprave,

sa naf Boga profi!

Vrata nebeske,
Sgodna daniza,
Sdravje bolnikov,
Perbeshalishe grešnikov,
Trošhtarza vsih revnih,
Pomozh vsih keršhenikov,
Kraljiza angeljev,
Kraljiza patriarhov,
Kraljiza prerokov,
Kraljiza apostelnov,
Kraljiza marternikov,
Kraljiza sposnovavzov,
Kraljiza vsih deviz,
Kraljiza vsih svetnikov,
Jagnje boshje, ki grehe sveta odjem-
ljesh, sanesi nam, o Gospod!
Jagnje boshje, ki grehe sveta odjem-
ljesh, uslišhi nas, o Gospod!
Jagnje boshje, ki grehe sveta odjem-
ljesh, usmili se nas, o Gospod!
Krisite, slišhi nas!
Krisite, uslišhi nas!
Gospod, usmili se nas!
Krisite, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!

sa naš Boga pros!

Ozhe nash . . . Zhesheha fi Ma-
rija . . .

MOLIMO.

Pod tvojo pomozh, perbeshimo,
o sveta boshja porodniza! ne saversi
nashih proshenj v' nashih potrebah,
temuzh reshi naf vselej od vsih nevar-
nost, o zhastitljiva in isvoljena devi-
za, nasha gospa, nasha fredniza, na-
sha besedniza, nasha pomozhniza. S'
svojim Šinam naf spravi, svojimu Ši-
nu naf perporozhi, svojimu Šinu naf
isrozhi.

Profi sa naf, sveta boshja porod-
niza!

De vredni postanemo Kristusovih
obljub.

MOLIMO.

Milost svojo, o Gospod! profimo
te, v' nafhe serza vlij, de ki smo po
osnanjenji angelja vzhlovezhenje tvo-
jiga Šina Jesusa Kristusa sposnali, po

njegovim terpljenji in krishi bodemo k' zhaſti vſtajenja perpeljani. Po ravno tiſtim Gospodu naſhim Jeſufu Kriſtufu. Amen.

Proſi ſa naſ, ſ. Joſhef!

De vredni poſtanemo Kriſtuſovih obljub.

MOLIMO.

Naj nam preſvete tvoje matere ſhenina ſaſluſhenje pomaga, proſimo, o Gospod! de kar naſha ſlaboſt ne ſamore, po njegovi proſhnji doſeſhemo. Ki ſhiviſh in kraljujeſh s' Bogam Ozhetam v' edinosti ſ. Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

MOLITEV

k' materi boſhji ſa dobro ſmert.

O ljubeshnjiva, miſloſtijiva in od vekomaj iſvoljena deviza, mati Jeſuſova, Marija! proſimo te ſavolj tvoje

in tvojiga ljubesnjiviga Šina Jesufa Kristusa britkoſti in grenkoſti, ktero ſta imela, ti pod krishem, on na ſvetim krishi, nar bolj pa tiſto uro, ko ſe je njegova ſveta duſha od njegovi- ga teleſa lozhila, proſi ga ſa naſ, de nam k' pomozhi pride, kadar ſe bo- do naſhe uboge duſhe od naſhiga ſhivota jele lozhiti, de jih ſprejme v' ſvoje miſloſtljive roke, in jim vezhno ſvelizhanje v' ſvetim raji dodeli. Sdaj ti perporozhimo ſvoje duſhe ſa tiſto uro; ne ſapuſti naſ, o Marija!

Salve regina.

Zheſhena bodi kraljiza, mati mi- loſti! naſhe ſhivljenje, veſelje in upa- nje, bodi zheſhena! K' tebi vpijemo ſapuſheni otrozi Eve; k' tebi sdihuje- mo ſhaloſtni in objokani v' tej dolini ſols. Sato tedaj, o naſha beſedniza! oberni k' nam ſvoje miſloſtljive ozhi, in pokashi nam po tem revnim ſhiv- ljenji Jesufa, ſhegnani ſad ſvojiga te-

leša. O usmiljena, o dobrotljiva, o
sladka deviza Marija!

Prosi sa nas, sveta boshja porod-
niza!

De vredni postanemo Kristusovih
obljub.

MOLIMO.

Vfigamogozhni vezhni Bog! ki si
telo in dusho prezbiste devize matere
Marije vredno prebivalishe svojimu
Šinu skosi mozh s. Duha perpravil;
daj nam, ki njen spomin veseli ob-
hajamo, po njeni milostljivi proshnji
od vfiga prihodniga hudiga in od vezh-
ne smerti reshenim biti. Po Jesufu
Kristusu, Gospodu nashim. Amen.

Boshja pomozh ostani vselej per
nas. Amen.

Moj kristjan! prosim te, moli pogosto leto molitev s. Franziskha Kfaverija, misijonarja, sa spreobornjenje nevernikov. Zhe premislilh, de neverniki preljubesnjeviga Boga ne sposnajo, de ne sposnajo nafhe svete svelizhanfke vere, de niso kerfheni, de so tedaj na poti pogubljenja, de bodo savolj svojih velikih grehov, v' kterih shive, vezhno pogubljeni, zhe se h' kerfhanfki veri ne spreobernejo: zhe vse to premislilh, moj kristjan! bofh sposnal de so saref perferzhniga usmiljenja vredni. Toraj se jih usmili in jim k' svelizhanju pomagaj; in ker nimafh perloshnosti, jim s' svojo besedo k' spreobornjenju in svelizhanju pomagati, jim vsaj s' molitevjo pomagaj, in tedaj vezhkrat moli sa spreobornjenje nevernikov.

MOLITEV

*s. Franziskha Kfaverija, misijonarja,
sa spreobornjenje nevernikov.*

O Bog, vezhni stvarnik vsih rezhi! Spomni se, de si *ti* dushe nevernikov

ustvaril, in de si jih po *svoji podobi* ustvaril. — Glej, o Gospod! v' tvojo nezhaft se ravno s' temi duhami pekel napolnuje! — Špomni se, de je tvoj Šin Jesus sa svelizhanje letih duh v' grosovitnim terpljenji umerl. — Ne perpušti, profim te, o Gospod! ne perpušti, de bi tvoj Šin she dalej od nevernikov sanizhevan bil. Naj te proshnje svetnikov in proshnje svete zerkve, ki je presveta nevesta tvojiga Šina, potolashijo. Špomni se svojiga usmiljenja, posabi njih malikovanje in njih nevero, in stori, de bodo tudi oni sposnali Gospoda nashiga Jesusa Kristusa, kteriga si ti poslal, kteri je nash svelizhanje, nash shivljenje in vstajenje, kteri nash je odreshil, kterimu bodi zhaft od vekomaj do vekomaj. Amen.

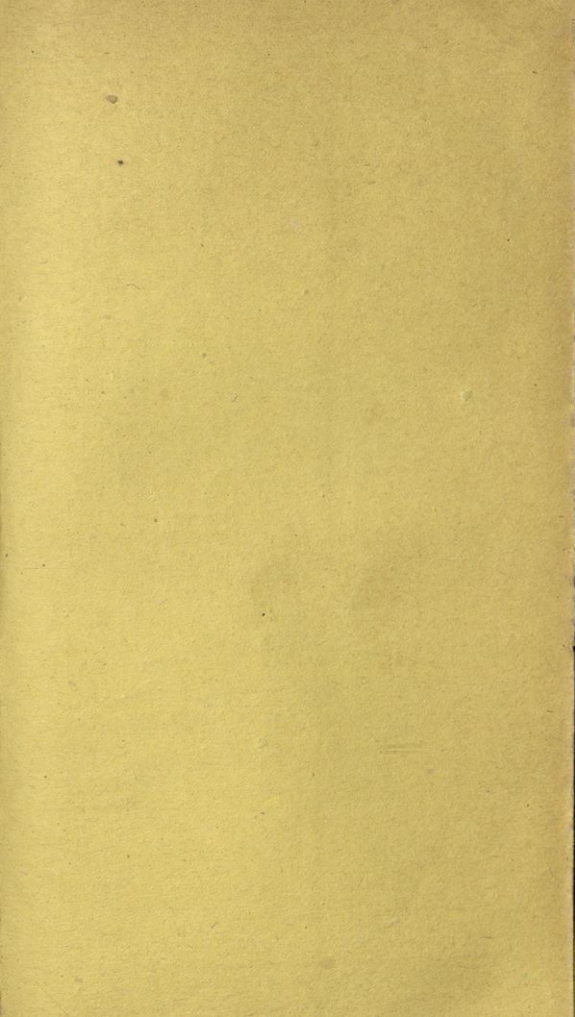

K A S A L O.

	Stran.
V peljevanje	7
Pervi del. Premihljevanje smerti	27
Drugi del. Premihljevanje sodbe	74
Tretji del. Premihljevanje pekla	108
Zheterti del. Premihljevanje nebes	171
Perstavik. Od majhniga shtevila isvoljenih	186
Jutrajna molitev	203
Vezherna molitev	208
Molitve per sveti mafhi (Perva visha)	214
Molitve per sveti mafhi (Druga visha)	245
Molitve per sveti mafhi (Tretja visha)	267
Molitve per zhernih mafhah	289
Navadna pesem per sveti mafhi	304
Druga navadna pesem per sveti mafhi	315
Molitve sa sveti Sakrament pokore	323
Molitve sa sveto obhajilo	332
Krishev pot	341
Litanije od shtirih poslednjih rezhi	381
Litanije od Jesufoviga shivljenja i. t. d.	392
Litanije od vsih svetnikov	401
Litanije od matere boshje	414
Molitev sa spreobrnjenje nevernikov	421

LIBRARY

Na prodaj pri
J. Glontini v Ljubljani
na plazu v Aichholzerjevi
hiši Nr. 237.

